

Miljöförvaltningen

Handläggare:
Anna Nilsson

Yttrande om förslag till Mål och budget 2020 med plan för 2021–2022

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslås besluta

att anta upprättat förslag till yttrande om Mål och budget 2020 med plan för 2021–2022 avseende nämndens ansvarsområde, enligt **bilaga 1**, och översända det till kommunfullmäktige, samt

att översända förslag till taxor och avgifter för 2020, enligt **bilaga 2**, till kommunfullmäktige för fastställande.

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har mottagit en remiss från kommunstyrelsen gällande Mål och budget 2020 med plan för 2021–2022. Miljö- och hälsoskyddsnämnden förslås tillstyrka kommunens förslag.

Miljöförvaltningen

Anna Nilsson
miljödirektör

Bilagor

Bilaga 1: Förslag till yttrande om Mål och budget 2020 med plan för 2021–2022

Bilaga 2: Taxor och avgifter vid miljö- och hälsoskyddsnämnden 2020

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Handläggare:
Anna Nilsson

Yttrande om förslag till Mål och budget 2020 med plan för 2021–2022

Förslag till beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår kommunfullmäktige besluta

att anta förslaget till Mål och budget 2020 med plan för 2021–2022 avseende nämndens ansvarsområde, samt

att fastställa taxor och avgifter för 2020, enligt **bilaga 1**.

Sammanfattning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har mottagit en remiss från kommunstyrelsen gällande Mål och budget 2020 med plan för 2021–2022. Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker kommunens förslag.

Ärendet

Kommunstyrelsen har, enligt planeringsdirektiv för mål- och budgetprocessen, den 28 augusti, beslutat att remittera ärendet till samtliga nämnder för kvalitetssäkring och kompletteringar med taxor och avgifter.

Ärendet har beretts i nämnden och det framlagda förslaget för nämndens ansvarsområde föreslås underställas kommunfullmäktige för beslut om Mål och budget 2020 med plan för 2021–2022.

Taxor och avgifter

Nämnden föreslår taxor och avgifter för 2020 enligt bilaga 1.

Nämndens verksamhet är till två tredjedelar avgiftsfinansierad. Timavgifterna och merparten av avgifterna föreslås vara oförändrade för 2020. Några mindre justeringar av tillsynsavgifter och ärendeavgifter föreslås enligt nedan.

Inom miljö- och hälsoskydd genomförde nämnden en större översyn av miljöbalkstaxan inför 2019. Två mindre justeringar utifrån det arbetet föreslås nu. Den

ena gäller tillsynsavgiften för en viss typ av avfallsverksamhet och den andra gäller tillsynsavgiften för större bostadsföretag. Dessa föreslås få en höjd avgift för att bättre motsvara tillsynsbehovet.

För livsmedelskontrollen följer nämndens taxa Livsmedelsverkets riskklassningsmodell. Tillsynsavgifterna föreslås vara oförändrade nästa år. För registrering av livsmedelsverksamheter föreslås en höjning av den fasta avgiften från 1150 kronor till 1725 kronor. Det innebär en höjning från 1 till 1,5 timmars handläggningstid, vilket motsvarar den faktiska handläggningstiden för registreringen.

Den 11 september 2019 fick miljö- och hälsoskyddsnämnden besked av SKL¹ att ikraftträdandet av EU:s nya s.k. kontrollförfordning² innebär att kommunerna kommer att behöva göra förändringar i taxan för offentlig livsmedelskontroll. Nuvarande taxa har meddelats med stöd av lagstiftning som i samband med ikraftträdandet av nya förordningen upphör att gälla den 14 december 2019. De förändringar som kommer att behöva göras bedöms främst handla om att taxedokumentets olika paragrafer delvis behöver skrivas om. SKL har utlovat mer utförlig information i slutet av september 2019. Nämnden vill redan nu uppmärksamma kommunstyrelsen på att denna förändring är på gång och att förändringen kan få till följd att en justering av livsmedelstaxan behöver tas upp för beslut senast vid årets sista kommunfullmäktige i december.

För tillsyn av ärenden enligt tobakslagen med tillhörande bestämmelser beslutade kommunfullmäktige på sitt sammanträde i juni 2019 om nya avgifter. Detta för att införliva de ändringar som den nya tobakslagen, som trädde i kraft den 1 juli 2019, innebar.

Inom lantmäteri, alkoholtillsyn och utskänkningstillstånd föreslås avgifterna vara oförändrade.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Klara Ellström
ordförande

Susanna Nordström
sekreterare

Bilaga 1: Taxor och avgifter vid miljö- och hälsoskyddsnämnden 2020

¹ Sveriges Kommuner och Landsting

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/625 av den 15 mars 2017 om offentlig kontroll

Datum:
2019-08-27

Diarienummer:
KSN-2018-3573

Mål och budget 2020 med plan för 2021-22

Innehåll

Politisk plattform	4
Agenda 2030 och FN:s 17 globala hållbarhetsmål - från globalt till lokalt med inriktningsmål och uppdrag för nämnder och bolagsstyrelser	5
Inriktningsmål 1 - Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi	6
Inriktningsmål 2 - Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i	9
Inriktningsmål 3 - Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande	13
Inriktningsmål 4 - Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet	18
Inriktningsmål 5 - Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete	21
Inriktningsmål 6 - Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande	24
Inriktningsmål 7 - Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet	27
Inriktningsmål 8 - Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället	30
Inriktningsmål 9 - Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala	33
Omvärld och förutsättningar	35
Tre viktiga slutsatser från omvärldsanalys 2019	35
Värderingsförändringar	36
Demografisk förändring	38
Teknikutveckling	42
Globalisering	43
Klimatförändring	44
Ekonomiska förutsättningar	44
Uppsala kommuns ekonomi	45
Uppsalas ekonomiska ramar 2019–2021	47
Finansiella måljonas	48
Investeringar	50
Så här styrs Uppsala kommun	55
Nämnder	59
Arbetsmarknadsnämnden	59
Gatu- och samhällsmiljönämnden	60
Idrott- och fritidsnämnden	61
Kommunstyrelsen	62
Kulturnämnden	65
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	66
Namngivningsnämnden	67
Omsorgsnämnden	68
Plan- och byggnadsnämnden	69
Räddningsnämnden	70
Socialnämnden	71
Utbildningsnämnden	72
Valnämnden	73

Äldrenämnden	74
Överförmyndarnämnden	75
Ägardirektiv, resultatkrav och investeringsnivåer för Uppsala Stadshus AB och dotterbolagen i Stadshuskoncernen	76
Ägardirektiv för samtliga bolag.....	77
Uppsala Stadshus AB	79
AB Uppsala Kommuns Industrihus	80
Destination Uppsala AB	81
Fyrishov AB.....	82
Uppsalahem AB	83
Uppsala bostadsförmedling AB.....	85
Uppsala Kommuns Fastighets AB	86
Uppsala kommun Förvaltningsfastigheter AB.....	87
Uppsala kommun Skolfastigheter AB.....	88
Uppsala kommun Sport-och rekreationsfastigheter AB	89
Uppsala Konsert och Kongress AB	90
Uppsala Parkerings AB.....	91
Uppsala stadsteater AB	92
Uppsala Vatten och Avfall AB	93
Program för kommunalt finansierad verksamhet	95
Bilagor.....	103
Bilaga 1 Resultaträkning budget 2020 samt plan för 2021–2022.....	103
Bilaga 2 Finansförvaltningens budget 2020 samt plan 2021 – 2022.....	104
Bilaga 3 Kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde	105
Bilaga 4 Räddningsnämndens budget 2020.....	107
Bilaga 5 Överförmyndarnämndens budget 2020	107
Bilaga 6 Kommunbidrag, specifikation pedagogisk verksamhet.....	108
Bilaga 7 Kommunbidrag, specifikation vård- och omsorgsverksamhet.....	109
Bilaga 8 Ekonomiskt beräkningsunderlag 2020 - 2022 per verksamhet	110
Bilaga 9 Ekonomiskt beräkningsunderlag 2020 - 2022 per nämnd	116
Bilaga 10 Investeringar 2020–2022	134
Bilaga 11 Kommunfullmäktiges indikatorer och nyckeltal	137
Bilaga 12 Uppföljningsplan 2020	169
Bilaga 13 Styrdokument beslutade av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen	170
Bilaga 14 Taxor och avgifter	173

Politisk plattform

Agenda 2030 och FN:s 17 globala hållbarhetsmål - från globalt till lokalt med inriktningsmål och uppdrag för nämnder och bolagsstyrelser

En hållbar utveckling tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. Det innebär att social välfärd, ekonomisk tillväxt och ekologisk balans eftersträvas för både dagens och morgondagens invånare. Ett hållbart samhälle behåller och attraherar såväl talanger som investeringar.

Kommunens roll i ett regionalt sammanhang handlar om att stärka kontakter med omkringliggande kommuner och Region Uppsala och att hitta smarta och effektiva lösningar för gemensamma uppgifter. FN:s 17 globala hållbarhetsmål och Agenda 2030 samt EU:s tillväxtstrategi Europa 2020 lägger fast kursen för Uppsalas arbete för att uppnå en smart och hållbar tillväxt för alla. I den regionala utvecklingsstrategin har målen i Europa 2020-strategin omsatts till regional nivå för Uppsala län. Genom internationellt erfarenhetsutbyte ska Uppsala fånga upp nya idéer kring storstäders utveckling och tillsammans med andra europeiska städer påverka agendan i EU.

FN:s agenda för hållbar utveckling balanserar de tre dimensionerna, den ekonomiska, den sociala och den ekologiska hållbarheten. Uppsala kommun arbetar med mål- och resultatstyrning. Det betyder att politiker styr utifrån de mål de sätter upp och de resultat som kommunens verksamheter ska uppnå.

Målen i agenda 2030 är integrerade i kommunfullmäktiges nio inriktningsmål som styr den kommunala verksamheten och strävar mot att skapa en gemensam riktning och förändring i hela den kommunala verksamheten. De sätter fokus på ett gott liv i ett hållbart samhälle och en modern kommun.

Genom att planera, följa upp och jämföra våra resultat med andra kommuner identifierar vi framgångar och utvecklingsområden för ökad kvalitet på service och tjänster till invånare och företag.

Varje inriktningsmål förstärks med tidsbegränsade uppdrag, som kan vara för alla eller nämnd- och styrelsespecifika. Om inte annat anges gäller uppdragen samtliga nämnder och styrelser. För de gemensamma nämnderna (räddningsnämnden och överförmyndarnämnden) gäller de uppdrag som överenskommits om vid ägarsamråd med de kommuner som ingår. För att följa kommunkoncernens utveckling mot målbilden kopplas kommunövergripande indikatorer till varje inriktningsmål.

Inriktningsmål 1 - Uppsala kommun ska ha en jämställd och hållbar ekonomi

Hållbar ekonomisk utveckling är en av förutsättningarna för välfärd och behövs för att säkra människors jobb, försörjning och sociala trygghet. När fler Uppsalabor kommer i arbete, förbättras också förutsättningarna för att trygga välfärden för invånarna. En hållbar ekonomi innebär att kostnaderna inte överstiger intäkterna och att kostnaderna inte överförs på kommande generationer. Varje skattekrona ska användas på ett ansvarsfullt sätt och skatteuttaget inte vara högre än nödvändigt. Samtidigt måste det finnas utrymme för både kvalitetsförbättringar och nödvändiga investeringar i den växande kommunen. Kommunens medel ska fortsätta att investeras på ett sätt som gör att de bidrar till en hållbar utveckling. Kommunens upphandling ska bidra till ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet. Kommunens resurser ska fördelas jämställt. Kvinnor och män, flickor och pojkar har lika rättigheter och ska ges lika villkor och möjligheter att själva forma sina liv och bidra till samhällets utveckling.

Uppdrag

- Samordna användning och marknadsföring av lokaler, mark och anläggningar för ökad tillgänglighet för föreningar och andra grupper med behov och därigenom öka nyttjandegraden och intäkterna till kommunkoncernen. (KS, IFN, Fyrishov, Sport- och rekreationsfastigheter och Skolfastigheter)
- Genom flexibel detaljplanering, skapa förutsättningar för samlokalisering av förskola/skola/äldreboende i samma byggnad. (PBN och KS)
- Utveckla kommunkoncernens förmåga att ställa ekonomiska, sociala och miljömässiga krav vid upphandling.
- Utveckla markanvisningsverktyget för att uppnå lägre boendekostnader. (KS)
- Systematiskt pröva alternativet att hyra lokaler på långa kontrakt istället för att kommunkoncernen bygger och äger själv, utifrån vad som är mest ekonomiskt fördelaktigt. (KS)
- Genomföra en koncernövergripande kartläggning hur resurser fördelas mellan män och kvinnor senast 2022 i syfte att uppnå en jämställd resursfördelning.

Ekonomistyrning

Genom ordning och reda i den kommunala ekonomin skapas förutsättningar för en stad som vill växa och attrahera invånare, företag och medarbetare. Den kommunala ekonomin ska utgå från en realistisk budget samt hållbara finansieringslösningar med balanserade investeringsnivåer. Regelbunden och transparent uppföljning där externa jämförelser används för att analysera utvecklingen ger stöd åt en aktiv ekonomistyrning.

En viktig princip för den kommunala ekonomin är att varje generation ska bekosta sin egen välfärd. Det innebär bland annat att följa verksamhetens nettokostnader i relation till förändring i skatteintäkter och generella statsbidrag.

God ekonomisk hushållning kräver en ansvarsfull resursanvändning, ett förhållningssätt som ska genomsyra kommunens verksamhet. Ansvarsfull resursanvändning innebär bland annat att kontinuerligt ta tillvara möjligheterna till

både effektiviseringar och omprioriteringar. Ekonomisk hållbarhet förutsätter också ett framtidsperspektiv som skapar utrymme för investeringar. Investeringarna ska på längre sikt ge besparingar bland annat i form av lägre sociala kostnader. En utmaning är att lyckas balansera investeringar och kostnader för kommunal infrastruktur med exploateringsintäkter och skatteintäkter.

De kommunala verksamheterna ska ha tillgång till ändamålsenliga och kostnadseffektiva lokaler. Långsiktigt hållbara lokalförsörjningsplaner ska finnas för all kommunal verksamhet och ta hänsyn till behoven på kort och lång sikt. Gemensamma lokallösningar mellan olika verksamheter ska utvecklas med strävan att minska lokalkostnaden per invånare.

Ekonomisk hållbarhet

Ekonomisk hållbarhet skapas genom ett starkt näringsliv och en växande arbetsmarknad i hela kommunen. En starkt lokal ekonomi och en expansiv jobbtillväxt inom stad och landsbygd är avgörande för att säkra medborgarnas välfärd och sociala trygghet. Den förväntade befolkningstillväxten i Uppsala kräver cirka 2 000 nya arbetstillfällen per år för att uppnå balans mellan dag- och nattbefolkning. Runt hälften av dessa nya jobb behöver komma från de kunskapsintensiva och exportinriktade branscherna. Här är de befintliga, globalt verksamma, stora och mellanstora företagen draglok för tillväxten av kommunens totala arbetsmarknad och en viktig förutsättning för utveckling av bygg-, service- och tjänstenärings. I samarbete med övriga parter förstärks näringslivsutvecklingen utifrån intentionerna i näringslivsprogrammet.

Främjande och förebyggande åtgärder motverkar ekonomisk och social utsatthet. Tillsammans med sociala investeringar kan det minska framtida samhällskostnader. Nya insatser och innovativa lösningar behöver utvecklas i samarbete med sociala företag som arbetar för att skapa möjligheter till arbete och rehabilitering för personer som av olika skäl står långt från arbetsmarknaden.

Hållbar upphandling

Uppsala kommunkoncern ska använda upphandling som ett strategiskt verktyg för att utveckla en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar kommun. Det avspeglas bland annat i att sociala krav och miljökrav ställs i alla upphandlingar. Genom en starkt dialog med näringslivet i kommunens upphandlingsråd utvecklas kommunens upphandlingsverksamhet ytterligare.

Uppsala kommun är diplomerad som en Fair Trade City. Det innebär att kommunen har en hög ambition och stort engagemang för att tillsammans med övriga aktörer för öka andelen rättvis handel och etisk konsumtion. Andelen ekologisk mat i kommunens upphandlade verksamheter ska öka under mandatperioden och andelen ekologisk mat i kommunens upphandlade verksamheter ska motsvara den nivå som nås i kommunens egna verksamheter.

Ekonomisk jämställdhet

Kommunen ska motverka orättvis fördelning av makt och resurser mellan kvinnor och män, flickor och pojkar. Kvinnor och män, flickor och pojkar har lika rättigheter och ska ges lika villkor och möjligheter att själva forma sina liv och bidra till samhällets utveckling. Kommunen ska vara en drivande aktör i jämställdhetsarbetet och främja jämställdhet såväl inom organisationen som i samhället i stort. För att säkerställa att kommunens resurser fördelas jämställt och likvärdigt genomförs en koncernövergripande kartläggning av hur resurser fördelas mellan män och kvinnor, för att därefter vidta åtgärder för att få en jämställd och likvärdig fördelning.

Kommunen behöver säkerställa att kommunala insatser ser till individers behov och rättigheter genom ett utvecklat uppföljningssystem som fångar skillnader mellan alla kön.

Indikatorer

Läggs till inför Kommunstyrelsens beslut i oktober.

Inriktningsmål 2 - Uppsala ska vara tryggt och attraktivt att leva, verka och vistas i

Uppsala är nyskapande och utmanande. Uppsala har en stark ställning som evenemangs- och mötesstad. Uppsala är en attraktiv kommun för kulturskapare att bo och verka i. Invånare och besökare ges möjlighet till meningsfull fritid och rekreation där kulturell infrastruktur och det offentliga rummet bidrar till en nära, trygg och inspirerande miljö. Tryggheten ska öka i hela Uppsala. I Uppsala är trygghet inte ett privilegium för några få utan en rättighet för alla och Uppsala ska inte ha något särskilt utsatt område. Ett starkt områdesarbete förebygger och förhindrar social oro. Insatser för att bekämpa kriminaliteten kombineras med förebyggande åtgärder som ger resultat. Arbetet med att skapa förutsättningar för jämlik, jämställd och tillgänglig kultur, idrott och fritid fortsätter. Företag väljer Uppsala som ett attraktivt alternativ för nyetableringar och företagande. Successivt förbättras villkoren för företagare. Uppsala är en kommun där nya och befintliga företag ges förutsättningar att starta och växa. Med de nya företag som etablerar sig här och befintliga som expanderar får fler Uppsalabor ett arbete att gå till. Samarbeten med Uppsalas universitet gör Uppsala till en stark kunskapsstad. Uppsala tar vara på innovationskraften bland kommunens entreprenörer, underlättar för innovationer och startupföretag samt utgör testbädd för ny teknik och smarta tjänster. I Uppsala finns även goda förutsättningar för socialt företagande. Grön affärsutveckling främjas och Uppsala bidrar med nya gröna jobb, moderna lösningar och exportmöjligheter av grön teknik.

Uppdrag

- Stärk arbetet med att förebygga social oro, öka tryggheten och bekämpa de kriminellas ekonomi i samverkan med polis, civilsamhället och andra myndigheter.
- Inom ramen för ny överenskommelse med polisen bidra till att Uppsala ska vara en trygg plats med låg brottslighet.
- Stärka planeringen av det civila försvaret. (KS)
- Främja företagande på landsbygden. (KS)
- Vidta de åtgärder som krävs för att nå EU:s luftkvalitetsmål i Uppsala. (GSN, KS och MHN)
- I samband med arbetet med ansökan till europeisk kulturhuvudstad 2029 stärka utvecklingen av kulturen som en viktig del av stads- och landsbygdsutveckling. (KS, UKK, Stadsteatern och KTN)
- Införa 24 timmars-garanti för samtal mellan vårdnadshavare och socialtjänst när unga begår brott. (SCN)
- Förbättra information och skyltning gällande tillgänglighet för invånare vid bygg- och gatuarbeten. (GSN)
- Stärk Uppsalas mottagningskapacitet för att kunna ta emot fler utländska inflyttare, besökare och investerare. (KS och DUAB)
- Påbörja det långsiktiga arbetet med att göra Uppsala till en av Europas mest digitala platser år 2050. (KS)
- Uppmärksamma 2020 som temaår för mänskliga rättigheter inom områdena fred, demokrati och yttrandefrihet.

- Utveckla samordning av kulturverksamhet i Gottsunda centrum. (KTN)
- Utredda ansvar och samordning av planering, utförande och drift av platser och anläggningar för fysisk aktivitet på offentlig plats. (KS, GSN och IFN)
- Fördjupa samarbetet och i lämpliga delar teckna avtal med Regionen om Uppsala central, framkomlighetsåtgärder, färdtjänst, kollektivtrafikutbyggnad i nya stadsdelar samt trygghetscentral. (KS)

När stads- och landsbygdsutveckling planeras ska detta ske utifrån kommunens miljö- och hållbarhetsprogram och med ambitionen om minsta möjliga påverkan på miljö och klimat. Uppsala ska präglas av attraktiva natur- och kulturmiljöer. Natur- och kulturresevat samt parker fyller viktiga funktioner för såväl människor som biologisk mångfald.

Samhällsbyggandet ska ske med bevarad och helst ökad kvalitet i stads- och tätortsmiljöerna. Utifrån Uppsalapinciperna i översiktsplanen ”skapa närhet” ska befintliga bostadsområden renoveras och förtätas varsamt och med respekt för boende och befintliga miljöer. Uppsalapincipen ”skapa närhet” innebär att aktiviteter, funktioner och andra värden ska koncentreras till platser som många människor kan nå. Det kan handla om butiker, skolor, service, parker eller arbetsplatser. En koncentration av värden leder också till fler möten mellan människor, vilket bäddar för trygghet och delaktighet. Det ger även ett större underlag för verksamheter. En hög koncentration av bebyggelse på vissa platser betyder att vi också får möjlighet att utveckla motsatsen – platser som präglas av färre hus, grönska och lugn och ro. Uppsalapincipen ”skapa mervärden” innebär – tänk långsiktigt, utgå från platsen och samordna investeringar.

Arkitekturen i Uppsala ska kännetecknas av hög kvalitet och väl genomtänkt förhållningssätt. Den byggda miljöns utformning stöds av de väldefinierade arkitektoniska visionerna. Byggnader, gator, parker och torg ses i sitt sammanhang och utformas med ett tydligt förhållningssätt till den mänskliga skalan. Öppna och inkluderande offentliga rum ska vara tillgängliga, säkra och trygga. Mångfunktionell mark- och lokalanvändning ska eftersträvas.

Kunskapsstaden och näringslivet

Universiteten spelar en avgörande roll för kompetensförsörjning och innovation. Uppsalas innovationsekosystem utvecklas genom ett stärkt samarbete med näringslivet, universiteten, Akademiska sjukhuset och andra nyckelaktörer såsom Testa Center, Green Innovation Park, BASE 10, företagsinkubatorn Uppsala Innovation Centre och den regionala samverkansplattformen STUNS. Därigenom skapas förutsättningar för kommunens identifierade fokusbranscher life-science/hälsa, informations- och kommunikationsteknologi (ICT) samt miljö och energiteknik (Cleantech) att utvecklas. Bland annat genom nya samverkansformer och gemensamma verksamheter inom testbäddar för hållbar stadsutveckling.

Genom en aktiv näringslivspolitik med företagare och företag i fokus tar Uppsala kommun vara på innovationskraften bland kommunens entreprenörer. Kommunen underlättar för innovationer genom att utgöra såväl lokal som nationell och internationell testbädd för ny teknik och smarta tjänster. Företag och företagare ska bemötas av effektivitet och bra service med hög tillgänglighet, god förståelse och effektivare handläggning. Kommunens anseende som affärspartner och anseende som aktiv och framåtblickande samarbets- och samverkanspartner ska öka.

Kultur, idrott och evenemang

Uppsala har en stark ställning som evenemangs- och mötesstad.

Utvecklingspotentialen som finns inom besöksnäringen ska omhändertas och utvecklas. En varumärkesplattform är ett viktigt verktyg i arbetet med att stärka attraktionskraft för att locka boende, besökare, kompetens, investeringar och nya företagsetableringar till Uppsala. Genom att samtliga aktörer i Uppsala utgår från en varumärkesplattform förstärks det gemensamma varumärket Uppsala.

Genom ett helhetsperspektiv för den fria tiden inom kultur, idrott och fritid ges alla invånare möjligheter till en aktiv och meningsfull fritid i livets alla skeden, vilket är en välfärdsfråga som utgör en starkt bidragande faktor för folkhälsa och livskvalitet. Att möjliggöra detta för personer med funktionsnedsättning är särskilt viktigt.

Kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet stärker demokratin och möjliggör möten, kunskap, upplevelser och integration. Kultur-, idrotts- och fritidsverksamhet är tillgänglig för alla oavsett förutsättningar och bidrar till människors livskvalitet och gör kommunen attraktiv för både invånare och besökare. Ett starkt och fritt kulturliv är en förutsättning för ett variationsrikt och levande kulturutbud och ligger till grund för evenemang och festivaler som i sin tur bidrar till kommunens utveckling. Uppsalas unika tillgångar inom områden som rör mänskliga rättigheter, yttrandefrihet och fred tas tillvara. Folkbildning och föreningsliv står för betydande insatser inom kultur- och fritidsutbudet med bra samspel och dialog mellan kommun och civilsamhälle. Aktivt kulturarvsarbete och offentlig gestaltning bidrar också till kommunens attraktivitet liksom ett tillgängligt konstmuseum i ändamålsenliga lokaler med utvecklad verksamhet som svarar mot efterfrågan.

Behoven av lokaler och anläggningar för idrott, bibliotek, fritidsklubbar, fritidsgårdar och kulturskola har ökat under senare år. Genom främjande perspektiv och tidiga insatser skapas förutsättningar för socialt hållbar samhällsutveckling. Därför finns frågor som rör kultur, idrott och fritid med i ett tidigt skede av samhällsplaneringen och där både stadens och landsbygdens förutsättningar och behov uppmärksammas. Kommunens invånare ska leva med god tillgång till grönska och friluftsliv, kultur och idrott. Samverkan och effektiv lokalanvändning är ledord i utvecklingsarbetet.

Tillgång till kultur och fritidsverksamhet för barn och unga är ett prioriterat område. Genom en utvecklad och effektiv struktur för kultur och naturpedagogik i samverkan inom och mellan kommunen, samt med förenings- och näringslivet, stärks barns och ungas tillgång till kultur och natur.

Uppsala ska utvecklas som idrottskommun. Avseende arenor för idrott och evenemang pågår byggnation, men fortfarande finns inom några områden en återstående brist. Uppsala kommun tillsammans med Riksidrottsförbundet och Upplands idrottsförbund arbeta för ett jämlikt och jämställt föreningsliv där alla ska kunna delta i idrotts- och föreningslivet. Formerna och villkoren för kommunens stöd och bidrag till föreningsliv och en aktiv fritid ska utformas utifrån ett tydligt samhälls- och folkhälsoperspektiv. Stödformerna och utvecklingen av de fysiska förutsättningarna i form av allmänna ytor och platser liksom anläggningar ska bidra till att skapa bättre balans i resursfördelningen mellan flickor/pojkar och kvinnor/män, mellan idrotts- och andra fritidsaktiviteter, mellan förenings- och egenorganiserade aktiviteter och mellan förutsättningarna på landsbygden och i staden.

Trygg och säker kommun

Uppsala ska upplevas som en trygg kommun att verka och leva i. Tryggheten ska öka och Uppsala ska inte ha någon utsatt stadsdel. Uppsala kommun och Polisen i region mitt har undertecknat en överenskommelse om ett intensifierat långsiktigt samarbete mot grov organiserad brottslighet och trygghet. Det innebär att alla kommunens verksamheter behöver ta ett gemensamt ansvar för detta. Människors upplevda trygghet och säkerhet handlar ytterst om den enskildes tillit till samhälle och medmänniskor, sociala förankring och delaktighet. Insatser för att bekämpa kriminalitet kombineras med förebyggande åtgärder. Kommunen ska, bland annat inom skolan och socialtjänsten, fortsätta utveckla samarbetet med polisen för ökad trygghet bland annat för unga tjejer. Insatser för att förebygga att individer involveras i våldsbejakande extremism stärks ytterligare.

Kommunens förebyggande arbete ska minimera risken för skada på människors hälsa, miljö och egendom. Genom ett välutvecklat arbete med krisberedskap ska även kommunens förmåga att bidra till totalförsvaret höjas. I regeringens nationella säkerhetsstrategi identifieras flera olika hot. De militära hoten mot vår nationella integritet bedöms vara större idag än tidigare. Försvarsberedningen konstaterar att ett väpnat angrepp mot Sverige inte kan uteslutas och Sverige har återupptagit totalförsvarsplaneringen. Kommunens förmåga att verka under höjd beredskap behöver därför utvecklas på flera områden. Bland annat måste kommunen stärka sitt säkerhetsskydd. Genom att säkerställa skyddade kommunikationsvägar kan informationsinhämtning från olika statsaktörer motverkas.

Kommunens kapacitet att undsätta den drabbade och lindra skador till följd av olyckor ska vara god och likvärdig i hela kommunen. Krisberedskapen ska vara god för att kunna hantera olika sorters samhällsstörningar och en sammanhängande planering av det civila försvaret ska utvecklas. Räddningstjänsten har en storregional samverkan med Region Uppsala, polisen och andra kommuner. Räddningsnämnden samverkar med flera kommuner i regionen om en gemensam räddningscentral och med Regionen om sjukvårdslarm. Fortsatt utveckling av räddningstjänsten ska ske genom ökat nationellt och regionalt samarbete. En annan vital del i utvecklingen av räddningstjänsten är möjligheten att rekrytera medarbetare i beredskapstjänst. Möjligheterna att kombinera annan anställning i kommunen med att vara räddningspersonal i beredskap (deltidsbrandman) ska tas tillvara. Att stärka den enskildes förmåga att undvika och hantera olyckor tillsammans med tillsynsverksamheten är avgörande för att skapa trygghet. Vid planering av bostäder och vägar är det viktigt att ta hänsyn till framkomligheten för räddningstjänst och andra blåljusmyndigheter, och att även brandsäkerhet är en viktig parameter i en hållbar samhällsplanering.

Klimatförändringarna i Sverige och världen påverkar Uppsala. Klimatforskningen visar att extrema väderhändelser kommer bli mer vanliga i Sverige samt att temperaturen och nederbörden kommer öka framöver. Detta ställer ökade krav på kommunens beredskap för värmeböljor, torka och översvämningar. Förutom klimatförändringarna finns ett behov av beredskap för olyckor och utsläpp till luft och vatten samt larm om smitta som hotar människors hälsa inom kommunen.

Indikatorer

Läggs till inför Kommunstyrelsens beslut i oktober.

Inriktningsmål 3 - Uppsalas stad och landsbygd ska växa genom ett hållbart samhällsbyggande

När Uppsala växer skapas nya möjligheter för ekonomisk tillväxt samtidigt som sociala klyftor minskar och ekosystem ska bevaras och stärkas. I Uppsala ska stad och land utvecklas tillsammans. Den hållbara stads- och landsbygdsutvecklingen säkerställer likvärdig tillgång till boende, kommunikationer, samhällsservice och offentliga platser. Uppsala kommun ska vara landets bästa landsbygdskommun med god tillgång till mötesplatser, affärer, skolor, arbetsplatser och kommunikationer. Den lokala utvecklingen av näringslivet samt byggande på landsbygden främjas.

Uppsala ska vara världsledande i miljö- och klimatomställningen samt förbättra beredskapen för ett förändrat klimat. Kommunen tar ansvar och motverkar klimatförändringarna genom omställning till fossilfritt 2030 och ett klimatpositivt Uppsala 2050. Det ställer krav på kraftfulla insatser inom bland annat transporter, byggande, energi och livsmedel. Kommunens energi ska komma från förnybara källor. Uppsala är Sveriges bästa cykelstad och arbetet med att öka andelen som cyklar ska fortsätta. Det egna markinnehavet ska säkra en långsiktig stads- och landsbygdsutveckling som tar hänsyn till rekreation, biologisk mångfald och vattenresurser. Vid eventuell exploatering av värdefull natur och åkermark bör det kompenseras genom exempelvis naturvårdsinsatser i andra områden. Uppsalas vatten, naturområden och parker håller hög kvalitet och finns nära invånarna. Luft- och livskvalitet ska förbättras i stadskärnan med hänsyn till verksamheter och boende i city och deras behov.

Uppdrag

- Aktivt och strategiskt arbeta med digital utveckling och innovation, genom bland annat testbäddar, för att utveckla den egna verksamheten, stärka klimatarbetet och skapa ett smart och hållbart Uppsala.
- Utveckla den strategiska planeringen för ökad jämlikhet, ökad trygghet och minskad segregation. (KS, PBN, GSN, Uppsalahem och UKFAB)
- Utveckla och nyskapa livsmiljöer för olika arter i syfte att stärka den biologiska mångfalden i stadsmiljö och på landsbygd. (KS, GSN och PBN)
- Inventera tätortsnära natur- och friluftsområden lämpliga att skydda som naturreservat, exempelvis Linnéstigarna, Fjällnora, koppla ihop Hammarskog med Nåsten, gula stigen och norra åstråket. (KS, PBN och GSN)
- Öka andelen förnybar energi och öka takten i arbetet med energieffektivisering och energisparande.
- Förbättra cykelinfrastrukturen inom och till tätorter på landsbygden i samverkan med Region Uppsala och Trafikverket, till exempel genom att planera för en cykelväg mellan Gunsta och Länna. (KS och GSN)
- Bygga fler pendlarparkeringar under planperioden i anslutning till kollektivtrafikens knutpunkter i bland annat Störvreta, Almunge, Vattholma, Björklinge och Vänge. (KS, GSN, PBN och Parkeringsbolaget)
- Möjliggöra för mer blandat byggande i tätorterna på landsbygden. (PBN och KS)

- Upprätta en solkommunstrategi, vilken bland annat rymmer mål om att samtliga av kommunkoncernen ägda fastigheter, där så är möjligt, ska ha solceller på sina tak år 2025. (KS och samtliga bolag)
- Öka byggandet i trä. (KS, PBN och de kommunala fastighetsbolagen)
- Följ upp efterlevnaden och effekten av kommunens riktlinjer för persontransporter i tjänst. (KS)

Uppsala är en av Sveriges mest attraktiva städer med hög utvecklingstakt, snabb befolkningsökning och en expanderande arbetsmarknad. Den höga utvecklingstakten ger goda möjligheter till förbättringar, men ställer också stora krav på en ansvarsfull och tydligt prioriterad utveckling som leder till socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbara lösningar. I Uppsala ska stad och land utvecklas tillsammans. Stads- och landsbygdsutvecklingen ska säkerställa likvärdig tillgång till boende, kommunikationer, samhällsservice och offentliga platser och planeras med minsta möjliga påverkan på miljö, klimat och människors hälsa.

Hållbar utveckling av stad och landsbygd

Kommunens översiktsplan anger den långsiktiga inriktningen för den fysiska utvecklingen i kommunen. Målet är ett robust samhälle och en god livsmiljö. Uppsala ska vara fysiskt och socialt sammanhållet. Uppsala ska växa i stråk, orter och vid knutpunkter, med närhet till såväl daglig service som en storregional arbetsmarknad. Det skapar förutsättningar för en attraktiv och effektiv kollektivtrafik, hushållning av mark samt nyttjande av befintlig infrastruktur. Kommunen planerar för bostäder och infrastruktur som inkluderar alla som ska leva, verka och besöka Uppsala. Det innebär höga krav på tillgänglighet både i bostäder och i den offentliga miljön.

Uppsala är en tillväxtmotor i Sverige där nya jobb skapas och dit allt fler väljer att flytta. Med genomförandet av fyrspår och spårväg används Uppsalaregionens fulla potential med ännu fler arbetstillfällen, bostäder och förbättrad pendling. Avtalet med staten och Region Uppsala om Uppsalapaketet innebär 33 000 nya bostäder i södra Uppsala, spårväg, fler spår på ostkustbanan, järnvägsstation vid Bergsbrunna med mera. Bebyggelseutvecklingen ska dra nytta av och stödja transportinfrastrukturen. Det innebär att stadsutveckling och byggande inom staden, de närmsta decennierna, i hög grad behöver fokuseras till lägen utmed den tänkta spårvägen och inom upptagningsområdet för den nya järnvägsstationen.

En aktiv markpolitik ska ge förutsättningar för kommunens utveckling. Innehavet av exploateringsbar mark ska motsvara 15 års stadsutveckling. Markinnehavet ska ge förutsättningar för Uppsalapaketen som stärker kommunen som en attraktiv plats i Stockholm-Uppsalaregionen för både boende och näringslivets investeringar. Markinnehavet ska också säkra en långsiktig buffert för markbyten och andra ändamål som rekreation, biologisk mångfald och hänsyn till vattenresurser.

Planeringen av nya bostadsområden i staden och på landsbygden ska alltid ta hänsyn till behovet av inkludering och social infrastruktur. En minskad lokalkostnad per barn och elev för exempelvis pedagogiska lokaler kan uppnås genom bättre planering. På samma sätt ska behovet av infrastruktur för jämlik och jämställd tillgång till kultur- och fritidsverksamhet alltid ingå redan i planeringens tidigaste skede. Vid ny- och ombyggnation ska hög energieffektivitet och klimatsmarta material alltid eftersträvas. Genom innovation och nya lösningar vid byggande och förnyelse av bostäder skapas förutsättningar som bidrar till lägre boendekostnader. De sociala, ekonomiska och ekologiska konsekvenserna av olika alternativ ska alltid analyseras och vägleda beslut. Vid större infrastruktursatsningar eller reinvesteringar, som exempelvis kräver

uppgrävning av gator, ska samordning och möjlighet till samförläggning av ledningar eftersträvas så att exempelvis rör för bredbandsfiber kan läggas ned när annan ledningsinfrastruktur åtgärdas.

Villkoren för att leva, verka och bo i olika bygder och små tätorter skiljer sig från förhållandena i staden, men också sinsemellan. Långa avstånd och ett bilberoende behöver balanseras med förbättrade förutsättningar för användning av kollektivtrafik. Tillgång till mötesplatser, affärer, skolor, arbetsplatser och kommunikationer ska vara god på Uppsalas landsbygder. Att främja den lokala utvecklingen av bland annat näringslivet, ökad bredbandstäckning och upprätthållande av service skapar förutsättningar för att Uppsala kan vara en av landets bästa landsbygdskommuner. Utmärkande för landsbygdsutveckling är det ideella engagemang som är starkt på landsbygderna och i de mindre tätorterna. Tillsammans med privata, offentliga och ideella aktörer skapas en levande landsbygd som nyttjar lokala tillgångar och en växande regional arbetsmarknad. Detta sker bland annat tillsammans med föreningen Upplandsbygd - lokalt ledd utveckling.

God kollektivtrafik kan öppna för nya lägen för bostadsbyggande och verksamhetsetableringar. Uppsalapaketet med ökad kapacitet på ostkustbanan, ny tågstation i Bergsbrunna och spårväg på "Ultunalänken", innebär tillsammans med utveckling av spårväg i "Kunskapsspåret" radikalt förbättrade möjligheter till stadsutveckling i södra Uppsala. Ett villkor för spårväg är att regeringen bifaller kommunens ansökan om medfinansiering med hälften av anläggningskostnaderna genom, regeringens stadsmiljöavtal. Medfinansiering kommer också att tas ut via exploateringsavtal och på annat sätt från fastighetsägare som får en värdehöjning genom en spårvägssetablering. Kommunen och Region Uppsala har kommit överens om hur ansvaret i övrigt för en spårvägssatsning ska fördelas. Kunskapsstråket/Ultunalänken går från resecentrum i två grenar mot Ultuna respektive Gottsunda och möter där Ultunalänken som går vidare över Fyrisån till en ny järnvägsstation vid Bergsbrunna. Systemet kommer därmed att ge en välbehövlig avlastning av resecentrum.

Möjligheten att på ett enkelt, tryggt och hållbart sätt förflytta sig ska ha hög prioritet i all stads- och landsbygdsutveckling. I arbetet med hållbar mobilitet prioriteras gång, cykling och kollektivtrafik samt ökat samnyttjande/delning av fordon och transporttjänster. Förutsättningar för fler mobilitetsanläggningar och förbättrad tillgång till säkra cykelparkeringar skapas. Uppsala ska vara Sveriges bästa cykelstad ur ett säkerhets- och trygghets-, framkomlighets-, bekvämlighets- och cykelkulturperspektiv. Gatunätet för gående ska få högre standard och göras mer sammanhängande för att förbättra tillgängligheten och attraktiviteten. Stadens mobilitet behöver i ökande grad dela ytor med andra funktioner, för att få effektiv användning av det offentliga rummet och bädda för ett rikt stadsliv. Multifunktionalitet ställer krav på utformningen av allmänna miljöer, men också på driften.

Betydelsen av biologisk mångfald och värdet av ekosystemtjänster ska vägas in vid beslut och uttaget av naturresurser ska minimeras, genom bland annat investeringar i förnybar energi. Ökade ansträngningar ska göras för att skydda värdefull natur, skydda vårt grund- och dricksvatten, säkerställa ekosystem och gynnsam bevarandestatus för hotade arter samt för att bevara, utveckla och stärka ekologiska samband i landskapet. Det kan bland annat innebära att odla blommor och växter som stimulerar pollination samt sköta trädgårdar med bin och humlor i åtanke. EU:s ramdirektiv för vatten innebär att god status ska uppnås för yt- och grundvatten, någonting som är särskilt

viktigt i Uppsalaåsen. Nytt kunskapsunderlag och nya riktlinjer vägleder nu arbetet med att hålla nere negativ påverkan på grundvattenresursen i åsen.

Genom ett systematiskt förbättringsarbete och innovativt tänkande kan kommunens process för samhällsbyggnadsprojekt prestera mer och bättre med mindre resurser. Den samordnade nämnd- och bolagsöverskridande samhällsbyggnadsprocess som nu har utvecklats, med tydliga politiska prioriteringsgrunder banar väg för beslut om rätt projekt i rätt ordning. Viktiga delar i prioriteringsgrunderna är kvalitet, genomförbarhet, systempåverkan och förmågan hos exploateringsprojekt att medfinansiera följdinvesteringar. Uppsala kommun står inför stora finansieringsåtaganden i olika former av infrastruktur under det närmaste decenniet, vilket inskräper kraven på en god tågordning i samhällsbyggandet, för att undvika kostsamma överinvesteringar. Kommunen har påbörjat arbetet med att se över bland annat Uppsalapaketet för att än mer kunna ta hänsyn till hur de egna resurserna ska prioriteras i fortsatt arbete.

Aktivt klimat- och miljöarbete

Uppsala påverkar och påverkas av den lokala och globala miljösituationen. Kommunen har i dag en miljöpåverkan som är flera gånger större än vad som är hållbart ur ett globalt perspektiv. Miljö och klimatomställningen är därför brådskande. Uppsala är och ska fortsätta vara världsledande i klimatomställningen. Uppsala behöver förstärka kommunikationen av miljötillståndet i kommunen.

Utsläppen av växthusgaser måste fortsätta att minska under detta decennium för att till 2040 helt upphöra. Miljö- och klimatdriven verksamhets- och affärsutveckling genomförs via breda samarbeten, bland annat inom Uppsala klimatprotokoll. Uppsala klimatprotokoll är ett nätverk av företag, offentliga verksamheter, universitet och föreningar som samverkar och inspirerar varandra och andra för att nå Uppsalas klimatmål och bidra till en hållbar värld. Klimatprotokollet arbetar i protokollsperioder om tre år och har sedan starten kontinuerligt minskat de gemensamma utsläppen av växthusgaser. Under senaste programperioden som pågick hösten 2015 - våren 2018, minskade utsläppen med 10 procent.

De kommunala verksamheternas egen miljöpåverkan måste minska samtidigt som kommunen verkar för lägre påverkan bland Uppsalas alla invånare och företag. Förutom trafiken finns en rad viktiga andra frågor när det gäller utsläppsminskningar inom Uppsalas geografiska område: förnybar energi, byggnation i trä och andra hållbara material, minskad plastförbränning samt ett moderniserat fjärrvärmenät är några exempel. En stor utmaning för att nå utsläppsmålen är hela kommunens konsumtion.

Omställningen till el från fossila bränslen måste underlättas genom förstärkning av det nationella elnätet och genom lokala åtgärder. Kommunorganisationen har stor potential för energieffektivisering men måste hitta organisatoriska sätt att realisera den. Kommunens energi ska komma från förnybara källor. Omställning till solenergi ska göras för de av kommunens verksamheter och lokaler där det är möjligt.

Kommunens ska underlätta för invånarna och andra att leva och verka miljömedvetet. För att nå samhällets miljömål måste kommunen ta ett ledarskap och bjuda in invånarna och organisationer att medverka och se möjligheterna. När staden växer ska det ske på ett sätt som underlättar miljö- och klimatomställningen. Arbetet med biologisk mångfald ska förstärkas, bland annat ska åtgärder vidtas som understödjer en gynnsam bevarandestatus för hotade arter.

I Uppsala ska ämnen i inomhus- och utomhusmiljön som har skapats i eller utvunnits av samhället inte hota människors hälsa eller den biologiska mångfalden. Arbetet med att minska förbrukningen av plast och helt få bort icke förnybar plast ska fortsätta samtidigt som återvinning och fastighetsnära hämtning av avfall förbättras. Att få bort föroreningar från mark- och grundvatten är en prioriterad fråga, inte minst föroreningarna av PFAS i Uppsalaåsen.

Luftföroreningar finns över hela världen och orsakar betydande negativa effekter på människors hälsa och miljön. Vägtrafiken är den dominerande källan till utsläpp av kväveoxider och partikelutsläpp (PM10) i Uppsala kommun. Luftkvaliteten på särskilt utsatta gator måste förbättras.

Persontransporter i tjänst utgör en väsentlig del av kommunens transporter och de behöver kontinuerligt utvecklas för att säkerställa en långsiktigt hållbar samhällsutveckling. Det lokala arbetet mot det nationella målet om ett fossilbränslefritt samhälle för transporter och arbetsmaskiner till 2030 innebär en omställning av kommunorganisationens fordonspark, utveckling av hållbara transportlösningar samt en ökad samverkan med berörda aktörer. Kommunen fortsätter bland annat att bygga ut infrastruktur för gång, cykel, kollektivtrafik, bilpooler, ladd-stolpar och biogas.

Indikatorer

Läggs till inför Kommunstyrelsens beslut i oktober.

Inriktningsmål 4 - Uppsala ska vara jämlikt och inkluderande med goda förutsättningar för folkhälsa och livskvalitet

Välfärd och god folkhälsa ska bygga ett hållbart Uppsala. Att investera i barns utveckling är en av de viktigaste vägarna till social hållbarhet och minskade skillnader i hälsa och utbildning. Barnets bästa ska alltid sättas i första rummet. Idrott och fritidsverksamhet samt föreningslivet stärker demokratin och möjliggör möten, kunskap, upplevelser och integration. I Uppsala är vi tydliga med vilka värderingar och normer som gäller i en demokrati. Uppsala är en öppen, jämställd och solidarisk kommun som berikas av mångfald och tar ansvar för en bra integration. Integrationen ska bli snabb och jämställd. Näringslivet i Uppsala är en naturlig partner för att förbättra integration och möjliggöra nyanländas inträde på arbetsmarknaden. Utifrån ett inkluderande och normkritiskt förhållningssätt ska klyftorna mellan människor och områden minska. God hälsa är en grundläggande förutsättning för människors möjlighet att nå sin fulla potential och att bidra till samhällets utveckling. En god fysisk och psykisk hälsa är väsentlig för alla aspekter i livet. Orsakerna till den ökande psykiska ohälsan är komplexa och Uppsala arbetar och samverkar för att utveckla insatser och nya lösningar som främjar psykisk hälsa och åstadkomma en god och jämlik vård. Handlingsplanen för en förbättrad psykisk hälsa är vägledande för arbetet. Uppsala ska vara ett bra samhälle att åldras i och leva i om man har en funktionsnedsättning. Uppsala kommun ska jobba för att förbättra folkhälsan och se till att fler äldre klarar sig längre på egen hand. Äldres erfarenheter och kunskaper ska tas tillvara. Aktivt arbete för att motverka åldersdiskriminering och digitalt utanförskap, bryta ofrivillig ensamhet och öka de äldres egenmakt gör att äldre har möjlighet att leva ett gott liv, i trygghet och oberoende. Idrott, fritid och kultur utgör en starkt bidragande faktor för folkhälsa och livskvalitet.

Uppdrag

- Utveckla Uppsalamodellen inom mark- och exploatering för att stärka den sociala hållbarheten och arbetsmarknaden. (KS och AMN)
- Fortsätta utvecklingen av främjande, förbyggande och tidiga insatser för barn och unga, bland annat genom att utöka Uppsala ungdomsjours arbete mot barn i lägre åldrar. (KS, UBN, AMN, SCN, OSN, KTN och IFN)
- Utveckla barn- och ungas möjligheter att utöva och uppleva kultur och natur i skolan och under den fria tiden. Bland annat genom kultur- och naturgaranti. (KTN, UBN, Stadsteatern och UKK)
- Utveckla en jämställd fritidsverksamhet för barn- och unga. (KTN)
- Samarbeta med Uppsalas föreningsliv för att erbjuda sportis och kulturis som ett komplement till fritids. (IFN, UBN och KTN)
- Utveckla arbetet med tidiga och samordnande insatser mot skadligt bruk och missbruk av alkohol och droger mellan socialtjänst, hälso- och sjukvård och skola för barn, unga och unga vuxna i enlighet med SKL:s handlingsplan mot missbruk och beroende. (SCN, UBN och KTN)

- Ta fram en handlingsplan för snabbare etablering samt bättre och jämställd integration. (KS)
- Genomföra åtgärder för säker skolväg och öka andelen som går och cyklar till förskola, skola och fritidsaktiviteter i vardagen. (PBN, IFN, GSN, UBN och Skolfastigheter)
- Intensifiera arbetet med att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck (SCN, UBN, OSN och KTN)
- Ta fram en modell för hur kommunen ska arbeta för att motverka segregation utifrån erfarenheter av arbetet med handlingsplan Gottsunda/Valsätra. (KS)
- Utveckla det förebyggande och trygghetsskapande arbetet i Gränby särskilt kring unga vuxna. (KS, SCN, UBN och AMN)

Ett socialt hållbart samhälle

Social hållbarhet syftar till att utjämna skillnader i Uppsalabornas levnadsvillkor, motverka segregation och fattigdom samt erbjuda välfärd av hög kvalitet. Alla ska erbjudas en livsmiljö där de kan växa, utvecklas och må bra oavsett individuella förutsättningar.

Barnets bästa ska alltid sättas i första rummet. Barn ska ha möjlighet att påverka och vara delaktiga i beslut som berör dem. Kommunen ska arbeta för barns rättigheter i enlighet med Barnkonventionen. Arbetet ska utgå från barnkonventionens fyra huvudprinciper som handlar om alla barns lika värde och rättigheter (artikel 2), att vid alla beslut som rör barn ska i första hand beaktas det som bedöms vara barnets bästa (artikel 3), varje barns rätt till liv, överlevnad och utveckling (artikel 6) samt barnets rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet (artikel 12).

Uppsala Kommun vill säkra att alla, inklusive HBTQ-personer, ska känna sig välkomna och inkluderade i kommunens verksamheter. För att alla ska känna sig trygga med att bli professionellt bemötta diplomas verksamheter enligt kommunens HBTQ-utbildning.

Jämlik hälsa

Uppsalas invånare har generellt sett ett bra välmående jämfört med andra kommuner men det finns skillnader i hälsa kopplat till inkomst, kön och bostadsområde/-ort. Ojämligheten mellan Uppsalaborna behöver minska. Kunskap om förekomst av ojämlikhet i hälsa och dess påverkansfaktorer ska ligga till grund för beslut om insatser.

Dricksvatten är det viktigaste livsmedlet och säkringen av nuvarande och framtida dricksvattentäkter är överordnat i stort sett all annan planering. För Uppsalas del handlar det främst om att säkra Uppsala- och Vattholmaåsens funktion som naturligt dricksvattenfilter. Uppsala Kommun utreder därför förutsättningar för att säkra den allmänna dricksvattenförsörjningen.

Främja psykisk hälsa

En god psykisk hälsa är väsentlig för alla aspekter i livet: Skolprestation, arbete och sysselsättning, fritid, familjerelationer såväl som för den fysiska hälsan. Många äldre lider idag av psykisk ohälsa. Denna psykiska ohälsa kan ibland misstas för andra sjukdomstillstånd och personen får därför inte rätt hjälp för att kunna må bättre. Orsakerna till den ökande psykiska ohälsan hos unga är komplexa och kräver nya lösningar. Uppsala kommun ska utveckla det förebyggande arbetet för att främja psykisk hälsa hos barn och unga. Då alla aktörer behöver arbeta tillsammans för strategiska förebyggande och tidiga insatser som främjar psykisk hälsa har en handlingsplan för psykisk hälsa tagits fram. Den syftar till att utveckla det

förebyggande arbetet för att främja psykisk hälsa i alla åldrar och stärka samordningen mellan Uppsala kommun, Region Uppsala och intresseorganisationer.

Ökad psykisk ohälsa och tillgången till droger tillsammans med en samhällsutveckling mot ökad polarisering, medför att människor riskerar att hamna i utanförskap, missbruk och kriminalitet. För att förebygga, förhindra och stävja social oro och missbruk krävs ett samordnat arbete tillsammans med polisen, länsstyrelsen och Region Uppsala.

Indikatorer

Läggs till inför Kommunstyrelsens beslut i oktober.

Inriktningsmål 5 - Uppsalas invånare ska ha bostad och arbete

Uppsala kommun möjliggör för ett ökat utbud av bostäder och arbetstillfällen som möter den förväntade befolkningsökningen. För att kunna dra nytta av möjligheterna när vi blir fler och förbättra den goda livsmiljön ska kommunen skapa förutsättningar för att det byggs 2000 till 3000 nya bostäder och skapas 2000 nya arbetsplatser årligen. Uppsala har en god blandning av verksamhetsmiljöer och en flexibel bostadsmarknad med mångfald i utbudet, i täta och blandade miljöer. Nya arbetsplatser har hög prioritet i planarbetet. Bostadsförmedlingen stärker kommunens attraktionskraft och underlättar för de bostadssökande. En ökad andel hyresrätter möjliggör för fler att skaffa eget boende. En väl fungerande arbetsmarknad bidrar till den attraktiva och trygga staden. I Uppsala ska alla bidra och fler invånare ska komma i arbete. Det betyder att alla som kan jobba ska jobba. I samverkan med bland andra universiteten utvecklas de kunskapsintensiva branscherna, vilket ger förutsättningar för utveckling av bygg-, service- och tjänstenäringsar. Stöd och innovativa lösningar utvecklas för personer som står långt från arbetsmarknaden. Att tidigt lära sig svenska och ta steget in på arbetsmarknaden är vägen till en snabbare och bättre integration i det svenska samhället. Att ställa sociala krav i upphandling är ett sätt för kommunen att öka sysselsättningsgrad och social integration. Förutsättningar skapas för att fler personer med funktionsnedsättning ges möjlighet till arbete och sysselsättning.

Uppdrag

- Tillsammans med näringslivets olika aktörer skapa förutsättningar för 2000 nya arbetstillfällen årligen. (KS)
- Bidra till ökad tillgång på mark och lokaler i olika prisklasser och lägen för företag som behöver växa eller önskar etablera sig i Uppsala. (PBN och KS)
- Genom innovation och nya lösningar vid byggande och förnyelse av bostäder skapa förutsättningar som bidrar till lägre boendekostnader samt underlättar ungas etablering på bostadsmarknaden. (KS, PBN, Bostadsförmedlingen, Uppsalahem och UKFAB)
- Utveckla utbudet av bostäder för äldre genom att verka för fler seniorbostäder med gemensamhetslokaler och moderna servicehus. (ÄLN, KS och PBN)
- Främja kollektivhus för seniorer. (KS och ÄLN)
- Fortsätta utvecklingen av en egenförvaltd bostadssocial resurs med 2 000 bostäder med tillhörande boendekedja för prioriterade målgrupper för att minska tillfälliga och dyra boendelösningar. (KS, Bostadsförmedlingen, SCN och AMN)
- Genom att stödja arbetet med bygg- och bostadsmarknader möjliggöra för fler att kunna påverka och engagera sig i sitt boende tillsammans med andra. (KS och PBN)
- Öka tillgången till LSS-bostäder för att säkerställa att personer med beslut om bostad med särskild service enligt LSS får sina beslut verkställda. (KS, Uppsalahem och OSN)

- Starta ett nätverk för de större hyresvärdarna i Uppsala. (KS)

Bostäder för alla och en god lokalförsörjning

På senare år har bostadsbristen i Uppsala minskat. Men många, särskilt unga och låginkomsttagare, har fortfarande svårt att hitta en bostad. Ungas etablering på bostadsmarknaden underlättas genom fler ungdoms- och studentbostäder samt andra boendelösningar så som kompiskontrakt. Genom innovation och nya lösningar vid byggande och förnyelse av bostäder skapas förutsättningar som bidrar till lägre boendekostnader. Uppsala ska växa på socialt hållbart sätt med blandade upplåtelseformer som motverkar bostadssegregation. Utbudet av bostäder för äldre ska öka genom fler seniorbostäder med gemensamhetslokaler och moderna servicehus. Även det ökande behovet av LSS-bostäder ska tillgodoses. Kommunens bostadssociala ansvar ska utvecklas med mer flexibla och kostnadseffektiva lösningar genom att etablera och utveckla en fungerande boendekedja för sociala bostäder på kort och lång sikt.

Intressenter för ett breddat utbud av bostäder och olika boendekoncept välkomnas för att möta efterfrågan på bostäder. Andelen hyresrätter ska öka för att skapa en mer flexibel bostadsmarknad och möjliggöra för fler att skaffa ett eget boende. Politiska prioriteringar ska baseras på ekonomiska, ekologiska och sociala förutsättningar och kvalitetskrav i en fortsatt utvecklad stadsutvecklingsprocess. Uppsala behöver även fortsättningsvis ha beredskap för ett bostadsbyggande om 3000 nya bostäder per år. De nya bostädernas fördelning över boendekostnadsnivåer, upplåtelseformer, storlekar, bostadstyper och lägen behöver anpassas så att det samlade utbudet av befintliga och nya bostäder svarar mot de behov som finns och den efterfrågan som riktas mot Uppsala.

För att säkerställa denna ambitionsnivå bör minst hälften av de byggda bostäderna finnas i projekt som inkluderar kommunal mark eller mark som ägs av kommunala fastighetsbolag. Överskott från försäljning av kommunal mark kan bidra till finansiering av nödvändiga följdinvesteringar av bostadsbyggandet så som olika typer av anläggningar för nödvändiga samhällsfunktioner och mer plats och utveckling av goda verksamhetsmiljöer för ett breddat näringsliv och 2000 nya jobb per år.

Bostäder till personer som blir beviljade boendeinsatser

Uppsala kommun ansvarar för att förse bostad till de personer som blir beviljade boendeinsatser till följd av olika lagrum. Det behövs fler boendelösningar och boendeformer för alla grupper inom vård och omsorgsområdet och bostads- och lokalbristen är i sammanhanget en utmaning.

Bristen på bostäder och lokaler kan medföra kostnadsdrivande och ineffektiva insats-, vård- och omsorgslösningar om individer riskerar att bli kvar i insatser och boenden som inte nödvändigtvis motsvarar det behov av stöd, vård och omsorg som individen har. Det finns samtidigt ett behov av att stärka möjligheterna för individen att kunna ställa om till ett mer tillgänglighetsanpassat boende på den ordinarie bostadsmarknaden.

Det strategiska arbetet med planering för bostäder och lokaler kopplade till bland annat omsorgsnämndens, äldre- och socialnämndens ansvarsområden, sker sedan hösten 2018 inom ramen för nämndernas löpande arbete med respektive bostads- och lokalförsörjningsplaner. Planerna utgår från verksamheternas behov av bostäder och lokaler och revideras årligen bland annat med utgångspunkt i kommunens befolkningsprognos. Omsorgsnämnden har under de senaste två åren haft svårigheter att verkställa beslut om bostad med särskild service, framför allt beslut

enligt LSS. Omsorgsnämnden ska fortsätta planera och skapa hållbara lösningar för särskilda boendeformer, utnyttja resurser och lokaler effektivt. Det förväntas dock ingen brist vad gäller särskilt boende under planperioden.

I Uppsala ska alla bidra

Det betyder att alla som kan jobba ska jobba. Trots låg arbetslöshet i Uppsala så har vissa grupper svårt att få fäste på arbetsmarknaden. Utbildningar och arbetsmarknadsinsatser ska utvecklas i samverkan med näringslivet och Arbetsförmedlingen. Kommunen ska även genom att ställa sociala krav i upphandlingar ge fler invånare som varit utan arbete länge möjlighet att få en ingång till arbetslivet. Som arbetsgivare ska kommunen agera som förebild för en inkluderande arbetsmarknad. Sociala företag är en betydelsefull aktör för att personer som varit utan arbete länge ska få en ingång till arbetslivet.

Snabb och jämställd integration

Uppsala är en kommun som är öppen mot omvärlden och som vill ta ansvar för en bra integration. Med två universitet i världsklass och låg arbetslöshet i en expansiv arbetsmarknadsregion har Uppsala bättre förutsättningar än många andra kommuner. Kommunen ska utveckla ett inkluderande och demokratiskt samhälle där alla människor kan nå sin fulla potential. Det görs genom att ta tillvara den kompetens som kommer till kommunen via de nyanlända och erbjuda arbetstillfällen för alla. Kommunen ska stärka samhällsorienteringen och jämställdheten bland nyanlända i Uppsala. Hedersförtryck, intolerans och extremism ska bekämpas.

Den stora befolkningsökningen senaste åren har lett till ökat antal elever inom vuxenutbildningen. Utrikesfödda som utgör en stor andel av befolkningsökningen är många i behov av utbildning. Denna arbetskraftsresurs ger kommunen stora möjligheter att klara kompetensförsörjningen när allt färre i yrkesverksam ålder ska försörja allt fler äldre. En förutsättning för att kunna tillgodogöra sig utbildning och annat stöd är att invånarna har en trygg boendesituation. Bostadsmarknadens utveckling och hyresnivåer har en väsentlig påverkan på möjligheterna till att fler blir självförsörjande.

Etableringstiden ska minskas steg för steg för både kvinnor och män. Att tidigt lära sig svenska och ta steget in på arbetsmarknaden är vägen till en snabbare och bättre integration i det svenska samhället. Med tydliga krav på språkinläring och arbete ska integrationen i Uppsala gå snabbare och bli bättre. För att öka genomslagskraften i kommunens insatser för ökad integration och inkludering behöver information finnas i den form och på de språk som målgruppen behöver.

Samarbetet med näringslivet och föreningslivet i Uppsala ska stärkas för att förbättra integrationen och snabba på nyanländas inträde på arbetsmarknaden.

Arbetet med mottagande och integration av ensamkommande barn och unga fortsätter att vara en svårplanerad verksamhet med anledning av oklarheter i migrationspolitiken på såväl nationell som EU-nivå. Förutsättningarna har förändrats med anledning av de senaste årens förändringar gällande asyltagstiftning och statsbidrag för mottagandet av ensamkommande barn och unga behöver fortsätta att anpassas utifrån rådande förutsättningar.

Indikatorer

Läggs till inför Kommunstyrelsens beslut i oktober.

Inriktningsmål 6 - Uppsalas alla barn och elever ska klara sin utbildning, nå sin gymnasieexamen och utmanas i sitt lärande

En utbildning av god kvalitet ger ökad kunskap för alla och är en av de viktigaste grunderna för välbefinnande, hälsa och jämlikhet. Utbildningen och lärandet ska utgå från evidens och beprövad erfarenhet. All utbildning ska främja och utveckla värderingar, kunskaper och färdigheter som bidrar till hållbar utveckling. En skola som kompenserar för olika förutsättningar och bakgrund, som bostadsområde och sociala förhållanden, är en förutsättning för ett jämlikt samhälle. Modellen för skolval utvecklas för att kunna tillgodose önskemål i så hög utsträckning som möjligt och kommunala skolor och fristående skolor behandlas likvärdigt. Alla Uppsalas skolor ska vara framgångsrika och präglas av studiero, trygghet och fokus på kunskap.

Utbildningen ska ge barn och elever förutsättningar att minst nå kraven för godkända kunskapsmål och nå gymnasieexamen. För att lyckas ges elever förutsättningar att tillgodogöra sig utbildning genom att deras utveckling och lärande stimuleras i en trygg miljö under hela utbildningskedjan, från förskola till gymnasium. Vi arbetar långsiktigt med att minska barngruppers storlek i förskolan med målet att alla förskolor ska nå Skolverkets riktmärken. Varje barn ges rätt stöd för att klara av kunskapsmålen. Tidiga insatser i lågstadiet prioriteras. Förskola och skola ska ha tillräckliga kunskaper och resurser för att möta barn med särskilda behov. Elevhälsan bidrar till att den psykiska hälsan ökar. Oavsett ålder ges förutsättningar för ett livslångt lärande, ständig utveckling, god livskvalitet, minskade kunskapsklyftor och goda utbildningsresultat. Det ska finnas möjligheter till omskolning för att tillgodose arbetslivets och samhällets krav på ökad kompetens. Uppsala verkar för ett stärkt samarbete med Uppsalas båda universitet.

Uppdrag

- Utveckla verksamheten med förskolebussar och förbättra infrastruktur för målpunkterna och anknäppspunkter så att barn kan erbjudas mer utomhuspedagogik och vistelse i naturen. (UBN, KS, GSN, Skolfastigheter och Sport- och rekreationsfastigheter)
- Intensifiera arbetet med genomförandet av handlingsplan för särbegåvade elever. (UBN)
- Utredda möjligheten att i grundskolan förbättra elevers tillgänglighet till en likvärdig elevhälsa genom till exempel digitala kuratorer. (UBN)
- Genomföra en översyn av förskolornas och skolornas ljudmiljöer i syfte att främja arbetsmiljö, studiero och måluppfyllelse. (UBN och MHN)
- Utöka verksamheten med lärarassistenter så att fler skolor omfattas. (UBN)
- Genomföra projekt där tre alternativ – Heltidsmentorer, utökad elevhälsa och socialarbetare med placering i skolan – prövas. (UBN och SCN)
- Arbetsmiljön i grundskola och vuxenutbildning ska anpassas för elever med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar. (UBN och AMN)

- Vidta åtgärder för att öka närvaron i skolan och tidigt upptäcka elever i riskzonen för problematisk skolfrånvaro (UBN).
- Utredda förutsättningar för större förskolegårdar där möjlighet finns för att möjliggöra ur- och skuravdelningar med bas på gården. (KS och UBN)
- Säkerställa att särskilda undervisningsgrupper finns i tillräcklig utsträckning och se över finansieringsmodellen så att stödet blir tillgängligt för de elever som behöver. (UBN)
- Ta fram en strategi för ökad likvärdighet mellan kommunens skolor och arbeta för att skolor med lägre resultat förbättras samt att skolor med goda resultat fortsätter sitt framgångsrika arbete. (UBN)
- Verka för stärkt kvalitet på fritidshemmen och att andelen utbildade fritidspedagoger ökar. (UBN)
- Genomföra en genomlysning av samverkan, metoder och finansieringsmodeller avseende elever med stort stödbehov. (UBN, SCN och OSN)

En lyckad skolgång är grunden för människors möjlighet till egen försörjning och att utvecklas som självständiga individer. En lyckad skolgång är också grunden för Uppsalas tillväxt och konkurrenskraft. Förskolan och skolan stärker elevernas förmåga att använda sina kunskaper som medborgare i ett demokratiskt samhälle. Arbetet för att minska skillnaderna i kunskapsresultat för en jämlik skola är viktigt.

Alla barn och elever ska, oavsett sociala och ekonomiska hemförhållanden, kön, sexuell läggning, könsidentitet/könsuttryck och funktionsnedsättning, ges förutsättning för en bra skolgång. Miljön i förskolor och skolor ska vara trygg och ge studiero. Grunden för det livslånga lärandet läggs i tidig ålder. Varje barn och elev ska ges stöd och utmaningar för att nå sin fulla potential och lämna gymnasieskolan med de kunskaper som krävs för fortsatta studier eller för arbete. Detta arbete påbörjas redan i förskolan. Det innebär att alla medarbetare i Uppsalas förskolor och skolor har ett gemensamt ansvar för framgången i gymnasieskolan/gymnasiesärskolan.

Barn- och elevantalet i förskolor och skolor fortsätter att öka. I Uppsala ska man kunna vara trygg med att det finns en bra skola nära där man bor. Arbetet med att motverka skolsegregation ska intensifieras. Det medför ett behov av att under de närmaste åren utöka antalet platser i förskola med 900 platser och i grundskola med 2200 platser. Ett väl fungerande samarbete mellan förvaltningar och bolag behövs för att förskolor och skolor ska komma på plats i rätt tid, med rätt dimensionering och till en rimlig kostnad.

Elever och föräldrar ska fritt kunna välja skola. Uppsala fortsätter utveckla skolvalet för att kunna tillgodose önskemål i så hög utsträckning som möjligt. Kommunala skolor och fristående skolor ska behandlas likvärdigt.

Kunskapsresultaten har utvecklats klart positivt mellan 2017 och 2018 när det till exempel gäller, andelen elever som blir behöriga till gymnasiet efter årskurs 9, men fortsatt arbete behövs. Andelen elever som behöver särskild anpassning och stöd har ökat. För att klara av kunskapsmålen är det viktigt att barn och elever mår bra. Satsningen på pulshöjande aktiviteter inom skolan ska fortsätta.

För att höja kunskapsresultaten behöver lärarna få fokusera på sitt kärnuppdrag. Satsningen på lärarassistenter ska fortsätta och kompletteras med alternativ för att underlätta lärares arbetsbörda och öka elevernas måluppfyllelse. Skolan ska styras med tillit till professionerna.

Barns och ungas möjligheter till skapande verksamhet, genom utbyggnad och utveckling av kulturskolverksamheter, ska fortsätta.

Vuxenutbildningen ska ge förutsättningar för ett livslångt lärande, god livskvalitet och minskade kunskapsklyftor. Vuxenutbildningen ska även tillgodose arbetslivets och samhällets krav på efterfrågad kompetens. Att jobba för en god kompetensförsörjning är en viktig strategi för att möta utmaningarna i ett växande Uppsala. Det breda utbudet av yrkesutbildningar för både unga och vuxna behövs för att säkra kompetensförsörjningen inom bristyrken.

Indikatorer

Läggs till inför Kommunstyrelsens beslut i oktober.

Inriktningsmål 7 - Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun och invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet

Uppsalas invånare har möjlighet till ett aktivt liv. Invånare med funktionsnedsättning ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet. Uppsala ska vara en äldrevänlig kommun. Alla har rätten att bestämma över sitt liv och styra sin vardag. Stöd, vård och omsorg har god kvalitet och utformas utifrån individens behov och förutsättningar. Moderna hjälpmedel och digital teknik ska användas för att öka självständigheten och därmed upplevelsen av trygghet, frihet och tillgänglighet för invånare med funktionsnedsättning och deras anhöriga. Individens egna resurser tas till vara. Tidiga och förebyggande insatser prioriteras för att utjämna klyftorna. Grupper som har störst behov beaktas särskilt och skyddet för utsatta barn stärks.

Äldreomsorgen ska kännas trygg för Uppsalas äldre och deras anhöriga. Det ska finnas valfrihet för äldre att välja utförare av omsorg, samtidigt som kvaliteten alltid ska värnas. Kvaliteten inom äldreomsorgen ska stå i fokus, både i egen och i upphandlad verksamhet. Tillgänglighetsskapande åtgärder i kommunens bostadsområden minskar behovet av särskilda boendeformer.

Uppdrag

- Pröva möjligheten till samordning för hjälp med och stöd i myndighetskontakter i syfte att underlätta för personer med funktionsnedsättning och deras anhöriga. (OMN, UBN, SCN, AMN och PBN)
- Öka möjligheten till inflytande och egenmakt så att stöd och insatser bättre motsvarar behoven. (ÄLN, OSN, SCN och ÖFN)
- Slutför förhandling med Region Uppsala för införande av ett lokalt Seniorskort för kollektivtrafik. (KS och ÄLN)
- Motverka det digitala utanförskapet hos äldre genom stödinsatser och inled arbetet med att wi-fi blir norm på vård- och omsorgsboenden. (KS och ÄLN)
- Kostnaden för att sänka färdtjänstavgifterna till samma nivå som kollektivtrafiken ska utredas. (GSN)
- Arbeta för att överföra ansvar för färdtjänst till Region Uppsala. (KS och GSN)
- Utredda möjligheten för personer med beviljad färdtjänst att åka gratis med kollektivtrafik. (KS och GSN)
- Utredda förutsättningarna för en gemensam ingång till sociala nämnder för att underlätta snabb handläggning. (SCN, OSN, AMN)

Uppsalabor med funktionsnedsättning och deras anhöriga ska uppleva trygghet, frihet och tillgänglighet. Individens egenmakt, delaktighet och rätt att välja har stärkts men utvecklingen ska fortsätta. Insatser i rätt omfattning och av god kvalitet är viktigt för att verksamheten ska vara socialt och ekonomiskt hållbar. Vården och omsorgen ska jämlikt möta invånarnas behov. Åldersstrukturen i Uppsala kommun förändras de kommande åren. Antalet barn och ungdomar i skolåldern förväntas öka, men det är gruppen äldre personer som står för den största befolkningsökningen efter 2021. Samhällsutveckling och förändrad demografi ställer krav på förändrade och nya insatser. Fler människor överlever sjukdomar och trauman tack vare den medicinska

utvecklingen. Det innebär att fler lever med funktionsnedsättning efter behandlad sjukdom och behöver stöd och service för att klara sin vardag.

Viktiga faktorer som påverkar vården och omsorgen, utöver de lagar och förordningar som styr, är bland andra en åldrande befolkning, demografiförändring, kompetensförsörjning, ökad psykisk ohälsa och digitalisering. För att kunna tillgodose medborgarnas behov på sikt krävs ett långsiktigt förebyggande arbete. Därigenom kan också behovet av mer omfattande vård- och omsorgsinsatser minska. De ekonomiska förutsättningarna är en stor utmaning för samtliga nämnder inom vård- och omsorgsområdet.

Ökade behov

Barn och ungdomar i skolålder är en av de grupper som förväntas att öka betydligt fram till 2021, vilket märks inte minst i ökningen av antalet orosanmälningar för barn och unga. När det gäller barn 0–12 år är ökningen så hög som 364 procent mellan åren 2007 till 2018.

Fram till år 2030 förväntas antalet personer över 80 år öka med cirka 65 procent jämfört med år 2019, vilket innebär ett ökat behov av vård- och omsorgsinsatser under det närmaste decenniet. Den årliga ökningen är betydligt högre under den senare hälften av perioden jämfört med åren 2019–2021, men även på kort sikt kommer fler äldre behöva hjälp i hemmet eller vara i behov av särskilt boende. Det ökande antalet äldre ställer krav på förebyggande insatser och samverkan med andra aktörer för att möta det ökande antalet individer utifrån ett brett äldreperspektiv. Samverkan när det gäller äldres boende på den ordinarie bostadsmarknaden och samverkan kring hälsofrämjande insatser riktade mot äldre med en mängd aktörer, såsom Region Uppsala, civilsamhället och näringslivet, är särskilt viktigt för att på sikt kunna minska behovet av vård- och omsorgsinsatser.

Antalet personer med så kallad dubbeldiagnos, både psykisk sjukdom och missbruk, som har behov av god man eller förvaltare ökar. Det är ofta svårt för lekmän att klara av att hantera detta både utifrån kompetens, tid och ersättningsnivå. Det har därför framförts att en professionalisering av dessa uppdrag skulle kunna vara aktuell. I en rapport från Riksrevisionen som lämnades i december 2017, påpekas att det behövs en översyn av dagens lagstiftning gällande gode män och förvaltare för att kunna möta de behov som finns i samhället. Ansvarig minister har aviserat att en utredning kommer att tillsättas under våren 2019.

Jämlikhet och jämställdhet

En nära samverkan mellan kommun och region är en förutsättning för att invånarna ska få tillgång till jämlik och kvalificerad vård och omsorg. Det gäller även en ökande andel multisjuka äldre. Uppsala kommun ska fortsätta satsningen på närvårdsutveckling tillsammans med Region Uppsala.

Ökad uppmärksamhet har under senare år riktats mot frågor kring jämlikhet och jämställdhet inom vård och omsorg. Mot den bakgrunden har även de nationella målen för äldrepolitiken kompletterats med ett femte mål, om att äldre kvinnor och män ska erbjudas en jämställd och jämlik vård och omsorg. I uppföljningen av vård och omsorg har därför jämställdhetsanalyser blivit allt viktigare.

Lagändringar

Regeringen har beslutat om en översyn av socialtjänstlagen. Utredningen ska vara klar i juni 2020. Socialtjänstens verksamhet ska kunna anpassas efter förändringar i omvärlden och samverkan mellan aktörer är nödvändigt för att samhällets resurser ska

användas på bästa sätt samtidigt som en alltmer kunskapsbaserad socialtjänst är önskvärd. Den enskilde ska erbjudas en socialtjänst som utgår från individens behov där insatserna bygger på bästa tillgängliga kunskap. Utredaren har också fått i direktiv att förtydliga barnrättsperspektivet, äldreomsorgen och övriga insatser inom socialtjänsten. Uppdraget ska även omfatta socialnämndens möjligheter att delegera beslutanderätt. När det gäller målgruppen äldre har redan ett antal betydelsefulla ändringar genomförts i socialtjänstlagen. Det gäller framförallt att kunna erbjuda äldre att få hemtjänst utifrån ett mer förenklat beslutsfattande. Men även att ge kommunen möjlighet att inrätta en ny särskild boendeform; biståndsbedömt trygghetsboende.

Regeringen beslutade den 16 mars 2017 att uppdra åt en särskild utredare att se över delar av föräldrabalkens regler om fastställande av faderskap och föräldraskap, bland annat föräldraskapspresumtion. En del i uppdraget var lämna förslag på hur bekräftelse av faderskap och föräldraskap för ogifta kan moderniseras och förenklas. Utredaren fick också i uppdrag att göra en översyn av de författningar som reglerar rättsgenetisk undersökning vid utredning av faderskap. Utredningen varit ute på remiss och förslaget är att de nya reglerna ska träda i kraft den 1 januari 2021.

Översynen av insatser enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade och assistans enligt socialförsäkringsbalken överlämnades till regeringen i januari 2019. Utifrån januariavtalet har regeringen valt att bryta ut frågan om sondmatning och andning innan man gör om resten av LSS-lagen. I en promemoria föreslås behov av hjälp med andning och sondmatning utgöra ett sådant grundläggande behov som kan ge rätt till personlig assistans enligt LSS. Lagändringarna bedöms träda i kraft den 1 januari 2022.

Den 1 januari 2020 blir FN:s konvention om barns rättigheter svensk lagstiftning. Den nya lagen kommer att innebära att de mänskliga rättigheter som rör barn samlas i en lag vilket ska bidra till en helhetssyn. Med barnkonventionen som lag kan barn i större utsträckning förväntas involveras i beslut som rör barnet självt.

Regeringen tillsatte en utredning i mars 2017 för att stödja landstingen, berörda myndigheter och organisationer i arbetet med att samordnat utveckla en modern, jämlik, tillgänglig och effektiv hälso- och sjukvård med fokus på primärvården. Ytterligare tilläggsdirektiv beslutades i augusti 2018 som fördjupar uppdraget till att omfatta förutsättningarna för att samordna vårdinsatser för patienter med omfattande och komplexa vårdbehov och överväga en författningsreglering som ställer krav på patientkontrakt i form av en övergripande vårdplan. Slutbetänkande ska överlämnas i mars 2020.

Regeringen har föreslagit att lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige ska fortsätta att gälla till och med den 19 juli 2021. Vidare föreslås att lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige ändras så att både alternativt skyddsbehövande och flyktingar har rätt till familjeåterförening. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 20 juli 2019. Som en följd av förslaget föreslås även att lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå ska träda i kraft den 20 juli 2021 och upphöra att gälla den 20 januari 2025.

Indikatorer

Läggs till inför Kommunstyrelsens beslut i oktober.

Inriktningsmål 8 - Uppsalas invånare, organisationer och näringsliv ska vara delaktiga i att utforma samhället

Kommunens verksamhet har mänskliga rättigheter, demokrati, jämställdhet och rättvisa som utgångspunkt. Uppsala kommun ska vara en föregångskommun där ett aktivt demokratiarbete leder till invånare som förstår hur de kan påverka och hur beslut fattas. Uppsalas invånare är delaktiga och har inflytande. Uppsalas invånare har åsikter och förslag om kommunens utveckling och är en resurs som ska tas till vara. Tekniska lösningar och strategiska kommunikationsval används för en innovativ, lyhörd och inkluderande medborgardialog. En aktiv dialog ska föras med fackförbund, företag, föreningsliv och civilsamhället. Kommunen verkar för ett ökat och mer jämlikt valdeltagande och stärker underrepresenterade gruppers förutsättningar till deltagande och inflytande. Särskild hänsyn ska tas till barns- och ungdomars perspektiv. Ett starkt civilsamhälle skapar mötesplatser där människor har möjlighet att aktivt delta i samhällslivet. Ett starkt partnerskap mellan flera aktörer bidrar till samhällsutvecklingen.

Kommunen kännetecknas av god service, tillgänglighet och effektivitet i alla kontakter med invånare, företag, organisationer och besökare. Verksamhetens kvalitet utvecklas kontinuerligt utifrån innovationer, omvärldsbevakning och ständiga förbättringar. Invånares, brukares och medarbetares erfarenheter och kompetens ska tas till vara i utveckling av verksamheten.

Uppdrag

- Öka valdeltagande i områden och för grupper med lågt valdeltagande samt verka för ett mer jämlikt valdeltagande. (KS och VLN)
- Utveckla och samordna kommunens synpunktshantering, bland annat med att förbättra e-tjänster och digitala lösningar med medborgaren i fokus, i syfte systematisera förbättringsarbete och stärka förmågan till verksamhetsutveckling. (KS)
- Arbeta med att öka medborgarnas möjlighet till påverkan genom att ha dialog med fler medborgargrupper och utveckla former för att genomföra medborgardialog på fler språk än svenska.
- Utveckla arbetet med brukarrevisioner och andra former av brukarmedverkan vid verksamheternas kvalitetsarbete. (OSN och SCN)
- Förbättra företagets villkor i Uppsala med möjlighet till enklare kontakter, ökad ömsesidig förståelse och snabbare handläggning. (KS, GSN och PBN)

Att delta i det som händer i samhället är en rättighet och en förutsättning för demokrati. Uppsala kommun ska vara en föregångskommun med välinformerade och delaktiga invånare som förstår hur beslut fattas och hur de har möjlighet att påverka dem. Förutsättningarna att utnyttja sina demokratiska rättigheter är inte jämlikt fördelade. Kommunen ska därför utveckla arbetet med att öka alla samhällsgruppers deltagande.

Det ska vara enkelt att komma i kontakt med Uppsala kommun och att hitta rätt information. Möjligheterna för dialog ska öka. Medborgardialogen ska utvecklas utifrån

invånarnas behov och i enlighet med SKL:s delaktighetstrappa. Kommunen ska kommunicera på rätt sätt med rätt målgrupp och med moderna tekniska lösningar och strategiska kommunikationsval. På landsbygden är medborgarbudget ett sätt att involveras invånarna i beslut om hur kommunens resurser ska användas.

Ett starkt civilsamhälle skapar mötesplatser där människor har möjlighet att aktivt delta i samhällslivet. Ett ideellt engagemang ger förutsättningar för en bättre folkhälsa, bidrar till ett bredare kulturliv samt ökar delaktigheten och känslan av att finnas i ett socialt sammanhang. Överenskommelsen mellan föreningslivet och Uppsala kommun (ÖK) lägger grunden för ett starkt civilsamhälle.

För att ytterligare stärka demokrati och delaktighet införs ett kontaktcenter. Genom en samlad ingång till kommunens verksamheter underlättas kontakt med kommunen. Kontaktcenter ska svara på och hantera en stor andel av återkommande frågor och ärenden.

Förtroendevalda i Uppsala kommun ska ha goda förutsättningar att genomföra sitt förtroendeuppdrag. Det innebär ett gott administrativt stöd och underbyggda, kvalitetssäkrade beslutsunderlag. Invånarens möjlighet till insyn i Uppsala kommuns verksamheter säkras genom hög transparens och rättssäkerhet i såväl de demokratiska processerna samt den kommunala verksamheten. Såväl invånare som förtroendevalda ska enkelt och säkert ha tillgång till kommunens information.

En förutsättning för en framgångsrik verksamhet är motiverade medarbetare som ser sin roll i helheten och har ett tydligt mandat att bidra till verksamhetens utveckling. Genom en ändamålsenlig systematik för att arbeta med ständiga förbättringar och möjligheten att lära av andra skapas goda förutsättningar för chefer och medarbetare att förbättra verksamheten och skapa innovationer. Ett ständigt lärande och förändring kommer vara en förutsättning för att klara det kommunala uppdraget.

Den kommunala servicen ska utvecklas så att den passar de personer som verksamheten riktar sig till. Uppföljning och analys ska användas för att lära. Kommunen ska utveckla sina verksamheter tillsammans med invånare, intressenter och medarbetare. Kommunen ska vara öppen för idéer, kritik och frågor, samt använda synpunkterna för att systematiskt utveckla verksamheten.

Förändringstrycket inom IT och digitalisering är stort. Medborgaren ställer allt högre krav på att snabbt och enkelt få tillgång till information och kunna ta del av kommunens tjänster. Samtidigt ställs nya krav från lagstiftning kring insyn, delaktighet och rättssäkerhet. Kommunen behöver utveckla digitala tjänster som är enklare och bättre för mottagaren av kommunens samhällsservice. Kommunen behöver även använda de ökande möjligheterna att delta i utveckling av gemensamma nationella tjänster.

IT-utveckling och digitalisering är en förändringsmotor i kommunens utveckling och en möjliggörare för effektiva informationsflöden och ökad öppenhet. Genom en samlad IT-organisation, en gemensam plan för IT-utveckling och ett samlat grepp om leverantörer och kostnader möjliggörs det nödvändiga förändringsarbetet. IT-utveckling och digitalisering skapar goda förutsättningar för att nå en ökad kvalitet till en lägre kostnad i kommunens verksamheter. Att identifiera inom vilka områden som digitaliseringen kan göra störst nytta kommer att vara i fokus under perioden. Ett nytt program och handlingsplan för IT-utveckling och digitalisering ska tas fram. Processerna för kommunövergripande samverkan inom verksamhetsutveckling med stöd av IT ska bli tydligare.

Nya tekniska lösningar och innovationer för vård och omsorg

Målsättningen är att Sverige år 2025 ska vara bäst i världen på att använda digitaliseringens och e-hälsans möjligheter (Vision e-hälsa). Som ett led i detta arbetar nämnderna inom vård och omsorg aktivt med digitalisering, nya tekniska lösningar och innovationer. Redan idag testas välfärdsteknik i form av sensorer och nya kommunikationshjälpmedel inom omsorgen i Uppsala. Individens och det sociala nätverkets resurser ska tas till vara och möjligheten till att få stöd på hemmaplan ska stödjas och utvecklas. Att värna individens självständighet och i högre grad erbjuda flexibla insatslösningar i närmiljön innebär både ökad kvalitet i tjänsterna och en positiv ekonomisk effekt. Den digitala utvecklingen ska utgå från invånarnas behov och bidra till ökad självständighet, trygghet, tillgänglighet och service. Samtidigt är det viktigt att motverka det digitala utanförskapet, varför invånare som har inte har tillgång till digital teknik eller är i behov av stöd ska få möjlighet att lära sig och kunna ta del av digitala hjälpmedel. En möjlighet att möta behoven är ökad samverkan inom kommunen och med externa parter.

Indikatorer

Läggs till inför Kommunstyrelsens beslut i oktober.

Inriktningsmål 9 - Uppsala kommuns medarbetare ska ha bra arbetsvillkor och kan med hög kompetens möta Uppsala

Kommunen ska som attraktiv arbetsgivare utveckla ett inkluderande och normkritiskt förhållningssätt. Uppsala ska vara en föregångskommun vad gäller att anställa personer med funktionsnedsättning. Kommunen har ledare som fungerar som kulturbärare i förbättring, förändring och medskapande. Kommunen har medarbetare med rätt kompetens att möta invånare, företag, organisationer och besökare. Ett aktivt arbete för ett jämställt och hållbart arbetsliv där god social och organisatorisk arbetsmiljö kombineras med bra villkor och utvecklingsmöjligheter lägger grunden till förmågan att både attrahera och behålla medarbetare. I Uppsala gäller lika lön för lika arbete och alla medarbetare har rätt till heltid. I arbetet med kommunens upphandlingar ska de fackliga organisationerna och näringslivsorganisationer involveras för att värna schyssta arbetsvillkor och sund konkurrens.

Uppdrag

- Stärka den strategiska och operativa kompetensförsörjningen för kommunen som arbetsgivare med fokus på bristyrken. (KS och AMN)
- Förbättra kompetensförsörjningen inom förskola och fritidshemmen genom fortbildning, utvecklingsmöjligheter och karriärbytpår för medarbetare (KS, UBN och AMN)
- I högre utsträckning erbjuda vikarier inom kommunens verksamhet utbildning och validering för att kunna få fast tjänst. (KS)
- Införa obligatorisk språkundervisning i svenska språket samt språkmentorer för anställda med behov av det inom vård och omsorg. (OSN, ÄLN och AMN)
- Intensifiera arbetet med att åtgärda strukturella skillnader på grund av kön.
- Minska sjukfrånvaro genom att stärka arbetet med hälsofrämjande arbetssätt och hållbar arbetsmiljö. (KS)
- Att genomföra ett löne- och arbetsmiljölyft för att säkerställa rätt kompetens och åstadkomma förutsättningar för ett hållbart arbetsliv för socialsekreterare. (SCN)
- Möjliggöra för fler deltidsbrandmän (RIB) bland kommunens medarbetare.
- Upprätta ett riktmärke över hur många medarbetare varje chef har. (KS)

Attraktiv arbetsgivare

Att vara en attraktiv arbetsgivare är en av grundförutsättningarna för att kunna erbjuda invånare välfärdstjänster och service av god kvalitet. Uppsalaregionen är en tillväxtregion med god tillgång på arbetskraft inom många områden. Det finns också ett intresse för yrken med hög grad av samhällsnytta. Det ger ett gynnsamt kompetensförsörjningsläge för Uppsala kommun. Men med fler äldre och yngre invånare, fortsatt tillväxt och ökad rörlighet bland befolkningen förändras servicebehovet. På grund av pensionsavgångar och ökad efterfrågan på välfärdstjänster kommer det att uppstå stora rekryteringsbehov inom välfärdssektorn, framförallt förutspås det bli brist på chefer och personal inom vårdsektorn. För att rekrytera och behålla medarbetare och chefer är det viktigt att säkra en hållbar arbetsmiljö och goda utvecklingsmöjligheter. Redan i dag är vissa kompetenser svåra

att rekrytera, bland annat inom skola, teknik samt vård och omsorg. Öppenhet för innovation och förnyelse kan vara en central betydelse för attraktivitet som arbetsgivare. Det finns också potentiella medarbetare som står långt från arbetsmarknaden som med rätt förutsättningar kan bidra. En betydande resurs finns bland nyanlända om de ges språkstöd och utbildning.

För att attrahera morgondagens medarbetare behöver kommunen öppna upp fler vägar in till många yrkesområden. Praktik, verksamhetsförlagd utbildning, traineeplatser och studentmedarbetarskap ska användas för att marknadsföra kommunen på kort och lång sikt. Parallellt behöver kommunen jobba mer systematiskt för att engagera, motivera och utveckla medarbetare. Möjligheterna till egen utveckling är ett värde som sannolikt kommer bli allt mer intressant för framtidens medarbetare. När servicekraven förändras med värderingsförskjutningar och mångfald, så förändras och diversifieras också vad som är attraktivitet ur ett yrkes- och karriärperspektiv.

Samtidigt ska andra värden bevaras och förvaltas. Kommunen ska fortsätta utmärka sig vad gäller jämställda löner, arbetsvillkor och möjligheter för alla att delta på arbetsmarknaden. Heltid är nödvändigt för att främja jämställdheten i samhället, då kvinnor står för merparten av ofrivilligt deltidsarbetet. Krafttag tas mot uppdelade arbetsdagar och vikarier ska i högre grad erbjudas validering och utbildning för att kunna få fast anställning.

Nuvarande och kommande medarbetare ska möta en arbetsgivare som tar väl tillvara på den mångfald som samhället erbjuder. Kommunen ska vara inkluderande, normkritisk och erbjuder en rättvis, jämställd arbetsplats där frisknärvaron ska öka. Ett aktivt, förebyggande arbete för ett hållbart arbetsliv där god social och organisatorisk arbetsmiljö kombineras med attraktiva villkor och goda utvecklingsmöjligheter lägger grunden till förmågan att behålla rätt kompetenser över tid.

För att klara kompetensförsörjningsutmaningen där färre ska försörja fler och yrken förändras i allt högre takt, behöver rätt kompetens behållas, utvecklas och användas smartare. Det kräver både ett strukturerat och kreativt arbete med kompetensplanering. För att kommunen ska kunna vara nyskapande i sin kompetensförsörjning så krävs god förståelse för hur utveckling och ny teknik kan förändra både servicebehov, förväntningar och arbetsinnehåll i olika yrken. Först med de kunskaperna kan arbetskraft, kompetens och arbetstillfällen matchas ihop på ett träffsäkert sätt.

Verksamheterna inom kommunen behöver också ha beredskap att dela på kompetens över sina organisatoriska gränser. Ytterligare en åtgärd som kan häva effekterna av minskad personaltäthet är samverkan med aktörer utanför kommunen som kan och vill bidra till samhällets utveckling på nya sätt.

Att rekrytera och behålla goda chefer och ledare är avgörande för att kommunen ska vara en attraktiv arbetsgivare. Ökad samverkan kring ledarskap behövs med andra aktörer i regionen. Cheferna har en nyckelposition i det löpande arbetet med att ställa om verksamhet, kompetens och organisation i förhållande till förändrade servicebehov.

Indikatorer

Läggs till inför Kommunstyrelsens beslut i oktober.

Omvärld och förutsättningar

Världen ändras hela tiden. Förändringar av invånarnas värderingar och av befolkningens sammansättning, teknikutvecklingen, globaliseringen och klimatpåverkan är fem globala trender som påverkar världen, Sverige och även Uppsala kommun.

I Uppsala kommuns omvärldsanalys bryts de fem globala trenderna ner i nio regionala trender. De nio regionala trenderna är identifierade och framlyfta eftersom de bedöms ha stor påverkan på Uppsalas förutsättningar att utvecklas till en socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbar kommun med upp emot 340 000 invånare år 2050.

Värderings- förändring	Demografisk förändring	Teknik- utveckling	Globalisering	Klimat- förändring
Ökad polarisering Ökat fokus på jämskillhet Ökad mångfald	Ökat fokus på livs- miljö och boende Åldrande befolkning	Ökad digitalisering Förändrade kompetens och utbildningsbehov	Ökad internationa- lisering och ökad global rörlighet	Miljö- och klimat- förändringar

De nio trenderna och deras koppling till de fem globala trenderna

I årets omvärldsanalys betonas tre förändringstryck – tre slutsatser – som har särskilt stor påverkan på kommunens verksamhet.

Tre viktiga slutsatser från omvärldsanalys 2019

- **Stärka framtidstron och öka inkluderingen.** Samhällsklimatet upplevs som allt hårdare. Lokalt kan detta ta sig uttryck i form av social oro och en ökad närvaro av icke-demokratiska krafter och metoder. Känslan av trygghet och inkludering i samhället behöver stärkas, främst för unga, genom tidiga och samordnade insatser inom utbildningssystem, socialtjänst och kultur- och fritidsverksamhet. Kommunens resurser behöver fördelas på ett sätt som ökar förutsättningarna för jämlika levnadsvillkor.
- **Säkerställa en hållbar samhällsbyggnad med ekonomin i balans.** Uppsala står inför en snabb expansion. En utmaning består i att bygga ut den kommunala verksamheten, infrastrukturen och bostadsbeståndet i takt med att befolkningen växer. För att säkra en långsiktigt hållbar samhällsbyggnad och klara finansieringen krävs god ekonomisk hushållning, stärkt fokus på näringslivstillväxt, planering och samverkan såväl inom kommunkoncernen som med externa aktörer.
- **Våga tänka nytt och vara nyskapande.** Den förändrade demografiska strukturen innebär att färre personer kommer att försörja fler framöver, samtidigt som behoven ökar i de personalintensiva verksamheterna som barnomsorg, skola och äldreomsorg. För att skapa effektiva och kvalitativa välfärdstjänster behöver kommunen tänka och arbeta annorlunda i framtiden. Innovationer, digitalisering, införandet av välfärdsteknik och en ökad samverkan såväl inom kommunkoncernen som med externa aktörer är åtgärder som kommunen kan använda sig av för att uppnå ett mer effektivt resursutnyttjande.

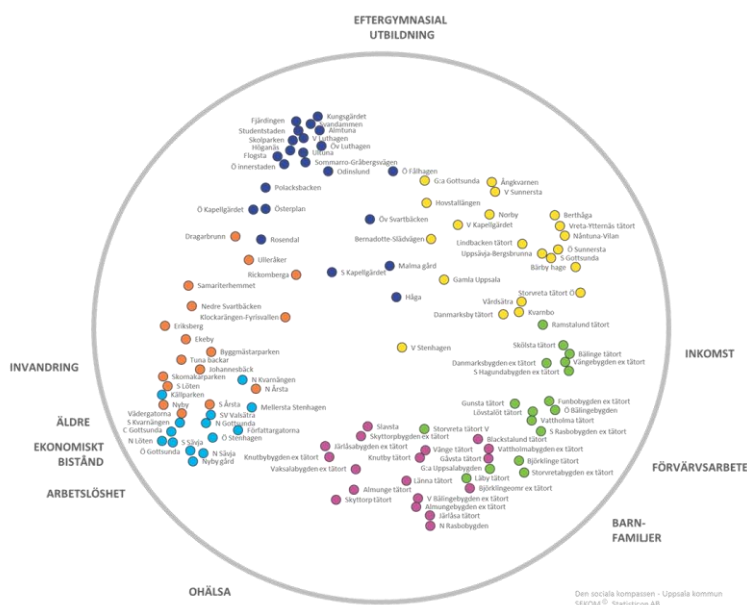
Värderingsförändringar

Ökad polarisering

Uppsala är en ekonomiskt välmående kommun. Utbildningsnivån är hög, arbetslösheten är låg och Uppsalaborna har generellt sett en god hälsa. Men Uppsala är också socioekonomiskt delat.

Inom flera områden i samhället ökar polariseringen. Ojämligheten i levnadsvillkor ökar, både mellan individer och mellan olika bostadsområden. Inkomstskillnaderna växer liksom skillnaderna i sysselsättning och hälsa. Samtidigt präglas det offentliga samtalet allt mer av personligt tyckande snarare än av faktabaserade slutsatser.

I likhet med andra större kommuner i Sverige finns skillnader i hälsa, utbildning, arbete och upplåtelseformer mellan olika bostadsområden i kommunen. En stor inflyttning till kommunen och historiskt höga och fortsatt ökande bostadspriser har bidragit till att driva på denna utveckling.

Karaktärsdrag för bostadsområden i Uppsala kommun. Källa: Den sociala kompassen – nio nyanser av Uppsala (2018).

I den sociala kompassen återfinns Uppsalas olika bostadsområden utspridda i en cirkel. På cirkelns utsida finns de variabler som mäts. Varje variabel fungerar som ett slags "magnet" som drar områdena till sig beroende på hur mycket området präglas av variabeln. Variablernas placering runt cirkeln är gjord utifrån i vilken utsträckning de samvarierar. Kartläggningen ger en bild av att Uppsala kommun består av sex olika socioekonomiska landskap.

Ljusblå: Höga ohälsotal, hög arbetslöshet, hög andel med ekonomiskt bistånd, hög andel födda i ett land utanför EU/EFTA. **Orangea:** Höga ohälsotal, hög arbetslöshet, hög andel med ekonomiskt bistånd, låg utbildningsnivå, låg inkomstnivå, hög andel äldre. **Gul:** Hög inkomstnivå, låg arbetslöshet, låg andel invånare med ekonomiskt bistånd. **Mörkblå:** Hög andel unga vuxna med hög utbildningsnivå, lågt ohälsotal, låg andel förvärvsarbete, låg inkomstnivå. **Lila:** Låg utbildningsnivå, låg andel invånare födda utanför EU/EFTA. **Grön:** Hög andel barnfamiljer, hög förvärvsgrad hos befolkningen i arbetsför ålder.

I Uppsala finns det bostadsområden med relativt höga ohälsotal, hög arbetslöshet och hög andel invånare som får ekonomiskt bistånd av kommunen. Utmärkande för dessa

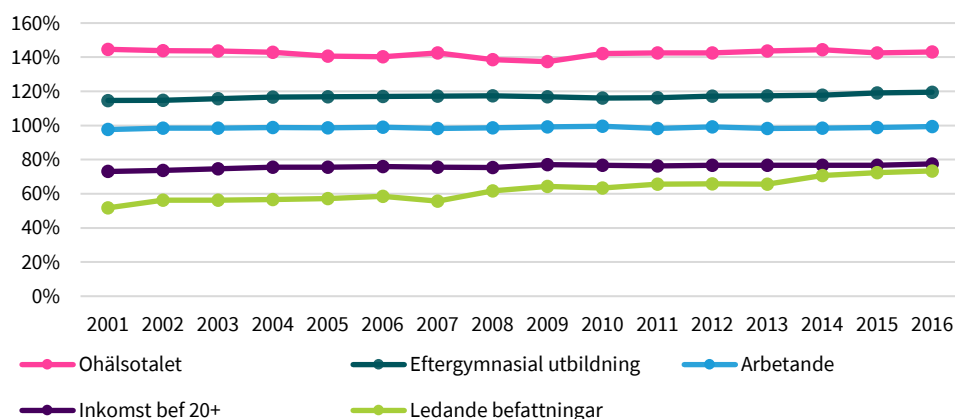
områden är de relativt höga andelarna äldre eller utrikes födda. I kontrast finns områden inom kommunen där ohälsotalen är relativt sett låga och anknytningen till arbetsmarknaden eller eftergymnasiala studier är hög.

Den socioekonomiska ojämlikheten innebär en risk då den kan försvaga den sociala sammanhållningen i Uppsala. Uppsala kommuns trygghetsundersökning (2018) visar till exempel att känslan av trygghet påverkas av var du bor, snarare än vem du är i termer av till exempel ålder, kön eller födelseregion. I socioekonomiskt mer välbärgade bostadsområden upplever invånarna sig generellt sett mer trygga än i socioekonomiskt mer utsatta områden.

Ökat fokus på jämställdhet

Jämställdhet handlar om att kvinnor och män ska ha samma möjlighet att forma sina egna liv och samhället de lever i. Området omfattar frågor om makt, inflytande, utbildning, arbete, hälsa och fysisk integritet.

Även om kvinnor och män i Uppsala arbetar i lika stor utsträckning finns det fortfarande skillnader mellan könen. Kvinnor har generellt sämre hälsa, lägre inkomst och är fortfarande underrepresenterade i ledande positioner. Dessa mönster har varit relativt konstanta de senaste tio åren.

Kvinnors nivå som andel av mäns nivå för utvalda variabler, Uppsala kommun. Källa: SCB

Kvinnor i Uppsala har högre utbildningsnivå än män. Mönstret i skolresultat visar att flickor lyckas bättre än pojkar, vilket på sikt kan öka skillnaden i utbildningsnivå ytterligare. I och med att betydelsen av eftergymnasial utbildning förväntas öka ännu mer på framtidens arbetsmarknad kan kvinnors andel av lönearbete och inkomster komma att öka.

Samtidigt finns en utveckling där den självskattade hälsan bland Uppsalas ungdomar blir allt sämre, särskilt bland flickor. Undersökningar visar också att hedersförtryck är utbrett bland unga. Två tredjedelar av de utrikes födda flickorna i årskurs nio i Uppsala får till exempel inte bestämma helt själva vem de ska gifta sig med. Motsvarande andel för utrikes födda pojkar är drygt 40 procent.

Ökad mångfald

Mångfalden i samhället har ökat de senaste decennierna – med fler talade språk, livsstilar, värderingar och preferenser. Den ökade globala rörligheten och utbytet med omvärlden har fört med sig nya intryck och är en viktig drivkraft för mångfalden i

samhället. Mångfalden ställer krav på hur kommunen utformar sina välfärdstjänster för att tillgodose och möta olika behov och förväntningar.

I takt med att utbildningsnivån och välståndet i samhället ökar, stiger också invånarnas förväntan på inflytande, valmöjlighet och kvalitet. Hur Uppsala kommun uppfattas av invånare, företag och besökare kommer att påverkas av hur väl verksamheterna lyckas med sitt arbete att tillgodose detta.

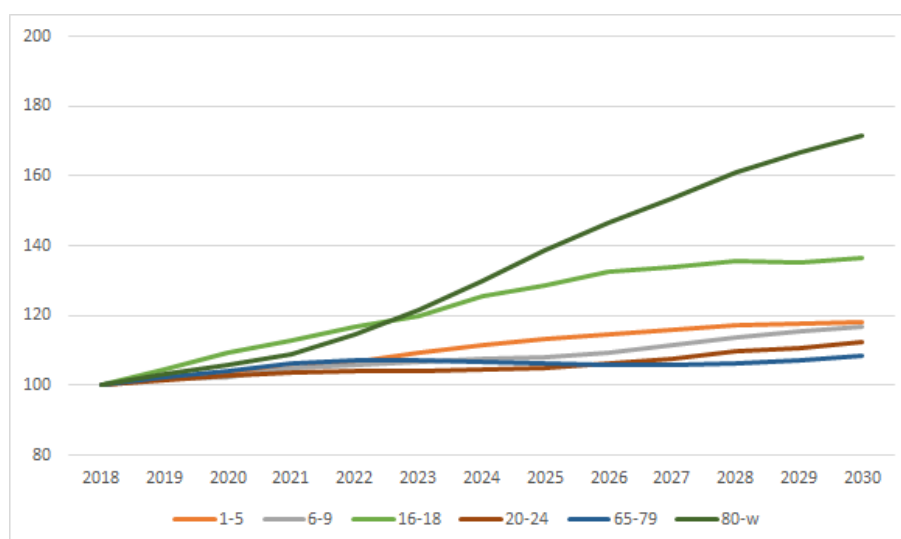
En större mångfald i samhället kan också utmana invanda normer och system. I en alltmer identitetsdriven värld finns det risk för att olika grupper ställs mot varandra på bekostnad av den totala sammanhållningen i samhället. För att kunna verka för en positiv samhällsutveckling är det därför viktigt att människor känner tillit till varandra och till samhällsinstitutionerna.

Demografisk förändring

Befolkningsutveckling

Uppsala Kommun har ökat sin befolkning med över 30 000 invånare de senaste tio åren och med nästan 18 000 sedan år 2014. Den stora befolkningsökningen de senaste åren har framförallt berott på ett stort flyttnetto, dvs att inflyttningen har varit betydligt större än utflyttningen. Uppsala kommun förväntas fortsätta att växa stadigt de kommande årtiondena. Enligt kommunens befolkningsprognos från maj 2019 beräknas befolkningen öka i genomsnitt med drygt 1,8 procent årligen under perioden 2019–2023. Fortsätter kommunen att växa enligt prognosen kan invånarantalet öka till cirka 267 000 år 2030 och upp till 317 000 år 2050.

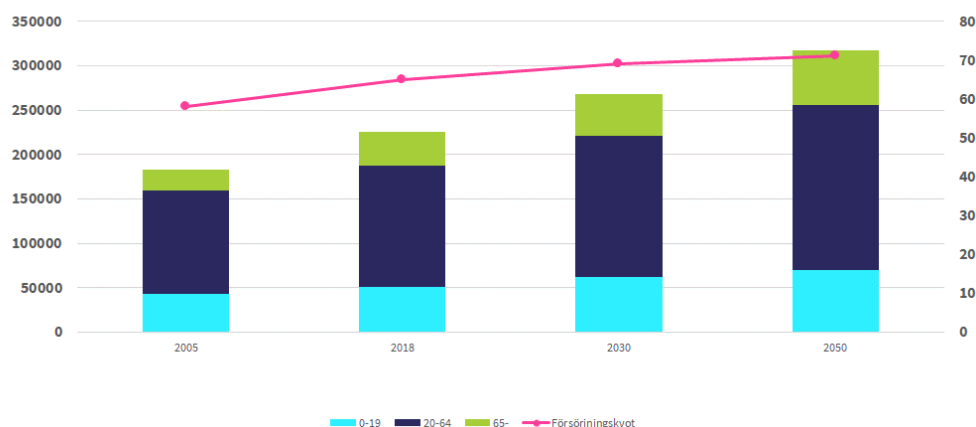
Sammansättningen av Uppsalas befolkning kommer också att förändras jämfört med de senaste åren. Barn och ungdomar i skolåldern (6–19 år) och personer i åldern 80+ är de grupper som förväntas att öka mest under perioden 2019–2023. Den största förändringen finns inom åldersgruppen 13–15 år och 16–18 år samt gruppen kring 80 år (30-talisterna). Dessa åldersgrupper förväntas öka i genomsnitt med mellan 3,6 och 5,7 procent årligen de närmaste fem åren. Även antal barn i grundskoleåldern (6–15 år) tilltar och beräknas öka med 2,2 procent årligen under 2019–2023. Barn i åldern 1–5 år öka också dock enbart med 1,7 procent årligen under samma period.

Demografiska förändringar i relation till 2018, befolkningsprognos maj 2019

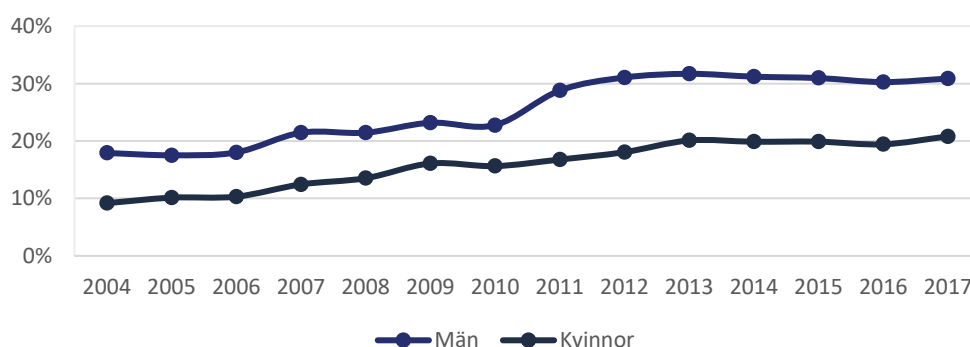
Antalet invånare 65–79 år förväntas öka med 1,7 procent årligen och med 3,8 procent i åldersgruppen 80–89 år under perioden 2019–2023. På medellång sikt, fram till år 2030 kommer åldersgruppen 80+ vara den demografiska grupp som ökar mest.

Ökande antal barn, ungdomar och äldre innebär en ökad försörjningskvot. Den demografiska försörjningskvoten visar hur många yngre och äldre det finns per 100 personer i åldern 20–64 år, de åldrar där flest förvärvsarbetar. År 2018 hade Uppsala en demografisk försörjningskvot på drygt 65 jämfört med rikets 76. Den lägre försörjningskvoten beror på att Uppsala har en större andel yngre vuxna eftersom staden är hemvist för två universitet. Fram till år 2030 förväntas försörjningskvoten i Uppsala öka till 69 och till 71 år 2050. Förändringen beror främst på att andelen 65 år och äldre ökar i förhållande till andelen invånare i de förvärvsarbetande åldrarna. På längre sikt förväntas fler arbeta längre upp i åldrarna och försörjningskvoten kan därför komma att beräknas genom en annan ålderssammansättning.

Åldersfördelning och försörjningskvot i Uppsala kommun. Försörjningskvoten visar hur stor gruppen som ska försörjas (0–19 år och 65+ år) är i förhållande till de som ska försörja (20–64 år). Källa: Kommunprognos 2019

Förändringar i åldersstrukturen inverkar också på konsumtions- och boendemönster och ställer nya krav på samhällets organisation och fördelning av resurser. 1940-talisterna är en stor grupp som närmar sig de åldrar där fler behöver hjälp med allt mer. Förväntningarna är höga, men blir allt svårare att möta i takt med att försörjningskvoten stiger.

Arbetsdeltagande i befolkningen 65–74 år, Uppsala kommun. Källa: SCB.

På arbetsmarknaden pågår ett generationsskifte. De sista personerna av de stora, inflytelserika 1940-talistkullarna lämnar arbetslivet för att gå i pension. För många arbetsgivare innebär det en förlust av medarbetare med lång erfarenhet och bred kompetens. Pensionsavgångarna innebär samtidigt en möjlighet att komma tillrätta med strukturella obalanser på arbetsmarknaden och kan göra det lättare för till exempel ungdomar och utrikes födda att få arbete. En ökad förvärvsfrekvens i åldrarna 65–74 år kan förväntas lindra effekterna av en åldrande befolkning och bidra till att stärka kommunens ekonomi. Möjligheterna är särskilt gynnsamma i en tjänstebetonad ekonomi som Uppsalas, med många arbeten som snarast bidrar till att hålla äldre aktiva än att slita ut dem. Men det förutsätter att arbetsgivare ser gruppen som den resurs den är och tar tillvara de äldres kompetens och erfarenheter.

För att klara sitt välfärdsuppdrag i en tid med ett starkt demografiskt tryck i kombination med en svag ökning i det reala skatteunderlaget måste kommunen fortsätta att skapa resursutrymme genom starkare resultat och fortsätta effektiviseringsåtgärder. De senaste åren har Uppsala kommun genomfört effektiviseringsåtgärder för att sänka kostnaderna. Effektiviseringsåtgärderna har riktats främst till de verksamheter där kostnaderna varit högre än fordrat av bland annat demografin, som gymnasieskola, barn- och ungdomsvård och äldreomsorg. Effektiviseringsåtgärderna behöver dock fortsätta för att möta det demografiska trycket.

För att identifiera verksamheter med effektiviseringspotential behöver kommunen fortsätta att jämföra sig med kommuner med liknande strukturella förutsättningar, men även med kommuner som visar kostnadseffektivitet i kombination med god kvalitet. De enskilda verksamheterna behöver även jämföra sig med andra verksamheter i den egna kommunen som har vidtagit effektivitetsåtgärder och visat goda resultat.

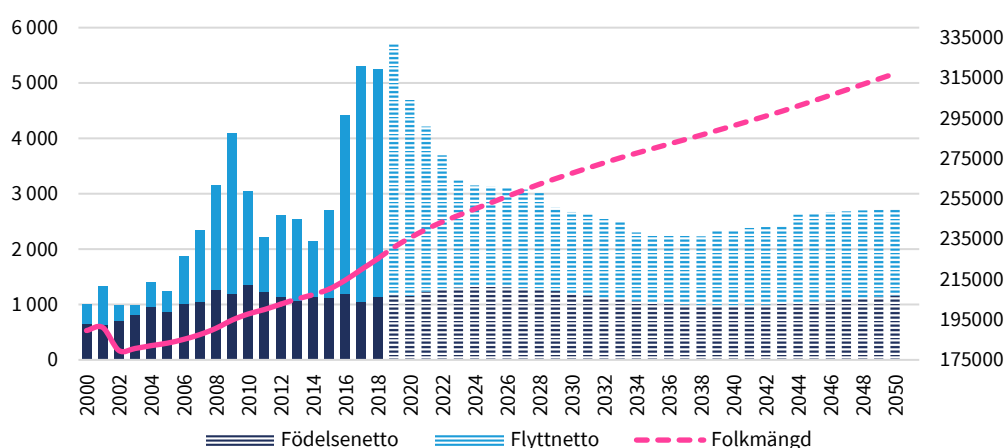
Ökat fokus på livsmiljö och boende

Uppsala är Sveriges fjärde största storstadskommun, med drygt 225 000 invånare. Den stora staden, de olika tätorterna och den rikt befolkade landsbygden gör att Uppsala kan erbjuda en stor variation av boende- och livsmiljöer.

Uppsala har under de senaste åren haft en hög befolkningsökning och prognoser visar på en fortsatt tillväxt. Uppsalas storlek och läget i huvudstadsregionen ger tillgång till en starkt växande och specialiserad arbetsmarknad samt en attraktiv livsmiljö som inkluderar ett brett utbud av kommersiell service och kulturaktiviteter.

Befolkningsökningen förutsätter en kontinuerlig utbyggnad av bostäder, arbetsplatser och infrastruktur. Med det så kallade Uppsalapaketet säkras möjligheterna till en fortsatt hög utbyggnadstakt och förbättringar i kollektivtrafiksystemet. Uppsalapaketet ska bland annat leda till 33 000 nya bostäder, en ny tågstation vid Bergsbrunna och spårvägstrafik i staden.

De senaste årens höga bostadsbyggande innebär att det numera är lätt för personer med resurser att få tag på en bostad i Uppsala. Däremot finns det grupper som har svårt att komma in på Uppsalas bostadsmarknad. Det handlar bland annat om dem som varken har ekonomiska resurser att köpa en bostad, eller möjlighet att klara av de relativt höga hyresnivåerna i nyproducerade hyresrätter och de inkomstkrav som ställs av hyresvärdarna.

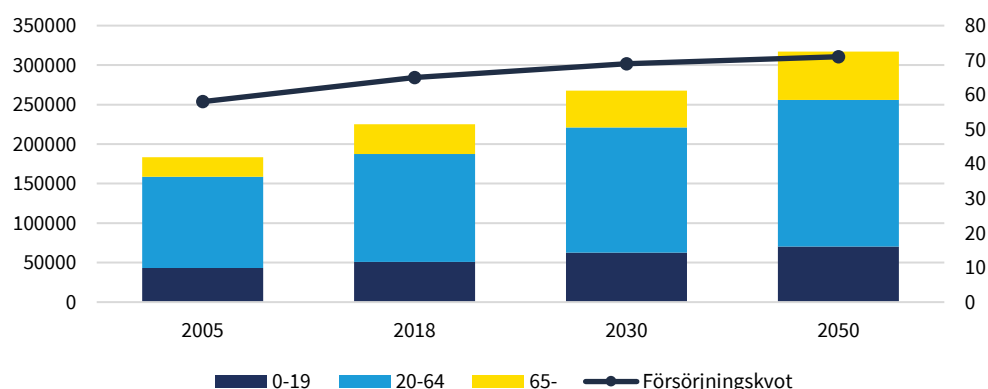
Befolkningsökning 2000–2050, Uppsala kommun. Befolkningsökning (staplar) på vänster axel och folkmängd (linje) på höger axel. Källa: Kommunprognos 2019

Enligt den senaste kommunprognosen beräknas Uppsala kommun ha nästan 268 000 invånare år 2030 och drygt 317 000 invånare år 2050. Den planmässiga beredskapen i Översiktsplan 2016 är ännu högre – 280 000 till 340 000 invånare år 2050.

Befolkningsökningen medför även stora investeringsbehov för kommunen i avseende bland annat vatten, avlopp, gator, skolor, idrott och kultur. Investeringskostnaderna förväntas även fortsättningsvis att ligga på en hög nivå. Samtidigt ökar driftkostnaderna, eftersom det behövs mer personal för att hantera den växande befolkningens behov och förväntningar.

Åldrande befolkning

Uppsala har en relativt ung befolkning, men antalet äldre ökar i snabb takt. År 2030 förväntas antalet kommuninvånare som är äldre än 80 år att vara dubbelt så många som år 2015.

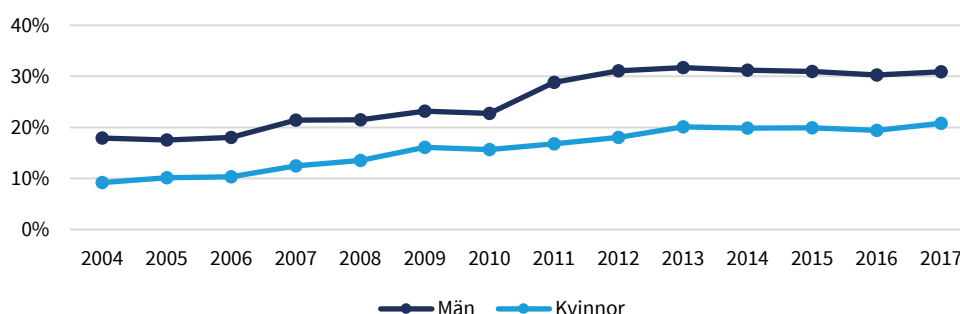
Åldersfördelning och försörjningskvot i Uppsala kommun. Försörjningskvoten visar hur stor gruppen som ska försörjas (0–19 år och 65+ år) är i förhållande till de som ska försörja (20–64 år). Källa: Kommunprognos 2019.

I Uppsala kommun förväntas den demografiska försörjningskvoten stiga från dagens 65 till cirka 69 innan 2030, till följd av en åldrande befolkning och ett ökat barnafödande. Det innebär att för 100 kommuninvånare i yrkesverksam ålder 20–64 år kommer det framåt 2030 finnas cirka 69 kommuninvånare som inte är i yrkesverksam ålder, det vill säga barn och unga i åldrarna 0–19 år eller invånare som är 65 år och äldre. Sverige som helhet har redan nu en försörjningskvot på 75.

Allt färre människor i yrkesarbetande åldrar behöver i och med detta försörja allt fler som inte arbetar. Samtidigt förväntas behovet av sjukvård, äldreomsorg och

anpassade boenden öka. Detta sätter press på kommunens ekonomi och finansieringen av välfärden.

Möjligheten att leva ett aktivt liv kan ge positiva hälsoeffekter och på sikt minska behovet av vård- och omsorgsinsatser för äldre. Det blir samtidigt vanligare att människor arbetar högre upp i åldrarna. Uppsala kännetecknas av en tjänstebetonad arbetsmarknad där möjligheterna för äldre att arbeta ses som gynnsamma. En ökad sysselsättningsgrad i åldrarna 65–74 år kan lindra effekterna av en åldrande befolkning genom att stärka kommunens ekonomi.

Arbetsdeltagande i befolkningen 65–74 år, Uppsala kommun. Källa: SCB.

I Uppsala kommun har andelen 65–74 år som arbetar ökat under de senaste 10 åren. År 2017 arbetade 31 procent av männen (28 procent i riket) och 21 procent av kvinnorna (18 procent i riket). Under de senaste åren har dock ökningen i förvärvsfrekvensen bland äldre i kommunen stannat av.

På liknande sätt kan en snabbare etablering av unga och nyanlända på arbetsmarknaden höja sysselsättningsgraden i kommunen. Potentialen är jämförbar med effekten av att arbeta längre upp i åldrarna: det handlar om något tusental fler sysselsatta.

Teknikutveckling

Ökad digitalisering

Digitaliseringen och utvecklingen av ny teknik påverkar alla sektorer av samhället. Inom områden som transporter, klimat och energi bidrar digitaliseringen till nya, smartare och effektivare lösningar. Den påverkar även var invånarna bor, studerar, arbetar samt hur de umgås och kommunicerar med varandra.

Mer än 90 procent av Sveriges befolkning använder internet. Det gör att förväntningarna på kommunens digitala service ökar. Kommuninvånarna förväntar sig i allt högre grad enkla, snabba och situationsanpassade lösningar för sina behov. Digitalisering kan utveckla formerna för insyn och delaktighet i kommunens beslutsprocesser och stärka medborgarinflytandet. Samtidigt finns risk för en digital klyfta om kommunen inte erbjuder andra alternativ för de kommuninvånare som inte tar del av den nya tekniken.

Digitalisering innebär att många existerande yrken förändras i grunden. Samtidigt växer nya former av arbetsuppgifter, yrkeskategorier och affärsmodeller fram. För att möta de nya digitala möjligheterna krävs bland annat investeringar, utbildning och beredskap hos medarbetare för att förändra sitt arbete.

Förändrade kompetens- och utbildningsbehov

Kompetensförsörjning är en viktig framtidsfråga, både för det lokala näringslivet och inom Uppsala kommun.

Arbetsmarknaden i Uppsala kommun växer och det leder till en ökad konkurrens om arbetskraften. Sedan år 2010 har det skapats cirka 2 200 nya jobb per år i kommunen.

Rekryteringsbehovet bland arbetsgivare i Uppsala är stort, men det har hittills matchats av en stark befolkningsökning. Många branscher har ändå drabbats av betydande rekryteringssvårigheter och personalbrist. Det lokala näringslivet uppger att rekryteringssvårigheter är ett stort tillväxthinder.

Uppsala kommun står också inför stora egna rekryteringsbehov. Befolkningsförändringarna med fler äldre och unga medför att behovet av välfärdstjänsterna ökar. Antalet personer i yrkesarbetande åldrar ökar dock inte alls i samma utsträckning. Nya arbetssätt och användning av välfärdsteknik och digitalisering ger möjlighet att höja kvaliteten i välfärdstjänsterna utan att öka antalet anställda.

Det är av stor vikt att hantera matchningen på arbetsmarknaden. Utbildning spelar en viktig roll för att komma tillrätta med såväl arbetslöshet som brist på arbetskraft. Allt fler arbeten kräver eftergymnasial utbildning. Detta gör att grupper med svaga studieresultat eller svag studiebakgrund generellt sett har det svårt att få arbete.

Teknikutvecklingen gör också att nya egenskaper och förmågor värdesätts högre och att kraven på medarbetare att ständigt lära nytt ökar.

Samtidigt ändras dynamiken på arbetsmarknaden. Tillsvidareanställning har länge varit en norm men nu ökar andelen kortare anställningar och frilansarbete.

Globalisering

Ökad internationalisering och global rörlighet

Den ökade internationaliseringen innebär att världens invånare och företag blir alltmer globalt rörliga och sammanlänkade. Konkurrensen om högutbildad arbetskraft, företagsetableringar och investeringar hårdnar.

Uppsala kommun har flera globala kopplingar hos invånarna, företagen, den högre utbildningen och forskningen. Utbildningsnivån i Uppsala är bland den högsta i landet. Årligen väljer cirka 2 000 internationella studenter att studera i Uppsala. När universitetsstudenterna väljer att etablera sig i Uppsala ger detta stora rekryterings- och utvecklingsmöjligheter för det lokala näringslivet. Uppsala är dessutom en del av Stockholm-Mälardalenregionen med en av Europas snabbaste växande arbetsmarknader. Regionen rankas högt i internationella jämförelser över innovationskapacitet och konkurrenskraft.

Flera av företagen inom Uppsala kommuns kunskapsintensiva branscher – life science, tech/ICT, cleantech och avancerade material – agerar på den globala marknaden. För det lokala näringslivet har internationaliseringen inneburit nya export- och affärsmöjligheter, samtidigt som företagen också utsätts för en ökad konkurrens från utlandet.

Internationaliseringen innebär också en ökad sårbarhet för bland annat finansiella kriser, pandemier och geopolitiska konflikter. Det finns också tecken på en ökad nationalism och protektionism som motreaktion till internationaliseringen.

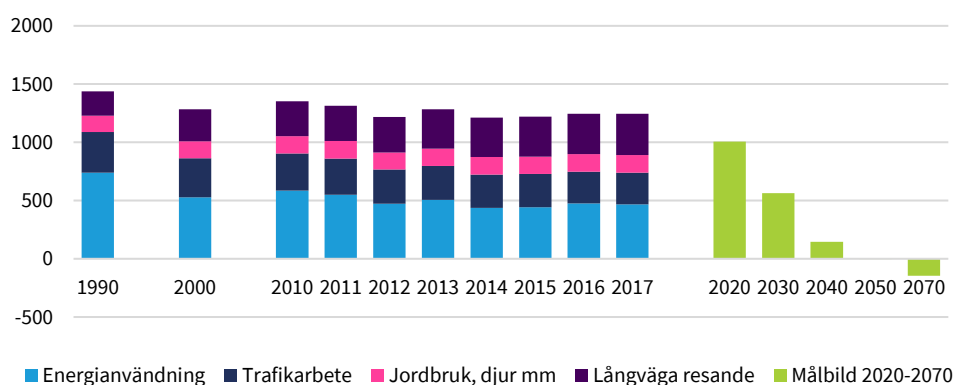
Storbritannien är till exempel på väg ut ur EU och handelshinder (tullar) har införts i såväl EU som USA.

Klimatförändring

Miljö- och klimatförändringar

Den industrialiserade världen har under modern tid varit bra på att skapa ekonomisk tillväxt och välstånd. Nackdelen är att det har skett på bekostnad av jordens begränsade naturresurser, med miljöförstörande utsläpp och en klimatpåverkan som underminerar förutsättningarna för människans liv på jorden. För att bryta trenden och minska miljö- och klimatförändringarna behöver det ekonomiska systemet anpassa sitt ramverk efter planetens gränser.

Kommunens två övergripande klimatmål är att Uppsala ska vara fossilfritt och förnybart år 2030 och klimatpositivt år 2050. Det finns motsvarande mål om att skapa en giftfri miljö med ren luft, rent vatten och ren mark. Detta ligger i linje med vad vetenskapen säger måste göras för att Uppsala ska bidra till att Sverige når de nationella och globala klimatmålen. Många aktörer arbetar idag aktivt med klimat- och miljöfrågor, men omställningstakten behöver öka för att säkra folkhälsan och planetens välmående.

Utsläpp av växthusgaser i det geografiska området Uppsala kommun (tusen ton koldioxidekvivalenter). Olika källor som kombineras av Uppsala kommun.

Uppsalabornas stora utsläpp av växthusgaser inkluderar transporter i kommunen, långväga resor och konsumtion av varor och livsmedel. Uppsalas expansion, med framväxten av nya bostadsområden, ger också upphov till betydande utsläpp under byggprocessen och genom byggmaterialet.

För att nå högt ställda miljö- och klimatmål krävs strukturella förändringar som påverkar samhällsplaneringen, energiförsörjningen och våra val av byggmaterial, transporter, matvanor och konsumtionsmönster. Fokus behöver riktas mot både utsläppsreducerande åtgärder och åtgärder för klimatanpassning.

Ekonomiska förutsättningar

Konjunkturen försvagas

De senaste årens starka konjunktur i Sverige börjar mattas. Näringslivets investeringar minskar och bostadsbyggandet ökar långsammare än det har gjort de senaste åren. Sysselsättningen är fortfarande hög men det har tillkommit tecken på en försvagad

arbetsmarknad. Bedömningen är därför att konjunkturtoppen har passerats men det råder ännu högkonjunktur då resursutnyttjandet är fortsatt högt.

Åren 2019 och 2020 beräknas kalenderkorrigerad BNP att öka i genomsnitt med 1,2 procent, jämfört med 2,4 procent de senaste två åren. Sysselsättningen förväntas dock vara något starkare än förväntad vid en normalkonjunktur. SKL:s Kalkyler för 2021 och 2022 visar på en ekonomi i konjunkturrell balans, där ekonomin präglas av ett balanserat resursutnyttjande.

Global avmattning

Sverige har en öppen ekonomi och är därför beroende av handel med omvärlden. De senaste åren har exporten gynnats av en svag krona vilket också förklarar den oväntade stora tillväxten i exporten på 7 procent i slutet av 2018. Men de svaga offentliga finanserna i flera europeiska länder utgör ett allvarligt problem. Den offentliga skuldsättningen är väldigt hög med en skuldkvot på över 60 procent av BNP i Eurozonens stora ekonomierna Spanien, Frankrike och Italien. Detta innebär en risk framöver om dessa länder tvingas till budgettätstramningar. Detta kan påverka den svenska exporten negativt.

Prognoserna för den globala ekonomin präglas av stor osäkerhet främst på grund av en geopolitisk oro och en befarad vändning i konjunkturen i USA. Tillväxten i Kina mattades av under 2018 och trots en expansiv finans- och penningpolitik bedöms den avta framöver. Riskerna för en sämre utvecklingen i den globala ekonomin har ökat så småningom vilket medför en betydande osäkerhet för utvecklingen åren framöver.

Uppsala kommuns ekonomi

Betydligt svagare skatteunderlagstillväxt framöver

Intäkter från skatter på arbete utgör drygt 70 procent av kommunens inkomster. Skatteintäkterna är i hög grad beroende av invånarnas arbetsinkomster. De senaste årens långa konjunkturuppgång har inneburit en stark ökning i antalet arbetade timmar. De senaste åren har skatteunderlaget ökat med drygt fyra procent årligen.

Skatteunderlag och sammanvägd prisutveckling för kostnader i den kommunala sektorn						
Procentuell förändring	2017	2018	2019	2020	2021	2020
Faktiskt skatteunderlag	4,5	3,7	3,1	3,1	3,0	3,7
Regelförändringar	0,0	-0,6	-0,6	0,0	0,0	0,0
Underliggande skatteunderlag	4,4	4,2	3,7	3,1	3,1	3,7
Prisutveckling	3,4	3,0	2,5	2,8	2,8	0,7
Realt skatteunderlag	1,0	1,1	1,2	0,3	0,3	1,0

Källa: Sveriges kommuner och landsting, augusti 2019

Trots att ökningen i antalet arbetade timmar överträffade prognoserna under 2018 märktes en tydlig inbromsning i skatteunderlagets tillväxt. Detta beror framförallt på att löneökningarna avtog. De närmaste åren förväntas ökningstakten i skatteunderlaget att avta till följd av en långsammare ökning i sysselsättningen och en minskning i antalet arbetade timmar. Åren 2020–2022 förväntas det reala skatteunderlaget att öka med i genomsnitt 0,5 procent, vilket är en halvering av tillväxten de senaste åren.

Kommunen får även generella statsbidrag och inkomstutjämning från staten samtidigt betalar kommunen en avgift till kostnadsutjämningsystemet. Uppsala kommun är en mottagare av bidrag i inkomstutjämningsmen betalar en avgift till kostnadsutjämningsmen. Om ett föreliggande förslag till en förändrad kostnadsutjämningsmen beslutas och införs 2020 kommer Uppsalas avgift till kostnadsutjämningsmen att öka med ca 70 miljoner kronor det första året och med cirka 150 miljoner kronor två år senare vid införande fullt ut. Dessa beräkningar baseras på 2018 års kostnadsutjämningsavgift. Under 2019–2022 beräknas de generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämningsmen svara för 10 procent av Uppsala kommuns totala inkomster.

Kommunen kan också söka riktade statsbidrag. 2018 fick Uppsala kommun riktade statsbidrag på totalt 840 miljoner kronor motsvarande 6 procent av kommunens totala intäkter. Merparten av de riktade statsbidragen avser finansiering av asyl- och flyktingmottagande. Dessa förväntas dock att minska framöver då det finns allt färre asylsökande i mottagningsystemet och färre nyanlända i etableringsinsatser. Övriga riktade statsbidrag kommer med statliga uppdrag och kvalitetskrav och brukar därför vara kostnadsdrivande.

De senaste åren har ökande behov från det demografiska trycket finansierats med ökande intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämningsmen. År 2018 har dock en fjärdedel av kommunerna redovisat underskott och därmed inte klarat att balansera sin ekonomi. Framöver när högkonjunkturen går mot sitt slut och det reala skatteunderlaget ökar i blygsammare takt och statsbidragen för flyktingmottagandesin behövs kommunen vidta omfattande åtgärder för att klara av de ökande demografiska behoven.

Fortsatt långsamt stigande priser och löner

I framtagandet av resursbehoven i Mål och budget 2020–2022 har aktuell Prisindex för kommunal verksamhet (PKV) använts. Prisindex räknas utifrån prisförändringen på arbetskraft innevarande år SKL:s prognos för timlöneökningarna för anställda i kommunerna inklusive kända förändringar av lagstadgade och avtalsenliga avgifter samt beslutade förändringar av arbetsgivaravgifterna. Bedömningen för kommande år bygger på timlöneutvecklingen för hela arbetsmarknaden enligt SKL:s prognos dock justerad för den statliga lönesatsningen och beslutade förändringen för arbetsgivaravgifterna.

Prisindex för kommunal verksamhet						
Procentuell förändring	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Personalkostnad*	4,1	3,2	2,6	3,2	3,2	2,9
Övrig förbrukning**	2,8	2,5	2,2	2,4	2,4	2,5
Prisindex kommunal verksamhet	3,7%	2,9%	2,5%	3,0%	2,9%	2,8%

Källa: Sveriges kommuner och landsting, cirkulär 19:21, 2 maj 2019

* Kvalitetsjusterad lönekostnadsförändring inkl. förändring i arbetsgivaravgifter.

** 50 % lönekostnadsförändring och 50% KPIF-KS, konsumentprisindex med fast ränta och konstant skatt.

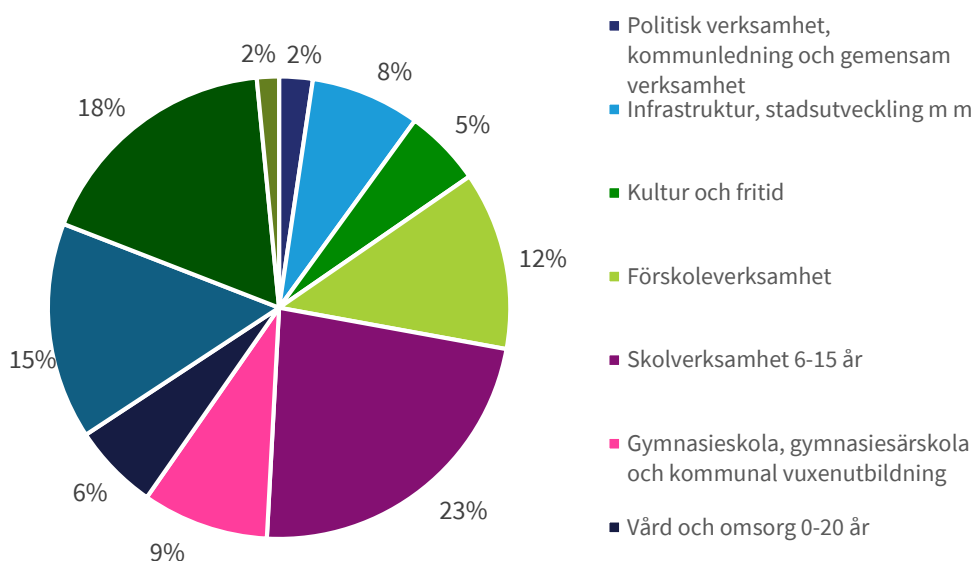
För 2020 föreslår SKL en höjning av arbetsgivaravgiften för kommuner med 1,0 procentenhet för att finansiera ökade pensionskostnader till följd av att allt fler av de anställda har lön utöver taket (7,5 inkomstbasbelopp) och därför har rätt till förmånsbestämd pension. Denna ökning har beaktats i PKV med en höjning om 0,1 procentenheter.

Uppsalas ekonomiska ramar 2019–2021

Den ekonomiska ramen för 2020–2022 bygger på beslutad ram för verksamhetsåret 2019 enligt Mål och budget 2019–2021 efter att ettåriga satsningarna och riktade effektiviseringskrav har räknats bort. Uppräkning görs utifrån demografiska förändringar och med SKL:s prisindex för kommunal verksamhet (PKV) för respektive år. För 2020 uppgår demografiuppräkning till 2,9 procent och löne- och prisuppräknings till 3,0 procent.

Efter demografi- och prisuppräkningarna har ramen justerats ned med ett generellt effektiviseringskrav om 1,9 procent i genomsnitt för 2020, vilket fördelar sig på 1,7 procent för utbildningsnämnden samt 2,0 procent för socialnämnden, omsorgsnämnden och äldre- och vårdnämnden. Räddningsnämnden och överförmyndarnämnden får inga effektiviseringar då deras budgetar beslutas i de gemensamma nämnderna. Kommunstyrelsen får ett effektiviseringskrav om 1,0 procent men får inte någon demografisk uppräkning. För övriga nämnder uppgår effektiviseringskravet till 2,6 procent.

För att kunna möta framtidens utmaningar, inte minst de demografiska, behövs en ekonomisk hållbarhet. Den ekonomiska planeringen för planperioden har därför fokus på ekonomisk styrning i syfte att stärka Uppsala kommuns finansiella ställning både på lång och kort sikt. Detta har åstadkommit dels genom en omfördelning av resurser i enlighet med behovsförändringen, dels genom en anpassning av kostnaderna till Uppsalas strukturella förutsättningar.

Figur. Fördelning av den ekonomiska ramen för 2020

I figuren ovan presenteras de ekonomiska ramarna för verksamhetsåret 2020. Jämfört med 2019 har ramen utökats sammanlagt med 698 miljoner kronor, motsvarande en ökning med 5,8 procent. Infrastruktur, kultur och fritidsverksamhet samt särskilda insatser har fått de största procentuella ökningarna. För digitalisering avsätts 10 miljoner kronor i en nivåhöjande satsning. Inom ramen för strategisk planering för genomförandet av Uppsala paketet tillskjuts resurser om 10,5 miljoner kronor. För handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt olika trygghetsskapande åtgärder avsätts ytterligare 17 miljoner kronor för 2020. Inom kulturområdet tilldelas resurser till kultursatsningar för barn och unga, ny fritidsklubb i Lindbacken samt utökad biblioteksservice på landsbygden. Inom fritidsverksamheten görs satsningarna i ny-

och ombyggnad av idrottsanläggningar samt i ett nytt avtal med Fyrishov. Utveckling av friluftsområde Fjällnora startar under 2020.

Den samlade ramen till de pedagogiska verksamheterna utökas med 251 miljoner kronor motsvarande 4,7 procent, varav 3,0 procentenheter avser en effekt av ökade antal barn och elever. Utöver resurser för ökade hyror tilldelas de pedagogiska verksamheterna medel bland annat för simskoleundervisning för förskoleklasser samt för fritids för barn till arbetslösa och föräldralediga.

Ramen till verksamheterna inom vård och omsorg har utökats med 244 miljoner kronor, motsvarande 5,2 procent. Det satsas resurser för att utöka antalet LSS-boende samt inom ramen för försörjningsstöd, det tillförs även resurser för att motverka hemlöshet. Äldreomsorgen får medel till projektet implementering av trygghetskameror och innovation samt medel till äldrevänlig stad.

Finansiella mål

Uppsala kommuns finansiella mål styr mot stärkt balansräkning och hållbar ekonomisk tillväxt. Det årliga resultatet ska vara minst två procent av kommunens skatter och kommunalekonomisk utjämning. För att nå ett resultat på minst två procent är nettokostnadsutvecklingen viktig att följa. Under flera år har Uppsala kommun arbetat med att anpassa nettokostnadsnivån till referenskostnaden, nettokostnad som betingas av de strukturella behoven. Arbetet har gett resultat.

Mot bakgrund av att behoven utifrån den demografiska utvecklingen förväntas överstiga framtida utveckling av skatteunderlaget är det angeläget att fortsätta ha fokus på nettokostnadsutvecklingen. Nettokostnadsutvecklingen följs därför som en indikator för kommunens samlade ekonomi.

Soliditet är ett mått på en organisations långsiktiga betalningsförmåga och desto högre soliditet desto högre självfinansiering av investeringar. Soliditet är ett mått som kreditgivare bland annat tittar på och som påverkar möjligheten att erhålla förmånliga lånevillkor. Målet har under planperioden var att stärka soliditeten, inom ett intervall om 15–17 procent. Effekterna av arbetet med genomlysning och ändrad redovisning av exploateringsverksamheten medförde målet med en soliditet på 17 procent uppnåddes 2018. Ambitionsnivån är att fortsätta stärka soliditeten. Målet är därför att under planeringsperioden 2020–2022 nå en soliditet för kommunkoncernen, inklusive pensionsåtagande, inom ett intervall om 17–19 procent.

En stor del av kommunkoncernens investeringar lånefinansieras. Det är därför viktigt att ha kontroll på låneskuldens nivå och utveckling. Med en hög låneskuld utsätter sig kommunen för en högre risk om räntorna höjs. En ökad låneskuld medför också att kapitalkostnaderna ökar och tar en allt större del av det ekonomiska utrymmet. För planeringsperioden och även den tidsperiod som följer efter år 2022 finns det behov av stora och angelägna investeringar för att nå Uppsalas långsiktiga mål om tillväxt, fler bostäder och fler arbetstillfällen. Dessa investeringar behöver komma till stånd utan att de driver höga kapitalkostnader och som tränger undan finansieringen av annan kommunal verksamhet. För det krävs ytterligare samordning och effektivare investeringsprocess kombinerat med innovativa lösningar, i syfte att minimera både investeringsnivåerna och låneskuldens utveckling. Ett utmanande mål för planeringsperioden är att kommunkoncernens låneskuld per invånare under planeringsperioden inte ska öka mer än fem procent årligen.

Finansiella mätetal

1. Ekonomiskt resultat, kommun

- Minst två procent av skatter och kommunalekonomisk utjämning.

2. Soliditet, kommunkoncern, inklusive pensionsåtagande

- Soliditeten ska under perioden stärkas, inom ett intervall om 17–19 procent.

3. Låneskuld per invånare

- Skuldutvecklingen ska begränsas och inte öka mer än fem procent årligen.

Investeringar

Ett hållbart och växande Uppsala med fler arbetstillfällen förutsätter en fungerande bostadsmarknad och en utveckling av infrastrukturen. För att möta utvecklingen och Uppsalas snabba tillväxt krävs en långsiktig plan och strategi för kommunkoncernens kommande investeringar. Investeringar möjliggör för Uppsala att växa, men är också nödvändiga för att upprätthålla befintlig infrastruktur.

I september 2017 stod det klart att södra Uppsala är ett av nio områden i landet som ska ingå i regeringens satsning på nya hållbara stadsdelar och städer. Det så kallade Uppsalapaketet är en investering i mångmiljardklassen, en investering i infrastruktur och bostäder i samarbete med staten, Uppsala kommun och Region Uppsala. I Uppsalapaketet ingår bland annat en utbyggnad till fyra järnvägsspår från Stockholm till Uppsala, en ny tågstation vid Bergsbrunna, en ny kollektivtrafiklänk över Fyrisån, spårvägstrafik och 33 000 nya bostäder i de södra stadsdelarna. Investeringen i Uppsalapaketet kommer pågå under lång tid och är en stor och likviditetsmässigt framtung investering. Den statliga ersättningen kommer erhållas först längre fram i tiden. Den initiala investering som behöver ske under den kommande planeringsperioden är i första hand hänförlig till markförvärv och spårväg. Uppsalapaketet kommer påverka kommunkoncernens balansräkning och de finansiella nyckeltalen. Vid drifttagande ska infrastrukturåtgärkningarna skrivas av enligt gällande regler och kommer under den perioden få betydande effekter på kommunkoncernens resultat, utöver räntekostnaderna.

Det är av största vikt att kommunkoncernen arbetar strategiskt med den planerade expansionen. Uppsala måste växa ansvarsfullt med en bibehållen ekonomi i balans. I det ingår bland annat att klara finansieringen av investeringarna och kunna bära kapitalkostnaderna som följer av investeringarna. I det strategiska arbetet ingår att identifiera vilka investeringar som kommunkoncernen ska genomföra och vilka investeringar som andra aktörer på marknaden kan genomföra.

Självfinansieringsgraden för investeringarna måste öka. Samfinansieringslösningar måste göras och beslutade avyttringar av tillgångar genomföras. Ytterligare tillgångar som kan avyttras måste identifieras, i syfte att öka självfinansieringsgraden, begränsa upplåningen och skapa utrymme för nyinvesteringar.

Investeringsutrymme och planerade investeringar

Den ökande investeringsvolymen tar allt större utrymme av kommunens driftbudget. Utöver högre avskrivningar och högre räntekostnader ökar också driftkostnaderna för till exempel underhåll, el, värme, vatten och personal. Kommunen finansierar investeringarna genom positiva resultat eller genom extern upplåning. Finansiering kan också ske genom avyttringar och positiva kassaflöden från exploateringsverksamheten.

För att Uppsala kommunkoncern ska fortsätta att ha en ekonomi i balans behöver flera av de finansiella nyckeltalen stärkas. Under den senaste tioårsperioden har flera av nyckeltalen visat på en negativ trend. Soliditeten, inklusive pensionsåtaganden, i kommunkoncernen har sjunkit från 29 procent år 2007 till 12 procent år 2016. 2017 och 2018 stärktes soliditeten upp till 17 procent mycket tack

vare genomlysningen av exploateringsverksamheten och redovisningstekniska transaktioner i årsbokslutet. Den underliggande trenden kvarstår emellertid. Låneskulden har under samma period ökat från drygt 34 400 kronor per invånare till knappt 73 000 kronor per invånare.

Utvecklingen ska brytas genom fortsatt starka resultatnivåer i kommunkoncernen samtidigt som finansiering av investeringar i högre utsträckning behöver ske utan att lån tas upp. Det ska bland annat ske genom ett positivt kassaflöde från avyttringar. Soliditeten bör fortsätta stärkas med målet att över tid öka från 17 procent till 19 procent. Nyckeltalen i tabellen nedan redovisar effekten på kommunens finansiella mål utifrån resultatnivå och budgeterade investeringsramar.

	Utfall 2015	Utfall 2016	Utfall 2017	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Budget 2021	Budget 2022
Resultat i förhållande till skatter och KEU (%)	0,6	3,6	5,2	3,7	2,0	2,2	2,5	2,5
Soliditet, inklusive pensionsåtaganden (%)	12	12	15	17	16	18	18	19
Låneskuld per invånare (tkr/invånare)	59,9	66,0	70,5	73,0	81,5	85,4	93,1	97,6

Tabell 4. Finansiella nyckeltal 2015–2022.

Investeringar behöver finansieras och den driftkostnad de genererar behöver täckas över användningstiden, oavsett om investeringarna avser ersättning av befintlig infrastruktur eller förnyelse och utveckling. Driftkostnaden för investeringarna faller på olika kollektiv. Kollektiven består av olika användare (exempelvis hyresgäster, parkeringsanvändare, vatten/avfall- och renhållningskunder) samt av skattebetalarna. För de investeringar som genererar kostnader som faller på användarkollektiven kan kostnadskonsekvensen motiveras i de fall dessa kan bära kostnaderna inom hyres- och avgiftsnivåerna. Inom dessa områden finns även möjlighet att genom försäljning av tillgångar eller rättigheter lösa del av det finansieringsbehov som investeringarna genererar.

Driftkostnader som genereras av investeringar som ska bäras av skattekollektivet ska täckas av de ökade skatteintäkterna, inklusive kommunalekonomisk utjämning, som följer av en ökad befolkning. Om detta ska vara möjligt får investeringarna inte medföra att snittkostnaden för till exempel en förskoleplats eller en elev i skola blir högre än dagens kostnad, med tillägg för inflation. Investeringsprojekten måste bedrivas effektivt och samfinansieringslösningar sökas, i syfte att minimera kostnaderna.

Exploateringsverksamheten ska bära sina löpande driftskostnader och över tid generera överskott som bidrar till att finansiera kommunens tillväxt. Genom aktiv användning av kommunal mark för exploateringsverksamhet kan överskott från markförsäljning generas och bidra till finansiering, inte bara av infrastruktur inom exploateringsområdet utan även av andra kommunala åtagande i området, såsom förskolor, skolor och idrottsanläggningar. Om bostadsbyggandet som motiveras av befolkningsprognosen till 50–70 procent sker på mark som tillhör kommunkoncernen kan det årliga finansiella bidraget från

exploateringsverksamheten uppgå till i genomsnitt ungefär 180 miljoner kronor fram till 2030. Det skulle innebära en delfinansiering med cirka 23 procent av behovet av utbyggnaden av skolor och förskolor under perioden. I de pågående projekten inom exploateringsverksamheten finansieras investeringar i nya gatunät, parker och annan allmän plats av byggaktörer genom exploateringsavtal eller markförsäljning. Investeringarna beräknas uppgå till 200–350 miljoner kronor per år. De stora exploateringsprojekten såsom utbyggnaden av Rosendal, Östra Salabacke och Södra Gunsta bedrivs till stor del på mark som ägs av kommunen, vilket ger möjlighet till positiva kassaflöden under perioden. I tabellen nedan redovisas fördelningen av investeringar i Uppsala kommunkoncern 2020–2022.

Investeringar per part				
Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022	Totalt
Uppsalahem	953	1 050	900	2 903
Uppsala Kommuns Fastighets AB	100	51	51	202
Uppsala Kommuns Industrihus	180	45	0	225
Uppsala Parkering	118	407	219	744
Uppsala Vatten och Avfall	500	450	400	1 350
Uppsala Bostadsförmedling	0	0	0	1
Fyrishov	58	124	157	339
Uppsala Kommun Skolfastigheter	975	897	870	2 742
Uppsala Kommun Förvaltningsfastigheter	411	284	59	754
Uppsala Kommun Sport-och Rekreationsfastigheter	284	265	316	865
Uppsala Stadsteater	10	6	5	21
Uppsala Konsert och Kongress	5	5	5	15
Destination Uppsala	0	0	0	0
Uppsala kommun - nämndverksamhet	913	781	756	2 451
Uppsala kommun - strategiska markförvärv	100	100	165	365
Uppsala kommun - markförvärv södra staden/spårväg	320	200	60	580
Uppsala kommun - infrastruktur spårväg	51	21	196	268
Summa	4 978	4 686	4 159	13 823

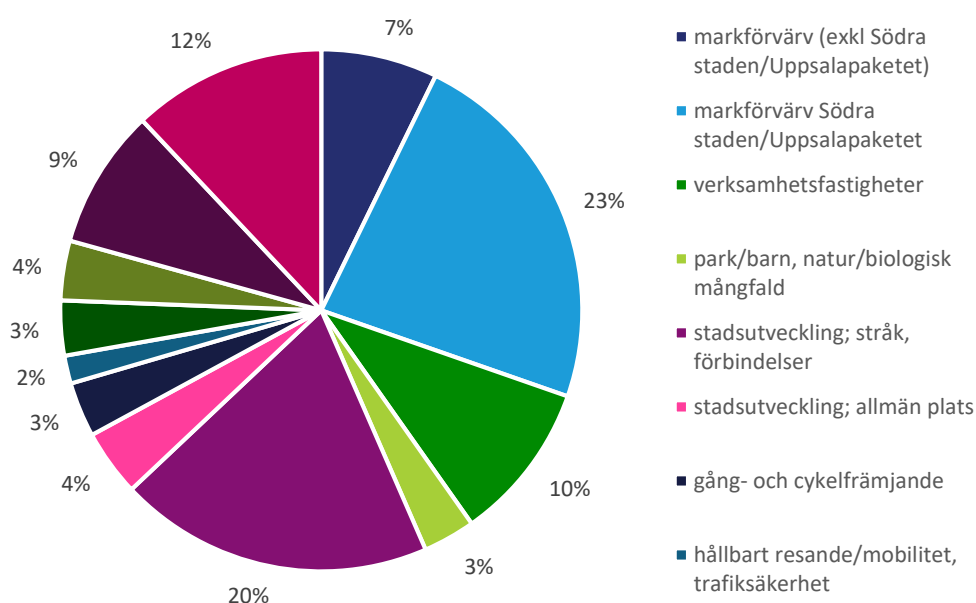
Tabell 5. Investeringsbudget, Uppsala kommunkoncern 2020–2022.

Utifrån rådande förutsättningar ska kommunen, bland annat investera inom följande områden:

- Påbörja byggandet av nya hyreslägenheter
- Renovera och förnya delar av befintligt bestånd av hyreslägenheter och studentbostäder
- Säkerställa vatten och avfallsförsörjningen till en växande stad
- Bygga och renovera lokaler för pedagogisk verksamhet
- Bygga parkeringshus inom Rosendal och Kungsängen
- Slutföra byggnationen av nya arenan Studenternas samt sporthallar i nya områden
- Påbörja ombyggnationen av ett nytt Fyrishov
- Börja bygga en ny anläggning för issporter
- Fortsätta om- och tillbyggnaden av ett nytt Stadshus för kommunens verksamheter

- Inleda arbetet för att förverkliga Uppsalapaketet
- Vidareutveckla ett hållbart resande bland annat genom fortsatta satsningar på gatu- och cykelvägar, pendlarparkeringar och förbindelser i staden samt säkerställd tillgänglighet till och inom nya områden
- Renovera natur- och friluftsområden, såsom Hammarskog, Ulva Kvarn och badet i Björklinge

I bilaga 10 framgår investeringsramen för respektive år per nämnd och bolag. I figur 3 visas inom vilka verksamhetsområden investeringarna i nämnderna kommer att ske.

Figur 3. Nämndernas planerade investeringar per verksamhetsområde 2020.

Investeringsplanering på lång sikt

Översiktsplanen är grunden för kommunens långsiktiga investeringsplan och sträcker sig fram till år 2050. Översiktsplanen beskriver principer och prioriteringar samt behov och ambitioner för en långsiktiga stads- och landsbygdsutveckling. Översiktsplanen ger beredskap för en tillväxt till minst 340 000 invånare år 2050. Kommunens befolkningsprognos ligger nu på drygt 317 000 innevånare år 2050. Det innebär att staden kommer att växa med cirka 45 000–55 000 bostäder och med 50 000–60 000 arbetstillfällen.

Uppsalas tillväxt kommer kräva en fortsatt hög investeringsnivå under många år framåt. Det ska investeras i nya bostäder, arbetsplatser, skolor och social infrastruktur, likväl som i gång- och cykelvägar, parkeringsgarage samt kollektivtrafik. För att möta tillväxten behöver investeringsmedel avsättas för strategiska markförvärv för byggande, rekreation och bytesmark utifrån inriktningen i översiktsplanen.

Investeringar i grönstrukturen ska göras i takt med utveckling av ny bebyggelse. Avfallshantering, vatten- och avloppssystem samt system för värme, kyla och elektricitet måste byggas ut och även kompletterats med mindre, lokala system och lokala kretslopp. Byggnader och några lämpliga större markområden kan användas för solenergiförsörjning.

För att säkerställa stabila finansiella nyckeltal är investeringsbehovet identifierat och nedbruten på objektsnivå fram till och med år 2030 (kommande elva åren), år för år och för kommunkoncernens olika verksamheter och bolag.

Så här styrs Uppsala kommun

Uppsala kommuns organisation och styrning syftar till att stärka den kommunala demokratin utifrån kommunfullmäktiges prioriteringar, erbjuda medborgarna kvalitet i välfärden, hållbar landsbygds- och stadsutveckling samt ordning och reda i den kommunala ekonomin. All verksamhet ska bedrivas utifrån ett tydligt medborgarperspektiv. Kommunen ska uppfattas som tydlig och logisk för invånare och andra som har med kommunen att göra. Uppsala kommun arbetar efter devisen "Ett Uppsala - en kommun". Det innebär bland annat att nämnder och kommunala bolag arbetar för att gemensamt ta tillvara kompetens och erfarenheter genom dialog och gemensam beredning och på så sätt erbjuda bästa möjliga service och tjänster utefter de förutsättningar som ges.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Fullmäktige beslutar i ärenden av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt för kommunen såsom mål och riktlinjer för verksamheten, budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor, nämndernas organisation och verksamhetsformer, val av ledamöter och ersättare i nämnder och beredningar samt val av revisorer. Kommunfullmäktige beslutar också om årsredovisning och ansvarsfrihet.

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen leder och samordnar förvaltningen av kommunens angelägenheter. I detta ligger bland annat att följa och utveckla arbetet med ekonomi- och verksamhetsstyrning och utfärda regler, riktlinjer och rutinbeskrivningar för verksamhets- och ekonomihantering. Kommunstyrelsen ansvarar särskilt för att leda processen för Mål och budget med tillhörande affärs- och verksamhetsplaner, månadsuppföljning, delårs- och årsredovisning samt intern kontroll. Kommunstyrelsen har även till uppgift att föra en fortlöpande dialog med nämnder och styrelser för att säkerställa att verksamheten drivs i enlighet med fullmäktiges prioriteringar.

Nämnder

Nämnderna beslutar i frågor som rör den löpande förvaltningen och i frågor som de enligt lag eller annan författning ska ha hand om. Nämnderna beslutar också i frågor som fullmäktige har delegerat till dem. Nämnderna bereder fullmäktiges ärenden och ansvarar för att fullmäktiges beslut verkställs.

Alla nämnder ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges mål och riktlinjer och att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

För räddningstjänsten och överförmyndarverksamheten har Uppsala gemensamma nämnder med andra kommuner. Uppsala är värdkommun för de gemensamma nämnderna. Utöver vad som gäller för andra nämnder ska de var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med det avtal om gemensam nämnd som ingåtts mellan kommunerna samt de mål och uppdrag som beslutats om vid ägarsamråd. Andra kungemensamma mål och uppdrag som de ingående kommunerna har ska nämnderna ta hänsyn till där så är möjligt utifrån grunduppdraget.

Bolagsstyrelser

De kommunala bolagsstyrelserna ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges styrdokument, och regleras via beslutad ägarpolicy, bolagsordning och ägardirektiv. Uppsala Stadshus AB är moderbolaget i Stadshuskoncernen. Uppsala Stadshus AB leder och samordnar verksamheten i bolagskoncernen samt avgör frågor som är gemensamma för koncernen och som inte är av större principiell beskaffenhet. Moderbolaget ska säkerställa att största möjliga samordning sker mellan bolagen och i kommunkoncernen och följer aktivt bolagskoncernens utveckling.

Alla bolagsstyrelser ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges mål och riktlinjer och att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Privata utförare

Delar av den kommunalt finansierade verksamheten tillhandahålls av privata utförare, exempelvis företag, stiftelser och ideella organisationer. Kommunen är huvudman och ansvarig för att följa upp och kontrollera den kommunala verksamheten oberoende vem som tillhandahåller den. De privata utförarna ska bedriva sin verksamhet i enlighet med avtal som reglerar kvalitet, volym och pris samt former för uppföljning och utvärdering. I enlighet med kommunallagen beslutar kommunfullmäktige varje mandatperiod om ett program med mål och riktlinjer för kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare. I Uppsala kommun omfattar programmet både kommunens egenregi och privata utförare av kommunal verksamhet. Se mer under kapitel *Program för kommunalt finansierad verksamhet*.

Fristående skolor är verksamheter med egna huvudmän och omfattas inte av begreppet privata utförare. Skolinspektionen beslutar om tillstånd och har tillsynsansvar för fristående skolor medan kommunerna beslutar om godkännande och har tillsyn över fristående förskolor och fristående fritidshem som inte anordnas av en fristående skola. För att försäkra att allmänheten har insyn i fristående skolor ska kommunen, jämte Skolinspektionens tillsyn, ha insyn i de fristående skolornas verksamhet. Kommunen ska lämna bidrag till de fristående skolorna per elev och ersättningen ska som lägst motsvara självkostnaden för den kommunala utbildningsverksamheten.

Mål och budget

Kommunallagen anger att kommuner och landsting varje år ska upprätta en budget för nästa kalenderår med plan för de därefter två efterföljande åren. I Uppsala fastställer kommunfullmäktige Mål och budget i november, som sedan gäller för tre år och revideras årligen. Det är det övergripande och överordnade styrdokumentet för kommunens nämnder och bolagsstyrelser. Mål och budget sätter fokus på det väsentliga och med träffsäkra mål, budgetar och prognoser säkerställs politisk genomslagskraft i enlighet med fullmäktiges prioriteringar. Med Mål och budget ges allmänheten möjlighet till insyn för att värdera och jämföra kvaliteten samt att bedöma om resurserna används på ett kostnadseffektivt och långsiktigt ansvarsfullt sätt.

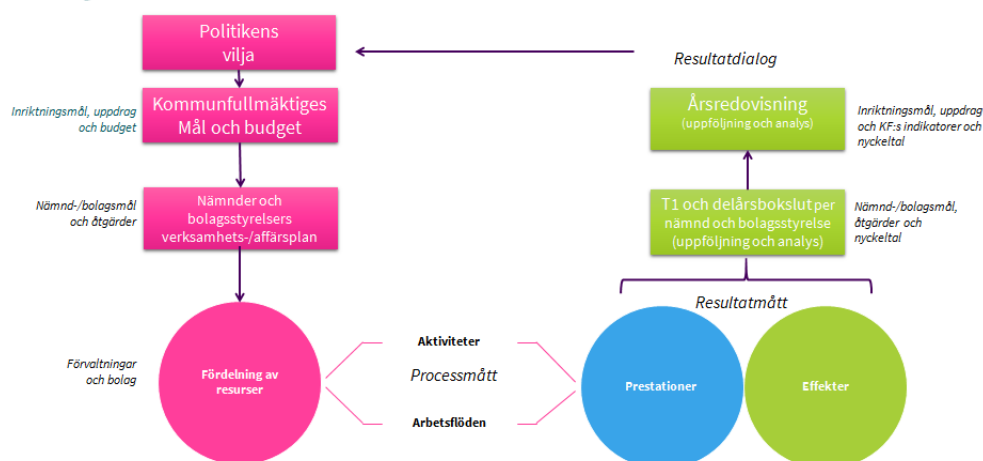
Kommunstyrelsen leder arbetet med Mål och budget och genom att besluta om planeringsdirektiv i december startas processen. Under våren bereds ärendet. Arbetet innefattar bland annat en analysfas och den så kallade beredningsveckan där förtroendevalda redogör för sina politiska prioriteringar samt de utmaningar som kommunen med dess nämnder och bolagsstyrelser har att hantera inom de

kommande 5 till 10 åren. Genom gemensam beredning säkerställs samsyn inom kommunkoncernen om prioriterade frågeställningar samt förutsättningar för verksamhetens genomförande. Ägarsamråd genomförs med företrädare för medlemskommunerna avseende de gemensamma nämnderna.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål strävar mot att inom de ekonomiska ramarna skapa en gemensam riktning och förändring i hela den kommunala verksamheten för att uppnå FN:s 17 globala hållbarhetsmål. Inriktningsmålen ska vara långsiktiga och gälla för minst en mandatperiod. Inför varje nytt budgetår omprövar kommunfullmäktige inriktningsmålen.

Övriga kommunala styrdokument som planer, program, policyer och liknande är underordnade kommunfullmäktiges inriktningsmål. Framtagandet av program och kommunövergripande planer leds och samordnas av kommunstyrelsen.

Styrmodell

Varje nämnd och bolagsstyrelse ansvarar för att bidra till att uppnå kommunfullmäktiges inriktningsmål och ska omsätta dem i praktisk handling. Det görs genom att varje nämnd och bolagsstyrelse tar sig an inriktningsmålen och uppdragen utifrån sin egen verksamhets förutsättningar. I december fastställer nämnder och bolagsstyrelser sina verksamhets- och affärsplaner. I planen ska det tydligt framgå hur inriktningsmål och uppdrag ska uppnås, åtgärder för genomförande samt hur dessa ska följas upp. Särskild vikt ska läggas vid att beskriva hur samverkan ska bedrivas för att uppnå målen. Verksamhets- och affärsplaner ska kompletteras med en riskanalys med tillhörande internkontrollplan. Nämndernas och bolagsstyrelsernas verksamhets- och affärsplaner gäller för tre år och revideras årligen.

Uppföljning

Måluppfyllelsen av kommunfullmäktiges inriktningsmål mäts genom uppföljning av genomförda uppdrag och åtgärder, övriga verksamhetsresultat samt indikatorer. Indikatorerna mäter trender, resultat och önskade effekter eller tillstånd i samhället. De är centrala i styrning och uppföljning och ska som utgångspunkt kunna jämföras över tid med andra organisationer och kommuner. De ger underlag för medvetna och underbyggda beslut och erbjuder förutsättningar, stöd och incitament för utveckling. Kommunfullmäktige fastställer även nyckeltal (bilaga 11) som kompletterar indikatorerna för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom kommunkoncernens grunduppdrag enligt reglemente eller ägardirektiv.

Nämnder och bolagsstyrelser ska följa upp och analysera vad som åstadkommits i förhållande till kommunfullmäktiges inriktningsmål och övriga mål fastställda av nämnden eller bolagsstyrelsen samt kommunövergripande planer och program. Uppföljningarna ska göras med utgångspunkt i viktiga händelser, resultat och utvecklingsområden. Tyngdpunkten i redovisningen ska ligga på analyser, slutsatser och kommentarer som förklarar det egna resultatet och i perspektivet vad detta betyder för Uppsala kommun i sin helhet. Nämnderna och bolagsstyrelserna ska för egen del komplettera kommunfullmäktiges indikatorer och nyckeltal i den utsträckning det behövs för att säkerställa en ändamålsenlig uppföljning och utvärdering av den egna verksamheten. Detta görs genom att nämnder och bolagsstyrelser redovisar bilagor med nyckeltal i sina verksamhetsplaner och affärsplaner på samma sätt som kommunfullmäktige gör i Mål och budget. Gemensamma nämnder ska följa upp och analysera vad som åstadkommits enligt de mål som överenskommet med alla de ingående kommunerna och övriga mål fastställda av nämnden på hela verksamhetsområdet (alla kommuner) och där så är möjligt och relevant ha en kommunuppdelad uppföljning och analys.

Kommunstyrelsen leder och ansvarar för uppföljning, analys och utvärdering av den samlade verksamheten. Kommunstyrelsen följer månatligen upp nämnders och bolagsstyrelser ekonomiska resultat och utvalda indikatorer och nyckeltal. Nämnderna och bolagsstyrelserna rapporterar resultat kopplat till inriktningsmål och uppdrag till kommunfullmäktige tre gånger om året som sammanställs i tre publikationer.

- Delårsrapport mål per 30 april och ekonomi per 31 mars
- Delårsbokslut mål och ekonomi 31 augusti
- Årsredovisning

Kommunstyrelsen ska lämna över årsredovisningen till fullmäktige och revisorerna senast den 15 april året efter det år som redovisningen avser.

Jämte kommunstyrelsens uppföljning ansvarar nämnder och bolagsstyrelser för att löpande följa upp och analysera utvecklingen inom sina respektive verksamhetsområden enligt *plan för uppföljning* och *internkontroll*. Den som är ansvarig för att följa upp kommunövergripande program ska använda och vid behov komplettera nyckeltalen. De ska skyndsamt rapportera väsentliga avvikelser från kommunfullmäktiges styrdokument samt vidta korrigeringar åtgärder.

Nämnder

Arbetsmarknadsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Arbetsmarknadsnämnden är kommunens arbetslöshetsnämnd och ansvarar för arbetsmarknadsinsatser. I sitt ansvar som utbildningsnämnd ansvarar arbetsmarknadsnämnden för kommunal vuxenutbildning och fullgör kommunens ansvar inom etableringen i genomförandet av samhällsorientering för nyanlända. Ansvaret som socialnämnd omfattar ansvar för ekonomiskt bistånd, ansvar för kommunens mottagande av nyanlända och övriga etableringsinsatser. Nämnden ansvarar därutöver för konsumentrådgivning samt budget- och skuldrådgivning och nämnden företräder kommunen i Samordningsförbundet Uppsala län.

Budget

(AMN) Arbetsmarknadsnämnden					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	138	130	130	130	130
Statsbidrag	335 433	316 486	170 000	145 000	135 000
Övriga intäkter externt	31 090	33 355	34 000	34 000	34 000
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	9 664	8 654	5 000	5 000	5 000
Summa intäkter	376 325	358 625	209 130	184 130	174 130
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-1 059 592	-1 079 208	-1 007 753	-993 240	-998 317
Avskrivningar	-1 808	-2 184	-2 300	-2 500	-2 600
Summa kostnader	-1 061 400	-1 081 392	-1 010 053	-995 740	-1 000 917
Finansiella intäkter	6	4	3	3	3
Finansiella kostnader	-126	-126	-125	-125	-125
Summa nettokostnader¹	-685 195	-722 890	-801 045	-811 732	-826 909
Politisk verksamhet (1)	1 814	1 814	1 819	1 818	1 831
Infrastruktur, skydd m.m (2)	5 966	6 696	6 821	6 940	7 097
Kultur, övrigt (31)	1 903	1 941	2 008	2 041	2 085
Grundläggande vuxenutbildning (441)	18 116	24 300	25 154	25 502	25 989
Gymnasial vuxenutbildning mm (442, 450, 470)	68 274	73 001	75 565	76 609	78 074
Svenska för invandrare (460)	77 751	69 290	71 723	72 713	74 104
Ekonomiskt bistånd (574)	340 312	395 323	441 206	447 302	455 853
Flyktingmottagande (61)	53 528	8 122	24 145	24 136	24 306
Arbetsmarknadsåtgärder (62)	129 441	142 403	152 604	154 671	157 570
Summa kommunbidrag	697 104	722 890	801 045	811 732	826 909
Resultat	11 910	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar			
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)	722 890	798 045	808 732
Volymuppräknig	22 980	10 983	9 423
Prisuppräknig	22 041	23 566	23 055
Effektivisering	-19 966	-23 862	-17 301
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	747 945	808 732	823 909
Riktad nivåpåverkande beslut	50 100	0	0
Fördjupad IOP Stadsmissionen	Arbetsmarknad	2 200	0
Försörjningsstöd	IFO, ekonomiskt bistånd	30 000	0
Försörjningsstöd nyanlända	Flyktingmottagande	16 000	0
Samverkansmedel civilsamhället	IFO, ekonomiskt bistånd	2 000	0
Ökad återvinning, förmedla kontorsmöbler	Infrastruktur	500	0
Övergång av ansvar för energi- och klimatrådgivning till plan- och byggnadsnämnden april 2019	Infrastruktur	-600	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut	798 045	808 732	823 909
Ettåriga satsningar	3 000	3 000	3 000
Ökad närvaro i Gränby, Stenhagen och Sävja 2020-2022	Arbetsmarknad	3 000	3 000
Summa kommunbidrag	801 045	811 732	826 909

Gatu- och samhällsmiljönämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Gatu- och samhällsmiljönämnden ansvarar för planering, byggande, drift och underhåll av gator, torg, parker, parkering, hamn, gång- och cykelvägar samt kommunala trafikanläggningar. Nämnden ansvarar även för kommunens naturreservat, övriga friluftsområden, friluftsbad och anlagda vattenområden. Inom nämndens område finns även ansvaret för färdtjänst, riksfärdtjänst och trafikfrågor.

Budget

(GSN) Gatu- och samhällsmiljönämnd					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	26 408	24 292	30 000	32 000	34 000
Statsbidrag	13 753	1 559	9 000	9 500	10 000
Övriga intäkter externt	76 991	64 699	66 000	67 300	68 646
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	40 275	78 791	80 400	84 000	85 700
Summa intäkter	157 427	169 341	185 400	192 800	198 346
Verksamhetens kostnader exkl. egen nämnd	-455 515	-481 463	-528 749	-538 973	-545 416
Avskrivningar	-128 378	-127 487	-154 000	-160 000	-166 000
Summa kostnader	-583 892	-608 950	-682 749	-698 973	-711 416
Finansiella intäkter	8	38	0	0	0
Finansiella kostnader	-34 223	-32 191	-33 000	-35 000	-37 000
Summa nettokostnader¹	-460 680	-471 762	-530 349	-541 173	-550 070
Politisk verksamhet (1)	1 303	1 303	1 707	1 707	1 719
Infrastruktur, skydd m.m (2)	321 191	336 039	390 242	399 988	406 896
Vinterväghållning (241)	74 805	74 623	74 830	74 803	75 329
Färdtjänst/Riksfärdtjänst (56)	58 212	59 346	61 343	62 417	63 825
Affärsverksamhet (7)	444	451	2 227	2 258	2 301
Summa kommunbidrag	455 954	471 762	530 349	541 173	550 070
Resultat	-4 726	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar				
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)	471 762	525 349	536 173	
Volymuppräknning	12 190	8 018	7 077	
Prisuppräknning	14 302	15 538	15 308	
Effektivisering	-12 955	-15 732	-11 488	
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	485 299	533 173	547 070	
Riktad nivåpåverkande beslut	40 050	3 000	3 000	
Avskrivningar exploateringsverksamhet aktivering 2019	3 000	3 000	3 000	Infrastruktur
Avskrivningar exploateringsverksamhet genomlysning 2018-2019	19 200	0	0	Infrastruktur
Drift cykelparkeringshuset	2 800	0	0	Infrastruktur
Garantiskoötsel anläggning i egen regi	3 000	0	0	Infrastruktur
Kapitalkostnader enligt investeringsplan	4 500	0	0	Infrastruktur
Utveckling av friluftsområden	2 650	0	0	Infrastruktur
Utökad politisk verksamhet gatu- och samhällsmiljönämnden	400	0	0	Politisk verksamhet
Utökade planeringsresurser för Uppsalapaketet	1 000	0	0	Infrastruktur
Ökade kapitalkostnader enligt investeringsplan	3 500	0	0	Infrastruktur
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut	525 349	536 173	550 070	
Ettåriga satsningar	5 000	5 000	0	
Planering- och projektledning Uppsala spårväg	5 000	5 000	0	Infrastruktur
Summa kommunbidrag	530 349	541 173	550 070	

Idrott- och fritidsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Idrotts- och fritidsnämnden ansvarar för planering och utveckling av barn- och ungdomsidrott liksom bredd- och elitidrott samt fritidsverksamhet. Nämnden löser sitt uppdrag huvudsakligen genom inhyrning och uthyrning av anläggningar samt genom att ha en långsiktig planering för lokalförsörjning avseende idrotts- och fritidsanläggningar. Samverkan sker med föreningar och andra aktörer inom nämndens ansvarsområde som en del i arbetet med att forma och upprätthålla riktlinjer och mål för föreningsstöd inom nämndens ansvarsområde.

Budget

(IFN) Idrotts- och fritidsnämnden					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	5	0	0	0	0
Statsbidrag	0	0	0	0	0
Övriga intäkter externt	23 067	25 879	26 397	26 925	27 463
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	31 326	30 829	31 444	32 073	32 715
Summa intäkter	54 397	56 708	57 841	58 998	60 178
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-292 838	-338 285	-391 124	-418 814	-432 981
Avskrivningar	-4 894	-6 907	-7 306	-8 088	-8 683
Summa kostnader	-297 732	-345 192	-398 430	-426 902	-441 664
Finansiella intäkter	18	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-566	-670	-659	-816	-900
Summa nettokostnader¹	-243 883	-289 154	-341 248	-368 720	-382 386
Politisk verksamhet (1)	1 000	1 000	1 003	1 002	1 009
Fritid, övrigt (32)	248 261	288 154	340 245	367 718	381 377
Summa kommunbidrag	249 261	289 154	341 248	368 720	382 386
Resultat	5 378	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar				
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)	289 154	341 248	368 720	
Volymuppräkning	9 114	6 200	5 534	
Prisuppräkning	8 814	10 121	10 546	
Effektivisering	-7 984	-10 249	-7 914	
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	299 098	347 320	376 886	
Riktad nivåpåverkande beslut	42 150	21 400	5 500	
Arena elitbandy - Studenternas	Fritid, övrigt	5 700	500	0
Fritidsbank	Fritid, övrigt	200	0	0
Gottsnadabadet ökad drift	Fritid, övrigt	450	0	0
Hyra Lindbacken idrottshall	Fritid, övrigt	2 600	0	0
Inventarier nya Studenternas	Fritid, övrigt	1 000	1 000	0
Nytt avtal Fyrishov	Fritid, övrigt	6 000	0	0
Studenternas IP, ny fotbollsarenarena	Fritid, övrigt	17 700	0	0
Uppsala arena, hyreskostnad enligt ny tidplan	Fritid, övrigt	7 500	0	0
Ökat föreningsstöd barn och unga	Fritid, övrigt	1 000	0	0
Hyra idrottshall Rosendal	Fritid, övrigt	0	5 500	0
Hyra Österängen	Fritid, övrigt	0	2 000	0
Utökad ersättning Fyrishov allmänhetens simning och bad	Fritid, övrigt	0	8 200	0
Utökad ersättning Fyrishov simträning	Fritid, övrigt	0	1 600	0
Ökad hyra - fotbollsarena Studenternas	Fritid, övrigt	0	2 300	0
Ökad hyra - renovering Johannesbäck idrottshall	Fritid, övrigt	0	300	0
Nyckelfria anläggningar	Fritid, övrigt	0	0	400
Ökad hyra - renovering Gränby hallarna	Fritid, övrigt	0	0	1 400
Ökad hyra - Valsätra IP	Fritid, övrigt	0	0	700
Ökad hyra/drift - Branting ny idrottshall	Fritid, övrigt	0	0	2 500
Ökad hyra/drift - Fålhagens idrottsplats	Fritid, övrigt	0	0	500
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut	341 248	368 720	382 386	
Ettåriga satsningar	0	0	0	
Summa kommunbidrag	341 248	368 720	382 386	

Kommunstyrelsen

Ansvar- och verksamhetsområde

Kommunstyrelsen styr, leder och samordnar arbetet med kommunens verksamhet och ekonomi, följer upp och rapporterar till kommunfullmäktige och samordnar verksamheten mellan kommunens nämnder. Kommunstyrelsen har även uppsiktsplikt över övriga nämnders verksamhet, inklusive de gemensamma nämndernas och de kommunala bolagens verksamhet. Kommunstyrelsen bereder ärenden inför kommunfullmäktige och ansvarar för att fullmäktiges beslut genomförs.

Uppsala kommun ska ge de som bor, verkar och besöker Uppsala välfärdstjänster och service av god kvalitet och för att klara av att tillgodose dessa behov är det nödvändigt att ständigt utveckla arbetssätt, organisation och medarbetare. För att utveckla en modern och effektiv förvaltning har Uppsala kommun en centraliserad stabsorganisation som leder och stödjer nämnder och bolag.

Kommunstyrelsen leder planering och utveckling, följer upp och analyserar inom strategiskt viktiga politiska områden som exempelvis social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet inkluderande det näringslivspolitiska arbetet. Dessutom har kommunstyrelsen ett särskilt ansvar för kommunens ekonomi, IT, arbetsgivarfrågor, kommunikation, upphandling, lokalförsörjning, mark och exploatering, landsbygdsfrågor, samt kris och beredskap. Som kommunens arkivmyndighet har kommunstyrelsen ett övergripande ansvar för kommunens arkivfrågor. Kommunstyrelsen leder och utvecklar även gemensam service inom områdena måltid, städ, transporter och kundservice.

Budget

(KS- KLK) Kommunstyrelsen - kommunledningskontoret					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	1 345	1 445	1 489	1 533	1 579
Statsbidrag	15 642	11 486	11 831	12 186	12 551
Övriga intäkter externt	69 615	68 171	70 217	72 323	74 493
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	459 885	477 009	491 319	506 058	521 240
Summa intäkter	546 488	558 112	574 855	592 101	609 864
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-793 496	-919 156	-961 265	-954 998	-967 957
Avskrivningar	-18 995	-20 880	-19 708	-28 987	-35 368
Summa kostnader	-812 491	-940 036	-980 973	-983 985	-1 003 325
Finansiella intäkter	86	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-1 209	-1 055	-750	-1 500	-1 360
Summa nettokostnader¹	-267 126	-382 980	-406 868	-393 384	-394 821
Politisk verksamhet (1)	63 529	65 751	67 057	68 136	69 736
Infrastruktur, skydd m.m (2)	112 199	146 715	152 081	135 551	133 492
Kultur, övrigt (31)	6 972	7 161	7 299	7 417	7 591
Fritid, övrigt (32)	1 167	1 559	1 222	1 242	1 271
Barn- och ungdomsvård (573)	4 300	0	0	0	0
Kommunledning och gemensam verksamhet (8)	114 531	161 794	179 209	181 038	182 731
Summa kommunbidrag	302 697	382 980	406 868	393 384	394 821
Resultat	35 572	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar				
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)	350 490	372 438	378 434	
Volymuppräknig	0	0	0	
Prisuppräknig	10 357	10 849	10 664	
Effektivisering	-3 609	-4 853	-1 777	
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	357 238	378 434	387 321	
Riktad nivåpåverkande beslut	15 200	0	0	
Digitalisering-/utvecklingskompetens centralt	Administration, fördelas	2 000	0	0
Digitalisering-/utvecklingskompetens förvaltningar	Administration, fördelas	8 000	0	0
Handlingsplan psykisk hälsa	Infrastruktur	500	0	0
Komplexa analyser och samhällsutredningar	Administration, fördelas	800	0	0
Social kompass - trygghetsundersökningar	Infrastruktur	750	0	0
STUNS innovationssamverkan	Infrastruktur	600	0	0
Trygghetsinsatser i Gränby, Sävja, Stenhagen	Infrastruktur	2 000	0	0
Utökad politisk verksamhet kommunstyrelsen	Politisk verksamhet	550	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut	372 438	378 434	387 321	
Ettåriga satsningar	34 430	14 950	7 500	
Deltagande i Science Gallery LAB Uppsala 2019-2023	Infrastruktur	1 500	1 500	1 500
Friidrotts SM	Infrastruktur	1 285	0	0
Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder	Infrastruktur	16 000	2 000	0
Hållbara transporter	Infrastruktur	1 000	0	0
Implementering av gemensamma e-plattformar	Administration, fördelas	3 000	2 000	0
Klimatveckan 2020-2021	Infrastruktur	750	750	0
Modern arbetsplats, digitala arbetssätt	Administration, fördelas	500	500	0
Ordningsvakter	Infrastruktur	4 000	4 000	0
O-ringen	Infrastruktur	1 845	0	0
Tech-satsning 2018-2022	Infrastruktur	1 000	1 000	1 000
Trygghetsskapande åtgärder 2020-2022	Infrastruktur	1 500	1 000	5 000
Utveckling av talangattraktioner (International House) 2020-2021	Infrastruktur	750	750	0
VM-innebandy 2020-2021	Infrastruktur	1 300	1 450	0
Summa kommunbidrag	406 868	393 384	394 821	

(KS-SBF) Kommunstyrelsen - stadsbyggnadsförvaltningen					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	1 781	13 805	5 805	5 805	5 805
Statsbidrag	1 365	1 265	0	0	0
Övriga intäkter externt	479 894	356 891	372 029	379 470	387 059
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	1 051 585	1 228 123	1 261 283	1 300 337	1 350 446
Summa intäkter	1 534 625	1 600 084	1 639 117	1 685 612	1 743 310
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-1 524 267	-1 633 914	-1 678 246	-1 710 129	-1 744 261
Avskrivningar	-43 723	-43 810	-39 500	-48 250	-61 000
Summa kostnader	-1 567 989	-1 677 724	-1 717 746	-1 758 379	-1 805 261
Finansiella intäkter	4 244	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-31 476	-26 120	-31 900	-39 375	-47 310
Summa nettokostnader¹	-60 597	-103 760	-110 529	-112 142	-109 261
Infrastruktur, skydd m.m (2)	55 999	88 084	99 490	101 942	98 822
Fritid, övrigt (32)	0	7 200	1 000	0	0
Affärsverksamhet (7)	18 068	0	0	0	0
Kommunledning och gemensam verksamhet (8)	3 092	8 476	10 039	10 200	10 439
Summa kommunbidrag	77 159	103 760	110 529	112 142	109 261
Resultat	16 562	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		59 754	69 004	70 115
Volymuppräknning		0	0	0
Prisuppräknning		1 765	2 010	1 975
Effektivisering		-615	-899	-329
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		60 904	70 115	71 761
Riktad nivåpåverkande beslut		8 100	0	0
Genomförande av Uppsalapaketet - programstyrning	Infrastruktur	4 000	0	0
Hyra aula Brantingsskola	Administration, fördelas	1 400	0	0
Justering av ansvar för genomförande av naturvärdesbedömningar och naturdatabas från plan- och byggnadsnämnden	Infrastruktur	1 500	0	0
Servicepunkter, fortsatt driftsstöd	Infrastruktur	200	0	0
Utveckling friluftsstråk och biologisk mångfald	Infrastruktur	1 000	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		69 004	70 115	71 761
Ettåriga satsningar		41 525	42 027	37 500
Allsvensk anpassning, anläggningskostnader	Fritid, övrigt	1 000	0	0
Genomförande Uppsalapaketet - övergripande projektledning spårväg	Infrastruktur	6 000	4 500	0
Ulleråker drift KSSBF	Infrastruktur	500	500	500
Årligt 10 år 2020-2029 planera och genomföra Boexpo	Infrastruktur	3 000	6 000	6 000
Årligt 3 år 2020-2022 för insatser lokalförsörjningsplanering	Infrastruktur	31 025	31 027	31 000
Summa kommunbidrag		110 529	112 142	109 261

Kulturnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Kulturnämnden ansvarar för kultur- och fritidsverksamhet. Nämnden fördelar stipendier, bidrag och annat stöd till kulturliv, kulturevenemang, folkbildning, nationella minoriteter och ansvarar för folkbiblioteksverksamhet, kommunens museer och kulturscener, konstnärliga gestaltungsprojekt, konstinköp och konstsamlingar. Nämnden stödjer ungdomars egna initiativ och ansvarar för fritidsgårdar, öppen fritidsverksamhet, övrig fritidsverksamhet för barn och unga samt kultur- och musikskolor. Kulturarvsfrågor samt stöd till bygdegårdar ingår också i nämndens ansvarsområde.

Budget

(KTN) Kulturnämnden					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	12 926	12 414	12 539	12 664	12 791
Statsbidrag	24 213	5 894	10 200	10 200	10 200
Övriga intäkter externt	10 746	9 206	9 298	9 391	9 485
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	4 885	4 357	4 900	4 900	4 900
Summa intäkter	52 770	31 871	36 937	37 155	37 376
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-371 371	-373 988	-400 423	-405 619	-414 388
Avskrivningar	-3 521	-3 883	-4 113	-5 506	-6 183
Summa kostnader	-374 892	-377 872	-404 536	-411 125	-420 571
Finansiella intäkter	1	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-270	-348	-364	-567	-720
Summa nettokostnader¹	-322 391	-346 348	-367 963	-374 537	-383 915
Politisk verksamhet (1)	1 566	1 565	1 869	1 868	1 881
Infrastruktur, skydd m.m (2)	1 500	1 533	0	0	0
Kultur, övrigt (31)	87 452	87 669	101 018	101 608	103 805
Bibliotek (313)	92 285	94 196	100 510	102 269	104 575
Musikskola/kulturskola (314)	40 395	44 417	48 573	49 809	51 403
Fritid, övrigt (32)	24 906	44 503	42 390	43 146	44 103
Fritidsgårdar (323)	54 941	41 337	40 238	41 891	43 499
Öppen fritidsverksamhet (424)	20 980	31 120	33 365	33 946	34 649
Grundskola (432)	1 513	8	0	0	0
Summa kommunbidrag	325 536	346 348	367 963	374 537	383 915
Resultat	3 146	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar				
		Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		341 340	366 913	374 537
Volymuppräknig		10 814	7 763	6 697
Prisuppräknig		10 406	10 913	10 743
Effektivisering		-9 427	-11 052	-8 062
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		353 133	374 537	383 915
Riktad nivåpåverkande beslut		13 780	0	0
Aktiviteter för barn 10-12 år i anslutning till skoltid	Fritid, övrigt	1 500	0	0
Drift offentlig konst 1%-målet	Kultur, övrigt	1 600	0	0
Förebyggande arbete i stadsdelarna	Fritid, övrigt	1 200	0	0
Kultur/natur i förskola och skola	Kultur, övrigt	500	0	0
Kultursatsning barn och unga	Kultur, övrigt	200	0	0
Kultursatsning barn och unga	Bibliotek	300	0	0
Kultursatsning barn och unga	Fritid, övrigt	1 100	0	0
Kultursatsning barn och unga	Fritidsgårdar	1 300	0	0
Kultursatsning barn och unga	Öppen fritidsverks	400	0	0
Ny fritidsklubb Lindbacken - helår 2020	Öppen fritidsverks	1 200	0	0
Stadsteatern Parkteater i Gottsunda	Kultur, övrigt	900	0	0
Utveckla kulturskolan med fler platser	Musik och kulturskola	2 400	0	0
Utökad biblioteksbusstjänst på landsbygden	Bibliotek	880	0	0
Utökad politisk verksamhet kulturnämnden	Politisk verksamhet	300	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		366 913	374 537	383 915
Ettåriga satsningar		1 050	0	0
Freds- och mänskliga rättigheters år 2020	Kultur, övrigt	750	0	0
Utveckla Walmstedtska gården	Kultur, övrigt	300	0	0
Summa kommunbidrag		367 963	374 537	383 915

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Nämnden svarar för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, strålskyddslagen, livsmedelslagen, alkohollagen, lotterilagen, tobakslagen, lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare, lagen om handel med vissa receptfria läkemedel samt för den kommunala lantmäterimyndigheten. Arbetet bedrivs genom tillsyn, tillståndsprövning, kontroll och förrättningar.

Budget

(MHN) Miljö- och hälsoskyddsnämnden					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	40 950	45 965	46 424	46 888	47 357
Statsbidrag	274	0	0	0	0
Övriga intäkter externt	-3 938	0	0	0	0
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	4 612	136	0	0	0
Summa intäkter	41 897	46 100	46 424	46 888	47 357
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-64 842	-70 085	-73 179	-72 055	-73 072
Avskrivningar	-48	0	0	0	0
Summa kostnader	-64 890	-70 085	-73 179	-72 055	-73 072
Finansiella intäkter	3	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-6	0	0	0	0
Summa nettokostnader¹	-22 995	-23 985	-26 755	-25 167	-25 715
Politisk verksamhet (1)	1 163	1 163	1 166	1 166	1 174
Infrastruktur, skydd m.m (2)	21 767	22 743	25 508	23 919	24 458
Fritid, övrigt (32)	77	79	81	82	83
Summa kommunbidrag	23 007	23 985	26 755	25 167	25 715
Resultat	12	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar			
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)	23 985	24 755	25 167
Volymuppräknning	702	421	370
Prisuppräknning	729	733	719
Effektivisering	-661	-742	-541
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	24 755	25 167	25 715
Riktad nivåpåverkande beslut	0	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut	24 755	25 167	25 715
Ettåriga satsningar	2 000	0	0
Införande av nytt ärende- och diariehanteringssystem Infrastruktur	2 000	0	0
Summa kommunbidrag	26 755	25 167	25 715

Namngivningsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Namngivningsnämnden har till uppgift att besluta om namn på kvarter, gator, bostadsområden, vägar, broar och allmänna platser.

Budget

(NGN) Namngivningsnämnden					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	0	0	0	0	0
Statsbidrag	0	0	0	0	0
Övriga intäkter externt	0	0	0	0	0
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	0	0	0	0	0
Summa intäkter	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-1 555	-1 602	-1 642	-1 662	-1 694
Avskrivningar	0	0	0	0	0
Summa kostnader	-1 555	-1 602	-1 642	-1 662	-1 694
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0
Summa nettokostnader¹	-1 555	-1 602	-1 642	-1 662	-1 694
Politisk verksamhet (1)	444	444	445	445	449
Infrastruktur, skydd m.m (2)	1 134	1 158	1 197	1 217	1 245
Summa kommunbidrag	1 579	1 602	1 642	1 662	1 694
Resultat	24	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar			
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)	1 602	1 642	1 662
Volymuppräknning	36	21	19
Prisuppräknning	48	48	48
Effektivisering	-44	-49	-35
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	1 642	1 662	1 694
Riktad nivåpåverkande beslut	0	0	0
Ettåriga satsningar	0	0	0
Summa kommunbidrag	1 642	1 662	1 694

Omsorgsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Omsorgsnämnden ansvarar för omsorg, service och viss sysselsättning inom socialpsykiatri och verksamheter enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) oavsett ålder. Vidare ansvarar nämnden för service, vård och omsorg enligt socialtjänstlagen (SoL) i ordinärt och särskilt boende för personer upp till 65 år som har behov av sådana insatser på grund av funktionsnedsättning eller sjukdom. Nämnden ansvarar även för uppgifter enligt hälso- och sjukvårdslagen (HSL). Omsorgsnämndens hälso- och sjukvårdsansvar avser personer som fyllt 17 år och inträder där vårdbehovet uppgår till mer än 14 dagar.

Budget

(OSN) Omsorgsnämnden					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	14 992	15 244	15 244	15 244	15 244
Statsbidrag	195 633	185 143	185 143	185 143	185 143
Övriga intäkter externt	25 733	20 946	20 782	21 333	21 898
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	32 139	22 383	22 681	22 983	23 288
Summa intäkter	268 497	243 716	243 850	244 702	245 573
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-1 870 814	-1 860 819	-1 954 844	-2 023 633	-2 105 480
Avskrivningar	-633	-630	-693	-763	-839
Summa kostnader	-1 871 447	-1 861 450	-1 955 537	-2 024 395	-2 106 319
Finansiella intäkter	2	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-57	-63	-63	-63	-63
Summa nettokostnader¹	-1 603 005	-1 617 797	-1 711 750	-1 779 756	-1 860 809
Politisk verksamhet (1)	1 578	1 578	1 592	1 601	1 622
Ordinärt boende, äldre (521)	32 229	18 311	12 509	12 893	13 524
Särskilt boende, äldre (522)	94 571	71 134	70 002	72 210	76 297
Öppen verksamhet, personer med funktionsnedsättning (53)	29 874	31 668	32 513	33 166	34 007
Ordinärt boende, personer med funktionsnedsättning (541)	203 951	182 884	162 394	165 688	169 923
Särskilt boende, personer med funktionsnedsättning (542)	167 944	150 713	181 181	184 922	189 714
Insatser enligt LSS, assistansersättning enligt SFB och HSL (55)	1 047 612	1 161 509	1 251 559	1 309 276	1 375 722
Summa kommunbidrag	1 577 760	1 617 797	1 711 750	1 779 756	1 860 809
Resultat	-25 245	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar			
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)	1 617 797	1 711 750	1 779 756
Volymuppräknning	51 003	28 396	26 902
Prisuppräknning	49 313	50 692	50 912
Effektivisering	-34 363	-40 582	-27 061
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	1 683 750	1 750 256	1 830 509
Riktad nivåpåverkande beslut	28 000	29 500	30 300
LSS-bostäder	Insatser enligt LSS 21-64 år	28 000	29 500
		30 300	
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut	1 711 750	1 779 756	1 860 809
Ettåriga satsningar	0	0	0
Summa kommunbidrag	1 711 750	1 779 756	1 860 809

Plan- och byggnadsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Plan- och byggnadsnämnden ansvarar för uppgifter enligt plan- och bygglagen, inklusive de lagar och andra föreskrifter som hör till denna lag, med undantag för översiktsplanering. Andra lagar och föreskrifter är exempelvis lagen om byggförsäkring och energideklaration för byggnader. Plan- och byggnadsnämnden planerar för, och ger förslag till, inrättande av områdesskydd såsom natur- och kulturresevat. Nämnden har också ansvar för uppgifter enligt lagen om bostadsanpassningsbidrag.

Budget

(PBN) Plan- och byggnadsnämnden					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	59 093	69 248	61 506	62 736	63 991
Statsbidrag	12	0	4 896	4 994	5 094
Övriga intäkter externt	-771	1 300	1 785	1 821	1 857
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	7 177	3 714	3 060	3 121	3 184
Summa intäkter	65 512	74 262	71 247	72 672	74 125
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-136 065	-148 177	-150 558	-153 461	-157 086
Avskrivningar	-607	-323	-350	-350	-350
Summa kostnader	-136 673	-148 499	-150 908	-153 811	-157 436
Finansiella intäkter	9	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-18	-9	-20	-21	-21
Summa nettokostnader¹	-71 170	-74 246	-79 681	-81 160	-83 332
Politisk verksamhet (1)	1 590	1 590	2 094	2 093	2 108
Infrastruktur, skydd m.m (2)	35 338	36 262	44 983	40 668	41 565
Ordinärt boende, äldre (521)	22 230	22 147	20 398	23 447	24 378
Ordinärt boende, personer med funktionsnedsättning (541)	14 213	14 247	12 206	14 952	15 281
Summa kommunbidrag	73 371	74 246	79 681	81 160	83 332
Resultat	2 201	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar			
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)	74 246	78 781	80 260
Volymuppräknig	2 223	1 506	1 596
Prisuppräknig	2 260	2 340	2 306
Effektivisering	-2 048	-2 367	-1 730
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	76 681	80 260	82 432
Riktad nivåpåverkande beslut	2 100	0	0
Förstärkning för Uppsalapaketet	500	0	0
Justering av ansvar för genomförande av naturvärdesbedömningar och naturdatabas till kommunstyrelsen SBF	-1 500	0	0
Kart och mät (bygglov)	2 000	0	0
Utökad politisk verksamhet plan- och byggnadsnämnden	500	0	0
Övergång av ansvar för energi- och klimatrådgivning från arbetsmarknadsnämnden april 2019	600	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut	78 781	80 260	82 432
Ettåriga satsningar	900	900	900
Medel 5 år 2020-2024 för att hantera tillsynsskuld/ärendemängd	900	900	900
Om fördelning inom nämnd från bostadsanpassning till bygglov (kart och mät)	5 000	0	0
Om fördelning inom nämnd från bostadsanpassning till bygglov (kart och mät)	-2 500	0	0
Om fördelning inom nämnd från bostadsanpassning till bygglov (kart och mät)	-2 500	0	0
Summa kommunbidrag	79 681	81 160	83 332

Räddningsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Räddningsnämnden är en gemensam nämnd för Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner, där Uppsala kommun är värdkommun. Räddningsnämnden styrs av alla tre kommuner främst genom ett avtal mellan kommunerna, ett reglemente och ett handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor. Dessa styrdokument är antagna av alla tre kommuners kommunfullmäktige. De avsnitt i Mål och budget som berör räddningsnämnden är framtagna i samråd med Tierp och Östhammars kommuner.

Räddningsnämnden ansvarar för att bedriva en effektiv räddningstjänstverksamhet i Tierp, Uppsala och Östhammars kommuner. Kommunstyrelserna i alla tre kommuner har en uppsyningsplikt över den gemensamma nämnden. Fullmäktige i alla tre kommuner har rätt att begära upplysningar från nämnden. Ordförande, vice ordförande och anställda i den gemensamma nämnden är skyldiga att lämna upplysningar vid alla tre kommuners fullmäktigesammanträden. Ledamöter i alla tre kommuners kommunfullmäktige får ställa interpellationer eller frågor till nämndens ordförande. Nämnden ska också granskas av revisorer från alla tre kommuner. Hela rättsfiguren kan karaktäriseras som en hybrid, invävd i alla tre kommuner med en stark karaktär av egenregiverksamhet. Nämndens verksamhet omfattar olycksförebyggande verksamhet, tillsyn, rengöring och brandskyddskontroll, räddningsinsatser och olycksutredning enligt lagen om skydd mot olyckor. Nämndens verksamhet omfattar också tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om brandfarliga och explosiva varor. Nämnden ska stödja andra nämnder i alla tre kommuner inom sitt kompetensområde.

Ett nytt handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst enligt lagen om skydd mot olyckor kommer att gälla från och med 2020.

Budget

Nämndens budget utgår från en årlig uppräknings av kommunbidragen med prisindex för kommunal verksamhet (PKV). Indexet är framtaget av Sveriges kommuner och landsting (SKL). Efter uppräknings kan nämndens budget sänkas eller höjas beroende på exempelvis rationaliseringskrav, uppdrag och förändrade lokalhyreskostnader. Nedan redovisas Uppsala kommuns del av den gemensamma nämndens totala budget. För räddningsnämndens totala budget uppdelat per kommun se bilaga 4.

(RÄN) Räddningsnämnden					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	6 879	7 988	8 000	8 100	8 200
Statsbidrag	84	240	200	150	150
Övriga intäkter externt	55 799	56 700	58 490	60 600	62 430
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	1 708	947	1 000	1 050	1 100
Summa intäkter	64 470	65 875	67 690	69 900	71 880
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-208 099	-212 944	-228 297	-237 299	-245 444
Avskrivningar	-11 588	-12 540	-12 000	-12 200	-12 300
Summa kostnader	-219 687	-225 484	-240 297	-249 499	-257 744
Finansiella intäkter	2	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-1 172	-1 250	-1 200	-1 200	-1 200
Summa nettokostnader¹	-156 387	-160 859	-173 807	-180 799	-187 064
Politisk verksamhet (1)	1 151	1 182	1 220	1 259	1 299
Infrastruktur, skydd m.m (2)	152 498	159 677	172 587	179 540	185 765
Summa kommunbidrag	153 649	160 859	173 807	180 799	187 064
Resultat	-2 738	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Socialnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg i alla åldrar (inte ekonomiskt bistånd). Det inkluderar stöd till barn, ungdomar och deras föräldrar, samt stöd till personer med missbruks- eller annan beroendeproblematik. Nämnden ansvarar också för bostadssociala frågor, mottagande av ensamkommande barn, socialt utsatta EU-medborgare, familjerättsliga frågor, samordning av arbetet för att motverka våld i nära relation och insatser för den nationella minoriteten romer. Socialnämnden ansvarar även för förebyggande ANDTS-arbete.

Budget

(SCN) Socialnämnden					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	3 713	3 243	3 300	3 400	3 500
Statsbidrag	228 782	130 441	80 000	60 000	50 000
Övriga intäkter externt	24 467	22 404	21 000	21 000	21 000
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	2 874	2 086	4 500	3 000	3 000
Summa intäkter	259 836	158 174	108 800	87 400	77 500
Verksamhetens kostnader exkl. egen nämnd	-925 618	-895 355	-875 345	-874 253	-889 257
Avskrivningar	-1 377	-1 002	-1 400	-1 400	-1 400
Summa kostnader	-926 995	-896 357	-876 745	-875 653	-890 657
Finansiella intäkter	1	2	2	2	2
Finansiella kostnader	-68	-55	-60	-65	-65
Summa nettokostnader¹	-667 226	-738 236	-768 003	-788 316	-813 220
Politisk verksamhet (1)	4 747	4 747	4 789	4 817	4 881
Missbrukarvård och övrig vård för vuxna (571-572)	176 612	184 815	192 405	196 267	201 245
Barn- och ungdomsvård (573)	476 900	513 667	536 638	552 484	571 544
Familjerätt och familjerådgivning (58)	17 820	18 328	19 087	19 577	20 178
Flyktigmottagande (61)	11 680	16 679	15 084	15 171	15 372
Summa kommunbidrag	687 759	738 236	768 003	788 316	813 220
Resultat	20 534	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar				
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)	726 936	768 003	788 316	
Volymuppräkning	22 850	15 761	14 308	
Prisuppräkning	22 156	22 831	22 618	
Effektivisering	-15 439	-18 279	-12 022	
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	756 503	788 316	813 220	
Riktad nivåpåverkande beslut	11 500	0	0	
Etableringsinsatser för nyanlända	Flyktigmottagande	3 300	0	0
Kuratorer vid ungdomsmottagningar	IFO, barn och unga	1 800	0	0
Motverka hemlöshet tillsammans med Stadsmissionen	IFO, missbrukarvård mm	3 400	0	0
SUF-kunskapscentrum	IFO, missbrukarvård mm	1 000	0	0
Ökad trygghet för unga tjejer	IFO, barn och unga	2 000	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut	768 003	788 316	813 220	
Ettåriga satsningar	0	0	0	
Summa kommunbidrag	768 003	788 316	813 220	

Utbildningsnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Utbildningsnämnden har ett samlat ansvar för all pedagogisk verksamhet från förskola till och med gymnasieskola. Nämnden har därmed ansvar för att alla barn och ungdomar boende i kommunen har tillgång till förskola och skola i kommunens egna verksamheter eller i fristående förskola/skola, samt för fördelningen av resurser både till egen verksamhet och fristående enheter. Som huvudman har nämnden vidare ansvar för kvalitet och ekonomi i förskolor och skolor som drivs i kommunens regi.

Budget

(UBN) Utbildningsnämnden					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	199 321	202 136	206 011	209 011	212 011
Statsbidrag	394 744	376 006	390 621	370 555	370 055
Övriga intäkter externt	238 372	224 402	204 414	206 655	207 309
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	9 601	10 146	3 390	3 392	3 394
Summa intäkter	842 039	812 690	804 436	789 613	792 769
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-5 648 958	-5 965 879	-6 191 528	-6 341 417	-6 545 587
Avskrivningar	-16 259	-17 702	-26 487	-37 355	-50 129
Summa kostnader	-5 665 217	-5 983 582	-6 218 014	-6 378 772	-6 595 716
Finansiella intäkter	13	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-1 338	-1 541	-2 483	-3 814	-5 399
Summa nettokostnader¹	-4 824 503	-5 172 433	-5 416 061	-5 592 973	-5 808 346
Politisk verksamhet (1)	3 025	3 058	3 394	3 424	3 479
Förskola och pedagogisk omsorg (411, 413)	1 455 993	1 515 313	1 565 165	1 594 600	1 652 115
Öppen förskola (412)	16 048	16 432	16 960	17 340	17 980
Fritidshem m.m. (421, 422, 425)	233 395	246 919	262 008	269 046	277 139
Förskoleklass (431)	167 394	171 408	186 762	198 156	195 184
Grundskola (432)	2 091 303	2 229 962	2 322 771	2 406 600	2 506 429
Grundsärskola (433)	95 875	105 031	109 209	113 027	117 715
Gymnasieskola (434)	795 803	830 872	892 935	931 469	976 149
Gymnasiesärskola (435)	54 527	53 438	56 857	59 311	62 156
Summa kommunbidrag	4 913 362	5 172 433	5 416 061	5 592 973	5 808 346
Resultat	88 859	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar				
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)	5 161 871	5 405 491	5 582 403	
Volymuppräknig	153 878	125 111	122 461	
Prisuppräknig	157 079	161 105	160 762	
Effektivisering	-93 037	-111 904	-67 850	
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	5 379 791	5 579 803	5 797 776	
Riktad nivåpåverkande beslut	25 700	2 600	0	
Fritids för barn till arbetslösa och föräldralösa	Fritidshem	5 000	0	0
Satsning lärarassistenter grundskola	Grundskola	2 600	2 600	0
Simskoleundervisning för förskoleklasser	Förskoleklass	6 400	0	0
Utbildningssatsning fritids	Fritidshem	1 000	0	0
Ökad elevhälsa i skolan	Grundskola	1 500	0	0
Ökad politisk verksamhet utbildningsnämnden	Politisk verksamhet	300	0	0
Ökade hyror gymnasieskola	Gymnasieskola	8 900	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut	5 405 491	5 582 403	5 797 776	
Ettåriga satsningar	10 570	10 570	10 570	
Årligt riktat statsbidrag, kvalitetspengar i förskolan	Förskola o pedagogisk oms.	10 570	10 570	10 570
Summa kommunbidrag	5 416 061	5 592 973	5 808 346	

Valnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Valnämnden ansvarar för val i enlighet med bestämmelserna i vallagen, kommunallagen, lagen om kommunala folkomröstningar samt för opinionsundersökningar eller liknande förfaranden. Det innebär att Uppsala valnämnd är lokal valmyndighet och bland annat utser röstmottagare, beslutar om vallokaler, arrangerar förtidsröstning och svarar för den preliminära räkningen av rösterna på valkvällen.

Budget

(VLN) Valnämnden					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	0	0	0	0	0
Statsbidrag	4 100	4 100	0	0	4 500
Övriga intäkter externt	0	0	0	0	0
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	0	0	0	0	0
Summa intäkter	4 100	4 100	0	0	4 500
Verksamhetens kostnader exkl. egen nämnd	-9 608	-9 993	-919	-946	-11 873
Avskrivningar	0	0	0	0	0
Summa kostnader	-9 608	-9 993	-919	-946	-11 873
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	0	0	0	0	0
Summa nettokostnader¹	-5 508	-5 893	-919	-946	-7 373
Politisk verksamhet (1)	5 193	5 893	919	946	7 373
Summa kommunbidrag	5 193	5 893	919	946	7 373
Resultat	-315	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar				
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)	893	919	946	
Volymuppräkning	0	0	0	
Prisuppräkning	26	27	27	
Effektivisering	0	0	0	
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	919	946	973	
Riktad nivåpåverkande beslut	0	0	0	
Ettåriga satsningar	0	0	6 400	
Riksdagsval 2022	Politisk verksamhet	0	0	6 400
Summa kommunbidrag	919	946	7 373	

Äldrenämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Äldrenämnden ansvarar för service, vård och omsorg i ordinärt eller särskilt boende till personer 65 år och äldre, i de fall personerna har behov av sådana insatser på grund av ålder, sjukdom eller nedsatt fysisk funktionsförmåga. I detta ansvarar nämnden för uppgifter enligt socialtjänstlagen samt det kommunala ansvaret enligt hälso- och sjukvårdslagen. Nämnden ansvarar även för öppna insatser och förebyggande verksamhet för personer 65 år och äldre.

Budget

(ÄLN) Äldrenämnden					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	130 690	141 465	150 792	161 951	173 935
Statsbidrag	118 026	68 291	72 388	76 731	81 335
Övriga intäkter externt	45 048	45 182	45 408	45 635	45 864
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	185 938	198 581	204 539	210 675	216 995
Summa intäkter	479 702	453 520	473 128	494 993	518 129
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-2 282 052	-2 297 194	-2 389 771	-2 464 728	-2 596 423
Avskrivningar	-3 617	-4 195	-5 795	-6 795	-7 795
Summa kostnader	-2 285 669	-2 301 388	-2 395 566	-2 471 522	-2 604 218
Finansiella intäkter	5	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-260	-332	-464	-544	-624
Summa nettokostnader¹	-1 806 222	-1 848 201	-1 922 902	-1 977 073	-2 086 712
Politisk verksamhet (1)	1 369	1 376	1 389	1 397	1 415
Öppen verksamhet, äldre (51)	58 679	65 938	66 011	66 872	69 057
Ordinärt boende, äldre (521)	740 230	788 150	818 082	840 642	886 947
Särskilt boende, äldre (522)	992 935	992 737	1 037 420	1 068 162	1 129 293
Summa kommunbidrag	1 793 213	1 848 201	1 922 902	1 977 073	2 086 712
Resultat	-13 009	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar				
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022	
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)	1 839 201	1 916 902	1 977 073	
Volymuppräknning	60 679	48 752	82 449	
Prisuppräknning	56 142	57 259	58 038	
Effektivisering	-39 120	-45 840	-30 848	
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	1 916 902	1 977 073	2 086 712	
Riktad nivåpåverkande beslut	0	0	0	
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut	1 916 902	1 977 073	2 086 712	
Ettåriga satsningar	6 000	0	0	
Projekt implementering av trygghetskameror	Ordinärt boende, äldre 65-79 år	500	0	0
Projekt implementering av trygghetskameror + 80 år	Ordinärt boende, äldre 80-w	500	0	0
Utveckla innovation tillsammans med Region Uppsala	Ordinärt boende, äldre 65-79 år	1 000	0	0
Utveckla innovation tillsammans med Region Uppsala + 80 år	Ordinärt boende, äldre 80-w	1 000	0	0
Äldrevänlig kommun	Öppna insatser, äldre	1 000	0	0
Ökad volym inom LOV vårdboenden	Särskilt boende, äldre 80-w	2 000	0	0
Summa kommunbidrag	1 922 902	1 977 073	2 086 712	

Överförmyndarnämnden

Ansvar- och verksamhetsområde

Överförmyndarnämnden i Uppsala län är en gemensam nämnd för samtliga kommuner i Uppsala län. Nämnden har Uppsala kommun som värdkommun.

Överförmyndarnämnden är en kommunal tillsynsmyndighet. Tillsynen ska se till att den kommuninvånare som har en ställföreträdare i form av god man, förvaltare eller förmyndare ska få det hen har rätt till, både ekonomiskt och rättsligt. Tillsynen utgår från föräldrabalken, förmynderskapsförordningen och lagen om god man för ensamkommande barn.

Budget

Nedan redovisas Uppsala kommuns del av den gemensamma nämndens totala budget. För överförmyndarnämndens totala budget uppdelat per kommun se bilaga 5.

(ÖFN) Överförmyndarnämnden					
Belopp i tkr kronor	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Taxor och avgifter	3	0	0	0	0
Statsbidrag	1 608	284	500	400	300
Övriga intäkter externt	14 809	15 757	15 117	15 196	15 261
Övriga intäkter kommuninternt (ej nämndinternt)	0	0			
Summa intäkter	16 420	16 041	15 617	15 596	15 561
Verksamhetens kostnader exl. egen nämnd	-36 021	-39 189	-37 763	-37 879	-38 189
Avskrivningar	-101	-90	-150	-130	120
Summa kostnader	-36 122	-39 279	-37 913	-38 009	-38 069
Finansiella intäkter	0	0	0	0	0
Finansiella kostnader	-6	-5	-5	-5	-5
Summa nettokostnader¹	-19 707	-23 243	-22 301	-22 418	-22 513
Politisk verksamhet (1)	15 648	14 434	17 841	17 934	18 010
Flyktingmottagande (61)	8 836	8 809	4 460	4 484	4 503
Summa kommunbidrag	24 484	23 243	22 301	22 418	22 513
Resultat	4 777	0	0	0	0

¹ Nämnders nettokostnader omfattar även finansiella kostnader och intäkter.

Ägardirektiv, resultatkrav och investeringsnivåer för Uppsala Stadshus AB och dotterbolagen i Stadshuskoncernen

De helägda bolagen är inordnade i en aktiebolagsrättslig koncern. Moderbolaget i bolagskoncernen är Uppsala Stadshus AB.

Kommunfullmäktiges beslut om ägarstyrning av de helägda bolagen finns utförligare beskriven i ägarpolicy för de helägda bolagen. Samtliga helägda dotterbolag i Stadshuskoncernen omfattas av kapitaltäckningsgarantin vilket innebär att moderbolaget garanterar att det egna kapitalet i respektive dotterbolag alltid uppgår till minst bolagets aktiekapital.

Styrelserna i de kommunala bolagen ansvarar för att den operativa verksamheten i respektive bolag bedrivs i enlighet med bolagets ändamål och fullmäktiges ägardirektiv samt övriga krav som beslutas av kommunfullmäktige eller kommunstyrelse.

Kommunstyrelsen, genom styrelsen för Uppsala Stadshus AB, genomför dialoger med samtliga bolagsstyrelser runt de frågor som är väsentliga för kommande mål- och budgetperiod.

Ägardirektiven antas på respektive bolagsstämma i kommunens ägda bolag. Det ankommer på bolagets styrelse och verkställande direktör att följa ägardirektiven.

Kommunstyrelsens roll som företrädare för ägaren (kommunfullmäktige) innebär bland annat att löpande utvärdera verksamheten och verksamhetsformen, bolagens strategier och mål, hur dessa överensstämmer med kommunens övriga verksamhet samt hur bolagsverksamheten sköts av bolagsstyrelse och bolagsledningen.

Ägardirektivens syfte är att möjliggöra en aktiv styrning av bolagen samt underlätta för kommunen att följa verksamheten.

Den formella styrningen i bolagsordning och ägardirektiv är inte tillräckligt för ett aktivt ägarskap. Som komplement till formella styrdokument ska bolagsstyrning ske genom kontinuerligt samråd och dialog mellan bolagens styrelser och kommunstyrelsen.

Vad gäller av kommunen delägda bolag ska, med beaktande av 10 kap 4 § kommunallagen, så långt som möjligt kommunens inflytande som delägare säkerställas genom aktieägaravtal.

Utdelning från bolagen ska behandlas som en del i arbetet med årsbokslutet och årsredovisningen. Vid utdelning ska särskild lagstiftning beaktas, exempelvis Lag (2010:879) om allmännyttiga bostadsföretag.

I avsnittet nedan behandlas kommunfullmäktiges direktiv till bolagen avseende inriktning av verksamheten, ekonomiskt resultat och avkastning.

Ägardirektiv för samtliga bolag

De helägda bolagen ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges styrdokument, och regleras via beslutad ägarpolicy, bolagsordning och ägardirektiv.

Dotterbolagen ska verkställa kommunfullmäktiges och moderbolagets beslut som är av ägarkaraktär.

Bolagen ska se till både bolagskoncernens och kommunens bästa i såväl verksamhetsbeslut såsom strategiska beslut. Bolagen ska verka för värdeskapande samarbeten inom bolags- och kommunkoncernen.

Respektive bolag ska genom affärsplanen synliggöra dess bidrag till uppfyllelse av fullmäktiges inriktningsmål, uppdrag och prioriteringar uttryckta i styrdokument samt generella och bolagsspecifika ägardirektiv (se kapitel *Agenda 2030* och *FN:s 17 globala hållbarhetsmål - från globalt till lokalt med mål och uppdrag för nämnder och bolagsstyrelser*). Samråd och dialog mellan bolag och ägare ska ske inför styrelsens fastställande av affärsplan.

Bolagen ska hos Uppsala Stadshus AB söka igångsättningstillstånd för investeringar över 50 miljoner kronor. Vid förändrade förutsättningar kan Uppsala Stadshus AB dra tillbaka ett beviljat igångsättningstillstånd.

Bolagen ska arbeta med klimatdriven affärsutveckling och energieffektiviseringar.

Bolagen ska stödja systematisk tillämpning av ny energiteknik, energisnåla uppvärmningslösningar, klimatneutrala transporter samt materialval med hög miljöprestanda.

Bolagen ska bidra till en hållbar utveckling genom grön och social finansiering där så är tillämpligt.

Bolagen ska sträva mot att ha godkänd miljöcertifiering.

Dotterbolagen ska följa fastställda redovisningsprinciper för koncernen. Särskilda värderingsfrågor ska lösas i samråd med Uppsala Stadshus AB.

Dotterbolagen ska anmäla följande till Uppsala Stadshus AB:

1. årligt fastställande av affärsplaner med strategiska mål för de närmaste tre åren,
2. fastställande av budget och prognos för verksamheten,
3. pågående och planerade investeringar,
4. ställande av säkerheter,
5. bildande/avveckling av bolag,
6. köp eller försäljning av bolag eller andel i sådant,
7. köp eller försäljning av fast egendom,
8. befarade tvister eller rättsprocesser som kan vara av större vikt för bolaget eller kommunkoncernen,
9. månadsrapportering samt
10. bolagsstyrningsrapport samt årsbokslut och delårsbokslut.

Investeringar eller annat strategiskt beslut som påverkar annat kommunalt bolag eller nämnd inom Uppsala kommun ska anmälas till eller godkännas av Uppsala Stadshus

AB. Frågor av principiell beskaffenhet ska godkännas av kommunfullmäktige. Rekrytering och förhandling av anställningsvillkor för verkställande direktören i dotterbolagen ska ske i enlighet med process fastställd av styrelsen för Uppsala Stadshus AB.

Uppsala Stadshus AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun äga och förvalta aktier i bolag verksamma inom Uppsala kommuns kompetensområde. Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Moderbolaget ska verkställa kommunfullmäktiges beslut som är av ägarkaraktär och följa upp att dotterbolagen arbetar utifrån de av kommunfullmäktige uppsatta ägardirektiven.

Uppsala Stadshus AB svarar för aktiv ägarstyrning och strategisk planering inom bolagskoncernen.

Moderbolaget ska svara för samordningen av bolagskoncernen samt avgöra frågor som är gemensamma för bolagen. Moderbolaget ska säkerställa att största möjliga samordning sker mellan bolagen och inom kommunkoncernen. Moderbolaget ska svara för löpande ekonomisk kontroll och uppföljning av bolagskoncernen samt för utveckling av effektivare styrning.

Moderbolaget ska samordna och nyttja möjligheter till resultatutjämning inom Stadshuskoncernen, bland annat koncernbidragsmöjligheter. Moderbolaget ska även samordna och planera likviditetsflödet inom Stadshuskoncernen. I det ingår bland annat hantering av att lämna och erhålla aktieägartillskott. I planeringen av koncernens likviditetsflöde ska både krav och möjligheter i särskild lagstiftning beaktas, exempelvis Lag (2010:879) om allmännyttiga bostadsföretag.

Moderbolaget ska vara en central funktion som möjliggör och skapar förutsättningar för dotterbolagen att fokusera på sina kärnverksamheter. I syfte att uppnå detta ska moderbolaget bland annat ansvara för:

- Ägardirektiven och uppföljningen av dessa
- Löpande dialog med dotterbolagen
- Initiera samarbete i samordnings-/utvecklingsgrupper inom t.ex. ekonomi-, fastighets-, värderings-, investerings- och miljöfrågor och underlätta/driva projektinriktat arbete
- I samverkan med dotterbolagen sätta upp förslag på resultatkrav samt följa upp och avrapporterar dessa.
- Löpande bevakning och uppföljning av investeringar och avyttringar.

Till följd av kommunfullmäktiges beslut om utökade investeringsramar för projekten nya studenternas och om- och tillbyggnad av stadshuset ges Uppsala Stadshus AB möjlighet att utöka investeringsramen för Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter AB med 30 miljoner kronor och Uppsala kommun Förvaltningsfastigheter AB med 80 miljoner kronor. Medlen avser oförutsedda ej budgeterade kostnader i projekten och får tas i anspråk efter Uppsala Stadshus AB:s godkännande.

Uppsala Stadshus AB ska hantera ansökningar om igångsättningstillstånd för investeringar över 50 miljoner kronor. Uppsala Stadshus AB har rätt att inom bolagskoncernen omdisponera den av kommunfullmäktige beslutade investeringsramen för respektive år.

AB Uppsala Kommuns Industrihus

Bolaget ska inom Uppsala kommun förvärva, äga, bebygga, förvalta samt bedriva handel med fast egendom avsedda för hantverk, småindustri och offentliga förvaltningar samt att bedriva därmed förenlig utredningsverksamhet.

Bolaget ska, med iakttagande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. 1-3 §§ kommunallagen (2017:725), bedriva verksamheten på affärsmässiga grunder i syfte att tillgodose små företags behov av lokaler i Uppsala kommun under förutsättning att verksamheten inriktas på företagarkollektivet i allmänhet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska sälja fastigheter i enlighet med Kommunfullmäktiges beslut 29 april 2019.

Under en övergångsperiod ska bolaget förvalta kvarvarande fastighetsbestånd.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto*	15	7	-
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	10%	10%	-
Investeringar	180	45	-

Destination Uppsala AB

Bolaget ska genom varumärkesprofilering av Uppsala, samt marknadsföring, affärsutveckling och försäljning inom områdena affärsturism, evenemang och privatturism vara ett strategiskt verktyg för tillväxt, ökade intäkter och sysselsättning inom besöksnäringen i Uppsala kommun.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska utveckla och marknadsföra den del av varumärket Uppsala som rör besöksnäringen. Detta ska ske i nära samarbete med näringslivet och andra externa aktörer.

Bolaget ska värva och utvecklar evenemang, möten och besöksrelaterade etableringar i Uppsala. Arbetet sker i nära samarbetet med angränsade kommuner, organisationer, näringslivet, universiteten och andra offentliga myndigheter i syfte att stärka Uppsalas position inom besöksnäringen så väl nationellt som internationellt.

Bolaget ska koordinera samverkan mellan de arenor som kommunen helt eller delvis finansierar samt projektleda evenemang på uppdrag av Uppsala kommun eller externa aktörer.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	0	0	0
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	N/A	N/A	N/A
Investeringar	0	0	0

Fyrishov AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun tillhandahålla en arena för folkhälsa, idrott och bad samt därmed förenlig verksamhet. Arenan ska som besöksattraktion och mötesplats stärka den positiva bilden av Uppsala som bostadsort, turistmål och som en attraktiv stad för lokalisering av företag.

Bolaget ska ansvara för driften av verksamheten.

Bolaget ska förvalta samtliga fastigheter inom Fyrishovsanläggningen.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Fyrishov AB ska bidra till en ökad folkhälsa genom att erbjuda en arena för bad, idrott, fritid och rekreation som är välkomnande för alla.

Arenan och badet, som besöksattraktion, ska stärka den positiva bilden av Uppsala som bostadsort, besöksmål och som en attraktiv stad för lokalisering av företag.

Bolaget ska tillhandahålla en plats för aktiviteter för förbättrad folkhälsa, särskilt bland äldre, samt för skolidrott till Uppsalas skolor.

Bolaget ska verka för ökad simkunnighet i Uppsala, bland annat genom att tillhandahålla en plats för simundervisning till Uppsalas skolor.

Bolaget ska ansvara för driften av verksamheten i Fyrishovsanläggningen och efter uppdrag Gottsundabadet i Uppsala kommun.

Bolaget ska samverka med andra aktörer inom besöksnäringen, och särskilt inom Uppsala Stadshuskoncernen, för att stärka Uppsala som besöksmål och uppnå samordningsvinster.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	- 6	- 6	- 6
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	neg	neg	neg
Investeringar	58	124	157

Uppsalahem AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun:

1. direkt eller indirekt förvärva, äga, förvalta, förädla och sälja fastigheter och tomträtter,
2. bygga bostäder och därtill hörande kollektiva anordningar samt även lokaler, i de fall lokalerna utgör en mindre del av dessa fastigheter, som används för kommunal verksamhet eller är kommersiella lokaler som har ett tydligt samband med den övriga verksamheten, samt
3. i övrigt bedriva härmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska, med iakttagande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. 1-3 §§ kommunallagen (2017:725), bedriva verksamheten enligt affärsmässiga principer och i allmännyttigt syfte genom att främja bostadsförsörjningen i Uppsala kommun och erbjuda hyresgästerna möjlighet till boendeflytt och inflytt i bolaget.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsalahem AB ska, som allmännyttigt bostadsbolag bidra till att stärka kommunens utveckling genom att med hög kompetens äga, förvalta och bygga bostäder, främst hyresfastigheter i Uppsala.

Uppsalahem ska vara drivande för nyproduktion av bostäder samt bidra till utvecklingen av befintliga och nya stadsdelar. Uppsalahem ska vara marknadsregulator och ska därför aktivt jobba med att bygga upp en planreserv i syfte att kunna öka nyproduktionstakten vid behov.

För att möjliggöra fortsatta investeringar och en rimlig belåningsgrad får Uppsalahem jobba med väl avvägda avyttringar av byggrätter och/eller mindre bestånd av bostäder och lokaler. Eventuella försäljningar ska göras till aktörer som har ambitionen av ett långsiktigt ägande och att utveckla hyresfastigheter i Uppsala. Intäkter från dessa försäljningar ska stanna inom Uppsalahem. Sammantaget över tid ska antalet hyresrätter för Uppsalahem öka.

Uppsalahem ska erbjuda boenden för olika faser i livet, med utgångspunkt i den av kommunfullmäktige antagna riktlinjer för bostadsförsörjning.

Uppsalahem ska vara en aktiv part i Uppsalas stadsutveckling och därmed samverka med övriga bolag och nämnder i arbetet med att utveckla nya och renovera befintliga stadsdelar.

Uppsalahem ska öka byggande av flerfamiljshus på landsbygden.

I arbetet med hållbar stadsutveckling ska Uppsalahem utifrån socialt, ekologiskt såväl som ekonomiskt perspektiv särskilt fokusera på energibesparingar, hållbara renoveringsmodeller samt minska boendesegregationen och social oro.

Uppsalahem ska verka för ett brett utbud av kommersiell och samhällelig service i de områden där Uppsalahem verkar.

Uppsalahem ska erbjuda mellan sju och femton procent av nyuthyrningen per år till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få en bostad på

egen hand och till personer som omfattas av bostättningslagen. (Nyuthyrning definieras som det antal lägenheter AB Uppsalahem hyr ut per år).

Uppsalahem ska använda bostadsförmedlingen för förmedling av befintliga och tillkommande lediga hyresbostäder enligt särskilt avtal i likhet med andra aktörer.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	366	360	365
<i>Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)</i>	25%	24%	23%
Investeringar	953	1 050	900

Uppsala bostadsförmedling AB

Föremålet för bolagets verksamhet är att förmedla hyreslägenheter inom uppsalaregionen och även bedriva annan därmed sammanhängande verksamhet.

Bolaget ska, med iakttagande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. 1-3 §§ kommunallagen (2017:725), bedriva verksamheten enligt självkostnadsprinciper i syfte att främja bostadsförsörjning.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala bostadsförmedling AB ska vara kommunens verktyg för att säkerställa en effektiv hyresrättsmarknad i Uppsalaregionen.

Bostadsförmedlingen ska ha god kunskap om och marknadsför bostadsmarknaden i Uppsalaregionen.

Bostadsförmedlingen ska verka för att underlätta inträde på bostadsmarknaden med fokus på grupper som har det särskilt svårt att ta sig in på bostadsmarknaden.

Bostadsförmedlingen ska bära sina egna kostnader och finansieras genom avgiftsbelagd kö samt vid behov avgift för förmedling.

Bolaget ska vara en digital förmedling med en tydlig digital profil.

Bostadsförmedlingen ska ha möjlighet att erbjuda efterfrågade tjänster mot ersättning.

Bolaget ska spela en viktig roll inom det bostadssociala området.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	-1,6	-0,3	0
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	neg	neg	0%
Investeringar	0	0	0

Uppsala Kommuns Fastighets AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun projektera, bygga och förvalta centrumanläggningar och bostäder. Verksamhetens vinst ska användas för dessa syften.

Bolaget ska, med iakttagande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. 1–3 §§ kommunallagen (2017:725), bedriva verksamheten på affärsmässiga grunder i syfte att tillgodose små företags behov av lokaler i Uppsala kommun under förutsättning att verksamheten inriktas på företagarkollektivet i allmänhet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala kommuns Fastighets AB är kommunens redskap för att äga och utveckla samt förvalta lokaler och centrumanläggningar och andra lokaler för handel. Bolaget kan även äga bostäder i anslutning till centrumanläggning.

Bolaget ska vara en motor i utvecklingen av lokala stadsdels- och tätortscentrum och stärkt social sammanhållning i kommunen.

Bolaget ska tillsammans med kommunstyrelsen genomföra en idékoncepttävling för försäljning av Gottsunda Centrum, i enlighet med Kommunfullmäktiges beslut den 29 april 2019. Bolagets övriga fastigheter ska enligt beslutet säljas till externa aktörer eller överlåtas inom kommunkoncernen.

Bolaget ska erbjuda, om kommunen begär det, upp till fem procent av nyuthyrningen per år till personer som av särskilda ekonomiska och/eller sociala skäl inte kan få en bostad på egen hand. (Nyuthyrning definieras som det antal lägenheter Uppsala Kommuns Fastighets AB hyr ut per år).

Bolaget ska använda bostadsförmedlingen för förmedling av befintliga och tillkommande lediga hyresbostäder enligt särskilt avtal i likhet med andra aktörer.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	8	11	12
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	7%	10%	11%
Investeringar	100	51	51

Uppsala kommun Förvaltningsfastigheter AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för de olika verksamheter som kommunen bedriver, samt därmed jämförlig verksamhet. Bolaget ska förvärva, avyttra, äga, i egen regi bebygga och förvalta fast egendom och tomträtt för uthyrning av lokaler huvudsakligen till de specialverksamheter som Uppsala kommun bedriver, med undantag för skol- och förskoleverksamhet samt fritids-, sport-, evenemangs- och rekreationsverksamhet.

Bolaget ska därvid bidra till bästa möjliga nyttjande av den samlade fasta egendom, tomträtter och lokaler som används i alla de verksamheter som Uppsala kommun bedriver. Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska särskilt fokusera på att hitta rätt och lämplig förvaltningsform för var och en av de olikartade specialfastigheter som ingår i beståndet. Värdet på fastighetsbeståndet ska bibehållas eller öka över tid.

Bolaget ska utveckla och förvalta fastighetsbeståndet med fokus på hållbarhet och klimatneutralitet. Bolaget ska arbeta med utveckling genom innovativa samarbeten inom såväl energiteknik som andra fastighetsrelaterade områden.

Bolaget ska bidra med tjänster inom fastighetsförvaltning och fastighetsutveckling till kommunen. Vidare ska bolaget vara delaktig i Uppsalas stadsutveckling och därmed även samverka med övriga bolag i arbetet med att utveckla nya och befintliga stadsdelar.

Under en övergångsperiod ska bolaget förvalta AB Uppsala Kommuns Industrihus kvarvarande fastighetsbestånd och bistå i avyttringsprocessen av AB Uppsala Kommuns Industrihus fastigheter.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	- 2	- 8	11
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	neg	neg	8%
Investeringar	411	284	59

Uppsala kommun Skolfastigheter AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun tillhandahålla ändamålsenliga lokaler för skol- och barnomsorgsverksamhet samt därmed jämförlig verksamhet. Bolaget ska förvärva, avyttra, äga, i egen regi bebygga och förvalta fast egendom och tomträtt för uthyrning av lokaler huvudsakligen till skol- och förskoleverksamhet. Därvid kan bolaget bidra till bästa möjliga nyttjande av den samlade fasta egendom, tomträtter och lokaler som används i alla de verksamheter som Uppsala kommun bedriver.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska tillsammans med kommunstyrelsen och utbildningsnämnden arbeta fram samverkansmodeller för kostnads- och energieffektiva och ändamålsenliga lokallösningar.

Bolaget ska ha en ledande roll i planeringen och genomföra utbyggnaden av pedagogiska fastigheter för ett växande Uppsala och ta särskilt ansvar för att erbjuda lokaler av god kvalitet och konkurrenskraftiga hyror.

Bolaget ska utgå från lokalförsörjningsplan samt funktionsprogram för pedagogiska lokaler.

Bolaget ska arbeta för att skapa hälsosamma utbildningslokaler.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	173	182	189
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	26%	26%	25%
Investeringar	975	897	870

Uppsala kommun Sport-och rekreationsfastigheter AB

Bolaget ska tillhandahålla ändamålsenliga lokaler och mark för de fritids-, sport-, evenemangs- och rekreationsverksamheter och anläggningar som bedrivs inom Uppsala kommun, samt därmed jämförlig verksamhet.

Bolaget ska förvärva, avyttra, äga, utveckla, i egen regi bebygga och förvalta fastigheter och tomträtt för uthyrning av lokaler och mark huvudsakligen för fritids-, sport-, evenemangs- och rekreationsverksamhet. Bolaget kan därvid bidra till bästa möjliga nyttjande av den samlade fasta egendom, tomträtter och lokaler som används i alla de verksamheter som Uppsala kommun bedriver.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska tillsammans med idrotts- och fritidsnämnden och gatu- och samhällsmiljönämnden planera för en flerfunktionell användning av lokaler, mark och anläggningar.

Bolaget ska fokusera på att genom underhåll och erforderliga investeringar förbättra standarden på fastighetsbeståndet.

Bolaget ska verka för att erbjuda bra och kostnadseffektiva lokaler och anläggningar.

Bolaget ska, vid uppförande eller tillbyggnation av anläggning, eftersträva att fritids-, sport-, evenemangs- och rekreationsanläggningar kan kombineras med kommersiella-/verksamhetslokaler och/eller bostäder genom lämplig fastighetsbildning.

Bolaget ska verka för att ytterligare förbättra tillgängligheten.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	17	30	46
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	13%	19%	25%
Investeringar	284	265	316

Uppsala Konsert och Kongress AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun ansvara för verksamheten i Uppsala kommuns konsert- och kongresshus och att bedriva därmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala Konsert och Kongress AB ska tillhandahålla en mötesplats för musik och övrig kultur för alla målgrupper.

Bolaget ska aktivt bidra till utveckling av besöksnäringen i Uppsala och stärka bilden av Uppsala som en attraktiv stad att besöka och bo i.

Bolaget ska föra dialog och samverka med kulturnämnden, andra kulturinstitutioner och besöksmål för att stärka kulturlivet, uppnå samordningsvinster samt bidra till Uppsalas kulturella utveckling.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	-32	-31	-31
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	neg	neg	neg
Investeringar	5	5	5

Uppsala Parkerings AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun förvärva, uppföra, hyra, förvalta och avyttra i syfte att tillhandahålla parkeringsanläggningar och i övrigt därmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala Parkering AB ska i samarbete med gatu- och samhällsmiljönämnden pröva strategi avseende parkeringslösningar med syfte att säkerställa en framtida hållbar finansiering.

Bolaget ska aktivt bidra till att målen i Parkeringspolicy för Uppsala kommun uppnås.

Bolaget ska arbeta för en ökad digitalisering av verksamheten, exempelvis digitala parkeringslednings- och betalsystem.

Bolaget ska verka för ett mobilitetsperspektiv på resande genom att tillhandahålla parkering för bil- och cykelpool.

Bolaget ska säkerställa att, i syfte att tillgodose parkeringsbehovet i centrala Uppsala, skapa 600 nya parkeringsplatser i ett eller flera parkeringsgarage och/eller vid kollektivtrafikförsörjda pendlarparkeringar. Utbyggnaden ska mötas av borttagna parkeringsplatser på markplan.

Bolaget ska, vid uppförande av anläggning, eftersträva att parkeringsanläggningar kan kombineras med kommersiella-/verksamhetslokaler och/eller bostäder genom lämplig fastighetsbildning.

Bolaget ska i de egna parkeringsanläggningarna arbeta med differentierade avgifter och andra marknadsincitament i syfte att hålla hög belägningsgrad i garagen.

Bolaget ska i samverkan med övriga aktörer i kommunen arbeta för utökade möjligheter för laddning av elbilar.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	34	35	37
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	33%	31%	32%
Investeringar	118	407	219

Uppsala stadsteater AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun med egen ensemble och på annat sätt bedriva konstnärlig teaterverksamhet och därmed förenlig verksamhet.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725), i syfte att uppfylla verksamhetsföremålet.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Uppsala stadsteater AB ska, främst genom produktion av scenkonst med egen ensemble, aktivt bidra till en utveckling av kulturlivet i Uppsala.

Bolaget ska aktivt bidra till utveckling av besöksnäringen i Uppsala och stärka bilden av Uppsala som en attraktiv stad att besöka och bo i.

Uppsala stadsteater AB ska presentera egna produktioner och samarbeten, samt tillhandahålla en arena för gästspel och andra aktiviteter.

Bolaget ska föra dialog och samverka med kulturnämnden, andra kulturinstitutioner och besöksmål för att stärka kulturlivet, uppnå samordningsvinster samt bidra till Uppsalas kulturella utveckling.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto	- 74	- 74	- 75
Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)	neg	neg	neg
Investeringar	10	6	5

Uppsala Vatten och Avfall AB

Bolaget ska inom Uppsala kommun uppföra, förvärva, äga, förvalta samt utveckla fast och lös egendom i form av anläggningar och utrustning för tekniska nyttigheter och tjänster avseende vattenförsörjning, avlopps- och avfallshantering, produktion av biogas samt därtill hörande verksamheter.

Bolaget ska bedriva verksamheten, med beaktande av de kommunalrättsliga principerna i 2 kap. kommunallagen (2017:725). Ovan angivna kommunalrättsliga principer ska dock inte beaktas i den mån de inte är förenliga med lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster.

Bolaget är huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen inom av Uppsala kommun fastställt verksamhetsområde.

Bolaget svarar för de delar av avfallshanteringen som enligt 15 kap i miljöbalken åvilar kommunen.

Bolagsspecifika ägardirektiv

Bolaget ska utarbeta, för beslut i kommunfullmäktige, förslag till bestämmelser för brukande av den allmänna vatten- och avloppsanläggningen i Uppsala kommun (ABVA) och föreskrifter om taxa för brukande av den allmänna anläggningen samt förslag till verksamhetsområde. Bolaget får besluta om avgifternas belopp enligt beräkningsgrunder i taxeföreskrifterna.

Bolaget ska utarbeta, för beslut i kommunfullmäktige, förslag till renhållningsordning och avfallsplan samt förslag till taxa för hushållsavfallstjänster.

Bolaget ska ha planeringsansvar för att utveckla och tillämpa principerna som bidrar till en långsiktigt hållbar dagvattenhantering inom kommunen, att ta recipienthänsyn och att planera för alternativa avrinningsvägar är viktiga faktorer i detta. Ansaret ska inkludera planering för hantering av markvatten i fysisk planering. Bolaget ska vara kommunens kompetensresurs avseende dagvatten.

Bolaget ska vara en föregångare i resurshushållning, cirkulärt näringsutnyttjande och minskad vattenförbrukning och implementera det i utbyggnaden av ny vatten- och avloppsinfrastruktur.

Uppsala vatten ska utveckla strategier för att kunna ställa miljökrav på upphandlade tjänster och därigenom åstadkomma en klimatomställning av fordonsflottan. Bolaget bidrar till cirkulär ekonomi i kommunen och har ett strategiskt utvecklingsansvar för biogas i hela kommunen, samt verkar för att ytterligare tankställen för biogas etableras.

Bolaget ska vara kommunens kompetensresurs avseende förvaltning av yt- och grundvattenresurser och har inom kommunen ansvar för Riksentresse för anläggningar för vattenförsörjning. Kompetenser nyttjas även för innovation och utveckling inom miljöteknikområdet.

Bolaget ska äga, driva och utveckla kommunens anläggningar för biogasverksamhet och Hovgårdens avfallsanläggning.

Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Resultat före finansnetto*	17	16	12
<i>Resultat före finansnetto/Nettoomsättning (%)</i>	<i>14%</i>	<i>13%</i>	<i>10%</i>
Investeringar	500	450	400
*resultatkravet avser den konkurrensutsatta verksamheter			

Program för kommunalt finansierad verksamhet

Från *programmet för kommunalt finansierad verksamhet* framgår att i samband med verksamhetsplaneringen ska nämnderna årligen beskriva och tydliggöra relationen med egenregi och privata utförare inom ansvarsområdet. Avsikter kring den framtida inriktningen av verksamheten ska framgå, exempelvis planer på större upphandlingar och förändringar inom utbud eller inriktning av insatser. Nämnderna ska också visa hur uppföljningen av verksamheten ska ske och hur nämnden ska tillgodose insyn i den verksamhet som lämnats över till privata utförare.

Arbetsmarknadsnämnden

Inom arbetsmarknadsnämndens ansvarsområde är det i vuxenutbildningen som nämnden finansierar privata utförare för att utföra betydande delar av verksamheten. Inom vuxenutbildningen kan utbildning bedrivas genom entreprenad. I Uppsala finns idag tre upphandlade utbildningsanordnare; Hermods, Kompetensutvecklingsinstitutet samt Lernia. Det finns även ett samarbete kopplat till utbildningsförvaltningens avtal om maskinförarutbildning i samverkan med Maskinentreprenörerna (ME) för en mindre grupp elever. Inom egen regi bedrivs utbildningarna på Vuxenutbildningen Linné samt på gymnasieskolorna Ekeby och Jälla.

Det finns en strategisk planering att extern och egen verksamhet ska komplettera varandra när det gäller utbud och studieformer (distans, flexstudier-halvdistan, lärande på plats) i Uppsala. I dagsläget finns en majoritet av eleverna hos de externa utförarna, men planen är att öka andelen elever inom egen regi. En omfattande marknadsföring genomfördes under 2018 för att åskådliggöra det totala utbudet i Uppsala samt presentera egenregin på ett tydligare sätt än tidigare.

Förvaltningen bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete som omfattar både egen och extern verksamhet. Elevenkäter genomförs inom grundläggande och gymnasial vuxenutbildning, Lär vux samt inom utbildning i svenska för invandrare. Resultaten från enkäterna återkopplas och redovisas även för nämnden. Uppföljning av avtal och uppdrag genomförs årligen med varje utbildningsanordnare inom vuxenutbildningen. Det handlar t ex om frågor kring studieresultat och lärarbehörighet. Varje år har samtliga utbildningsanordnare ett uppdrag att skriva en kvalitetsrapport som beskriver hur de inom olika områden arbetar för att öka elevernas måluppfyllelse. Kvalitetsrapporterna bedöms och poängsätts och en återkoppling till samtliga anordnare sker. En central del av kvalitetsarbetet är den löpande tillsyn som förvaltningens rektor bedriver gentemot externt upphandlad vuxenutbildning. Det handlar både om besök hos anordnare och om de regelbundna möten som anordnarna kallas till för att behandla aktuella frågor.

Den stora majoriteten av nämndens arbetsbefrämjande insatser sker inom eller via den egna regin. För att öka möjligheten till självförsörjning för de arbets sökande krävs ett flexibelt och varierat utbud av arbetsbefrämjande insatser som passar de individuella behoven hos nämndens prioriterade målgrupper. Detta kan med fördel nås via att fler aktörer utför arbetsbefrämjande insatser. Upphandling via ett dynamiskt inköpssystem planeras som ger större möjlighet för mindre lokala företag som fritt kan välja ut de kontrakt de vill konkurrera om. Uppföljning av

arbetsbefrämjande insatser sker vanligtvis genom individuppföljning, brukarenkäter, statistik och avtalsuppföljning.

Gatu- och samhällsmiljönämnden

Det är viktigt att inför beslut om förändring genomföra en konsekvensanalys av fördelningen mellan egenregi och externa utförare. Fördelning av egenregi och extern entreprenad inom nämnden under 2018/2019:

- Allmän anläggning: 10 till 15 procent av hela utbyggnadsvolymen för anläggning av allmän plats fördelas på egenregi, 85 till 90 procent till extern entreprenad. Av egenregins procentandel utgörs ca 70% av upphandlade underentreprenörer.
- Vinterväghållning: 80 procent fördelas på entreprenad och 20 procent egenregi. Dessa 20 procent omfattar insatser i centrum och på våra genomfartsleder för både motorfordon och cykel. Medarbetarkostnader för styrning av upphandlade entreprenörer, jourverksamhet och specialutrustning som GSN tillhandahåller i entreprenaden.
- Gräsklippning i park: 100 procent på entreprenad på entreprenad.

Parkdrift: Egenregi ansvarar i dagsläget för 4 av 5 parkdistrikt men flera funktioner är upphandlade som gräsklippning, vinterväghållning och belysning. Parkdriften i de sydvästra stadsdelarna Vårdsätra, Valsätra, Gottsunda och Sunnersta är upphandlad.

- Gatuunderhåll: 80 procent fördelas på entreprenad och 20 procent egen regi. Exempelvis avser fördelningen till egenregi projektledning av restaurering av vägslitage och kantstenarbete som är utlagt på entreprenad.
- Gatubelysning: 95 procent fördelas på entreprenad och 5 procent omfattar beställning och styrning internt inom GSN.
- Projektledning för allmän plats fördelas 50 procent på entreprenad och 50 procent egenregi.

Idrotts- och fritidsnämnden

Verksamhetsdriften inom idrott och fritid består idag av 25 personer som har arenaansvar och skötsel av Gränby Ishallar, friidrottsarenan, Österängens IP, Diöshallen, Studenternas IP och idrottshallar. Utöver detta så ansvarar driften för skötsel av fotbollsplaner i kommunen.

På landsbygden bedrivs viss skötsel genom föreningsdrift men i övrigt genomförs ingen konkurrensutsättning inom området idrott och fritid.

Anledningen till att driften inom idrott och fritid inte har konkurrensutsatts är att driften har ett större ansvar än markskötsel. Idrottsarbetarna på anläggningarna har en viktig funktion vid mötet med barn- och unga och andra brukargrupper. En nyckelfunktion mellan nämnden och föreningslivet.

Att konkurrensutsätta driften kan innebära negativa konsekvenser för verksamheten. Utöver detta finns det även en risk för försämrad kvalitet i våra anläggningar. Drift i egen regi ökar möjligheten för nämnden att styra och få genomslag för politiska beslut.

Förvaltningen ser däremot på frågan att konkurrensutsätta städ på anläggningarna. Städkostnaden uppgår till 10 mkr och utförs av kommunens gemensamma service.

Kommunstyrelsen

Inom kommunstyrelsens budget görs ~~de flesta~~ inköp av tjänster från externa utförare inom IT-verksamheten. Kommunens IT-system utgörs till cirka 50 procent (cirka 50 miljoner kronor) av system med installation och drift i egen regi och övriga 50 procent (50 miljoner kronor) utgörs av externa tjänsteleveranser eller molntjänster, totalt cirka 100 miljoner kronor per år.

Konsultinköp (externa utförare) görs för att stötta kommunens verksamhet, värdet av dessa är cirka 20 miljoner kronor per år. Därtill köps datakommunikationsnätverket mellan de olika lokaler kommunen nyttjar som tjänst i extern regi för ett värde om cirka 19 miljoner kronor per år. Ytterligare IT som levereras av externa utförare är telefoni för cirka 17 miljoner kronor per år och utskriftstjänster (skrivare som tjänst) för cirka 10 miljoner kronor per år.

Med en total IT-budget på cirka 397 miljoner kronor utgörs alltså cirka 116 miljoner kronor av externt utförande (cirka 29 procent).

Kommunstyrelsen tillhandahåller måltidstjänster på uppdrag av utbildningsnämnden och äldre- och vårdnämnden. Verksamheten omfattar cirka 45 000 måltider per dag. Beredningen av måltiderna utförs i egen regi till en årlig kostnad om cirka 300 miljoner kronor. I samband med detta görs inköp av livsmedel för 107 miljoner kronor och livsmedelstransporter för 4 miljoner kronor per år. Totalt i kommunen upphandlas livsmedel för 133 miljoner kronor och livsmedelstransporter för 16 miljoner kronor.

En del av inköpen av förbrukningsvaror till kommunens verksamheter samordnas av kommunstyrelsen. Denna gemensamma varuservice omfattar inköp från kommunens ramavtalsleverantörer till en kostnad om cirka 28 miljoner kronor per år. Varorna lagerförs och vidareförmädlas sedan till respektive verksamhet. För att bidra till ökad säkerhet och lägre miljöpåverkan samordnas transporter och utförs i egen regi till en kostnad om cirka 17 miljoner kronor per år. Förutom detta köper kommunstyrelsen förbrukningsmaterial för cirka 5 miljoner. Totalt i kommunen köps förbrukningsvaror till ett värde av cirka 128 miljoner. Resterande inköp transporteras direkt till verksamheterna.

Kommunstyrelsen utför städtjänster i egen regi för 104 miljoner kronor per år på uppdrag av kommunens verksamheter. Denna verksamhet omfattar städ av 163 000 m² av kommunens lokaler. Förbrukningsinventarier för 3 miljoner kronor och städmaskiner för 2 miljoner kronor köps in till städverksamheten. Utöver detta upphandlar kommunen städtjänster för cirka 11 miljoner kronor per år, varav kommunstyrelsen står för cirka 1 miljon kronor. Vissa av kommunens verksamheter utför även eget städ.

För de fastigheter som kommunstyrelsen äger utförs driften i egen regi. Kommunstyrelsen utför utredningar och projektbeställningar i egen regi för samtliga fastigheter där kommunen har verksamhet.

Strategisk planering inom stadsbyggnadsområdet sker främst med egen personal. Ibland hanteras arbetstoppar eller specialistuppgifter av konsulter.

Kulturnämnden

Kulturnämnden har ingen konkurrensutsatt verksamhet men däremot föreningsdriven verksamhet. Utfallet för år 2018 var 11 mnkr och budget för 2019 är 12,9 mnkr. Köp av huvudverksamhet under 2019 sker till 96 procent inom egen regi. Intentionerna för

perioden 2020–2022 är att fortsätta bedriva verksamheten i egen regi och en liten del som föreningsdriven.

Omsorgsnämnden

Nämnden avser att upphandla delar av sin verksamhet både enligt lagen om offentlig upphandling (LOU) och lagen om valfrihetssystem. Utgångspunkten för upphandlingarna är god kvalitet för den enskilde och en långsiktigt hållbar ekonomi för nämnden. Upphandlingarna möjliggör en flora av aktörer inom omsorgsnämndens ansvarsområde.

Nämnden har avtal med cirka 130 företag samt lämnar bidrag och samverkar med cirka 40 föreningar. Nämnden köpte extern verksamhet för 41 procent av sin omslutning år 2018 det vill säga 570 miljoner kronor. Den externt köpta verksamheten inbegriper köp från företag, stiftelser och föreningar. Nämnden köper även extern verksamhet från andra nämnder, kommuner och myndigheter men denna inbegrips inte i ovanstående siffra.

Nämnden upphandlar daglig verksamhet och ledsagarservice enligt lagen om valfrihetssystem och använder den hemvård som äldrenämnden upphandlar. Inom valfrihetssystemen för daglig verksamhet finns elva externa leverantörer. Sammanlagt cirka 920 personer har beviljats daglig verksamhet och av dem hade 79 procent valt verksamhet i kommunal regi och 21 procent verksamhet i privat regi under 2018. Andelen deltagare inom daglig verksamhet som har valt privat regi har ökat i långsam takt sedan valfrihetssystemet infördes 2008. Inom ledsagarservice har cirka 85 procent av dem som beviljats insatsen valt egen regi och 15 procent privat regi och inom hemvården har cirka 60 procent valt egen regi och 40 procent privat regi.

När det gäller bostad med särskild service enligt socialtjänstlagen (SoL) och LSS så utförs cirka 75 procent i kommunal regi, och 25 procent i privat regi. Nämnden har både entreprenadavtal och ramavtal med externa leverantörer.

Nämnden har två bostäder med särskild service för barn eller ungdomar enligt LSS 9:8 och sju verksamheter för korttidsvistelse som drivs i kommunal regi. Två korttidsvистер bedrivs i extern regi.

För insatsen korttidsstillsyn enligt 9:7 LSS har kommunen totalt fyra verksamheter i egen regi. Tre verksamheter drivs i privat regi.

Inom personlig assistans enligt lagen om stöd och service för vissa funktionshindrade (LSS) är det den enskilde som väljer utförare av insatsen. Cirka 22 procent har valt kommunal regi och 78 procent har valt en privat utförare. Inom personlig assistans är det den enskilde som har avtal med det företag som utför assistansen.

De verksamheter som drivs helt i kommunal regi är boendestöd, stöd i assistansliknande form samt alla träffpunkter utom Club Lindormen som drivs av RSMH. Arbetsträningsverksamheten IPS Arbetscoacher är också i kommunal regi. Verksamhet med personliga ombud är upphandlad och likaså estetisk verksamhet med möjlighet till arbetsträning för personer med psykiska funktionsnedsättningar

Nämnden har två sociala företag Capella och Snidar som tillhandahåller sysselsättning för personer som befinner sig relativt långt från arbetsmarknaden. Nämnden har ett idéburet offentligt partnerskap med föreningen för utvecklingsstörda barn, ungdomar och vuxna (FUB) gällande en upplevelseträdgård. Nämnden utreder för närvarande möjligheten att göra

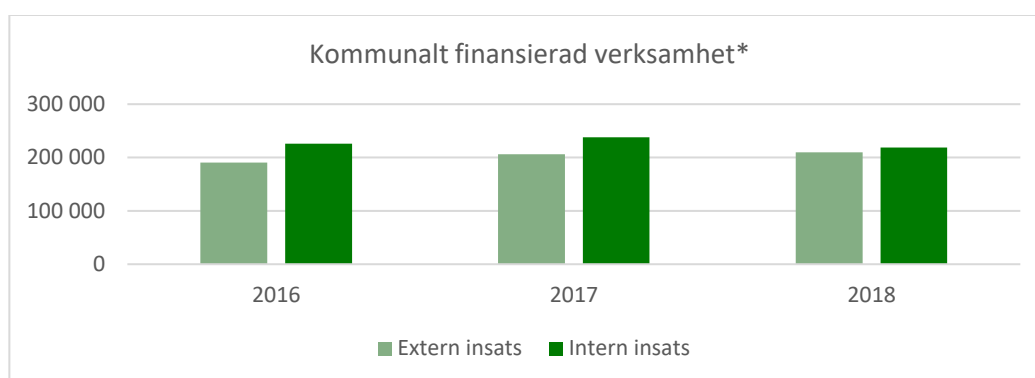
upphandling enligt lagen om offentlig upphandling med reserverade kontrakt som ett verktyg för att utveckla sysselsättningsfrämjande åtgärder.

Räddningsnämnden

Nämnden har för planperioden upphandlat externa leverantörer för rengöring (sotning) och brandskyddskontroll enligt 3 kap 4 § lag (2003:773) om skydd mot olyckor. Avtalen gäller till och med 2020-11-30 med möjlighet att förlänga med maximalt 36 månader.

Socialnämnden

Socialnämnden har insatser inom vård och omsorgsområdet inom både extern och intern regi. Fördelningen de senaste tre åren har sett ut enligt följande:

*exkl.
ensamkommande barn

Andelen av den kommunalt finansierade verksamheten som finansieras av privata utförare har från 2016 till 2019 förändrats från 46 procent till 49 procent. 2018 uppgick köp av privata utförare till 210 miljoner kronor. Beloppen exkluderar köp av verksamhet gällande ensamkommande barn och unga som är finansierade av statliga medel. De största områden inom vilka nämnden gör köp av vård och omsorg är hem för vård eller boende (HVB), familjehemsvård, institutionsvård för unga och för vuxna missbrukare och öppenvårdsinsatser.

Nämnden har pågående ramavtal inom de stora inköpsområdena. Avtalet gällande HVB för barn och unga till november 2020. Avtalet gällande konsulentstöd familjehemsvård löper till november 2019 med option för två års förlängning. Nämndens avtal gällande HVB för vuxna missbrukare löper till och med mars 2020 och avtalet för stödboende för vuxna med missbruk löper till och med februari 2020.

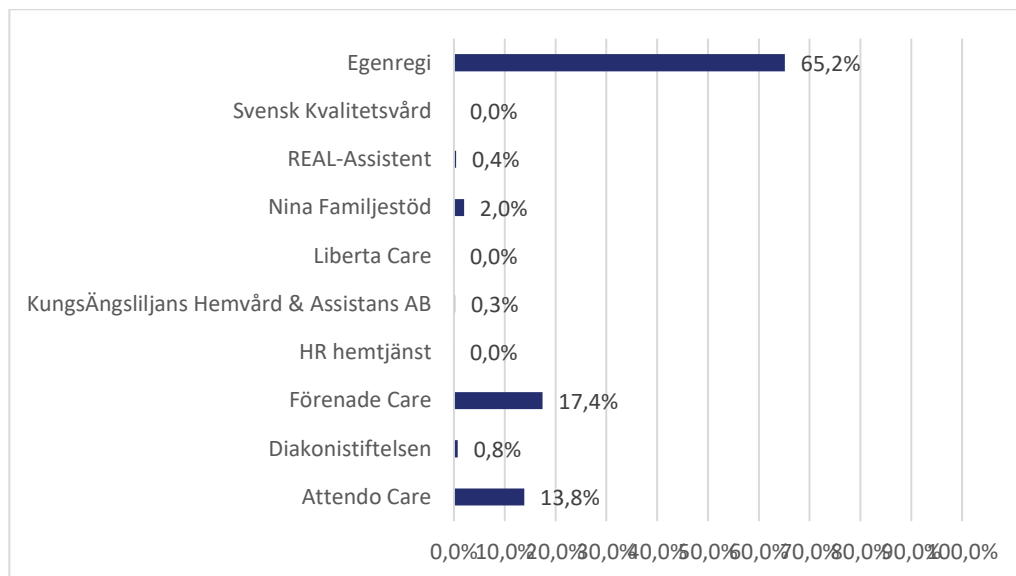
För ramavtal som löper ut under perioden kan ny upphandling genomföras. Förvaltningen gör löpande uppföljningar av leverantörer inom ramavtal, uppföljningarna redovisas kontinuerligt för socialnämnden och följs upp av densamma.

Äldrenämnden

Hemvården

Inom hemvården dominerar kommunens egenregiverksamhet som leverantör med närmare två tredjedelar (65 procent) av brukarna som kunder. Därutöver finns två större aktörer (Förenade Care, Attendo), vilka tillsammans har cirka 30 procent av

brukarna. Sju småföretag har resterande kundkrets omfattande cirka sex procent av brukarna.

Olika leverantörers procentandel av brukarna inom hemvården i april 2019.

Hemvården är i upphandlingsavseende organiserat utifrån LOV (lagen om valfrihetssystem), vilket innebär att utförare auktoriseras och att brukarna erbjuds möjlighet att välja mellan olika utförare. Trots ett antal år med LOV kvarstår ungefär samma marknadsmix som vid införandet. Fördelningen följer mönstret från föregående upphandlingsform, där de större privata aktörerna var upphandlade utifrån LOU (lagen om offentlig upphandling). Den relativt begränsad kundrörligheten kan samtidigt tolkas som en begränsad omfattning av verklig leverantörskonkurrens inom hemvården.

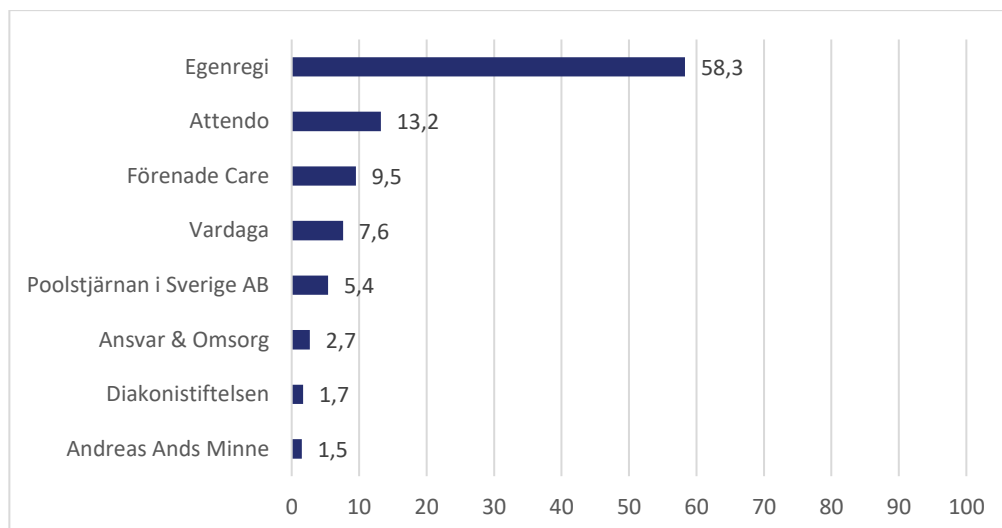
Valfrihetssystemet inom hemvården utifrån LOV är reglerat med ett förbehåll avseende en uppsägningstid om 18–24 månader. Det innebär att LOV är en avtalad upphandlingsform för hemvård gällande minst fram till år 2021. Återkommande arbete pågår kring anpassningar och utveckling av förfrågningsunderlaget inom LOV för hemvården.

Övrig verksamhet: kommunövergripande funktioner och träffpunkter

Nämndens övriga verksamhet drivs närmast uteslutande av kommunens egenregi. Undantaget är en dagverksamhet för personer med demenssjukdom som drivs av en stiftelse. Driftansvaret har därmed i huvudsak överlåtits genom direkta uppdrag till egenregin.

Särskilt boende – vård- och omsorgsboende

Inom det särskilda boendet finns en mer balanserad mångfald av olika leverantörer. Den kommunala egenregin har samtidigt närmare tre femtedelar av platserna (58,3 procent). Därutöver finns fyra lite större aktörer med variationer mellan cirka 5 procent till drygt 10 procent av platserna vardera.

Olika leverantörers procentandel av brukarna inom det särskilda boendet i maj 2019.

Även ifråga om upphandlingsformer finns en större mångfald. Driftuppdrag har upphandlats utifrån såväl LOU som LOV, samt getts som uppdrag till egenregin efter nämndbeslut. Utifrån proportioner är närmare en tredjedel (30,2 procent) av platsbeståndet för närvarande upphandlat utifrån LOV, medan omkring en sjundedel (15,2 procent) upphandlats utifrån LOU. Det kan tilläggas att merparten av egenregins särskilda boenden tidigare upphandlats i konkurrens med andra leverantörer. Oberoende av de olika upphandlingsformer finns det lika möjligheter för enskilda att välja vilket vård- och omsorgsboende de önskar flytta till. Valmöjligheten förloras inte heller om enskilda tackar nej till erbjuden plats.

Förekomsten av olika upphandlingsformer inom det särskilda boendet medför en mer komplex hantering sett utifrån ett förvaltningsadministrativt perspektiv. Villkor och ansvar för beställare respektive utförare varierar, liksom löptiderna för de avtal som tecknas (mer om detta längre fram). Inom LOV upphandlas vård och omsorg per enskilda platser, medan avtal tecknas för hela verksamheter och totala volymer inom LOU. Lite förenklat uttryckt finns en större andel rörliga kostnader inom LOV (beroende på beläggning), medan fasta kostnader dominerar inom LOU. I kombination med ett valfrihetssystem för enskilda kan finnas en risk att kommunen står med kostnader för platser som inte nyttjas inom LOU-upphandlade boenden. I praktiken har dock belägningsgraden hitintills varit hög oavsett upphandlingsform.

Ifråga om LOV-upphandlade boenden finns avtal som löper fram till år 2023. Ifråga om LOU-upphandlade boenden har avtalstiderna spridning från slutdatum år 2019 till år 2022. När det gäller uppdrag som getts till egenregin löper avtalen ut år 2020 och 2022. När det gäller uppdrag som getts till egenregin finns tidfrist endast angivet för två av totalt 23 enheter/uppdrag, till år 2022.

Enligt kommunstyrelsens beslut under hösten 2016 kring ny förvaltningsorganisation för Uppsala kommun, är det upp till varje nämnd att avgöra om en verksamhet som tidigare upphandlats utifrån LOU på nytt ska upphandlas, alternativt överlätas som uppdrag till egenregin. Sammantaget innebär det att äldre- och vårdnämnden avgör om upphandling fortsatt ska vara aktuell, från fall till fall, i samband med att avtalet löper ut. När det gäller upphandling utifrån LOU har nämnden under 2017 utarbetat en ny modell för upphandling utifrån LOU inom särskilda boenden. En ny utvärderingsmodell kopplad till så kallad kvalitetsupphandling tillämpas.

När det gäller tillkommande behov av särskilt boende gäller LOV även fortsatt som central upphandlingsform. I mycket begränsad omfattning tillkommer boendeplatser inom egenregi, i samband med behov av ombyggnation eller nybyggnation av ersättningsplatser.

Avtalstider i vård- och omsorgsboendet

Ifråga om LOV-upphandlade boenden finns avtal som löper fram till år 2023. Under innevarande avtalsperiod är uppsägningstiden 12 månader för avtal inom LOV. Ifråga om LOU-upphandlade boenden har avtalstiderna en spridning från slutdatum under år 2019 till år 2022. Den vanligaste avtalskonstruktionen omfattar 3 år + en option om ytterligare 3 år. När det gäller uppdrag som getts till egenregi löper dock majoriteten på utan bestämt sista datum.

För de närmaste fyra åren aktualiseras frågan om förnyad upphandling utifrån LOU först år 2021, eftersom det boende där kontraktet löper ut 2019 efter beslut i äldre nämnden övertas av egenregi under 2019. Det betyder att ny upphandling kan aktualiseras för ca 12 procent av beståndet av vård- och omsorgsboendet under åren 2021–2022. För boenden som upphandlats utifrån LOU aktualiseras årligen de volymer och platsantal som anges i tabell nedan. En mer specificerad redovisning av vilka vård- och omsorgsbonden samt tidpunkter som är aktuella redovisas i tabellen under.

År	Andel i procent av totalt antal platser i hela beståndet 2019	Antal platser för upphandling (LOU)
2021	8 %	148
2022	4 %	70

Andel av det totala beståndet samt platsantal som kan bli föremål för upphandling utifrån LOU då avtal löper ut under perioden 2021–2022.

Boende	Platser	Adress	Ny upphandling aktuell
Tunåsen	47	Hallstensgatan 20	2021-03-31
Balder	51	S:t Olofsg. 44B	2021-10-05
Höganäs	50	Torkelsgatan 42	2021-10-05
Ferlin	70	Ferlingsgatan 31 A	2022-01-07

Vård- och omsorgsboenden där förnyad upphandling alternativt uppdrag till egenregi aktualiseras under perioden 2021–2022.

Utbildningsnämnden

Vid årets början 2019 var i genomsnitt 24 procent av kommunens barn och elever inskrivna i fristående verksamheter. Andelen är något högre i förskola och något lägre i grundskola.

Bilagor

Bilaga 1 Resultaträkning budget 2020 samt plan för 2021-2022

Resultaträkning budget 2020 samt plan för 2021-2022						
	Bokslut	Bokslut	Budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i miljoner kronor	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Verksamhetens intäkter	3 355	3 005	2 583	2 486	2 461	2 485
Verksamhetens kostnader	-13 424	-14 115	-14 392	-14 982	-15 376	-15 878
Avskrivningar	-573	-236	-254	-274	-235	-256
Verksamhetens nettokostnad	-10 642	-11 346	-12 062	-12 770	-13 150	-13 650
Skatteintäkter	10 199	10 515	10 906	11 318	11 806	12 439
Generella statsbidrag och utjämning	982	1 189	1 424	1 720	1 684	1 571
Verksamhetens resultat	538	359	268	269	340	361
Finansiella intäkter	162	180	222	208	218	235
Finansiella kostnader	-119	-111	-202	-196	-221	-246
Resultat efter finansiella poster	581	429	288	281	337	349
Extraordinära poster (netto)	0	0	0	0	0	0
Årets resultat	581	429	288	281	337	349
Resultat som andel av skatt och keu	5,2%	3,7%	2,3%	2,2%	2,5%	2,5%
Befolkning per 31/12	219 914	225 164	228 547	235 584	239 797	243 493
Resultatmål kronor per invånare (2% av skatt och keu)	1 017	1 040	1 079	1 107	1 125	1 151
Resultat kronor per invånare (exkl extraordinära poster)	2 640	1 904	1 258	1 191	1 405	1 435

Bilaga 2 Finansförvaltningens budget 2020 samt plan 2021 – 2022

Finansförvaltningens budget 2019 samt plan 2020 - 2021					
Belopp i miljoner kronor	Bokslut 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Skatteintäkter	10 515	10 906	11 318	11 806	12 439
Generella statsbidrag och utjämning	860	1 082	1 368	1 331	1 219
Kommunal fastighetsavgift	329	342	353	353	353
Summa skatter, generella statsbidrag och utjämning	11 705	12 330	13 038	13 489	14 010
Riktade statsbidrag	65	65	65	65	65
Övriga intäkter	1	0	0	0	0
Internt debiterade PO-påslag	1 912	2 052	2 194	2 288	2 360
-avgår arbetsgivaravgift	-1 521	-1 606	-1 712	-1 763	-1 829
-avgår pensioner och särskild löneskatt	-441	-444	-480	-524	-529
-avgår betalning ansvarsförbindelsen	-214	-212	-220	-231	-240
-avgår garantipensioner och administration	-6	-2	-2	-2	-2
Netto arbetsgivaravgifter och pensioner	-270	-212	-220	-231	-240
Kommunintern ränta på anläggningstillgångar	74	69	67	68	70
Ränteintäkter utlåning, placering, borgen (främst koncern)	175	189	183	193	210
Räntekostnad inlåning	-76	-94	-72	-83	-99
Ränta på pensionsskuld	-30	-31	-46	-59	-67
Aktieägartillskott USAB	0	-70	-70	-70	-70
Utdelning från dotterbolag	0	25	25	25	25
Övriga finansiella intäkter	0	8	0	0	0
Övriga finansiella kostnader	-8	-8	-8	-9	-10
Finansnetto	136	88	79	66	59
Övriga kostnader	10	0	0	0	0
Summa disponibla resurser	11 647	12 271	12 962	13 389	13 894
Kommunbidrag till nämnder	11 361	11 983	12 682	13 052	13 544
Resultat efter fördelat kommunbidrag till nämnder	286	288	281	337	349
Årets resultat	286	288	281	337	349

Bilaga 3 Kommunbidrag per nämnd och verksamhetsområde

Kommunbidrag per nämnd					
	Utfall	Budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i tkr	2018	2019	2020	2021	2022
Kommunstyrelsen	327 723	486 740	517 397	505 526	504 082
Valnämnden	5 508	5 893	919	946	7 373
Namngivningsnämnden	1 555	1 602	1 642	1 662	1 694
Utbildningsnämnden	4 824 503	5 172 433	5 416 061	5 592 973	5 808 346
Arbetsmarknadsnämnden	685 195	722 890	801 045	811 732	826 909
Omsorgsnämnden	1 603 005	1 617 797	1 711 750	1 779 756	1 860 809
Socialnämnden	667 226	738 236	768 003	788 316	813 220
Äldrenämnden	1 806 222	1 848 201	1 922 902	1 977 073	2 086 712
Kulturnämnden	322 391	346 348	367 963	374 537	383 915
Idrotts- och fritidsnämnden	243 883	289 154	341 248	368 720	382 386
Gatu- och samhällsmiljönämnden	460 680	471 762	530 349	541 173	550 070
Plan- och byggnadsnämnden	71 170	74 246	79 681	81 160	83 332
Miljö- o hälsoskyddsnämnden	22 995	23 985	26 755	25 167	25 715
Räddningsnämnden	156 387	160 859	173 807	180 799	187 064
Överförmyndarnämnden	19 707	23 243	22 301	22 418	22 513
Summa kommunbidrag	11 218 149	11 983 389	12 681 823	13 051 958	13 544 140
Procentuell förändring			5,8%	2,9%	3,8%

Kommunbidrag per verksamhet					
	Utfall	budget	Budget	Plan	Plan
Belopp i miljoner kronor	2018	2019	2020	2021	2022
Politisk verksamhet	99 876	106 898	108 304	109 613	117 986
Infrastruktur, skydd mm	731 140	873 530	967 739	964 568	974 669
Kultur och fritid	551 371	618 216	684 584	717 223	739 792
Pedagogisk verksamhet	5 007 604	5 367 094	5 618 474	5 798 319	6 017 683
Vård och omsorg	4 520 036	4 670 917	4 914 954	5 070 277	5 296 788
Särskilt riktade insatser	164 007	176 013	196 293	198 462	201 751
Affärsverksamhet	17 616	451	2 227	2 258	2 301
Kommunledn o gm verksamhet	126 498	170 270	189 248	191 238	193 170
Summa kommunbidrag verksamhetsområde	11 218 149	11 983 389	12 681 823	13 051 958	13 544 140
Procentuell förändring			5,8%	2,9%	3,8%

Bilaga 4 Räddningsnämndens budget 2020

	(tkr)	2019	2020	2021	2022
Prisindex kommunal verksamhet (PKV) ¹			3,10%	3,10%	3,00%
Uppräkning av budget med PKV		212 455	219 041	234 548	243 748
Övriga justeringar:					
Ny brandstation i Tierp			755		
Ny brandstation i Almunge					1 100
Utökning RiB-styrkorna, från 56 brandmän i beredskap till 62			1 400		
Utökning av heltidstyrkan i Uppsala tätort			6 300	2 100	
Budget RÄN 2020 & plan 2021-2022		212 455	227 496	236 648	244 848

Fördelning per kommun

	(tkr)	2019	2020	2021	2022
Tierp		25 334	26 390	27 451	28 402
Uppsala		160 858	173 807	180 799	187 064
Östhammar		26 263	27 300	28 398	29 382
Summa		212 455	227 496	236 648	244 848

Bilaga 5 Överförmyndarnämndens budget 2020

Budget 2020 och plan 2021-2022				
	Procent	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Enköping	11,9%	4 453	4 476	4 495
Heby	5,3%	1 983	1 994	2 002
Håbo	5,7%	2 133	2 144	2 153
Knivsta	3,4%	1 272	1 279	1 284
Tierp	5,7%	2 133	2 144	2 153
Uppsala	59,6%	22 301	22 418	22 513
Älvkarleby	2,5%	935	940	944
Östhammar	5,9%	2 208	2 219	2 229
	100,0%	37 418	37 614	37 773

Bilaga 6 Kommunbidrag, specifikation pedagogisk verksamhet

Kommunbidrag, specifikation pedagogisk verksamhet					
Belopp i tkr	Utfall 2018	budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Förskola/barnomsorg	1 461 206	1 531 745	1 582 125	1 611 940	1 670 095
Skolbarnomsorg	259 948	278 039	295 373	302 992	311 788
Förskoleklass	162 233	171 408	186 762	198 156	195 184
Grundskola	2 060 127	2 229 970	2 322 771	2 406 600	2 506 429
Grundsärskola	100 637	105 031	109 209	113 027	117 715
Gymnasieskola	760 373	830 872	892 935	931 469	976 149
Gymnasiesärskola	49 827	53 438	56 857	59 311	62 156
Kommunal vuxenutbildning	153 253	166 591	172 442	174 824	178 167
Summa pedagogisk verksamhet	5 007 604	5 367 094	5 618 474	5 798 319	6 017 683
Procentuell förändring föregående år	18,7%	7,2%	4,7%	3,2%	3,8%
Befolkning per 31/12	225 164	228 547	235 584	239 797	243 493
Totalkostnad pedagogisk verksamhet per invånare (tkr)	22,2	23,5	23,8	24,2	24,7
Volym och nettokostnad per barn/elev					
Antal förskolebarn vid aktuell servicegrad*	11 718	11 900	12 158	12 316	12 499
Nettokostnad per förskolebarn (tkr)	124,6	128,6	130,0	130,9	133,6
Antal elever grundskola 6-15 år, exkl obligatorisk särskola	24 705	25 686	26 433	27 153	27 789
Kostnad per elev (tkr)	100,1	103,9	105,7	107,1	108,4
Antal elever grundskola 6-15 år	217	230	232	242	254
Kostnad per elev (tkr)	463,8	456,7	470,7	467,1	463,4
Antal elever gymnasieskola 16-18 år	6 961	7 097	7 964	8 204	8 471
Kostnad per elev (tkr)	109,2	117,1	112,1	113,5	115,2
Antal elever i gymnasiesärskola	92	93	110	110	104
Kostnad per elev (tkr)	541,6	577,7	516,9	539,2	597,7
Årlig procentuell förändring nettokostnad per elev					
Förskola/barnomsorg 1-5 år	4,4%	3,2%	1,1%	0,7%	2,1%
Grundskola 6-15 år	4,1%	4,0%	1,7%	1,3%	1,3%
Grundsärskola 6-15 år	-0,7%	6,0%	3,1%	-0,8%	-0,8%
Gymnasieskola 16-18 år	-10,0%	2,0%	-4,2%	1,3%	1,5%
Gy särskola	6,7%	-10,5%	4,3%	4,3%	10,8%

* Budget servicegrad 2018 (89%), 2019 (89%), 2020 (89%), 2021 (89%), 2022 (89%)

Bilaga 7 Kommunbidrag, specifikation vård- och omsorgsverksamhet

Kommunbidrag, specifikation vård- och omsorgsverksamhet					
Belopp i tkr	Utfall 2018	Budget 2019	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Äldreomsorg	1 885 569	1 958 456	2 024 422	2 084 226	2 199 496
Insatser enligt SoL o HSL	1 825 627	1 892 518	1 958 411	2 017 354	2 130 439
Förebyggande insatser	59 942	65 938	66 011	66 872	69 057
Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning	1 428 198	1 540 982	1 639 853	1 708 004	1 784 647
Insatser enligt SoL o HSL	340 137	347 805	355 781	365 562	374 918
Insatser enligt LSS o LASS 0-64 år	933 011	1 027 469	1 111 372	1 165 077	1 226 810
Insatser enligt LSS o LASS 65+	123 796	134 040	140 187	144 199	148 912
Förebyggande insatser	31 254	31 668	32 513	33 166	34 007
Färdtjänst	52 743	59 346	61 343	62 417	63 825
Individ- och familjeomsorg	962 863	1 093 805	1 170 249	1 196 053	1 228 642
Missbruks- och övrig vård av vuxna och äldre	168 194	184 815	192 405	196 267	201 245
Barn- och ungdomsvård	457 170	513 667	536 638	552 484	571 544
Ekonomiskt bistånd	337 499	395 323	441 206	447 302	455 853
Familjerätt	17 287	18 328	19 087	19 577	20 178
Summa vård- och omsorgsverksamhet	4 346 660	4 670 917	4 914 954	5 070 277	5 296 788
Procentuell förändring föregående år			5,2%	3,2%	4,5%
Befolkning per 31/12	225 164	228 547	235 584	239 797	243 493
Totalkostnad vård och omsorg per invånare (tkr)	19,3	20,4	20,9	21,1	21,8
Kostnad per invånare (kronor)					
Äldreomsorg	8 374	8 569	8 593	8 692	9 033
Insatser enligt SoL o HSL	8 108	8 281	8 313	8 413	8 749
Förebyggande insatser	266	289	280	279	284
Vård och omsorg om personer med funktionsnedsättning	6 343	6 743	6 961	7 123	7 329
Insatser enligt SoL o HSL	1 511	1 522	1 510	1 524	1 540
Insatser enligt LSS o LASS 0-64 år	4 144	4 496	4 718	4 859	5 038
Insatser enligt LSS o LASS 65+	550	586	595	601	612
Förebyggande insatser	139	139	138	138	140
Färdtjänst	234	260	260	260	262
Individ- och familjeomsorg	4 276	4 786	4 967	4 988	5 046
Missbruks- och övrig vård av vuxna och äldre	747	809	817	818	826
Barn- och ungdomsvård	2 030	2 248	2 278	2 304	2 347
Ekonomiskt bistånd	1 499	1 730	1 873	1 865	1 872
Familjerätt	77	80	81	82	83

Bilaga 8 Ekonomiskt beräkningsunderlag 2020 - 2022 per verksamhet

Politisk verksamhet				
Belopp i tkr	Nämnd	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		101 398	108 304	109 613
Volymuppräknning		0	0	0
Prisuppräknning		2 535	2 599	2 548
Effektivisering		-1 124	-1 422	-691
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		102 809	109 481	111 470
Riktad nivåpåverkande beslut		5 495	132	116
Enligt samverkansavtal RÄN	RÄN	38	39	40
Enligt samverkansavtal ÖFN	ÖFN	3 407	93	76
Utökad politisk verksamhet gatu- och samhällsmiljönämnden	GSN	400	0	0
Utökad politisk verksamhet kommunstyrelsen	KSKLK	550	0	0
Utökad politisk verksamhet kulturnämnden	KTN	300	0	0
Utökad politisk verksamhet plan- och byggnadsnämnden	PBN	500	0	0
Utökad politisk verksamhet utbildningsnämnden	UBN	300	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		108 304	109 613	111 586
Ettåriga satsningar		0	0	6 400
Riksdagsval 2022	VLN	0	0	6 400
Summa kommunbidrag politisk verksamhet		108 304	109 613	117 986

Infrastruktur, säkerhet, skydd mm				
Belopp i tkr	Nämnd	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		801 861	883 384	904 191
Volymuppräknning		12 353	8 151	7 196
Prisuppräknning		19 342	20 943	20 623
Effektivisering		-14 782	-18 240	-12 466
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		818 774	894 238	919 544
Riktad nivåpåverkande beslut		64 610	9 953	9 225
Avskrivningar exploateringsverksamhet aktivering 2019	GSN	3 000	3 000	3 000
Avskrivningar exploateringsverksamhet genomlysning 2018-2019	GSN	19 200	0	0
Drift cykelparkeringshuset	GSN	2 800	0	0
Enligt samverkansavtal RÄN	RÄN	12 910	6 953	6 225
Förstärkning för Uppsalapaketet	PBN	500	0	0
Garantiskötsel anläggning i egen regi	GSN	3 000	0	0
Genomförande av Uppsalapaketet - programstyrning	KSSBF	4 000	0	0
Handlingsplan psykisk hälsa	KSKLK	500	0	0
Justerings av ansvar för genomförande av naturvärdesbedömningar och naturdatabas från plan- och byggnadsnämnden	KSSBF	1 500	0	0
Justerings av ansvar för genomförande av naturvärdesbedömningar och naturdatabas till kommunstyrelsen SBF	PBN	-1 500	0	0
Kapitalkostnader enligt investeringsplan	GSN	4 500	0	0
Kart och mät (bygglov)	PBN	2 000	0	0
Servicepunkter, fortsatt driftsstöd	KSSBF	200	0	0
Social kompass - trygghetsundersökningar	KSKLK	750	0	0
STUNS innovationssamverkan	KSKLK	600	0	0
Trygghetsinsatser i Gränby, Sävja, Stenhagen	KSKLK	2 000	0	0
Utveckling av friluftsområden	GSN	2 650	0	0
Utveckling friluftsstråk och biologisk mångfald	KSSBF	1 000	0	0
Utökade planeringsresurser för Uppsalapaketet	GSN	1 000	0	0
Ökad återvinning, förmedla kontorsmöbler	AMN	500	0	0
Ökade kapitalkostnader enligt investeringsplan	GSN	3 500	0	0
Övergång av ansvar för energi- och klimatrådgivning från arbetsmarknadsnämnden april 2019	PBN	600	0	0
Övergång av ansvar för energi- och klimatrådgivning till plan- och byggnadsnämnden april 2019	AMN	-600	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		883 384	904 191	928 769
Ettåriga satsningar		84 355	60 377	45 900
Deltagande i Science Gallery LAB Uppsala 2019-2023	KSKLK	1 500	1 500	1 500
Friidrotts SM	KSKLK	1 285	0	0
Genomförande Uppsalapaketet - övergripande projektledning	KSSBF	6 000	4 500	0
Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder	KSKLK	16 000	2 000	0
Hållbara transporter	KSKLK	1 000	0	0
Införande av nytt ärende- och diariehanteringssystem	MHN	2 000	0	0
Klimatveckan 2020-2021	KSKLK	750	750	0
Medel 5 år 2020-2024 för att hantera tillsynsskuld/ärendemängd	PBN	900	900	900
Om fördelning inom nämnd från bostadsanpassning till bygglov (kart och mät)	PBN	5 000	0	0
Ordningstvakter	KSKLK	4 000	4 000	0
O-ringen	KSKLK	1 845	0	0
Planering- och projektledning Uppsala spårväg	GSN	5 000	5 000	0
Tech-satsning 2018-2022	KSKLK	1 000	1 000	1 000
Trygghetsskapande åtgärder 2020-2022	KSKLK	1 500	1 000	5 000
Ulleråker drift KSSBF	KSSBF	31 025	31 027	31 000
Utveckling av talangattraktioner (International House) 2020-2021	KSKLK	750	750	0
VM-innebandy 2020-2021	KSKLK	1 300	1 450	0
Årligt 10 år 2020-2029 planera och genomföra Boexpo	KSSBF	500	500	500
Årligt 3 år 2020-2022 för insatser lokalförordningsplanering	KSSBF	3 000	6 000	6 000
Summa kommunbidrag infrastruktur, säkerhet, skydd mm		967 739	964 568	974 669

Kultur- och fritidsverksamhet				
Belopp i tkr	Nämnd	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		607 389	682 534	717 223
Volymuppräknning		19 235	13 404	11 801
Prisuppräknning		18 516	20 272	20 542
Effektivisering		-16 636	-20 387	-15 274
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		628 504	695 823	734 292
Riktad nivåpåverkande beslut		54 030	21 400	5 500
Aktiviteter för barn 10-12 år i anslutning till skoltid	KTN	1 500	0	0
Arena elitbandy - Studenternas	IFN	5 700	500	0
Drift offentlig konst 1%-målet	KTN	1 600	0	0
Fritidsbank	IFN	200	0	0
Förebyggande arbete i stadsdelarna	KTN	1 200	0	0
Gottsunbadet ökad drift	IFN	450	0	0
Hyra Lindbacken idrottshall	IFN	2 600	0	0
Inventarier nya Studenternas	IFN	1 000	1 000	0
Kultur/natur i förskola och skola	KTN	500	0	0
Kultursatsning barn och unga	KTN	200	0	0
Kultursatsning barn och unga	KTN	300	0	0
Kultursatsning barn och unga	KTN	1 100	0	0
Kultursatsning barn och unga	KTN	1 300	0	0
Nytt avtal Fyrishov	IFN	6 000	0	0
Stadsteatern Parkteater i Gottsunda	KTN	900	0	0
Studenternas IP, ny fotbollsarena	IFN	17 700	0	0
Uppsala arena, hyreskostnad enligt ny tidplan	IFN	7 500	0	0
Utveckla kulturskolan med fler platser	KTN	2 400	0	0
Utökad biblioteksbusstjänst på landsbygden	KTN	880	0	0
Ökat föreningsstöd barn och unga	IFN	1 000	0	0
Hyra idrottshall Rosendal	IFN	0	5 500	0
Hyra Österängen	IFN	0	2 000	0
Utökad ersättning Fyrishov allmänhetens simning och bad	IFN	0	8 200	0
Utökad ersättning Fyrishov simträning	IFN	0	1 600	0
Ökad hyra - fotbollsarena Studenternas	IFN	0	2 300	0
Ökad hyra - renovering Johannesbäck idrottshall	IFN	0	300	0
Nyckelfria anläggningar	IFN	0	0	400
Ökad hyra - renovering Gränby hallarna	IFN	0	0	1 400
Ökad hyra - Valsätra IP	IFN	0	0	700
Ökad hyra/drift - Branting ny idrottshall	IFN	0	0	2 500
Ökad hyra/drift - Fålhagens idrottsplats	IFN	0	0	500
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		682 534	717 223	739 792
Ettåriga satsningar		2 050	0	0
Allsvensk anpassning, anläggningskostnader	KSSBF	1 000	0	0
Freds- och mänskliga rättigheters år 2020	KTN	750	0	0
Utveckla Walmstedska gården	KTN	300	0	0
Summa kommunbidrag kultur- och fritidsverksamhet		684 584	717 223	739 792

Pedagogisk verksamhet				
Belopp i tkr	Nämnd	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		5 356 324	5 607 904	5 787 749
Volymuppräknning		160 007	128 151	125 020
Prisuppräknning		163 007	167 089	166 622
Effektivisering		-98 434	-117 995	-72 278
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		5 580 904	5 785 149	6 007 113
Riktad nivåpåverkande beslut		27 000	2 600	0
<i>Fritids för barn till arbetslösa och föräldralediga</i>	UBN	5 000	0	0
<i>Kultursatsning barn och unga</i>	KTN	400	0	0
<i>Ny fritidsklubb Lindbacken - helår 2020</i>	KTN	1 200	0	0
<i>Satsning lärarassistenter grundskola</i>	UBN	2 600	2 600	0
<i>Simskoleundervisning för förskoleklasser</i>	UBN	6 400	0	0
<i>Utbildningssatsning fritids</i>	UBN	1 000	0	0
<i>Utökad elevhälsa i skolan</i>	UBN	1 500	0	0
<i>Ökade hyror gymnasieskola</i>	UBN	8 900	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		5 607 904	5 787 749	6 007 113
Ettåriga satsningar		10 570	10 570	10 570
<i>Årligt riktat statsbidrag, kvalitetspengar i förskolan</i>	UBN	10 570	10 570	10 570
Summa kommunbidrag pedagogisk verksamhet		5 618 474	5 798 319	6 017 683

Vård och omsorgsverksamhet				
Belopp i tkr	Nämnd	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		4 655 617	4 913 954	5 070 277
Volymuppräknning		150 213	101 072	130 972
Prisuppräknning		142 012	146 091	146 571
Effektivisering		-102 088	-120 340	-81 332
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		4 845 754	5 040 777	5 266 488
Riktad nivåpåverkande beslut		68 200	29 500	30 300
<i>Försörjningsstöd</i>	AMN	30 000	0	0
<i>Kuratorer vid ungdomsmottagningar</i>	SCN	1 800	0	0
<i>LSS-bostäder</i>	OSN	28 000	29 500	30 300
<i>Motverka hemlöshet tillsammans med Stadsmissionen</i>	SCN	3 400	0	0
<i>Samverkansmedel civilsamhället</i>	AMN	2 000	0	0
<i>SUF-kunskapscentrum</i>	SCN	1 000	0	0
<i>Ökad trygghet för unga tjejer</i>	SCN	2 000	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		4 913 954	5 070 277	5 296 788
Ettåriga satsningar		1 000	0	0
<i>Omfördelning inom nämnd från bostadsanpassning till bygglov (kart och mät)</i>	PBN	-2 500	0	0
<i>Omfördelning inom nämnd från bostadsanpassning till bygglov (kart och mät)</i>	PBN	-2 500	0	0
<i>Projekt implementering av trygghetskameror</i>	ÄLN	500	0	0
<i>Projekt implementering av trygghetskameror + 80 år</i>	ÄLN	500	0	0
<i>Utveckla innovation tillsammans med Region Uppsala</i>	ÄLN	1 000	0	0
<i>Utveckla innovation tillsammans med Region Uppsala + 80 år</i>	ÄLN	1 000	0	0
<i>Äldrevänlig kommun</i>	ÄLN	1 000	0	0
<i>Ökad volym inom LOV vårdboenden</i>	ÄLN	2 000	0	0
Summa kommunbidrag vård och omsorgsverksamhet		4 914 954	5 070 277	5 296 788

Särskilt riktade insatser				
Belopp i tkr	Nämnd	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		171 014	193 293	195 462
Volymuppräknning		4 592	2 122	1 820
Prisuppräknning		4 929	5 562	5 433
Effektivisering		-4 392	-5 539	-3 983
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		176 143	195 438	198 732
Riktad nivåpåverkande beslut		17 150	24	19
<i>Enligt samverkansavtal ÖFN</i>	ÖFN	-4 350	24	19
<i>Etableringsinsatser för nyanlända</i>	SCN	3 300	0	0
<i>Fördjupad IOP Stadsmissionen</i>	AMN	2 200	0	0
<i>Försörjningsstöd nyanlända</i>	AMN	16 000	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		193 293	195 462	198 751
Ettåriga satsningar		3 000	3 000	3 000
<i>Ökad närvaro i Gränby, Stenhagen och Sävja 2020-2022</i>	AMN	3 000	3 000	3 000
Summa kommunbidrag särskilt riktade insatser		196 293	198 462	201 751

Affärsverksamhet				
Belopp i tkr	Nämnd	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		2 151	2 227	2 258
Volymuppräknning		69	32	27
Prisuppräknning		66	66	64
Effektivisering		-59	-67	-48
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		2 227	2 258	2 301
Riktad nivåpåverkande beslut		0	0	0
Ettåriga satsningar		0	0	0
Summa kommunbidrag affärsverksamhet		2 227	2 258	2 301

Kommunledning och gemensam verksamhet				
Belopp i tkr	Nämnd	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		170 270	185 748	188 738
Volymuppräknning		0	0	0
Prisuppräknning		5 031	5 410	5 318
Effektivisering		-1 753	-2 420	-886
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		173 548	188 738	193 170
Riktad nivåpåverkande beslut		12 200	0	0
<i>Digitalisering-/utvecklingskompetens centralt</i>	KSKLK	2 000	0	0
<i>Digitalisering-/utvecklingskompetens förvaltningar</i>	KSKLK	8 000	0	0
<i>Hyra aula Brantingsskola</i>	KSSBF	1 400	0	0
<i>Komplexa analyser och samhällsutredningar</i>	KSKLK	800	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		185 748	188 738	193 170
Ettåriga satsningar		3 500	2 500	0
<i>Implementering av gemensamma e-plattformar</i>	KSKLK	3 000	2 000	0
<i>Modern arbetsplats, digitala arbetssätt</i>	KSKLK	500	500	0
Summa kommunbidrag kommunledning och gemensam verksamhet		189 248	191 238	193 170

Alla verksamheter totalt				
Belopp i tkr	Nämnd	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		11 866 024	12 577 348	12 975 511
Volymuppräknning		346 469	252 932	276 836
Prisuppräknning		355 438	368 032	367 721
Effektivisering		-239 268	-286 410	-186 958
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		12 328 663	12 911 902	13 433 110
Riktad nivåpåverkande beslut		248 685	63 609	45 160
<i>Nivåhöjande satsning</i>		248 685	63 609	45 160
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		12 577 348	12 975 511	13 478 270
Ettåriga satsningar		104 475	76 447	65 870
<i>Ettåriga satsningar</i>		104 475	76 447	65 870
Summa kommunbidrag alla verksamheter totalt		12 681 823	13 051 958	13 544 140

Riktade beslut totalt (nivåpåverkande och ettåriga)				
Belopp i tkr	Nämnd	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Fördelat på verksamheter				
Politisk verksamhet		5 495	132	6 516
Infrastruktur mm		148 965	70 330	55 125
Kultur- och fritidsverksamhet		56 080	21 400	5 500
Pedagogisk verksamhet		37 570	13 170	10 570
Vård och omsorgsverksamhet		69 200	29 500	30 300
Affärsverksamhet		0	0	0
Särskilt riktade insatser		20 150	3 024	3 019
Kommunledning och gemensam verksamhet		15 700	2 500	0
Summa kommunbidrag per verksamhet		353 160	140 056	111 030

Bilaga 9 Ekonomiskt beräkningsunderlag 2020 - 2022 per nämnd

Alla nämnder totalt			
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)	11 866 024	12 577 348	12 975 511
Volymuppräkning	346 469	252 932	276 836
Prisuppräkning	355 438	368 032	367 721
Effektivisering	-239 268	-286 410	-186 958
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet	12 328 663	12 911 902	13 433 110
Riktad nivåpåverkande beslut	248 685	63 609	45 160
Ettåriga satsningar	104 475	76 447	65 870
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar	12 681 823	13 051 958	13 544 140

Alla nämnders kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut			
	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Utbildningsnämnden	5 416 061	5 592 973	5 808 346
Arbetsmarknadsnämnden	801 045	811 732	826 909
Socialnämnden	768 003	788 316	813 220
Omsorgsnämnden	1 711 750	1 779 756	1 860 809
Äldrenämnden	1 922 902	1 977 073	2 086 712
Kulturnämnden	367 963	374 537	383 915
Idrotts- och fritidsnämnden	341 248	368 720	382 386
Gatu- och samhällsmiljönämnd	530 349	541 173	550 070
Plan- och byggnadsnämnden	79 681	81 160	83 332
Namngivningsnämnden	1 642	1 662	1 694
Räddningsnämnden	173 807	180 799	187 064
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	26 755	25 167	25 715
Överförmyndarnämnden	22 301	22 418	22 513
Kommunstyrelsen - kommunledningskontoret	517 397	505 526	504 082
Valnämnden	919	946	7 373
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar	12 681 823	13 051 958	13 544 140

Arbetsmarknadsnämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		722 890	798 045	808 732
Volymuppräkning		22 980	10 983	9 423
Prisuppräkning		22 041	23 566	23 055
Effektivisering		-19 966	-23 862	-17 301
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		747 945	808 732	823 909
Riktad nivåpåverkande beslut		50 100	0	0
Fördjupad IOP Stadsmissionen	Arbetsmarknad	2 200	0	0
Försörjningsstöd	IFO, ekonomiskt bistånd	30 000	0	0
Försörjningsstöd nyanlända	Flyktingmottagande	16 000	0	0
Samverkansmedel civilsamhället	IFO, ekonomiskt bistånd	2 000	0	0
Ökad återvinning, förmedla kontorsmöbler	Infrastruktur	500	0	0
Övergång av ansvar för energi- och klimatrådgivning till plan- och byggnadsnämnden april 2019	Infrastruktur	-600	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		798 045	808 732	823 909
Ettåriga satsningar		3 000	3 000	3 000
Ökad närvaro i Gränby, Stenhagen och Sävja 2020-2022	Arbetsmarknad	3 000	3 000	3 000
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		801 045	811 732	826 909
Kommunbidrag totalt per verksamhet		801 045	811 732	826 909
Politisk verksamhet		1 819	1 818	1 831
Infrastruktur		6 821	6 940	7 097
Kultur, övrigt		2 008	2 041	2 085
Grundläggande vuxenutbildning		25 154	25 502	25 989
Gymnasial vuxenutbildning mm		75 565	76 609	78 074
SFI		71 723	72 713	74 104
IFO, ekonomiskt bistånd		441 206	447 302	455 853
Arbetsmarknad		152 604	154 671	157 570
Flyktingmottagande		24 145	24 136	24 306

Gatu- och samhällsmiljönämnd				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		471 762	525 349	536 173
Volymuppräknig		12 190	8 018	7 077
Prisuppräknig		14 302	15 538	15 308
Effektivisering		-12 955	-15 732	-11 488
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		485 299	533 173	547 070
Riktad nivåpåverkande beslut		40 050	3 000	3 000
Avskrivningar exploateringsverksamhet aktivering 2019	Infrastruktur	3 000	3 000	3 000
Avskrivningar exploateringsverksamhet genomlysning 2018-2019	Infrastruktur	19 200	0	0
Drift cykelparkeringshuset	Infrastruktur	2 800	0	0
Garantiskötsel anläggning i egen regi	Infrastruktur	3 000	0	0
Kapitalkostnader enligt investeringsplan	Infrastruktur	4 500	0	0
Utveckling av friluftsområden	Infrastruktur	2 650	0	0
Utökad politisk verksamhet gatu- och samhällsmiljönämnden	Politisk verksamhet	400	0	0
Utökade planeringsresurser för Uppsalapaketet	Infrastruktur	1 000	0	0
Ökade kapitalkostnader enligt investeringsplan	Infrastruktur	3 500	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		525 349	536 173	550 070
Ettåriga satsningar		5 000	5 000	0
Planering- och projektledning Uppsala spårväg	Infrastruktur	5 000	5 000	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		530 349	541 173	550 070
Kommunbidrag totalt per verksamhet		530 349	541 173	550 070
Politisk verksamhet		1 707	1 707	1 719
Infrastruktur		390 242	399 988	406 896
Vinterväghållning		74 830	74 803	75 329
Färdtjänst		61 343	62 417	63 825
Affärsverksamhet		2 227	2 258	2 301

Idrotts- och fritidsnämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		289 154	341 248	368 720
Volymuppräkning		9 114	6 200	5 534
Prisuppräkning		8 814	10 121	10 546
Effektivisering		-7 984	-10 249	-7 914
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		299 098	347 320	376 886
Riktad nivåpåverkande beslut		42 150	21 400	5 500
Arena elitbandy - Studenternas	Fritid, övrigt	5 700	500	0
Fritidsbank	Fritid, övrigt	200	0	0
Gottsundabadet ökad drift	Fritid, övrigt	450	0	0
Hyra Lindbacken idrottshall	Fritid, övrigt	2 600	0	0
Inventarier nya Studenternas	Fritid, övrigt	1 000	1 000	0
Nytt avtal Fyrishov	Fritid, övrigt	6 000	0	0
Studenternas IP, ny fotbollsarenarena	Fritid, övrigt	17 700	0	0
Uppsala arena, hyreskostnad enligt ny tidplan	Fritid, övrigt	7 500	0	0
Ökat föreningsstöd barn och unga	Fritid, övrigt	1 000	0	0
Hyra idrottshall Rosendal	Fritid, övrigt	0	5 500	0
Hyra Österängen	Fritid, övrigt	0	2 000	0
Utökad ersättning Fyrishov allmänhetens simning och bad	Fritid, övrigt	0	8 200	0
Utökad ersättning Fyrishov simträning	Fritid, övrigt	0	1 600	0
Ökad hyra - fotbollsarena Studenternas	Fritid, övrigt	0	2 300	0
Ökad hyra - renovering Johannesbäck idrottshall	Fritid, övrigt	0	300	0
Nyckelfria anläggningar	Fritid, övrigt	0	0	400
Ökad hyra - renovering Gränby hallarna	Fritid, övrigt	0	0	1 400
Ökad hyra - Valsätra IP	Fritid, övrigt	0	0	700
Ökad hyra/drift - Branting ny idrottshall	Fritid, övrigt	0	0	2 500
Ökad hyra/drift - Fålhagens idrottsplats	Fritid, övrigt	0	0	500
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		341 248	368 720	382 386
Ettåriga satsningar		0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		341 248	368 720	382 386
Kommunbidrag totalt per verksamhet		341 248	368 720	382 386
Politisk verksamhet		1 003	1 002	1 009
Fritid, övrigt		340 245	367 718	381 377

Kommunstyrelsen - kommunledningskontoret				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		350 490	372 438	378 434
Volymuppräknig		0	0	0
Prisuppräknig		10 357	10 849	10 664
Effektivisering		-3 609	-4 853	-1 777
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		357 238	378 434	387 321
Riktad nivåpåverkande beslut		15 200	0	0
Digitalisering-/utvecklingskompetens centralt	Administration, fördelas	2 000	0	0
Digitalisering-/utvecklingskompetens förvaltningar	Administration, fördelas	8 000	0	0
Handlingsplan psykisk hälsa	Infrastruktur	500	0	0
Komplexa analyser och samhällsutredningar	Administration, fördelas	800	0	0
Social kompass - trygghetsundersökningar	Infrastruktur	750	0	0
STUNS innovationssamverkan	Infrastruktur	600	0	0
Trygghetsinsatser i Gränby, Sävja, Stenhagen	Infrastruktur	2 000	0	0
Utökad politisk verksamhet kommunstyrelsen	Politisk verksamhet	550	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		372 438	378 434	387 321
Ettåriga satsningar		34 430	14 950	7 500
Deltagande i Science Gallery LAB Uppsala 2019-2023	Infrastruktur	1 500	1 500	1 500
Friidrotts SM	Infrastruktur	1 285	0	0
Handlingsplan Gottsunda/Valsätra samt trygghetsskapande åtgärder	Infrastruktur	16 000	2 000	0
Hållbara transporter	Infrastruktur	1 000	0	0
Implementering av gemensamma e-plattformar	Administration, fördelas	3 000	2 000	0
Klimatveckan 2020-2021	Infrastruktur	750	750	0
Modern arbetsplats, digitala arbetssätt	Administration, fördelas	500	500	0
Ordningsvakter	Infrastruktur	4 000	4 000	0
O-ringen	Infrastruktur	1 845	0	0
Tech-satsning 2018-2022	Infrastruktur	1 000	1 000	1 000
Trygghetsskapande åtgärder 2020-2022	Infrastruktur	1 500	1 000	5 000
Utveckling av talangattraktioner (International House) 2020-2021	Infrastruktur	750	750	0
VM-innebandy 2020-2021	Infrastruktur	1 300	1 450	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		406 868	393 384	394 821

Kommunbidrag totalt per verksamhet	406 868	393 384	394 821
Politisk verksamhet	67 057	68 136	69 736
Infrastruktur	152 081	135 551	133 492
Kultur, övrigt	7 299	7 417	7 591
Fritid, övrigt	1 222	1 242	1 271
Administration, fördelas	179 209	181 038	182 731

Kommunstyrelsen - Stadsbyggnadsförvaltning				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		59 754	69 004	70 115
Volymuppräkning		0	0	0
Prisuppräkning		1 765	2 010	1 975
Effektivisering		-615	-899	-329
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		60 904	70 115	71 761
Riktad nivåpåverkande beslut		8 100	0	0
Genomförande av Uppsalapaketet - programstyrning	Infrastruktur	4 000	0	0
Hyra aula Brantingsskola	Administration, fördelas	1 400	0	0
Justering av ansvar för genomförande av naturvärdesbedömningar och naturdatabas från plan- och byggnadsnämnden	Infrastruktur	1 500	0	0
Servicepunkter, fortsatt driftsstöd	Infrastruktur	200	0	0
Utveckling friluftsstråk och biologisk mångfald	Infrastruktur	1 000	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		69 004	70 115	71 761
Ettåriga satsningar		41 525	42 027	37 500
Allsvensk anpassning, anläggningskostnader	Fritid, övrigt	1 000	0	0
Genomförande Uppsalapaketet - övergripande projektledning spårväg	Infrastruktur	6 000	4 500	0
Ulleråker drift KSSBF	Infrastruktur	31 025	31 027	31 000
Årligt 10 år 2020-2029 planera och genomföra Boexpo	Infrastruktur	500	500	500
Årligt 3 år 2020-2022 för insatser lokalförsörjningsplanering	Infrastruktur	3 000	6 000	6 000
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		110 529	112 142	109 261
Kommunbidrag totalt per verksamhet		110 529	112 142	109 261
Infrastruktur		99 490	101 942	98 822
Fritid, övrigt		1 000	0	0
Administration, fördelas		10 039	10 200	10 439

Kulturnämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		341 340	366 913	374 537
Volymuppräkning		10 814	7 763	6 697
Prisuppräkning		10 406	10 913	10 743
Effektivisering		-9 427	-11 052	-8 062
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		353 133	374 537	383 915
Riktad nivåpåverkande beslut		13 780	0	0
Aktiviteter för barn 10-12 år i anslutning till skoltid	Fritid, övrigt	1 500	0	0
Drift offentlig konst 1%-målet	Kultur, övrigt	1 600	0	0
Förebyggande arbete i stadsdelarna	Fritid, övrigt	1 200	0	0
Kultur/natur i förskola och skola	Kultur, övrigt	500	0	0
Kultursatsning barn och unga	Kultur, övrigt	200	0	0
Kultursatsning barn och unga	Bibliotek	300	0	0
Kultursatsning barn och unga	Fritid, övrigt	1 100	0	0
Kultursatsning barn och unga	Fritidsgårdar	1 300	0	0
Kultursatsning barn och unga	Öppen fritidsverks	400	0	0
Ny fritidsklubb Lindbacken - helår 2020	Öppen fritidsverks	1 200	0	0
Stadsteatern Parkteater i Gottsunda	Kultur, övrigt	900	0	0
Utveckla kulturskolan med fler platser	Musik och kulturskola	2 400	0	0
Utökad biblioteksbusstjänst på landsbygden	Bibliotek	880	0	0
Utökad politisk verksamhet kulturnämnden	Politisk verksamhet	300	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		366 913	374 537	383 915
Ettåriga satsningar		1 050	0	0
Freds- och mänskliga rättigheters år 2020	Kultur, övrigt	750	0	0
Utveckla Walmstedska gården	Kultur, övrigt	300	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		367 963	374 537	383 915
Kommunbidrag totalt per verksamhet		367 963	374 537	383 915
Politisk verksamhet		1 869	1 868	1 881
Bibliotek		100 510	102 269	104 575
Fritidsgårdar		40 238	41 891	43 499
Kultur, övrigt		101 018	101 608	103 805
Fritid, övrigt		42 390	43 146	44 103
Musik och kulturskola		48 573	49 809	51 403
Öppen fritidsverks		33 365	33 946	34 649

Miljö- och hälsoskyddsnämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		23 985	24 755	25 167
Volymuppräkning		702	421	370
Prisuppräkning		729	733	719
Effektivisering		-661	-742	-541
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		24 755	25 167	25 715
Riktad nivåpåverkande beslut		0	0	0
Ettåriga satsningar		2 000	0	0
Införande av nytt ärende- och diariehanteringssystem Infrastruktur		2 000	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		26 755	25 167	25 715
Kommunbidrag totalt per verksamhet		26 755	25 167	25 715
Politisk verksamhet		1 166	1 166	1 174
Infrastruktur		25 508	23 919	24 458
Fritid, övrigt		81	82	83

Namngivningsnämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		1 602	1 642	1 662
Volymuppräkning		36	21	19
Prisuppräkning		48	48	48
Effektivisering		-44	-49	-35
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		1 642	1 662	1 694
Riktad nivåpåverkande beslut		0	0	0
Ettåriga satsningar		0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		1 642	1 662	1 694
Kommunbidrag totalt per verksamhet		1 642	1 662	1 694
Politisk verksamhet		445	445	449
Infrastruktur		1 197	1 217	1 245

Omsorgsnämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		1 617 797	1 711 750	1 779 756
Volymuppräkning		51 003	28 396	26 902
Prisuppräkning		49 313	50 692	50 912
Effektivisering		-34 363	-40 582	-27 061
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		1 683 750	1 750 256	1 830 509
Riktad nivåpåverkande beslut		28 000	29 500	30 300
<i>LSS-bostäder</i>	<i>Insatser enligt LSS 21-64 år</i>	28 000	29 500	30 300
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		1 711 750	1 779 756	1 860 809
Ettåriga satsningar		0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		1 711 750	1 779 756	1 860 809
Kommunbidrag totalt per verksamhet		1 711 750	1 779 756	1 860 809
Politisk verksamhet		1 592	1 601	1 622
Insatser enligt LSS		1 251 559	1 309 276	1 375 722
Ordinärt boende, funktionsnedsättning		162 394	165 688	169 923
Särskilt boende, funktionsnedsättning		181 181	184 922	189 714
Öppna insatser, funktionsnedsättning		32 513	33 166	34 007
Ordinärt boende, äldre		12 509	12 893	13 524
Särskilt boende, äldre		70 002	72 210	76 297

Plan- och byggnadsnämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		74 246	78 781	80 260
Volymuppräknning		2 223	1 506	1 596
Prisuppräknning		2 260	2 340	2 306
Effektivisering		-2 048	-2 367	-1 730
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		76 681	80 260	82 432
Riktad nivåpåverkande beslut		2 100	0	0
Förstärkning för Uppsalapaketet	Infrastruktur	500	0	0
Justering av ansvar för genomförande av naturvärdesbedömningar och naturdatabas till kommunstyrelsen SBF	Infrastruktur	-1 500	0	0
Kart och mät (bygglov)	Infrastruktur	2 000	0	0
Utökad politisk verksamhet plan- och byggnadsnämnden	Politisk verksamhet	500	0	0
Övergång av ansvar för energi- och klimatrådgivning från arbetsmarknadsnämnden april 2019	Infrastruktur	600	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		78 781	80 260	82 432
Ettåriga satsningar		900	900	900
Medel 5 år 2020-2024 för att hantera tillsynsskuld/ärendemängd	Infrastruktur	900	900	900
Omfördelning inom nämnd från bostadsanpassning till bygglov (kart och mät)	Infrastruktur	5 000	0	0
Omfördelning inom nämnd från bostadsanpassning till bygglov (kart och mät)	Ordinärt boende, funktionsnedsättning	-2 500	0	0
Omfördelning inom nämnd från bostadsanpassning till bygglov (kart och mät)	Ordinärt boende, äldre 65-79 år	-2 500	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		79 681	81 160	83 332
Kommunbidrag totalt per verksamhet		79 681	81 160	83 332
Politisk verksamhet		2 094	2 093	2 108
Infrastruktur		44 983	40 668	41 565
Ordinärt boende, funktionsnedsättning		12 206	14 952	15 281
Ordinärt boende, äldre		20 398	23 447	24 378

Räddningsnämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		160 859	173 807	180 799
Riktad nivåpåverkande beslut		12 948	6 992	6 265
<i>Enligt samverkansavtal RÄN</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	38	39	40
<i>Enligt samverkansavtal RÄN</i>	<i>Infrastruktur</i>	12 910	6 953	6 225
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		173 807	180 799	187 064
Kommunbidrag totalt per verksamhet		173 807	180 799	187 064
Politisk verksamhet		1 220	1 259	1 299
Infrastruktur		172 587	179 540	185 765

Socialnämnden				
Verksamhet		Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		726 936	768 003	788 316
Volymuppräkning		22 850	15 761	14 308
Prisuppräkning		22 156	22 831	22 618
Effektivisering		-15 439	-18 279	-12 022
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		756 503	788 316	813 220
Riktad nivåpåverkande beslut		11 500	0	0
<i>Etableringsinsatser för nyanlända</i>	<i>Flyktingmottagande</i>	3 300	0	0
<i>Kuratorer vid ungdomsmottagningar</i>	<i>IFO, barn och unga</i>	1 800	0	0
<i>Motverka hemlöshet tillsammans med Stadsmissionen</i>	<i>IFO, missbrukarvård mm</i>	3 400	0	0
<i>SUF-kunskapscentrum</i>	<i>IFO, missbrukarvård mm</i>	1 000	0	0
<i>Ökad trygghet för unga tjejer</i>	<i>IFO, barn och unga</i>	2 000	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		768 003	788 316	813 220
Ettåriga satsningar		0	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		768 003	788 316	813 220
Kommunbidrag totalt per verksamhet		768 003	788 316	813 220
Politisk verksamhet		4 789	4 817	4 881
Familjerätt		19 087	19 577	20 178
IFO, barn och unga		536 638	552 484	571 544
IFO, missbrukarvård mm		192 405	196 267	201 245
Flyktingmottagande		15 084	15 171	15 372

Utbildningsnämnden				
Verksamhet		Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		5 161 871	5 405 491	5 582 403
Volymuppräknig		153 878	125 111	122 461
Prisuppräknig		157 079	161 105	160 762
Effektivisering		-93 037	-111 904	-67 850
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		5 379 791	5 579 803	5 797 776
Riktad nivåpåverkande beslut		25 700	2 600	0
<i>Fritids för barn till arbetslösa och föräldralediga</i>	<i>Fritidshem</i>	5 000	0	0
<i>Satsning lärarassistenter grundskola</i>	<i>Grundskola</i>	2 600	2 600	0
<i>Simskoleundervisning för förskoleklasser</i>	<i>Förskoleklass</i>	6 400	0	0
<i>Utbildningssatsning fritids</i>	<i>Fritidshem</i>	1 000	0	0
<i>Utökad elevhälsa i skolan</i>	<i>Grundskola</i>	1 500	0	0
<i>Utökad politisk verksamhet utbildningsnämnden</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	300	0	0
<i>Ökade hyror gymnasieskola</i>	<i>Gymnasieskola</i>	8 900	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		5 405 491	5 582 403	5 797 776
Ettåriga satsningar		10 570	10 570	10 570
<i>Årligt riktat statsbidrag, kvalitetspengar i förskolan</i>	<i>Förskola och pedagogisk omsorg</i>	10 570	10 570	10 570
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		5 416 061	5 592 973	5 808 346
Kommunbidrag totalt per verksamhet		5 416 061	5 592 973	5 808 346
Politisk verksamhet		3 394	3 424	3 479
Förskola och pedagogisk omsorg		1 565 165	1 594 600	1 652 115
Öppen förskola		16 960	17 340	17 980
Fritidshem		262 008	269 046	277 139
Förskoleklass		186 762	198 156	195 184
Grundskola		2 322 771	2 406 600	2 506 429
Grundsärskola		109 209	113 027	117 715
Gymnasieskola		892 935	931 469	976 149
Gymnasiesärskola		56 857	59 311	62 156

Valnämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		893	919	946
Volymuppräkning		0	0	0
Prisuppräkning		26	27	27
Effektivisering		0	0	0
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		919	946	973
Riktad nivåpåverkande beslut		0	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		919	946	973
Ettåriga satsningar		0	0	6 400
<i>Riksdagsval 2022</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	0	0	6 400
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		919	946	7 373
Kommunbidrag totalt per verksamhet		919	946	7 373
Politisk verksamhet		919	946	7 373

Äldrenämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		1 839 201	1 916 902	1 977 073
Volymuppräknig		60 679	48 752	82 449
Prisuppräknig		56 142	57 259	58 038
Effektivisering		-39 120	-45 840	-30 848
Kommunbidrag justerat för volym, pris och effektivitet		1 916 902	1 977 073	2 086 712
Riktad nivåpåverkande beslut		0	0	0
Kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut		1 916 902	1 977 073	2 086 712
Ettåriga satsningar		6 000	0	0
Projekt implementering av trygghetskameror	Ordinärt boende, äldre 65-79 år	500	0	0
Projekt implementering av trygghetskameror + 80 år	Ordinärt boende, äldre 80-w	500	0	0
Utveckla innovation tillsammans med Region Uppsala	Ordinärt boende, äldre 65-79 år	1 000	0	0
Utveckla innovation tillsammans med Region Uppsala + 80 år	Ordinärt boende, äldre 80-w	1 000	0	0
Äldrevänlig kommun	Öppna insatser, äldre	1 000	0	0
Ökad volym inom LOV vårdboenden	Särskilt boende, äldre 80 -w	2 000	0	0
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		1 922 902	1 977 073	2 086 712
Kommunbidrag totalt per verksamhet		1 922 902	1 977 073	2 086 712
Politisk verksamhet		1 389	1 397	1 415
Ordinärt boende, äldre		818 082	840 642	886 947
Särskilt boende, äldre		1 037 420	1 068 162	1 129 293
Öppna insatser, äldre		66 011	66 872	69 057

Överförmyndarnämnden				
	Verksamhet	Budget 2020	Plan 2021	Plan 2022
Basbudget (fg års kommunbidrag efter riktad nivåpåverkande beslut)		23 244	22 301	22 418
Riktad nivåpåverkande beslut		-943	117	95
<i>Enligt samverkansavtal ÖFN</i>	<i>Politisk verksamhet</i>	3 407	93	76
<i>Enligt samverkansavtal ÖFN</i>	<i>Flyktingmottagande</i>	-4 350	24	19
Kommunbidrag inkl nivåpåverkande beslut och ettåriga satsningar		22 301	22 418	22 513
Kommunbidrag totalt per verksamhet		22 301	22 418	22 513
Politisk verksamhet		17 841	17 934	18 010
Flyktingmottagande		4 460	4 484	4 503

Bilaga 10 Investeringar 2020–2022

Investeringar nämnder			
Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Arbetsmarknadsnämnden	6,0	4,0	4,0
Gatu- och samhällsmiljönämnden	541,0	385,4	660,1
- varav Uppsala spårväg	51,1	20,9	195,5
- varav pendlarparkering	5,0	6,0	6,0
Idrotts- och fritidsnämnden	15,1	19,1	18,3
Kommunstyrelsen	689,8	582,9	392,3
- varav SBF markförvärv	100,0	100,0	165,0
- varav SBF fastighetsförvärv	5,0	5,0	5,0
- varav SBF fastighetsunderhåll	129,5	138,2	137,7
- varav SBF Södra staden/Uppsalapaketet	320,0	200,0	60,0
- varav SBF inventarier	2,0	6,0	3,0
- varav SBF inventarier stadshus 2020	20,0	80,0	0,0
- varav KLK (IT)	110,1	51,7	19,5
- varav KLK (övrigt exkl IT)	3,2	2,0	2,1
Kulturnämnden	37,5	40,5	38,3
- varav offentlig konst	23,0	23,0	23,0
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	0,1	0,1	0,1
Namngivningsnämnden	0,0	0,0	0,0
Omsorgsnämnden	2,1	2,1	1,1
Plan- och byggnadsnämnden	0,5	0,5	0,5
Räddningsnämnden	12,0	12,0	12,0
Socialnämnden	3,5	2,0	2,0
Utbildningsnämnden	65,8	45,9	41,1
Valnämnden	0,0	0,0	0,0
Äldrenämnden	10,6	7,7	7,1
Överförmyndarnämnden	0,1	0,1	0,1
Summa investeringar nämnder	1 384,2	1 102,3	1 176,9

Investeringar nämnder per investeringskategori			
Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Markförvärv exkl Södra staden/Uppsalapaketet	100,0	100,0	165,0
Markförvärv Södra staden/Uppsalapaketet	320,0	200,0	60,0
Verksamhetsfastigheter	136,7	145,4	144,9
- varav fastighetsförvärv, särskilda boende m.m.	5,0	5,0	5,0
- varav underhållsinvesteringar i verksamhetsfastigheter	131,7	140,4	139,9
Infrastruktur	541,0	385,4	660,1
- varav park/barn, natur/biologisk mångfald	44,8	50,0	40,3
- varav stadsutveckling; stråk, förbindelser	270,1	162,8	243,5
- varav stadsutveckling; allmän plats	57,0	31,5	39,0
- varav gång- och cykelfrämjande	47,0	52,0	75,0
- varav hållbart resande/mobilitet, trafiksäkerhet	24,0	25,0	26,0
- varav teknik och miljöutveckling	47,1	43,2	40,9
- varav Uppsala spårväg	51,1	20,9	195,5
IT	120,0	67,8	31,9
Maskiner och inventarier	166,4	203,7	115,0
Summa investeringar nämnder	1 384,2	1 102,3	1 176,9

Investeringar kommunala bolag			
Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
AB Uppsala Kommun Industrihus	180,0	45,0	0,0
varav projekt> 50 mnkr			
Noatun, Hus A			
Destination Uppsala AB	0,1	0,2	0,1
Fyrishov AB	58,0	124,0	156,5
varav projekt> 50 mnkr			
Fyrishov - ny simhall			
Fyrishov - renovering befintlig badanläggning			
Uppsalahem	953,0	1 050,0	900,2
varav projekt> 50 mnkr			
Salabacke, Blåklinten			
Eriksberg, Granitvägen			
Eriksberg, Täljstenen			
Rackarberget, studentbostäder			
Gottsunda, skivhusen/höghusen etapp 1			
Ultuna, Bäcklösa etapp 2			
Fålhagen, kvarteret Sverre			
Rosendal, kvarteret Dansmästaren			
Bälinge och Björklinge			
Storvreta lägenheter			
Kåbo, kvarteret Fältläkaren			
Storvreta, vårdboende			
Gruppboende			
Uppsala bostadsförmedling AB	0,2	0,2	0,2
Uppsala Kommuns Fastighets AB	99,5	51,0	51,2
Uppsala Kommun Förvaltningsfastigheter AB	411,0	284,0	59,0
varav projekt> 50 mnkr			
Stadshuset			
Uppsala kommun Skolfastigheter AB	975,3	897,0	870,0
varav projekt> 50 mnkr			
Ramsjö förskola/Björkvallskolan			
Bälinge skola			
Eriksbergsskolan			
Flogtaskolan/Kullen, inklusive idrottshall			
Almtunaskolan			
Gränbyskolan och Liljefors			
Brantingskolan			
Johannesbäck			
Vaksala Kyrkskola			
Guntaskolan			
Rosendal skola			
Hugo Alfvén			
Södra Gunsta förskola			
Rosendal förskolor			
Gottsundaskolan			
Österleden			

Investeringar kommunala bolag			
Belopp i miljoner kronor	2020	2021	2022
Uppsala kommun Sport- och rekreationsfastigheter AB	284,0	264,6	316,0
varav projekt> 50 mnkr			
Studenternas fotbollsarena och kommersiella lokaler			
Hockeyarena			
Gränby ishallar			
Lindbacken, konstgräs			
Sporthall Almtunaskolan			
Sporthall Gunsta			
Uppsala Konsert och Kongress AB	5,0	5,0	5,0
Uppsala Parkerings AB	118,3	407,0	218,7
varav projekt> 50 mnkr			
Dansmästaren, Rosendal			
Brandmästaren, Rosendal			
Hovstallängen			
Uppsala stadsteater AB	9,5	6,0	5,0
Uppsala Vatten och Avfall AB	500,0	450,0	400,0
varav projekt> 50 mnkr			
Återvinningscentraler			
Hovgården			
Biogas			
Reningsverk			
Dricksvattenförsörjning			
Ledningsnät, reinvesteringar och exploatering			
Summa investeringar kommunala bolag	3 593,9	3 584,0	2 981,9

Bilaga 11 Kommunfullmäktiges indikatorer och nyckeltal

Kommunfullmäktige följer på en övergripande nivå utvecklingen för de nio inriktningsmålen med stöd av indikatorer. Indikatorer är mått som är möjliga att följa över tid och som är jämförbara med andra kommuner, en given målnivå eller mellan delar inom kommunen. En sådan inomkommunal jämförelse som alltid eftersträvas när det finns underlag handlar om jämförelsen mellan kvinnor och män. För jämförelse med andra kommuner används som regel jämförelsenätverket R9 där Uppsala ingår tillsammans med Eskilstuna, Gävle, Jönköping, Linköping, Norrköping, Södertälje, Västerås och Örebro.

Kommunfullmäktiges indikatorer strävar efter att ha ett invånarperspektiv. Det innebär att indikatorerna som regel handlar om att beskriva samhällsutvecklingen och utvecklingen för dem som är målgrupper för kommunal verksamhet. Det innebär samtidigt att indikatorerna inte beskriver vilka resurser kommunen haft till förfogande eller vilka arbetsinsatser kommunen har genomfört. Sådana indikatorer är mer verksamhetsnära och tas fram inom nämndernas verksamheter som ett stöd för nämndernas styrning.

Indikatorernas främsta syfte är att visa om utvecklingen går i önskvärd riktning och ge underlag för att ompröva kommunfullmäktiges styrning. Det finns i många fall en fördröjning innan kommunens insatser får ett synligt genomslag i samhället. Det är få indikatorer som är utformade på ett sätt som gör att de går att koppla samman med kommunens åtgärder under innevarande år. En bedömning av effekten av kommunfullmäktiges styrning behöver därför göras genom en mer långsiktig analys av utvecklingen i kombination med att följa mer närliggande förändringar, exempelvis i vilken mån åtgärder har genomförts och vilka tidiga effekter åtgärderna anses ha lett till. Indikatorernas trendbeskrivningar eftersträvar ett sådant mer långsiktigt perspektiv genom att trenden bedöms på 5–10 års sikt där så är möjligt.

Indikatorer till Mål och budget 2020–22

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer – generellt

FN:s delmål 5.1 (avskaffa diskriminering av kvinnor och flickor): alla indikatorer som rör människor är könsuppdelade om det finns statistiskt underlag för detta.

FN:s delmål 11a (kopplingar stad-land): flera av indikatorerna som rör invånarnas uppfattning särredovisas på stad-land.

1				
INDIKATORER	NUVÄRDE	JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL-SÄTTNING	TREND
1.1. Ekonomiskt resultat, kommun (helårsprognos 2018 per aug)				
1.1a. Ekonomiskt resultat som andel av skatter och kommunalekonomisk utjämning	1,8%	5,2%	2,0%	~
1.2. Soliditet kommunkoncern, inklusive pensionsåtaganden (2017)	15	22	15-17	↗
1.3. Låneskuld per invånare (2017)	74	66	Max ≤5%	↗
1.4. Bruttoregionalprodukt per invånare (BRP per capita) (2015)	479	452	Öka	↗
1.5. Kvinnors andel av mäns medianinkomst (2016)	81,9	79,6	Öka	↗

1.1 Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser helårsprognos för 2018 per mars. Jämförvärde: helår 2017. Uppdateras en gång per år (februari).

1.2. Källa: Kolada (N03034). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (preliminärt i februari, definitivt i september).

1.3. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde och jämförvärde avser 2017. Nuvärde kommer att uppdateras. Uppdateras en gång per år (februari).

1.4. Källa: SCB. Nuvärde avser 2015. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (december). På länsnivå finns uppgifter för 2016 och på länsnivå framgår att Uppsala län har den kraftigaste tillväxtökningen av alla län sedan år 2000.

1.5. Källa: Beräkning utifrån Kolada (N00905). Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (februari).

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer

1.1: FN:s delmål 16.6 (effektiva, transparenta institutioner med ansvarsutkrävande)

1.2: FN:s delmål 16.6 (effektiva, transparenta institutioner med ansvarsutkrävande)

1.4: FN:s delmål 8.1 (upprätthålla ekonomisk tillväxt), BRP+ (Tillväxtverkets arbete med att bredda uppföljning av livskvalitet)

1.5: 9.9: FN:s delmål 8.5 (hög sysselsättning, goda arbetsvillkor och lika lön för likvärdigt arbete), knyter också an till BRP+ (Tillväxtverkets arbete med att bredda uppföljning av livskvalitet)

2

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL-SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
2.1. Medborgarnas helhetsbedömning av kommunen som en plats att bo och leva på (Nöjd Region-Index) (2017)	64	64	64	60	Öka	~
2.1a. Boende i centralort	64			62 (67)		
2.1b. Boende i annan tätort	66	-	-	64 (60)	Minska skillnad	Skillnad varierar över tid
2.1c. Boende utanför tätort	61			57 (63)		
2.2. Här är bäst att bo. Tidningen fokus rankning av 290 kommuner (2017)	2	-	-	2	Topp 3	➔
2.3. Upplevd trygghet (2017)						
2.3a. I mycket hög grad trygga utomhus på kväll och natt, andel vuxna	28	20	35	32 (42)	Öka	↘
2.3b. Alltid trygga i sitt bostadsområde på kväll och natt, andel gymnasieungdomar	54	41	68	56	Öka	↘
2.3c. Alltid trygga i sitt bostadsområde på kväll och natt, andel ungdomar i åk 7	54	45	62	53	Öka	↘
2.3d. Alltid trygga i sitt bostadsområde på kväll och natt, andel ungdomar i åk 7, åk 9 och gymnasieskolans åk 2 som uppger att de har annan könstillhörighet	50	-	-	47	Öka	-
2.4. Upplevda möjligheter till fritidsaktiviteter						
2.4a. Medborgarnas uppfattning om möjligheterna till fritidsaktiviteter, andel	68	69	67	67	Öka	➔
2.4b. Ungdomars uppfattning om möjligheter att delta i fritidsaktiviteter, andel	87	85	89	85	Öka	➔
2.4c. Ungdomars uppfattning om möjligheter att delta i fritidsaktiviteter, andel av dem som uppger att de har en annan könstillhörighet	67	-	-	59	Öka	-
2.6. Plats i ICCA:s ranking över städer i Sverige där det arrangeras flest konferenser (med bl.a. minst 50 deltagare och en övernattnig) (2016)	Plats 2 av svenska städer	-	-	Plats 3 av svenska städer	Minst plats 3 av svenska städer	↗

2.1. Källa: Kolada (U00402), SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

2.1a-c. Källa: SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016 (Uppsala 2015 inom parentes). Uppdateras en gång per år (januari).

2.2. Källa: Tidningen Fokus undersökning BästAttBo. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde avser Uppsalas värde för 2016. Uppdateras en gång per år (maj).

2.3a. Källa: SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016 (Uppsala 2015 inom parentes). Uppdateras en gång per år (januari).

2.3b-d. Källa: Liv och hälsa ung. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs). För 2.3d saknas underlag för att bedöma trend.

2.4a. Källa: Kolada (U09408), SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

2.4b-c. Källa: Liv och hälsa ung. Avser ungdomar i årskurs 7 och 9 i grundskolan och årskurs 2 i gymnasieskolan. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs) För 2.4c saknas underlag för att bedöma trend.

2.5. Källa: Kolada (N00941). Nuvärde avser 2017. Avser aktiebolag, enskilda näringsidkare, handelsbolag och kommanditbolag. Redan registrerade företag som flyttar in till kommunen från annan kommun ingår inte. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (februari).

2.6. Källa: ICCA Statistics Report. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde avser Uppsala 2015. Uppdateras i maj.

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer

2.3: FN:s delmål 16.1 (minska alla former av våld)

2.5: FN:s delmål 8.3 (underlätta företagande)

3						
INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
3.1. Medborgarnas uppfattning om kommunens insatser för att kommuninvånarna ska kunna leva miljövänligt (2017)	61	62	61	62	Öka	~
3.1a. Boende i centralort	62			58 (60)	Minska skillnad	Skillnad ökar över tid
3.1b. Boende i annan tätort	64	-	-	59 (65)		
3.1c. Boende utanför tätort	53			52 (60)		
3.2. Medborgarnas bedömning av kommunens gång- och cykelvägar (2017)	62	62	62	57	Öka	↗
3.2a. Boende i centralort	62			58 (60)	Minska skillnad	Skillnad varierar över tid
3.2b. Boende i annan tätort	65	-	-	64 (58)		
3.2c. Boende utanför tätort	61			58 (56)		
3.3. Medborgarnas uppfattning om kommunikationer (2017)	69	70	68	65	Öka	➔
3.3a. Boende i centralort	70			67 (71)	Minska skillnad	Skillnad varierar över tid
3.3b. Boende i annan tätort	69	-	-	74 (69)		
3.3c. Boende utanför tätort	63			57 (66)		
3.4. Medborgarnas uppfattning om tillgången på parker, grönområden och natur (2017)	7,4	7,3	7,4	7,9	Öka	➔
3.5. Cykel som andel av färdmedel för resor som börjar och slutar i Uppsala kommun (2016)	30	32	28	-	Öka	↗
3.6. Andel av det motoriserade resandet som invånare i Uppsala kommun gör med kollektivtrafik (2016)	36	42	30	-	Öka	↗
3.7. Använd förnybar energi – egna personbilar/lätta lastbilar, kommunorganisatoriskt, andel (första tertialet 2018)	58	-	-	47	2020: 100	↗
3.8. Utsläpp av växthusgaser, kommungeografiskt, ton CO2ekc (2016)	5,7 (prel)	-	-	5,8 (5,8)	2020: 4,4	↘

3.9. Energianvändning per yta (kWh/m2), kommunorganisatoriskt (2017)	159	-	-	168	Minska	↘
3.10. Solenergi						
3.10a. Solenergi – installerad effekt (MW), kommunorganisatoriskt (2017)	1,2	-	-	1,1	2020: 3,3	↗
3.10b. Solenergi – installerad effekt (MW), kommungeografiskt (2017)	7,3	-	-	4,4	2020: 30	↗
3.10c. Egenproducerad el från solceller av total elanvändning, kommunorganisatoriskt, andel (2017)	0,6	-	-	0,4	2020: 2,0	↗
3.11. Andel ekologiskt producerade livsmedel, egen regi (första tertiet 2018)	42	-	-	41	2023: 100	↗
3.12. Absolut närhet till fiberanslutet bredband, andel (2017)						
3.12a. Andel hushåll i tätort	92	-	-	91	Öka	↗
3.12b. Andel hushåll utanför tätort	27	-	-	30	Öka	↗
3.12c. Andel arbetsställen i tätort	91	-	-	89	Öka	↗
3.12d. Andel arbetsställen utanför tätort	26	-	-	32	Öka	↗

3.1. Källa: Kolada (U07402), SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

3.1a-c Källa: SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016 (Uppsala 2015 inom parentes). Uppdateras en gång per år (januari).

3.2. Källa: Kolada (U07401), SCB:s medborgarundersökning. Se 3.1 för detaljer.

3.2a-c SCB:s medborgarundersökning. Se 3.1a-c för detaljer.

3.3. Källa: Kolada (U45400). Se 3.1 för detaljer.

3.3a-c SCB:s medborgarundersökning. Se 3.1a-c för detaljer.

3.4. Källa: SCB:s medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Samtliga deltagande kommuner 2017. Uppdateras en gång per år (januari).

3.5. Källa: Kollektivtrafikbarometern. Nuvärde avser alla resor som börjar och slutar i Uppsala kommun 2016. Jämförelse för resor inom kommuner saknas. Uppdateras en gång per år.

3.6. Källa: Kollektivtrafikbarometern. Nuvärde avser alla resor som börjar i Uppsala kommun 2016. Jämförelse saknas. Uppdateras en gång per år.

3.7. Källa: Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen). Nuvärde avser preliminära uppgifter för andra tertiet 2018. Jämförvärde avser helår 2017. Uppdateras vid varje tertial med en månads eftersläpning

3.8. Källa: Kollektivtrafikbarometern. Nuvärde avser alla resor som börjar i Uppsala kommun 2016. Jämförelse saknas. Uppdateras en gång per år.

3.9. Källa: Källa: Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016 (rättade värden). Uppdateras en gång per år.

3.10a. Källa: Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016. Uppdateras en gång per år.

3.10b. Källa: Energikontoret i Mälardalen AB. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016. Uppdateras en gång per år.

3.10c. Källa: Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016. Uppdateras en gång per år.

3.11. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser jan-juli 2018. Jämförvärde: Uppsala 2017. Uppdateras vid varje tertial

3.12 Källa: Post- och telestyrelsen. Måttet innebär i princip att en redan fiberansluten byggnad finns på samma gata och har ett gatunummer som faller inom samma total som den fiberanslutna byggnaden. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde avser genomsnitt för R9-kommunerna. Uppdateras en gång per år (mars).

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer

3.1: FN:s delmål 12.8 (medvetenhet som behövs för en hållbar utveckling) och 13.3 (bättre medvetenhet om klimatförändring och klimatanpassning)

3.2: FN:s delmål 11.2 (tillgängliga och hållbara transportsystem och utbyggnad av kollektivtrafik)

3.3: FN:s delmål 11.2 (tillgängliga och hållbara transportsystem och utbyggnad av kollektivtrafik)

3.4: FN:s delmål 11.7 (tillgängliga grönområden och offentliga platser)

3.5: FN:s delmål 11.2 (tillgängliga och hållbara transportsystem och utbyggnad av kollektivtrafik)

3.6: FN:s delmål 11.2 (tillgängliga och hållbara transportsystem och utbyggnad av kollektivtrafik). Knyter an till indikator i Regionala utvecklingsstrategin för målet Fördubblad kollektivtrafik.

3.7: FN:s delmål 7.2 (öka andelen förnybar energi).

3.8: FN:s delmål 9.4 (hållbar infrastruktur och industri). Knyter an till indikator i Regionala utvecklingsstrategin för målet Minskade klimatpåverkande utsläpp.

3.9: FN:s delmål 7.3 (energieffektivitet), FN:s delmål 9.4 (hållbar infrastruktur och industri)

3.10: FN:s delmål 9.4 (hållbar infrastruktur och industri).

3.11: Knyter delvis an till FN:s delmål 14.7 (hållbart fiske).

3.12: FN:s delmål 17.6 (tillgång till vetenskap, teknik och innovation). En variant finns med BRP+ och i indikatorer till den Regionala utvecklingsstrategin (andel med tillgång till 100Mbit/s-uppkoppling).

4

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL-SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
4.1. Ohälsotal bland Uppsalas invånare 16-64 år (2017)	21	25	18	25	Minska	↘
4.1a. Genomsnitt för den fjärdedel bostadsområden med lägst ohälsotal (2017)	7	-	-	8	Minska	Skillnad består
4.1b. Genomsnitt för den fjärdedel bostadsområden med högst ohälsotal (2017)	36	-	-	37	skillnad	
4.2. Upplevd hälsa						
4.2a. Invånare 16-84 år med bra självskattat hälsotillstånd, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2016)	76	74	78	73	Öka	→
4.2b. Invånare 16-84 år med nedsatt psykiskt välbefinnande, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2016)	18	19	16	18	Minska	→
4.2c. Ungdomar som uppger att de mår bra eller mycket bra, andel (2017)	74	67	81	72	Öka	↗
4.2d. Ungdomar som uppger att de mår bra eller mycket bra, andel, som uppger att de har annan könstillhörighet (2017)	45	-	-	43	Öka	→
4.3. Invånare 16-84 år som blivit utsatta för kränkande behandling, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2016)	23	27	19	20	Minska	~
4.4. Invånare 16-84 år som saknar tillit till andra, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2016)	23	23	24	28	Minska	→
4.5. Ungdomar som tycker att man kan lita på de flesta människor, andel (2017)	58	55	63	56	Öka	-
4.5a. Ungdomar som bott i Sverige 10 år eller mer	60	56	64	57	Minska skillnad	-
4.5b. Ungdomar som bott i Sverige 5-9 år	44	32	55	44		
4.5c. Ungdomar som bott i Sverige mindre än 5 år	39	75	53	37		
4.6. Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel (2016)	4,3	-	-	5,8	Minska	↗

4.7. Invånare i hushåll med låg inkomst med hänsyn till hushållets storlek och sammansättning, andel (2016)	14	-	-	16	Minska	➔
4.7a. Födda i Sverige 0-19 år	13	-	-	17	Minska	➔
4.7b. Födda utomlands 0-19 år	39	-	-	57	Minska	↗
4.7c. Födda i Sverige 20+ år	11	-	-	10	Minska	➔
4.7d. Födda utomlands 20+ år	24	-	-	31	Minska	↗
4.7e. Födda i Sverige eller utomlands 65+ år	13	-	-	14	Minska	↗

4.1. Källa: Kolada (N00957). Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Nuvärde avser 2017. Uppdateras en gång per år (februari).

4.1a-b. Källa: SCB. Redovisningen är gjord utifrån resultat på nyckelkodsnivå 5, som är områden som i genomsnitt innehåller ca 500 boenden. 4.1.a visar medelvärdet för de 25 procent av dessa områden som har de lägsta värdena. 4.1.b visar medelvärdet för de 25 procent av dessa områden som har de högsta värdena. Nuvärde avser 2016. Uppdateras en gång per år (maj).

4.2a. Källa: Kolada (U01405), Nationella folkhälsoenkäten. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

4.2b. Källa: Kolada (U01406), Nationella folkhälsoenkäten. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

4.2c-d. Källa: Liv och hälsa ung. Avser elever i årskurs 7 och 9 i grundskolan och årskurs 2 i gymnasieskolan. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).

4.3. Källa: Folkhälsomyndigheten, Nationella folkhälsoenkäten. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

4.4. Källa: Kolada (U01413), Nationella folkhälsoenkäten. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

4.5. Källa: Liv och hälsa ung. Måttet avser ungdomar i årskurs 7 och 9 i grundskolan och årskurs 2 i gymnasieskolan. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Frågan är så ny att det inte går att utläsa någon trend. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).

4.6. Källa: Kolada (N31807). Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (augusti).

4.7. och 4.7a-d. Källa: scb.se (exclfil "Andel personer i hushåll med en låg disponibel inkomst per ke, efter födelseregion och kommun") 4.7e. Källa: Kolada (N01401). Indikatorn avser antal personer som bor i hushåll som har en disponibel inkomst per konsumtionsenhet under 60 procent av medianinkomsten för samtliga. Jämförelse: genomsnitt R9-kommuner. Uppgift om kön saknas. Nuvärde avser 2016. Uppdateras en gång per år (februari).

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer

4.2a-d: Knyter an till regeringens 15 mått på välbefinnande

4.2a: Knyter an till SKL:s Strategi för hälsa

4.3: FN:s delmål 16b (icke-diskriminering)

4.4: Knyter an till SKL:s Strategi för hälsa

4.4-4.5: Knyter an till regeringens 15 mått på välbefinnande

4.5-4.6: FN:s delmål 1.2 (halvera fattigdom och 10.1 (inkomsttillväxt för dem med lägst inkomst). En variant av barn i ekonomiskt utsatta hushåll finns i BRP+ (Tillväxtverkets arbete med att bredda uppföljning av livskvalitet)

5						
INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
5.1. Färdigställda bostäder per 1000 invånare (genomsnitt senaste tre åren), antal (2017)	6,6	-	-	6,0	Öka	↗
5.2. Hyresrätter i bostadsbeståndet, andel (2017)	36	-	-	46	Öka	→
5.3. Genomsnittlig väntetid till särskilt boende för 65- år, antal dagar (2017)	51	52	50	54	Minska	↘
5.4. Arbetslösa, andel (2017)	4,5	3,9	5,1		Minska	→
5.4a. Genomsnitt för den fjärdedel bostadsområden med lägst arbetslöshet	1,2	-	-	-	Minska	-
5.4b. Genomsnitt för den fjärdedel bostadsområden med högst arbetslöshet	10,7	-	-	-	skillnad	
5.5. Förvärvsarbetande 20-64 år, andel (2016)	76	75	77	77	Öka	↗
5.5a. inrikes födda	81	81	81	83	Minska	Skillnad minskar
5.5b. utrikes födda	61	59	64	59	skillnad	
5.6. Invånare 17-24 år som varken studerar eller arbetar (UVAS), andel (2015)	6,1	5,4	6,9	8,6	Minska	↘
5.7. Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel (2016)	28	20	34	36	Öka	↘

5.1. Källa: SCB. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (mars för Uppsala, maj för jämförelsekommuner).

5.2. Källa: SCB. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (maj).

5.3. Källa: Kolada (U23401). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (januari).

5.4. Källa: SCB per nyckelkodsområde 5. Nuvärde avser 2017-10-31. Jämförvärde saknas eftersom 2017 baseras på en ny områdesindelning. Det går därför inte att göra detaljerade jämförelser mellan år. Uppdateras en gång per år.

5.5. Källa: SCB. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (december).

5.6. Källa: Kolada (N02906). Nuvärde avser 2015. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (oktober).

5.7. Källa Källa: Kolada (N00973). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Måttet är så nytt att det inte går att utläsa trend. Uppdateras en gång per år (maj).

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer

5.1: knyter an till indikator för Regionala utvecklingsstrategins mål om ökat bostadsbyggande

5.2: FN:s delmål 11.1 (fullgoda och ekonomiskt överkomliga bostäder)

5.4: FN:s delmål 8.5 (hög sysselsättning, goda arbetsvillkor och lika lön för likvärdigt arbete)

5.5: FN:s delmål 8.5 (hög sysselsättning, goda arbetsvillkor och lika lön för likvärdigt arbete), knyter också an till indikator för Regionala utvecklingsstrategins mål om sysselsättning

5.6: FN:s delmål 8.6 (minska andel ungdomar som varken arbetar eller studerar), knyter an till SKL:s Strategi för hälsa

5.7: FN:s delmål 8.5 (hög sysselsättning, goda arbetsvillkor och lika lön för likvärdigt arbete), knyter an till SKL:s Strategi för hälsa

6						
INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
6.1. Medelvärde för andel positiva svar på samtliga frågor i föräldraenkäten, lägeskommun (2017)	87	88	87	87	Öka	➔
6.2. Trivsel i skolan (2017)	82	80	85	80	Öka	~
6.2a. Trivsel för barn som har bedömd klinisk psykisk ohälsa	43	38	53	41	Minska	-
6.2b. Trivsel för barn som inte har bedömd klinisk psykisk ohälsa	86	84	87	84	skillnad	-
6.3. Grundskoleelever som är behöriga till yrkesinriktade program i gymnasieskolan, lägeskommun, andel (2017)	84	88	80	82	Öka	~
6.4. Genomsnittligt meritvärde i grundskolans årskurs 9, 17 ämnen, lägeskommun (2017)	232	249	217	222	Öka	~
6.5. Elever med minst B i samtliga ämnen årskurs 9, kommunala skolor, andel (2017)	4,5	7,0	2,5	4,2	Öka	➔
6.6. Gymnasieelever med examen inom tre år, lägeskommun, andel (2017)	69	72	65	65	Öka	↗
6.7. Elever med minst E i samtliga kurser, avgångselever gymnasieskolan, kommunala skolor, andel (2017)	72	77	67	64	Öka	-
6.8. Grundläggande kurser vuxenutbildning, andel godkända (2017)	90	91	89	92	Öka	↗
6.9. Gymnasiala teoretiska kurser vuxenutbildning, andel godkända (2017)	79	82	77	81	Öka	➔
6.10. Yrkesutbildningar vuxenutbildning, andel godkända (2017)	89	89	89	92	Öka	~
6.11. Elever som deltar i musik- eller kulturskola som andel av invånare 7-15 år (2016)	18	-	-	19	Öka	↗

- 6.1. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: föregående år. Uppdateras en gång per år (maj).
- 6.2. Källa: Liv och hälsa – ung. Avser ungdomar i årskurs 7 och 9 i grundskolan och årskurs 2 i gymnasieskolan. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Särredovisningen är för ny för att det ska gå att se trend. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).
- 6.3. Källa: Kolada (N15424). Nuvärde avser läsåret 2016/17. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Från och med år 2016 finns inte elever med okänd bakgrund (tillfälliga personnummer) med i den officiella statistiken. Uppdateras en gång per år (oktober).
- 6.4. Källa: Kolada (N15504). Nuvärde avser läsåret 2016/17. Från och med år 2016 finns inte elever med okänd bakgrund (tillfälliga personnummer) med i den officiella statistiken. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (oktober).
- 6.5. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016. Uppdateras en gång per år (preliminärt augusti, definitivt november).
- 6.6. Källa: Kolada (N17448). Nuvärde avser läsåret 2016/17. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Ökningen består åtminstone delvis av att elever med okänd bakgrund (tillfälliga personnummer) inte längre finns med i den officiella statistiken från och med 2016. Uppdateras en gång per år (december).
- 6.7. Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016. Måttet är så nytt att det inte går att utläsa trend. Uppdateras en gång per år (augusti).
- 6.8. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner 2016. Uppdateras en gång per år (februari).
- 6.9. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner 2016. Uppdateras en gång per år (februari).
- 6.10. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner 2016. Uppdateras en gång per år (februari).
- 6.11. Källa: Kolada (U09810). Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Nuvärde avser 2016. Uppdateras en gång per år (juni).

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer

- 6.1-6-10: FN:s delmål 4.5 (minskade utbildningsskillnader mellan könen) och 4a (trygga, inkluderande och ändamålsenliga lärandemiljöer för alla), eftersom indikatorerna är könsuppdelade
- 6.1: FN:s delmål 4.2 (tillgång till förskola av god kvalitet)
- 6.2: FN:s delmål 4a (trygga, inkluderande och ändamålsenliga lärandemiljöer för alla)
- 6.2-6.7: FN:s delmål 4.1 (fullbordad avgiftsfri och likvärdig grundskola- och gymnasieutbildning av god kvalitet)
- 6.3: Knyter an till SKL:s Strategi för hälsa
- 6.6: Knyter an till indikator för Regionala utvecklingsstrategins mål om gymnasieexamen och till SKL:s Strategi för hälsa
- 6.8-6.10: FN:s delmål 4.3 (tillgång till yrkesutbildning och eftergymnasial utbildning av god kvalitet)

7						
INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
7.1. Medborgarnas uppfattning om det stöd och den hjälp som utsatta personer får i kommunen (2017)	48	50	46	50	Öka	➔
7.2. Ej återaktualiserade ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (2017)						
7.2a. Barn 0-12 år	73	75	70	73	Öka	➔
7.2b. Ungdomar 13-20 år	77	74	79	78	Öka	~
7.2c. Vuxna med missbruksproblem	78	74	79	76	Öka	~
7.3. Brukare inom daglig verksamhet som trivs på sin dagliga verksamhet, andel (2017)	78	78	79	85	Öka	-
7.3. Brukare som är nöjda med sin äldreomsorg, andel (2017)						
7.3a. Särskilt boende	81	81	80	83	Öka	➔
7.3b. Hemtjänst	86	86	87	88	Öka	➔
7.4. Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde (2017)	20	20	20	15	Minska	➔
7.5. Kvalitetsaspekter, andel av maxpoäng (2017)						
7.5a. LSS grupp- och serviceboende	72	-	-	75	Öka	~
7.5b. Särskilt boende äldreomsorg	76	-	-	69	Öka	➔
7.6. Invånare 16-84 år med normalvikt, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2016)	54	59	50	48	Öka	⬇
7.7. Alkohol-Narkotika-Tobak						
7.7a. Invånare 16-84 år med riskabla alkoholvanor kommun, andel (%) (2016)	19	14	24	16	Minska	➔
7.7b. Gymnasieungdomar som aldrig druckit alkohol (2017)	27	26	29	26	Öka	↗
7.7c. Gymnasieungdomar som aldrig använt narkotika (2017)	86	87	86	87	Öka	↗
7.7d. Gymnasieungdomar som aldrig har rökt (2017)	53	51	55	52	Öka	↗

7.1. Källa: Kolada (U30400).). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

7.2. Källa: Kolada (U33461, U33400, U35409). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: R9-kommunerna. Uppdateras en gång per år.

7.3. Källa: Kolada (U23471, U21468). Andel som svarat mycket nöjd eller ganska nöjd. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras en gång per år (oktober).

7.4. Källa: Kolada (U21401). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna (förutom Norrköping som inte lämnat uppgift). För Uppsala saknas tidsserie. Uppdateras en gång per år.

7.5. Källa: Kolada (U28423, U23432). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna (förutom Norrköping som inte lämnat uppgift och Örebro som inte lämnat uppgift för särskilt boende). Uppdateras en gång per år (januari).

7.6. Källa: Folkhälsomyndigheten, Nationella folkhälsoenkäten. Med normalvikt avses BMI 18,5-24,9. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

7.7a. Källa: Kolada (U01404). Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras vartannat år (november).

7.7b-d. Källa: Liv och hälsa ung, gymnasieskolan åk 2. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer

7.3: Knyter an till SKL:s Strategi för hälsa

7.6: FN:s delmål 2.2 (avskaffa undernäring)

7.7: FN:s delmål 3.5 (insatser mot drogmissbruk och alkoholmissbruk) och delmål 3.a (tobakskontroll)

8

INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
8.1. Valdeltagande i senaste kommunvalet, (%) (2014)	85	-	-	82	Öka	↗
8.1a. Förstagångsväljare	83	-	-	77	Öka	↗
8.1b. Skillnad mellan distrikt med högsta och lägsta deltagande, procentenheter	36	-	-	35	Minska	-
8.2. Ledamöter som lämnat kommunfullmäktige under mandatperioden, antal (april 2017)	20	15	5	-	Minska	-
8.3. Medborgarnas uppfattning om möjligheter till insyn och inflytande (Nöjd-Inflytande-Index) (2017)	43	45	42	41	Öka	→
8.4. Gymnasieungdomars uppfattning om att påverka kommunen (2017)						
8.4a. Vill vara med och påverka	29	31	27	28	Öka	→
8.4b. Tycker att de har möjlighet att framföra sina åsikter till de som bestämmer	16	13	19	17	Öka	~
8.5. Invånare 16-84 år med lågt socialt deltagande, genomsnittlig andel de fyra senaste åren (2016)	15	13	18	19	Minska	→
8.6. Kommunens samarbete med föreningslivet (april 2018)						
8.6a. Föreningar som anslutit sig till Lokal överenskommelse med föreningslivet, antal	115	-	-	111	Öka	↗
8.6b. Idéburet-offentliga partnerskap, antal	5	-	-	5	Öka	↗

8.1. Källa: Kolada (N05401). Nuvärde avser valet 2014. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras vart fjärde år.

8.1b. Källa: SKL. Nuvärde avser valet 2014. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras vart fjärde år.

8.1b. Källa: SKL, se även Kolada (N05833-N05831). Uppsala har 166 valdistrikt. Nuvärde avser valet 2014. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommunerna. Uppdateras vart fjärde år.

8.2. Källa: Valmyndigheten. Nuvärde avser april 2018. Jämförvärde saknas. Uppdateras varje tertial.

8.3. Källa: Kolada (U00408). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).

8.4. Källa: Liv och hälsa ung, gymnasieskolans åk 2. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: länet totalt. Uppdateras vartannat år (hösten samma år som undersökningen genomförs).

8.5. Folkhälsomyndigheten, Nationella folkhälsoenkäten. Med socialt deltagande menas deltagande i sportevenemang, studiecirkel, konstutställning, fest, m.m. Nuvärde avser 2016. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras vartannat år (november).

8.6a-b. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser april 2018. Jämförvärde: december 2017. Uppdateras varje tertial.

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer

8.1-8.4: FN:s delmål 10.2 (allas inkludering i det sociala, ekonomiska och politiska livet), finns också med som ett av måtten i BRP+ (Tillväxtverkets arbete med att bredda uppföljning av livskvalitet) avseende Medborgarengagemang och demokratisk delaktighet

8.2: FN:s delmål 16.7 (lyhört, inkluderande beslutsfattande)

8.3: FN:s delmål 16.7 (lyhört, inkluderande beslutsfattande)

8.4: FN:s delmål 16.7 (lyhört, inkluderande beslutsfattande)

8.5: Knyter an till BRP+ (Tillväxtverkets arbete med att bredda uppföljning av livskvalitet)

9						
INDIKATORER	NUVÄRDE			JÄMFÖR- VÄRDE	MÅL- SÄTTNING	TREND
	TOTALT	KVINNOR	MÄN			
9.1. Medborgarnas helhetsbedömning av kommunens verksamheter (Nöjd Medborgar-Index) (2017)	60	61	60	58	Öka	~
9.1a. Boende i centralort	60			54 (60)	Minska skillnad	Skillnad ökar över tid
9.1b. Boende i annan tätort	65	-	-	59 (61)		
9.1c. Boende utanför tätort	55			52 (57)		
9.2. Medborgarnas uppfattning om kommunens bemötande och tillgänglighet (2017)	55	57	54	56	Öka	➔
9.2a. Boende i centralort	56			53 (55)	Minska skillnad	Skillnad ökar över tid
9.2b. Boende i annan tätort	62	-	-	53 (52)		
9.2c. Boende utanför tätort	49			48 (52)		
9.3. Företagarnas uppfattning av kommunens service (2017)	68	-	-	72	Öka	↗
9.4. Hållbart medarbetarengagemang (HME), totalindex (2017)	77	78	74	79	Öka	-
9.5. Index över attraktiva arbetsvillkor (2017)	104	-	-	98	Öka	➔
9.6. Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, procent (2017)	6,9	7,8	4,5	6,8	Minska	↗
9.7. Medarbetare som har många frånvarotillfällen under de senaste 12 månaderna (6 eller fler), andel (2016)	10	11	7	10	Minska	↘
9.8. Lönegap median kvinnor-median män anställda av kommunen, kr (2016)	125	-	-	120	0	↗
9.9. Könsfördelning hos kommunanställda (april 2018)	-	74	26	74	50%	Skillnad minskar över tid

9.9a. Könsfördelning hos samtliga chefer	-	66	34	66	Andel kvinnor ska minst vara i nivå med könsfördelningen totalt	Skillnad minskar över tid
9.9b. Könsfördelning hos chefer som leder chefer	-	61	39	63		
9.9c. Könsfördelning hos chefer som leder medarbetare	-	67	33	66		
9.10. Heltidsanställda månadsavlönade, andel (2017)	85	85	87	82	Öka	↗

- 9.1. Källa: Kolada (U00401). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt för deltagande kommuner med över 50 000 invånare. Uppdateras en gång per år (januari).
- 9.1a-c. Källa: SCB:s Medborgarundersökning. Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: Uppsala 2016 (Uppsala 2015 inom parentes). Uppdateras en gång per år (januari).
- 9.2. Källa: Kolada (U00400). Se 9.1 för detaljer.
- 9.2a-c. Källa: SCB:s Medborgarundersökning. Se 9.1a-c för detaljer.
- 9.3. Källa: Kolada (U07451). Nuvärde avser 2018. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (maj).
- 9.4. Källa: Kolada (U00200). Nuvärde avser 2017. Uppsala har ännu inte genomfört undersökningen tillräckligt ofta för att det ska gå att se en trend. Jämförvärde: genomsnitt deltagande R9-kommuner (Eskilstuna, Gävle, Södertälje, Uppsala, Västerås). Uppdateras en gång per år.
- 9.5. Källa: Skandinaviska nyckeltalsinstitutet. Nuvärde avser 2017. Maximal nivå är 180. Jämförvärde: median av deltagande kommuner. Uppdateras en gång per år (april).
- 9.6. Källa: Kolada (N00090). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (mars).
- 9.7. Källa: Egen uppföljning. Nuvärde avser sep 2015-augusti 2016. Jämförvärde saknas. Könsuppdelad statistik kommer att finnas längre fram. Uppdateras varje tertial.
- 9.8. Källa: Kolada (N00951). Nuvärde avser 2016. Lönegapet avser skillnad i medianmånadslön mellan kvinnor och män. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (maj).
- 9.9. Källa: Egen uppföljning (Heroma/Hypergene). Nuvärde avser april 2018. Jämförvärde: genomsnitt för andel kvinnor 2015-2017. Uppdateras en gång per år.
- 9.10. Källa: Kolada (N00206). Nuvärde avser 2017. Jämförvärde: genomsnitt R9-kommuner. Uppdateras en gång per år (april).

Koppling till Agenda 2030 och andra styrstrukturer

- 9.1-9.3: FN:s delmål 16.6 (effektiva och transparenta institutioner, nöjdhet)
- 9.4: FN:s delmål 8.8 (trygg och säker arbetsmiljö)
- 9.8: FN:s delmål 8.5 (hög sysselsättning, goda arbetsvillkor och lika lön för likvärdigt arbete)
- 9.9: FN:s delmål 5.5 (kvinnors lika möjligheter till ledarskap)
- 9.10: FN:s delmål 8.5 (hög sysselsättning, goda arbetsvillkor och lika lön för likvärdigt arbete)

Nyckeltal

Nyckeltal används för att följa utvecklingen inom kommunens ansvarsområden generellt. Ambitionen är att nyckeltalen ska vara stabila över tid. De ska också ge möjlighet att jämföra Uppsala med andra kommuner. I många fall går det också att göra jämförelser inom Uppsala. Exempelvis kan som regel de indikatorer och nyckeltal som rör individer redovisas uppdelat på kön och i många fall även utifrån geografi (exempelvis stad/landsbygd).

Några av nyckeltalen används som indikatorer för att följa om utvecklingen går i riktning mot inriktningsmålen. I nyckeltalstabellerna nedan framgår om ett nyckeltal används som indikator till ett inriktningsmål eller inte.

Nyckeltalen följer den verksamhetsindelning som är gjord av SKL inom ramen för Klassa-projektet. Det handlar om en viss anpassning av den indelning som SCB använder sig av för framför allt den ekonomiska uppföljningen. Anledningen till att SKL anpassat indelningen är att få en indelning som fungerar bättre för verksamhetsuppföljning och för att beskriva processer. Indelningen finns på flera nivåer där lägre nivåer är mer detaljerade beskrivningar av högre nivåer. Här används indelningen för den högsta nivån för kärnprocesser som grund för indelning av nyckeltal:

- Fysisk planering
- Miljö- och samhällsskydd
- Infrastruktur
- Näringsliv, arbete och integration
- Utbildning
- Kultur, fritid, turism
- Vård och omsorg
- Särskilda samhällsinsatser

Därutöver hamnar några nyckeltal i den högsta nivån för stödprocesser, exempelvis Lokalförsörjning och fastighetsunderhåll eller HR/Personal. Dessa nyckeltal redovisas tillsammans med övergripande nyckeltal under rubriken Övergripande.

FYSISK PLANERING		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Antal färdigställda bostäder per 1000 invånare (genomsnitt senaste tre åren)	SCB	Mål 5
Antal påbörjade bostäder per 1000 invånare (genomsnitt senaste tre åren)	SCB	
Förändring av antalet bostäder jämfört med föregående år per 1000 invånare (fördelat på boendeformer)	SCB	
Andel hyresrätter i bostadsbeståndet	SCB	Mål 5
Andel bygglov som har beslutats inom föreskriven tid	Egen uppföljning	
Antal kvadratmeter bygglov för verksamheter	Egen uppföljning	

MILJÖ- OCH SAMHÄLLSSKYDD		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Kommunens insatser för att kommuninvånarna ska kunna leva miljövänligt	Kolada (U07402)	Mål 3
Antal dygn som luften har sämre kvalitet än miljökvalitetsnorm (PM2.5, PM10, kvävedioxid)	Östra Svealands luftvårdsförbund	
Utsläpp av växthusgaser totalt [ton CO2ekc] (kommungeografiskt)	Olika källor. Kombinerar av Uppsala kommun.	Mål 3
Miljöfordon – egna fordon personbilar/lätta lastbilar (kommunorganisatoriskt), andel	Kolada (U00437)	
Fossilbränslefria fordon – egna fordon personbilar/lätta lastbilar (kommunorganisatoriskt), andel		
Andel använd förnybar energi – egna personbilar och lätta lastbilar (kommunorganisatoriskt)	Egen uppföljning	Mål 3
Solenergi – installerad effekt (MW)	Vidareutvecklas nationellt	Mål 3
Andel ekologiskt producerade livsmedel (egen regi)	Egen uppföljning	Mål 3
Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel	Kolada (U07414)	
Kemisk och ekologisk vattenstatus i Fyrisån (mät punkt Flottsund, mikrogram per liter)	Egen uppföljning	

MILJÖ- OCH SAMHÄLLSSKYDD		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Kostnad miljö- och hälsoskydd, myndighetsutövning, kr/inv	Kolada (N07006)	
Nettokostnad alkoholtillstånd m.m, kr/inv	Kolada (N07028)	
Utvecklade bränder i byggnad, antal/1000 inv	Kolada (U07415)	
Responstid (tid från 112-samtal till första resurs är på plats) för räddningstjänst, mediantid i minuter	Kolada (U07442)	
Nettokostnad räddningstjänst, kr/inv	Kolada (N07041)	

INFRASTRUKTUR		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Medborgarnas uppfattning om kommunikationer	Kolada (U45400)	Mål 3
Medborgarnas uppfattning om möjligheten att använda kollektivtrafiken för resor	SCB Medborgarundersökning	
Andel av det motoriserade resandet som invånare i Uppsala kommun gör med kollektivtrafik	Kollektivtrafikbarometern	Mål 3
Medborgarnas uppfattning om tillgången på gång- och cykelvägar	SCB Medborgarundersökning	
Cykel som andel av färdmedel (gång, cykel, buss, bil, övrigt)	Egen undersökning (resvaneundersökning)	Mål 3
Medborgarnas bedömning av kommunens gång- och cykelvägar	Kolada (U07401)	Mål 3
Medborgarnas uppfattning om gator och vägar	Kolada (U07400)	
Nettokostnad gator och vägar samt parkering, kr/inv	Kolada (N07024)	
Hushåll med tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s, andel	Kolada (N07900)	
Absolut närhet till fiberanslutet bredband, andel	Post- och telestyrelsen	Mål 3
Medborgarnas uppfattning om tillgången på parker, grönområden och natur	SCB Medborgarundersökning	Mål 3

INFRASTRUKTUR		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Nettokostnad parker, kr/inv	Kolada (N07025)	

NÄRINGSLIV, ARBETE OCH INTEGRATION		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Förvärvsarbetande med arbetsplats i regionen (dagbefolkning)	SCB	
Förvärvsarbetande med bostad i regionen (nattbefolkning), andel, inklusive uppdelning mellan inrikes och utrikes födda	SCB	Mål 5
Lönegap median kvinnor-median män anställda av kommunen, kr	Kolada (N00951)	Mål 9
Kvinnors andel av mäns medianinkomst	Kolada (N00905)	Mål 1
Invånare i hushåll med låg inkomst med hänsyn till hushållets storlek och sammansättning, andel, inklusive uppdelning utifrån ålder	SCB	Mål 4
Invånare 17-24 år som varken studerar eller arbetar (UVAS), andel	Kolada (N02906)	Mål 5
Lämnat etableringsuppdraget och börjat arbeta eller studera (status efter 90 dagar), andel	Kolada (N00973)	Mål 5
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter fullföljd gymnasieutbildning, hemkommun, andel	Kolada (N17434)	
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, andel deltagare som börjat arbeta eller studera	Kolada (U40406, U40409)	
Arbetslösa, inklusive skillnad mellan områden i Uppsala kommun avseende andel arbetslösa (kvartil 1 och kvartil 3)	SCB per nyckelkodsområde 5	Mål 5
Andel ungdomar som haft feriejobb/-praktik via kommunen av det totala antalet ungdomar 14-18 år	Kolada	
Nettokostnad arbetsmarknadsåtgärder, kr/inv	Kolada (N40011)	
Antal nyregistrerade företag	Tillväxtanalys/SCB	Mål 2
Antal företag, skillnad mot föregående år	Bolagsverket	
Företagarnas uppfattning av kommunens service	Kolada (U07451)	Mål 9

NÄRINGS LIV, ARBETE OCH INTEGRATION		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Nettoinflyttning till landsbygden	SCB	
Andel andra upplåtelseformer än äganderätt på landsbygden.	SCB	
Antal boende per jobb på landsbygden.	SCB	
Möten godkända av ICCA, minst 50 delegater och en natts övernattning, m.m.	ICCA Statistics Report	Mål 2
Antal föreningar som anslutit sig till Lokal överenskommelse med föreningslivet (LÖK)	Egen uppföljning	Mål 8
Antal ideella-offentliga partnerskap (IOP)	Egen uppföljning	Mål 8
Nettokostnad näringslivsfrämjande åtgärder, kr/inv	Kolada (N40009)	
Antal mottagna i flyktingmottagande under året med uppehållstillstånd per 1 000 invånare	Kolada (N01986, N01951)	
Skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år som förvärvsarbetar, andel	Kolada (N00700)	
Skyddsbehövande och anhöriga (flyktingar) 20-64 år som studerar (CSN-berättigad utbildning), andel	Kolada (N00701)	
Nettokostnad svenska för invandrare, kr/inv	Kolada (N18008)	
Nettokostnad flyktingmottagande, kr/inv	Kolada (N40010)	

UTBILDNING		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Barn per årsarbetare i förskola, lägeskommun	Kolada (N11102)	
Medelvärde för andel positiva svar på samtliga frågor i föräldraenkäten	Egen uppföljning	Mål 6
Kostnad förskola, kr/inskrivet barn	Kolada (N11008)	
Kostnad för lokaler i kommunal förskola kr/inskrivet barn	Egen uppföljning	
Nettokostnadsavvikelse förskola, inkl. öppen förskola, (%)	Kolada (N11024)	
Inskrivna barn/årsarbetare i fritidshem, antal	Kolada (N13014)	
Nettokostnadsavvikelse fritidshem inkl. öppen fritidsverksamhet, (%)	Kolada (N13020)	

UTBILDNING		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Trivsel i skolan	Liv och hälsa – ung	Mål 6
Antal elever per lärare (årsarbetare) i grundskola, lägeskommun	Kolada (N15033)	
Elevernas syn på skolan och undervisningen, åk 5	Kolada (U15454)	
Elevernas syn på skolan och undervisningen, åk 8	Kolada (U15455)	
Grundskoleelever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen i årskurs 9, lägeskommun, andel	Kolada (N15418)	
Elever med minst B i samtliga ämnen årskurs 9, kommunala skolor, andel	Egen uppföljning	Mål 6
Genomsnittligt meritvärde i grundskolans årskurs 9 (17 ämnen), lägeskommun	Kolada (N15504)	Mål 6
Grundskoleelever som är behöriga till ett yrkesprogram i gymnasieskolan, lägeskommun, andel	Kolada (N15424)	Mål 6
Kostnad grundskola inkl. förskoleklass hemkommun, kr/elev	Kolada (N15027)	
Kostnad för lokaler i kommunal grundskola, kr/elev	Kolada (N15009)	
Nettokostnadsavvikelse grundskola inkl. förskoleklass, (%)	Kolada (N15001)	
Kostnad grundsärskola, hemkommun, kr/elev	Kolada (N18021)	
Gymnasiefrekvens (andel 16-18-åringar som är inskrivna i gymnasieskolan)	Kolada (N17899)	
Andel gymnasieelever med examen inom tre år	Kolada (N17448)	Mål 6
Elever med minst E i samtliga kurser, avgångselever gymnasieskolan, kommunala skolor, andel	Egen uppföljning	Mål 6
Genomsnittlig betygspoäng efter avslutad gymnasieutbildning, hemkommun	Kolada (N17500)	
Kostnad gymnasieskola hemkommun, kr/elev	Kolada (N17005)	
Kostnader för lokaler i kommunal gymnasieskola, kr/elev	Kolada (N17008)	
Nettokostnadsavvikelse gymnasieskola, (%)	Kolada (N17001)	
Kostnad gymnasiesärskola, hemkommun, kr/elev	Egen uppföljning	
Elever som deltar i musik- eller kulturskola som andel av invånare 7-15 år, (%)	Kolada (U09810)	Mål 6
Nettokostnad musik- och kulturskola, kr/inv	Kolada (N09023)	
Grundläggande kurser vuxenutbildning, andel godkända	Egen uppföljning	Mål 6
Gymnasiala teoretiska kurser vuxenutbildning, andel godkända	Egen uppföljning	Mål 6

UTBILDNING		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Yrkesutbildningar vuxenutbildning, andel godkända	Egen uppföljning	Mål 6
Invånare 20-64 år som deltar i vuxenutbildning, andel	Kolada (N18891)	
Kostnad komvux, kr/heltidsstuderande	Kolada (N18001)	
Varav nettokostnad grundläggande vuxenutbildning, kr/inv	Kolada (N18012)	
Varav nettokostnad gymnasial vuxenutbildning, kr/inv	Kolada (N18005)	

KULTUR, FRITID OCH TURISM		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Medborgarnas uppfattning om möjligheterna till fritidsaktiviteter i kommunen	Kolada (U09408)	Mål 2
Andel barn och ungdomar som upplever att de har möjlighet att utveckla sina intressen i fritidsverksamheten	Liv och hälsa – ung	
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år, andel (%)	Kolada (U09800)	
Aktiva låntagare i kommunala bibliotek, antal/1000 inv	Kolada (N09809)	
Kommunalt bidrag till idrottsföreningar, kr/inv	Kolada (U09811)	
Nettokostnad fritidsverksamhet, kr/inv	Kolada (N09018)	
Varav nettokostnad allmän fritidsverksamhet, kr/inv	Kolada (N09019)	
Varav nettokostnad fritidsgårdar, kr/inv	Kolada (N09020)	
Varav nettokostnad Idrotts- och fritidsanläggningar, kr/inv	Kolada (N09021)	
Nettokostnad kulturverksamhet, kr/inv	Kolada (N09022)	
Varav nettokostnad allmän kulturverksamhet, kr/inv	Kolada (N09025)	
Varav nettokostnad bibliotek, kr/inv	Kolada (N09026)	
Kommersiella gästnätter (på hotell, vandrarhem, stugby och camping) i Uppsala kommun, ökning i procent per år	SCB/Tillväxtverket	

VÅRD OCH OMSORG		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Invånare som någon gång under året erhållit ekonomiskt bistånd, andel	Kolada (N31807)	Mål 4
Andel unga vuxna med ekonomiskt bistånd, andel	Kolada (U31804)	
Väntetid i antal dagar från första kontakttillfället för ansökan vid nybesök till beslut inom försörjningsstöd, medelvärde	Kolada (U31402)	
Vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel (%)	Kolada (N31814)	
Barn i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd, andel av alla barn i kommunen	Kolada (U31809)	
Skillnad mellan områden i Uppsala kommun avseende andel hushåll som har ekonomiskt bistånd (kvartil 1, median och kvartil 3). (AMN)	SCB per nyckelkodsområde 5	
Antal barnfamiljer med ekonomiskt bistånd som erbjuds utbildnings- och arbetsmarknadsinsatser	Egen uppföljning	
Nettokostnad ekonomiskt bistånd, kr/inv	Kolada (N31008)	
Nettokostnadsavvikelse individ- och familjeomsorg, (%)	Kolada (N30001)	
Orosanmälningar 0-12 år/1000 inv	Egen uppföljning	
Orosanmälningar 13-17 år/1000 inv	Egen uppföljning	
Orosanmälningar 18-20 år/1000 inv	Egen uppföljning	
Invånare 0-20 år placerade i institution eller familjehem, antal/1000	Kolada (N33808)	
Vårddygnet i familjehem, antal/inv 0-20 år	Kolada (N33801)	
Vårddygnet i institutionsvård, antal/invånare 0-20 år	Kolada (N33800)	
Ej återaktualiserade barn 0-12 år/ungdomar 13-20 år/vuxna med missbruksproblem ett år efter avslutad utredning eller insats, andel (%)	Kolada (U33461), (U33400), (U35409)	Mål 7
Andel brukare som är nöjda med det stöd de får av socialtjänsten	Nationell undersökning	
Nettokostnad barn och ungdomsvård, kr/inv	Kolada (N33016)	
Vårddygnet i institutionsvård vuxna missbrukare, antal/invånare 21-64 år	Kolada (N35804)	
Nettokostnad missbrukarvård totalt för vuxna, kr/inv	Kolada (N35019)	
Invånare 0-64 år med insatser enl. LSS, andel (%)	Kolada (N28890)	
Invånare 0-64 år med hemtjänst eller särskilt boende (%)	Kolada (N25892)	

VÅRD OCH OMSORG		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Invånare 0-64 år med hemtjänst i ordinärt boende funktionsnedsättning, andel (%)	Kolada (N25891)	
Invånare 0-64 år med särskilt boende funktionsnedsättning, andel (%)	Kolada (N25890)	
Invånare 0-64 år med kommunal hälso- och sjukvård (%)	Kolada (N25893)	
Kvalitetsaspekter LSS grupp- och serviceboende, andel av maxpoäng	KKiK	Mål 7
Antal ej verkställda biståndsbeslut enligt LSS	Egen uppföljning	
Nettokostnad personer med funktionsnedsättning, kr/inv	Kolada ((N20044-N20014)+ N28016+N20013))	
Nettokostnadsavvikelse LSS, (%)	Kolada (N28018)	
Invånare 65+ som var beviljade hemtjänst i ordinärt boende, andel (%)	Kolada (N21890)	
Invånare 65-79 år med hemtjänst ordinärt boende, andel (%)	Kolada (N21800)	
Invånare 65+ i särskilda boendeformer, andel (%)	Kolada (N23890)	
Andel brukare 65+ som är ganska/mycket nöjda med sin hemtjänst	Kolada (U21468)	Mål 7
Andel brukare 65+ som är ganska/mycket nöjda med sitt särskilda boende	Kolada (U23471)	Mål 7
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde	Kolada (U21401)	Mål 7
Beviljade/beräknade hemtjänsttimmar per månad och person 65+ med hemtjänst i ordinärt boende, antal	Kolada (N21803)	
Antal valbara utförare i nämndens valfrihetssystem för hemvård	Egen uppföljning	
Antal ej verkställda biståndsbeslut om särskilt boende inom 3 månader	Egen uppföljning	
Genomsnittlig väntetid till särskilt boende 65- år, medelvärde	Kolada (U23401)	Mål 5
Kvalitetsaspekter särskilt boende äldreomsorg, andel av maxpoäng	KKiK	Mål 7
Personer med beslut om särskilt boende som fått önskemål om visst boende tillgodosett, andel (%)	Egen uppföljning	
Kostnad korttidsvård äldreomsorg, kr/inv 65+	Kolada (N21021)	
Nettokostnad äldreomsorg, kr/inv	Kolada (N20014)	

VÅRD OCH OMSORG		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%)	Kolada (N20900)	
Återstående medellivslängd vid födseln (män) kommun, år	Kolada (N00925)	
Återstående medellivslängd vid födseln (män) kommun, år	Kolada (N00923)	
Invånare 16-84 år med normalvikt, andel	Folkhälsomyndigheten	Mål 7
Medborgarnas uppfattning om det stöd och den hjälp som utsatta personer får i kommunen	SCB medborgarundersökning	Mål 7
Ohälsotal bland Uppsalas invånare 16-64 år, inklusive skillnaden mellan bostadsområden som ligger i kvartil 1 och i kvartil 3	Kolada (N00957), SCB per nyckelkodsområde 5	Mål 4
Invånare 16-84 år med bra självskattat hälsotillstånd, andel	Kolada (U01405)	Mål 4
Andel ungdomar som uppger att de mår bra eller mycket bra (gymnasieskolans åk 2)	Liv och hälsa ung	Mål 4
Invånare 16-84 år med nedsatt psykiskt välbefinnande, andel	Kolada (U01406)	Mål 4
Invånare 16-84 år som blivit utsatta för kränkande behandling, andel	Folkhälsomyndigheten	Mål 4
Invånare 16-84 år som saknar tillit till andra, andel	Kolada (U01413)	Mål 4
Ungdomar som tycker att man kan lita på de flesta människor, andel	Liv och hälsa ung	Mål 4
Invånare 16-84 år med riskabla alkoholvanor kommun, andel	Kolada (U01404)	Mål 7
Gymnasieungdomar som aldrig druckit alkohol, andel	Liv och hälsa ung	Mål 7
Gymnasieungdomar som aldrig använt narkotika, andel	Liv och hälsa ung	Mål 7
Gymnasieungdomar som aldrig har rökt, andel	Liv och hälsa ung	Mål 7
Invånare 16-84 år med lågt socialt deltagande, andel	Folkhälsomyndigheten	Mål 8

SÄRSKILDA SAMHÄLLSINSATSER		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Längst väntetid för fördjupad budget- och skuldrådgivning, i antal veckor	Egen uppföljning	

KOMMUNÖVERGRIPANDE		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Medborgarnas helhetsbedömning av kommunen som en plats att bo och leva på (Nöjd-Region-Index)	Kolada (U00402)	Mål 2
I mycket hög grad trygga utomhus på kväll och natt, andel vuxna	Medborgarundersökningen	Mål 2
Alltid trygga i sitt bostadsområde på kväll och natt	Liv och hälsa – ung	Mål 2
Medborgarnas helhetsbedömning av kommunens verksamheter (Nöjd-Medborgar-Index)	Kolada (U00401)	Mål 9
Medborgarnas uppfattning om kommunens bemötande och tillgänglighet	Kolada (U00400)	Mål 9
Här är bäst att bo. Tidningen fokus rankning av 290 kommuner, bäst resultat 1	Tidningen Fokus undersökning BästAttBo	Mål 2
Anmällda våldsbrott i kommunen, antal/100 000 inv	Kolada (N07403)	
Anmällda misshandelsbrott mot kvinna, inomhus i nära relation med offret i kommunen, antal/100 000 inv	Kolada (N07401)	
Anmällda brott om grov kvinnofridsbränkning i kommunen, antal/100 000 inv	Kolada (N07402)	
Ledamöter som lämnat kommunfullmäktige under mandatperioden	Valmyndigheten	Mål 8
Tillsvidareanställda månadsavlönade, kommun, andel (%)	Kolada (N00200)	
Visstidsanställda månadsavlönade, kommun, andel (%)	Kolada (N00201)	
Årsarbetare, kommunalt anställda i ledningsarbete (andel)	Kolada (N00073)/(N00098)	
Könsfördelning hos kommunanställda chefer	Egen uppföljning	Mål 9
Nya tillsvidareanställda under året, kommun, andel (%)	Kolada (N00215)	
Visstidsanställda timavlönade, kommun, andel (%)	Kolada (N00202)	
Andel tillsvidareanställda som arbetar heltid	Egen uppföljning	
Arbetad tid utförd av visstidsanställda timavlönade, kommun (andel)	Kolada (N00205)	
Avgångna tillsvidareanställda under året, kommun, andel (%)	Kolada (N00216)	

KOMMUNÖVERGRIPANDE		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Hållbart medarbetarengagemang (HME), totalindex	Kolada (U00200)	Mål 9
Hållbart medarbetarengagemang (HME) avseende mål, utvärdering och förväntningar (styrningsindex)	Kolada (U00203)	
Index över attraktiva arbetsvillkor	Nyckeltalsinstitutet	Mål 9
Sjukfrånvaro kommunalt anställda totalt, procent	Kolada (N00090)	Mål 9
Andel medarbetare som har många frånvarotillfällen under de senaste 12 månaderna (6 eller fler)	Egen uppföljning	Mål 9
Valdeltagande i senaste kommunvalet, andel, med särredovisning av förstagångsväljare samt skillnaden mellan de distrikt som hade det högsta och lägsta deltagandet	Kolada (N05401), SKL	Mål 8
Medborgarnas uppfattning om möjligheter till insyn och inflytande (Nöjd-Inflytande-Index)	Kolada (U00408)	Mål 8
Andel ungdomar som uppger att de har möjlighet att framföra sina åsikter till de som bestämmer i kommunen (gymnasieskolans åk 2)	Liv och hälsa ung	Mål 8
Andel ungdomar som uppger att de vill vara med och påverka (gymnasieskolans åk 2)	Liv och hälsa ung	Mål 8
Total energianvändning för fastigheter och verksamheter (GWh) (kommunorganisatoriskt)	Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen)	
Energianvändning per yta (kWh/m2) (kommunorganisatoriskt totalt, för lokaler och för bostäder)	Egen uppföljning (Hållbarhetsportalen)	Mål 3 (totalt)
Självfinansieringsgrad (indikerar förmåga att täcka planerade investeringar utan ytterligare skuldsättning)	Kommunens ekonomiska uppföljning	
Låneskuld per invånare	Kommunens ekonomiska uppföljning	Mål 1
Brutto regionalprodukt per invånare (BRP per capita)	SCB	Mål 1
Ekonomiskt resultat som andel av skatter och kommunalekonomisk utjämning	Kommunens ekonomiska uppföljning	Mål 1
Förändring av skatt och kommunalekonomisk utjämning	Kommunens ekonomiska uppföljning	Mål 1

KOMMUNÖVERGRIPANDE		
Nyckeltal	Källa	Indikator
Förändring av nettokostnad för egentlig verksamhet	Kommunens ekonomiska uppföljning	Mål 1
Soliditet, kommunkoncern, inklusive pensionsåtaganden	Kolada (N03034)	Mål 1
Soliditet, kommunkoncern	Kolada (N03110)	

Bilaga 12 Uppföljningsplan 2020

Läggs till inför Kommunstyrelsens beslut i oktober.

Bilaga 13 Styrdokument beslutade av kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen

Arbetsgivarstadga (KF 2014)
Arbetsgivarpolicy för medarbetarskap, ledarskap samt arbetsmiljö och samverkan (KF 2012) och tillhörande riktlinjer (KS 2014–2015)
Arkitekturpolicy (KF 2016)
Avfallsplan för Uppsala kommun 2014–2022 (KF 2014)
Attestreglemente (KF 2016)
Biblioteksplan (KS 2016)
Bolagsordningar (KF 2014)
Borgensprinciper (KF 2014)
Bostadspolitisk strategi (KF 2010)
Bredbandsprogram (KS 2018)
Cykelpolicy (KF 2013)
Dagvattenprogram (KF 2014)
Delegationsordning (KF 2018)
Drogpolitiskt program (KS 2013)
Ekologiskt ramverk för planer och program (KF 2014)
Energiprogram 2050 (KF 2018)
Finanspolicy (KF 2018)
Finansiella riktlinjer för Uppsala kommunkoncern (KS 2018)
Fördjupad översiktsplan för södra staden (KF 2018)
Försäkringspolicy med tillhörande riktlinjer (KF 2015)
Handlingsinriktning för fossilbränslefri kollektivtrafik 2020 (KF 2010)
Handlingsprogram för förebyggande verksamhet och räddningstjänst 2013–2015 (KF 2013)
Handlingsplan bostad för alla (KS 2019)
Handlingsplan för att främja mänskliga rättigheter och motverka diskriminering och rasism (KS 2017)
Handlingsplan för trygghet och säkerhet 2018–2022 (KF 2018)
Handlingsplan mot våldsbejakande extremism (KF 2016)
Idrott- och fritidspolitiska programmet (KF 2015)
Innerstadsstrategi (KF 2016)
Kulturpolitiskt program (KF 2005)
Kvalitetspolicy (KF 2018)
Landsbygdsprogram (KF 2017)
Ledningsplan inför och vid allvarlig störning (KF 2017)
Lokalförsörjningsplan för pedagogiska lokaler 2017–2020 med utblick mot 2030 (KS 2017)
Miljö- och klimatprogram (KF 2014)
Minoritetspolicy (KF 2011)
Riktlinjer för Uppsalas parker (KS 2013)
Naturvårdsprogram (KF 2006)
Näringslivsprogram (KF 2017)
Placeringsreglemente för förvaldade donationsstiftelser (KF 2016)
Handlingsplan Gottsunda/Valsätra (2019)
Policy för hållbar utveckling (KF 2017)
Policy och riktlinjer för internationellt arbete (KF 2014)
Policy och riktlinjer för parkering i Uppsala kommun (KF 2014)
Policy och riktlinjer för representation och gåvor (KF 2019)
Policy och riktlinjer mot mutor (KF 2014)
Policy och strategisk plan för IT-utveckling och digitalisering (KF 2015)
Policy för kommunikation (KF 2017)
Policy för trygghet och säkerhet (KF 2018)
Policy och riktlinjer för upphandling och inköp (KF 2018)
Policy för Uppsala kommuns samverkan med den ideella sektorn (KF 2014)
Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning (KF 2016)

Program och handlingsplan mot kvinnofridskränkningar, våld i nära relationer och hedersrelaterat våld och förtryck (2015)
 Program för kommunalt finansierad verksamhet (KF 2016)
 Program för Uppsala kommuns arbetsmarknadspolitik (KF 2017)
 Renhållningsordning (KF 2014)
 Reglemente för intern kontroll inom Uppsala kommun och dess helägda bolag (KF 2007)
 Reglemente för styrelser och nämnder (KF 2017)
 Regler för arvode och ekonomiska ersättningar för förtroendevalda i Uppsala kommun mandatperioden 2019–2022 (KS 2019)
 Riktlinjer för arbete med cykeltrafik i Uppsala kommun (KS 2013)
 Riktlinjer för arkitektur och gestaltungsfrågor i Uppsala kommun (KS 2016)
 Riktlinjer för bisyssla i Uppsala kommun (KS 2014)
 Riktlinjer för bostadsförsörjning (KS 2016)
 Riktlinje för ekonomiskt stöd till lokala aktörer som tar ett övergripande ansvar för sin egen bygds utveckling (KS 2017)
 Riktlinjer för fördelning av ansvaret för arbetsmiljöuppgifter i Uppsala Kommun (KS 2015)
 Riktlinjer för hantering av förorenade områden i Uppsala kommun (KS 2017)
 Riktlinjer för hälsofrämjande arbetsmiljö (KF 2015)
 Riktlinjer för intern rörlighet, övertalighet samt bemanning i Uppsala kommun (KS 2015)
 Riktlinje för idéburet partnerskap (KS 2017)
 Riktlinjer för kvalitetspris (KS 2017)
 Riktlinjer för exploateringsavtal och markanvisningar i Uppsala kommun (KS 2018)
 Riktlinjer för elhandel i Uppsala kommun (KS 2019)
 Riktlinje för markanvändning inom Uppsala- och Vattholmaåsarnas tillrinningsområde ur grundvattensynpunkt (KS 2018)
 Riktlinjer för medborgardialog (KS 2017)
 Riktlinjer för mottagande av besök till Uppsala kommun (KS 2010)
 Riktlinjer för nämnder och bolagsstyrelser verksamhetsplanering och uppföljning samt interna kontroll (KS 2016)
 Riktlinjer för premiering och prisutdelning i Uppsala kommun (KS 2016)
 Riktlinje för pris till årets landsbygdsaktör (KS 2019)
 Riktlinjer för pendlarparkeringar (KS 2019)
 Riktlinjer för riskhantering (KS 2016)
 Riktlinjer för bidrag till skadeförebyggande arbete med medel från Svenska Kommun Försäkring AB (KS 2016)
 Riktlinje för samhällskommunikation (KS 2017)
 Riktlinjer för sociala investeringar (KS 2016)
 Riktlinjer för sociala medier i Uppsala kommun (KS 2012)
 Riktlinjer för sponsring (KS 2012)
 Riktlinjer för styrdokument (KS 2015)
 Riktlinjer för styrning av IT (KS 2012)
 Riktlinjer för stöd- och skyddsinsatser för förtroendevalda (KS 2018)
 Riktlinjer för stöd till sociala företag (KS 2016)
 Riktlinje för synpunktshantering, felanmälan, avvikelser och servicemätning (KS 2017)
 Riktlinje för tillämpning av medborgarbudget (KS 2018)
 Riktlinjer för Uppsala kommuns studentsamarbete (KS 2011)
 Strategi för besöksnäringen (KF 2014)
 Trafikplan (KF 2006)
 Uppsala kommuns regler för tjänstledighet för vård av barn (KS 2017)
 Varumärkesplattform för varumärket Uppsala (KS 2016)
 Vattenprogram (KF 2015)
 Åtgärdsprogram för luft 2014–2021 (KF 2014)
 Åtgärdsprogram mot omgivningsbuller (KF 2013)
 Ägarpolicy i Uppsala kommun (KF 2019)
 Äldrepolitiskt program (KF 2009)
 Överenskommelse mellan Uppsalas föreningsliv och Uppsala kommun 2018–2023 (KF 2018)

Överenskommelse om samverkan kring personer med psykisk funktionsnedsättning i Uppsala
län (KF 2013)
Översiktsplan (KF 2016)

Bilaga 14 Taxor och avgifter

Ska inkomma till kommunstyrelsen från nämnder och bolag senast den 27 september enligt kommunstyrelsens begäran om nämndyttrande och kvalitetssäkring den 28 augusti.

Avgift: enligt miljöbalken, strålskyddslagen, livsmedelslagstiftningen, alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter, lagen om vissa receptfria läkemedel och lantmäteri

Gäller från den 1 januari 2020.

TAXAN/AVGIFTEN AVSER	ENHET	TAXA 2018 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2019 KRONOR INKLUSIVE MOMS	TAXA 2020 KRONOR INKLUSIVE MOMS	FÖRÄNDRING KRONOR	FÖRÄNDRING PROCENT
Timavgift enligt miljöbalken	Per timme	1 150	1 150	1 150	0	0%
Ansökan, anmälan och tillsyn enligt miljöbalken						
Avgifter framgår av föreskriften "Uppsala kommuns taxa inom miljöbalkens och strålskyddslagens områden" med tillägg Förändringar 2020: Verksamhetskod/Klassningskod 90.120 Avfall justeras från 9 timmar till 15 timmar. Verksamhetskod 200.60-1 Bostadsföretag med fler än 500 lägenheter justeras från 3 till 6 timmar						
Timavgift enligt strålskyddslagen	Per timme	1 150	1 150	1 150	0	0%
Anmälan och tillsyn enligt strålskyddslagen						
Avgifter framgår av föreskriften "Uppsala kommuns taxa inom miljöbalkens och strålskyddslagens områden" med tillägg Inga förändringar 2020.						
Taxa enligt livsmedelslagstiftningen	Per timme	1 150	1 150	1 150	0	0%
Livsmedelskontroll enligt livsmedelstaxa antagen av KF 2011-10-31 §193						
Avgift per timme kontrolltid enligt riskklassning						
Registrering av livsmedelsverksamhet		1150	1150	1725	575	50%
Registrering av dricksvattenanläggning		1150	1150	1725	575	50%
Förändringar 2020: Registrering av livsmedelsverksamhet justeras från 1 h till 1,5 h och blir därmed 1 725 kr per registrering						
Avgift för extra kontroll livsmedel	Per timme	1 080	1 080	1 080	0	0%
Inga förändringar 2020.						
Avgifter enligt alkohollagen						
Inga förändringar 2020.						
Ansökan om stadigvarande serveringstillstånd	Per tillfälle	10 000	12 000	12 000	0	0%
Ansökan om ändring i stadigvarande serv.tillstånd	Per tillfälle	3 000	3 000	3 000	0	0%
Ansökan om tillfällig ändring i stadigvarande serv.tillstånd	Per tillfälle	2 000	2 000	2 000	0	0%
Ansökan om tillfälligt serveringstillstånd	Per dag	2 000	3 000	3 000	0	0%
Ansökan om tillfälligt serveringstillstånd	Maxavgift	4 000	4 000	4 000	0	0%
Ansökan om tillfälligt tillstånd till slutet sällskap	Per tillfälle	800	800	800	0	0%
Tillsynsavgift efter en trappstegsmodell efter hur mycket alkohol som köpts in	Per år	6 000	6 000	6 000	0	0%
Tillsynsavgift (maxavgift)	Per år	22 000	40 000	40 000	0	0%
Tillsynsavgift stadigvarande serveringstillstånd med en total omsättning mindre än 100 000 kr	Per år	2 000	2 000	2 000	0	0%
Gemensam serveringsyta	Per tillfälle	0	3 000	3 000	0	0%
Kunskapsprov (3 försök enligt alkohollagen)	Ingår i ansökn.avgift	0	0	0	0	0%
Ny ansökan då godkänt kunskapsprov ej klarats	Per tillfälle	0	3 000	3 000	0	0%
Sökande i annan kommun som gör prov här	Per prov	0	1 500	1 500	0	0%
Tillägg tillsynsavgift för cateringtillstånd	Per år	0	1 000	1 000	0	0%
Tillägg tillsynsavgift för sena serveringstider efter kl 01:00	Per år	0	1 000	1 000	0	0%
Tillägg tillsynsavgift för sena serveringstider efter kl 01:00	Per timme	0	2 000	2 000	0	0%
Försenad restaurangrapport	Per år	0	1 000	1 000	0	0%
Ej inkommen restaurangrapport (underlag för tillsynsavg)	Per år	22 000	40 000	40 000	0	0%
Tillsynsavgifter för försäljning E-cigarett, folköl och receptfria läkemedel						
Inga förändringar 2020.						
E-cigarett	Per år	1 500	1 500	1 500	0	0%
Folköl	Per år	1 000	1 000	1 000	0	0%

Receptfria läkemedel	Per år	1 500	1 500	1 500	0	0%
Om två produkter säljs	Per år	2 000	2 000	2 000	0	0%
Om tre produkter säljs	Per år	3 000	3 000	3 000	0	0%
Avgifter enligt lag om tobak och liknande produkter						
Tobakslagen ersätts från den 1 juli 2019 av lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter.						
Taxeärendet ska nämndbehandlas den 3 april 2019 enligt nedan förslag på avgifter. Inga förändringar 2020.						
Tillsynsavgift med anledning av Tobakslag (1993:581) *	Per år	1 500	X	X		
Ansökan om stadigvarande tobakstillstånd	Per år		8 000	8 000	0	0%
Ansökan om tillfälligt tobakstillstånd	Per år		3 000	3 000	0	0%
Detaljhandelsbolag som söker flera tillstånd på samma bolag (första ansökan)	Per år		8 000	8 000	0	0%
Detaljhandelsbolag som söker flera tillstånd på samma bolag (övriga ansökningar)	Per år		2 000	2 000	0	0%
Tobakstillstånd detaljhandel och partihandel	Per år		6 000	6 000	0	0%
Tobakstillstånd vid restauranger med serveringstillstånd	Per år		2 000	2 000	0	0%
Tobakstillstånd hos bolag som har flera tillstånd på samma bolag (första tillståndet)	Per år		6 000	6 000	0	0%
Tobakstillstånd hos bolag som har flera tillstånd på samma bolag (övriga tillstånd)	Per år		2 000	2 000	0	0%
Lantmäteri						
2019-års taxa gällande biträdande handläggare och förrättningslantmätare gäller från och med den 1 mars 2019. I						
Biträdande handläggare	Per timme	900	1 100	1 100	0	0%
Förrättningslantmätare	Per timme	1 350	1 400	1 400	0	0%
Särskild expertkompetens	Per timme	1 650	1 650	1 650	0	0%

TAXAN/AVGIFTEN AVSER**TAXA 2020**

antal timmar

ALLMÄNNA HÄNSYNSREGLER ENLIGT 2 KAP MILJÖBALKEN

Tillsyn över att miljöbalkens hänsynsregler (2 kap 2-5 §§) efterlevs

Timavgift

SKYDD AV OMRÅDEN ENLIGT 7 KAP MILJÖBALKEN**Strandskydd**

Ansökan om dispens från strandskydd. Ärende av mindre omfattning, t.ex. åtgärder inom tidigare beslutad tomtplats.

5 h

Ansökan om dispens från strandskydd. Mer omfattande ärende som kräver platsbesök mm.

8 h

Tillsyn av fastigheter inom strandskyddat område.

Timavgift

Naturresevat och naturminne

Ansökan om tillstånd till verksamhet eller åtgärd enligt föreskrifter för naturresevat.

Timavgift

Ansökan om dispens till verksamhet eller åtgärd enligt föreskrifter för naturresevat.

Timavgift

Tillsyn av naturresevat och naturminnen.

Timavgift

Tillsyn i övrigt som gäller skydd av områden, djur- och växtarter, naturmiljön i övrigt, vilthägn eller allemansrätten.

Timavgift

Vattenskyddsområden

Handläggning av anmälan om en verksamhet eller åtgärd inom vattenskyddsområde som kräver anmälan enligt föreskrifter för vattenskyddsområdet

Timavgift

MILJÖFARLIG VERKSAMHET ENLIGT 9 KAP MILJÖBALKEN**AVGIFT****Små avlopp**

Prövning av ansökan att inrätta en avloppsanläggning eller anslutning av vattentoalett till anläggning som tidigare inte har vattentoalett enligt 13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd:

- Ansökan om tillstånd för avlopp med utsläpp till sluten tank.

4 h

- Ansökan om tillstånd till en avloppsanläggning dimensionerad för ett hushåll med avloppsutsläpp till mark eller vatten.

7 h

- Anslutning av avloppsvatten från ett hushåll till en befintlig avloppsanläggning som inte är sluten tank.

2 h

- Ansökan om en gemensam tillståndspliktig avloppsanläggning för flera fastigheter som är dimensionerad för 6-25 personekvivalenter.

8 h

- Ansökan om en gemensam tillståndspliktig avloppsanläggning dimensionerad för 26-200 personekvivalenter.	9 h
- Ansökan om avloppsanläggning utan vattentoalett enligt 13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd för enskilt hushåll där tillstånd krävs enligt föreskrifter om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd i Uppsala kommun.	5 h
- Ansökan om en sluten tank för vattentoalett i kombination med ansökan om tillstånd för avloppsanläggning för bad-, disk- och tvättvatten med utsläpp till mark eller vatten där tillstånd krävs.	7 h
- Ändringar av tillstånd t ex. förnya tillstånd som har gått ut eller skriftlig ändring av ett nytt tillstånd pga. byte till likvärdig avloppsteknik.	Timavgift
Anmälan om avloppsanläggning utan vattentoalett enligt 13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd för enskilt hushåll.	4 h
Anmälan om avloppsanläggning utan vattentoalett enligt 13 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd för dagvatten eller annat avloppsvatten än bad-, disk- och tvättvatten från hushåll.	Timavgift
Ändring av avloppsanläggning utan vattentoalett enligt 14 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.	Timavgift
Tillsyn små avlopp upp till 25 personekvivalenter.	Timavgift
Tillsyn små avlopp som är markbaserade och större än 25 personekvivalenter.	Timavgift
Tillsyn små avlopp större än 25 personekvivalenter som inte är markbaserade.	Årlig tillsynsavgift enligt taxebilaga 2

VÄRMEPUMPAR

Prövning av ansökan att inrätta värmepumpsanläggning i grundvattenskyddsområde för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten avseende:

- Berg- eller ytjordvärmepump för 1-2 hushåll	2,5 h
- Övriga anläggningar.	Timavgift
Anmälan avseende inrättande av värmepumpsanläggning utanför vattenskyddsområde för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten enligt 17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd avseende:	
- Berg- eller ytjordvärmepump för 1-2 hushåll.	2 h
- Övriga anläggningar.	Timavgift

ÖVRIGT

Anmälan av anmälningspliktig verksamhet enligt 1 kap 10 § Miljöprövningsförordningen (2013:251).	Timavgift
Ändring av anmälningspliktig verksamhet enligt 1 kap 10 § Miljöprövningsförordningen (2013:251).	Timavgift
Tillsyn av miljöfarlig verksamhet i övrigt inklusive jordbruk enligt 12 kap. miljöbalken.	Timavgift

Återkommande tillsyn över miljöfarlig verksamhet enligt förteckning i taxebilaga 2.	Årlig tillsynsavgift enl. taxebilaga 2
HÄLSOSKYDD ENLIGT 9 KAP MILJÖBALKEN	AVGIFT
DJUR	
Ansökan om att hålla vissa djur inom område med detaljplan enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 39 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet:	
- Nötkreatur, häst, get, får eller svin	Timavgift
- Pälsdjur eller fjäderfå som inte är sällskapsdjur	Timavgift
- Giftig orm	Timavgift
TORRTOALET	
Anmälan om att inrätta annat slag av toalett än vattentoalett t e x mulloalett eller förbränningstolett	Timavgift
HÄLSOSKYDDSVERSAMHETER	
Anmälan enligt 38 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd om att driva eller arrangera:	
- Verksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygieniska behandlingar som innebär risk för blodsmitta på grund av användningen av skalpeller, akupunktur nålar, piercingsverktyg eller andra liknande skärande eller stickande verktyg.	Timavgift
- Bassängbad som är upplåtna åt allmänheten eller som annars används av många	Timavgift
- Förskola, öppen förskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola, specialskola, sameskola eller internationell skola.	8 h
Provtagning av badvatten vid anläggning eller strandbad som är upplåtet för allmänheten eller annars utnyttjas av många enligt Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter och allmänna råd om badvatten (HVMFS 2012:14).	1 h/provtagnings-tillfälle + kostnad för analys och frakt
Provtagning av legionella	Timavgift + kostnad för analys och frakt
Återkommande tillsyn över hälsoskyddsverksamhet enligt förteckning i taxebilaga 2.	Årlig tillsynsavgift eller timavgift enligt Taxebilaga 2
Tillsyn av mobila anläggningar med verksamhet enligt 38 och 45 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd med hemvist i Uppsala kommun (vårdkommun)	Årlig tillsynsavgift enligt Taxebilaga 2
Tillsyn av mobila anläggningar med verksamhet enligt 38 och 45 §§ förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd med hemvist i annan kommun (gästkommun)	Timavgift
ÖVRIGT	

Annan prövning av frågor om tillstånd eller dispenser enligt lokala föreskrifter meddelade av Uppsala kommun enligt 40§ Förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.	Timavgift
Tillsyn av verksamhet som berörs av föreskrifter som meddelats enligt 40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.	Timavgift
Övrig tillsyn av hälsoskydd.	Timavgift
MILJÖSKADOR ENLIGT 10 KAP. MILJÖBALKEN	AVGIFT
Anmälan om avhjälpandeåtgärd med anledning av en föroreningskada i ett mark- eller vattenområde, grundvatten eller byggnad eller en anläggning enligt 28 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.	Timavgift
Handläggning enligt 10 kap. 11 - 13 §§ miljöbalken med anledning av underrättelse från verksamhetsutövare.	Timavgift
Tillsyn i övrigt av mark- och vattenområden, grundvatten, byggnader och anläggningar samt allvarliga miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken	Timavgift
VATTENVERKSAMHET ENLIGT 11 KAP. MILJÖBALKEN	AVGIFT
Prövning av ansökan om att inrätta grundvattentäkt enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 9 kap. 10 § miljöbalken.	Timavgift
Anmälan om befintlig vattentäkt enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 9 kap. 10 § miljöbalken.	Timavgift
JORDBRUK OCH ANNAN VERKSAMHET ENLIGT 12 KAP MILJÖBALKEN	AVGIFT
Handläggning av anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken.	
Tillsyn i övrigt av jordbruk och annan verksamhet.	
KEMISKA PRODUKTER ENLIGT 14 KAP MILJÖBALKEN	AVGIFT
VÄXTSKYDDSMEDEL OCH BIOCIDPRODUKTER	
Prövning av ansökan enligt 40 § Förordning om bekämpningsmedel (SFS 2014:425).	Timavgift
Prövning av ansökan enligt 6 kap 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel (NFS 2015:2) inom vattenskyddsområde.	Timavgift
Handläggning av anmälan enligt 41 § Förordning om bekämpningsmedel (SFS 2014:425).	Timavgift
Krav på försiktighetsmått eller skyddsåtgärd i samband med spridning av biocidprodukter 4 kap § 2 (NFS 2015:3) och 26 kap. 9 § miljöbalken (SFS 1998:808).	Timavgift
CISTERNER	
Anmälan om att ta cistern ur bruk enligt 6 kap 1§ Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2017:5) om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor.	1 h
Handläggning av information och registrering enligt 3 kap. 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2017:5) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor:	

- Installera cistern eller påbörja hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor enligt 1 kap. 1 § <i>utanför</i> vattenskyddsområde.	2 h
- Installera cistern eller påbörja hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor enligt 1 kap. 1 § <i>inom</i> vattenskyddsområde.	3 h
- Registrering och granskning av utförda periodiska kontroller.	1 h

Uppföljande tillsyn med anledning av brister som framkommit i periodisk kontroll som lämnats in i enlighet med 3 kap. 1 § Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS2017:05) om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor.	Timavgift
---	-----------

VÄXTHUSGASER

Handläggning av information enligt 14 § förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser (f-gaser).	1 h
Återkommande registrering och kontroll av inlämnad kontrollrapport enligt 15 § förordning (2016:1128) om fluorerade växthusgaser:	
- Installerade mängder f-gaser från 14 ton men mindre än 50 ton koldioxidekvivalenter.	1 h
- Installerade mängder f-gaser från 50 ton men mindre än 500 ton koldioxidekvivalenter.	1,5 h
- Installerade mängder f-gaser från 500 ton koldioxidekvivalenter.	2 h
Återkommande tillsyn av anläggningar som omfattas av förordning (2016:1129) om ozonnedbrytande ämnen.	Timavgift
Återkommande övrig tillsyn av anläggningar som ska lämna rapport enligt 15 § förordning (2016:1128) om fluorerade växthusgaser.	Timavgift

ÖVRIGT

Tillsyn i övrigt av kemiska produkter, biotekniska organismer, kemikalier i varor och kosmetiska produkter.	Timavgift
---	-----------

AVFALL OCH PRODUCENTANSVAR ENLIGT 15 KAP. MILJÖBALKEN

AVGIFT

SLAM OCH LATRIN

Prövning av ansökan enligt Uppsala kommuns renhållningsföreskrifter:	
- Glesare hämtning av slam från slamavskiljare.	Timavgift
- Tömning och spridning av slam från slamavskiljare och reningsverk på egen jordbruksmark.	Timavgift
Handläggning av anmälan enligt Uppsala kommuns renhållningsföreskrifter:	
- Kompostering av latrin samt spridning av latrin.	Timavgift
- Kompostering och spridning av slam från slamavskiljare och reningsverk på egen fastighet.	Timavgift
Handläggning av övriga anmälningar gällande latrin och slam.	Timavgift

HUSHÅLLSAVFALL

Prövning av ansökan om uppehåll i hämtning av hushållsavfall.	0,5 h
Prövning av ansökan om total befrielse från hämtning av hushållsavfall.	Timavgift
Prövning av övriga ansökningar enligt kommunens föreskrifter om avfallshantering eller 15 kap. 18 § tredje och fjärde styckena miljöbalken.	Timavgift
Handläggning av anmälan om egen kompostering av matavfall från ett till fem hushåll.	0,5 h
Handläggning av anmälan om tömning och spridning av kalkfiltermaterial från fosforfällor.	Timavgift
Handläggning av övriga anmälningar gällande hushållsavfall.	Timavgift
ÖVRIGT	
Återkommande tillsyn över transportörer av farligt avfall med tillstånd enligt 36 eller 37 §§ avfallsförordningen (2011:927).	Timavgift
Tillsyn i övrigt av avfallshantering och producentansvar.	Timavgift
ANMÄLAN OCH TILLSYN ENLIGT STRÅLSKYDDSLAGEN	AVGIFT
Anmälan om kosmetisk solarium som upplåts till allmänheten	Timavgift
Tillsyn av kosmetiskt solarium som upplåts till allmänheten	Årlig tillsynsavgift enl. taxebilaga 2
Tillsyn av mätning och åtgärder av radon	Timavgift
UPPDRAGSVERKSAMHET	AVGIFT
Vattenprovtagning, bullermätning eller liknande på uppdrag av enskild eller företag.	Gällande timavgift med tillägg av moms
<i>Förutom timavgiften tas ersättning ut för att täcka kostnader för resor, analyser och transporter.</i>	
Föreläsning inklusive restid och förberedelsestid.	Gällande timavgift med tillägg av moms

Lagrum i MPF	VK/ KK	Antal tillsynstimmor	PN	Beskrivning
JORDBRUK				
				Djurhållning
2 kap 1 §	1.10-i	12	B	Anläggning för djurhållning med 1. mer än 40 000 platser för fjäderfän, 2. mer än 2 000 platser för växande grisar som är tyngre än 30 kilogram och avsedda för produktion, eller 3. mer än 750 platser för suggor.
2 kap 2 §	1.11	9	B	Anläggning med stadigvarande djurhållning av nötkreatur, hästar eller minkar med mer än 400 djurenheter, dock inte inhägnad. Med en djurenhet avses 1. en mjölkko eller sinko inklusive kalv upp till en månads ålder, 2. sex kalvar från en månads upp till sex månaders ålder, 3. tre övriga nöt, sex månader eller äldre, 4. en häst, inklusive föl upp till sex månaders ålder, eller 5. tio minkhonor för avel, inklusive valpar upp till åtta månaders ålder och avelshannar.
	1.20			Anläggning med stadigvarande djurhållning med mer än 100 djurenheter, dock inte inhägnad. Med en djurenhet avses 1. en mjölkko eller sinko, inklusive kalv upp till en månads ålder, 2. sex kalvar från en månads upp till sex månaders ålder, 3. tre övriga nöt, sex månader eller äldre, 4. tre suggor eller betäckta gyltor, inklusive smågrisar upp till tolv veckors ålder, 5. tio slaktsvin, obetäckta gyltor eller avelsgaltar, tolv veckor eller äldre, 6. en häst, inklusive föl upp till sex månaders ålder, 7. tio minkhonor för avel, inklusive valpar upp till åtta månaders ålder och avelshannar, 8. etthundra kaniner, 9. etthundra värphöns eller kycklingmödrar, sexton veckor eller äldre, 10. tvåhundra unghöns upp till sexton veckors ålder,

2 kap 3 §			C	11. tvåhundra slaktkycklingar, 12. etthundra kalkoner, gäss eller ankor, inklusive kycklingar och ungar upp till en veckas ålder, 13. femton strutsfåglar av arterna struts, emu eller nandu, inklusive kycklingar upp till en veckas ålder, 14. tio får eller getter, sex månader eller äldre, 15. fyrtio lamm eller killingar upp till sex månaders ålder, eller 16. i fråga om andra djurarter, det antal djur som har en årlig sammanlagd utsöndring motsvarande 100 kilogram kväve eller 13 kilogram fosfor i färsk träck eller urin. Vid beräkningen av antalet djur enligt första stycket 16 ska det alternativ av kväve eller fosfor väljas som ger det lägsta antalet djur. Anmälningsplikten gäller inte 1. renskötsel, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §. - Mer än 200 djurenheter - Mer än 100 djurenheter
-	1.2001	2	U	Anläggning med stadigvarande djurhållning med mer än 30 djurenheter (det högsta antalet djurenheter under året) men högst 100 djurenheter, dock inte inhägnad. Med en djurenhet avses samma som under 1.20. Denna beskrivning gäller inte renskötsel.
-	1.2002	T	U	Anläggning med stadigvarande djurhållning med minst 2 men högst 30 djurenheter (det högsta antalet djurenheter under året), dock inte inhägnad. Med en djurenhet avses samma som under 1.20. Denna beskrivning gäller inte renskötsel.
				Uppodling av annan mark än jordbruksmark för jordbruksproduktion
2 kap 4 §	1.30	6	C	Uppodling av annan mark än jordbruksmark för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.
				Odling
-	1.3001	4	U	Växthus eller kemikalieintensiv odling med en odlingsyta som är större än 5000 kvadratmeter.
-	1.3002	2	U	Växthus eller kemikalieintensiv odling med en odlingsyta som är större än 2000 men högst 5000 kvadratmeter.

-	1.3003	2	U	Anläggning för torkning av gödsel.
-	1.3004	2	U	Odling av jordbruksmark som är större än 100 hektar för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.
-	1.3005	T	U	Odling av jordbruksmark som är större än 10 hektar men högst 100 hektar för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion.
-	1.3006	2	U	Fruktodling med en odlingsyta som är större än 1 hektar.
FISKODLING OCH ÖVERVINTRING AV FISK				
3 kap 1 §	5.10	12	B	Fiskodling eller övervintring av fisk där mer än 40 ton foder förbrukas per kalenderår.
3 kap 2 §	5.20	4	C	Fiskodling eller övervintring av fisk där mer än 1,5 ton foder förbrukas per kalenderår, om inte verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
-	5.2001	T	U	Fiskodling eller övervintring av fisk där högst 1,5 ton foder förbrukas per kalenderår.
UTVINNING, BRYTNING OCH BEARBETNING AV TORV, OLJA, GAS, KOL, MALM, MINERAL, BERG, NATURGRUS OCH ANNAT				
				Berg, naturgrus och andra jordarter
4 kap 1 §	10.10	40	B	Täkt av torv med ett verksamhetsområde som är större än 150 hektar, om verksamheten inte endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
-	10.1001	2	U	Uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material (torv) efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
4 kap 2 §	10.11	72	B	Täkt av berg med ett verksamhetsområde som är större än 25 hektar, om verksamheten inte endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
4 kap 3 §	10.20	12	B	Täkt för annat än markinnehavarens husbehov av berg, naturgrus eller andra jordarter, om verksamheten inte 2. är tillståndspliktig enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, 3. är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §, eller 4. endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.

-	10.2001	8	U	Anläggning för tillverkning av stenvaror genom bearbetning av block ur bruten sten, där den totalt bearbetade stenytan är större än 1 000 kvadratmeter per kalenderår eller den totalt hanterade mängden är större än 800 ton per kalenderår.
-	10.2002	T	U	Anläggning för tillverkning av stenvaror genom bearbetning av block ur bruten sten, där den totalt bearbetade stenytan är högst 1 000 kvadratmeter per kalenderår eller den totalt hanterade mängden är högst 800 ton per kalenderår.
-	10.2003	2	U	Uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material (berg, naturgrus eller andra jordarter) efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.
4 kap 4 §	10.30	8	C	Täkt för markinnehavarens husbehov av mer än 10 000 ton totalt uttagen mängd naturgrus.
-	10.3001	4	U	Täkt för markinnehavarens husbehov av högst 10 000 ton naturgrus (totalt uttagen mängd).
4 kap 5 §	10.40	4	C	Täkt för markinnehavarens husbehov av 1. mer än 10 000 ton totalt uttagen mängd berg, 2. torv med ett verksamhetsområde större än 5 hektar, eller 3. mer än 50 000 kubikmeter totalt uttagen mängd torv. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten 2. är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.
	10.4001	T	U	Täkt för markinnehavarens husbehov av 1. högst 10 000 ton berg (totalt uttagen mängd), 2. torv med ett verksamhetsområde på högst 5 hektar, eller 3. högst 50 000 kubikmeter torv (totalt uttagen mängd).
4 kap 6 §	10.50	T	C	Anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter 1. inom område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, eller 2. utanför område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, om verksamheten bedrivs på samma plats under en längre tid än trettio kalenderdagar under en tolv månaders-period.
-	10.5001	T	U	Anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter utanför område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, om verksamheten bedrivs på samma plats under högst trettio kalenderdagar under en tolv månadersperiod.
4 kap 7 §	10.60	6	C	Anläggning för framställning, bearbetning eller omvandling av bränsle eller bränsleprodukt som baseras på mer än 500 ton torv per kalenderår.
-	10.6001	2	U	Anläggning för framställning, bearbetning eller omvandling av bränsle eller bränsleprodukt

-	10.0001	2	U	som baseras på högst 500 ton torv per kalenderår.
				Råpetroleum, naturgas och kol
4 kap 8 §	11.10	24	A	Utvinning av råolja eller naturgas inom de fjällområden som anges i 4 kap. 5 § miljöbalken.
4 kap 9 §	11.20	12	B	Utvinning av råolja eller naturgas inom andra områden än de som avses i 8 §.
4 kap 10 §	11.30	8	C	Industriell tillverkning av briketter av kol eller brunkol.
				Malm och mineral
4 kap 11 §	13.10		A	Gruvdrift eller gruvanläggning för brytning av malm, mineral eller kol, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 1, 2, 3, 4 eller 5 §.
4 kap 12 §	13.20-i		A	Anläggning för rostning eller sintring av metallhaltig malm, inbegripet sulfidmalm.
4 kap 13 §	13.30	40	B	Anläggning för rostning eller sintring av metallhaltig malm för provändamål.
4 kap 14 §	13.40	112	A	Anläggning för annan bearbetning eller anrikning av malm, mineral eller kol än rostning och sintring, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 15 §.
4 kap 15 §	13.50	44	B	Provbrytning inklusive annan bearbetning eller anrikning av malm, mineral eller kol än rostning och sintring.
4 kap 16 §	13.60	20	B	Anläggning för utvinning av asbest.
				Annan utvinningsindustri
4 kap 17 §	13.70	4	C	Djupborrning som inte är tillståndspliktig enligt 8 eller 9 §.
LIVSMEDEL OCH FODER				
				Slakterier
5 kap 1 §	15.10-i		B	Slakteri med en produktion baserad på en slaktvikt av mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton slaktvikt per kalenderår
	15.10-i1	60		- Mer än 50 000 ton slaktvikt per kalenderår.
	15.10-i2	28		- Mer än 12 500 men högst 50 000 ton slaktvikt per kalenderår.
5 kap 2 §	15.20	16	B	Slakteri med en produktion baserad på mer än 7 500 ton men högst 12 500 ton slaktvikt per kalenderår
5 kap 3 §	15.30	6	C	Slakteri med en produktion baserad på mer än 50 ton men högst 7 500 ton slaktvikt per kalenderår
-	15.3001	2	U	Slakteri för en produktion baserad på högst 50 ton slaktvikt per kalenderår Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.

				Livsmedel av animaliska råvaror
5 kap 4 §	15.40-i	64	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast avser mjölkprodukter eller endast innebär paketering.
5 kap 5 §	15.45	24	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 2 000 ton men högst 18 750 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast avser mjölkprodukter eller glass eller endast innebär paketering.
5 kap 6 §	15.50		C	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 50 ton men högst 2 000 ton per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten endast avser mjölkprodukter eller glass eller endast innebär paketering.
	15.50-1	16		-Beredning och behandling med en produktion av mer än 500 ton men högst 2000 ton per kalenderår.
	15.50-2	8		- Beredning och behandling med en produktion av mer än 50 ton men högst 500 ton per kalenderår.
-	15.5001	4	U	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av högst 50 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Rökeri
5 kap 7 §	15.80		C	Rökeri för en produktion av mer än 50 ton men högst 18 750 ton rökta produkter per kalenderår.
	15.80-1	8		- Mer än 500 ton men högst 18 750 ton rökta produkter per kalenderår.
	15.80-2	4		- Mer än 50 ton men högst 500 ton rökta produkter per kalenderår.
-	15.8001	2	U	Rökeri för en produktion av högst 50 ton rökta produkter per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Livsmedel av vegetabiliska råvaror

5 kap 8 §	15.90-i	52	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av 1. mer än 75 000 ton produkter per kalenderår, eller 2. mer än a) 600 ton per dygn, om anläggningen är i drift i högst 90 dygn i rad under ett kalenderår, eller b) 300 ton per dygn i övriga fall. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering.
5 kap 9 §	15.95	52	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av mer än 10 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 8 §, eller 2. endast avser kvarnprodukter, glass, råsprit, alkoholhaltig dryck, malt, maltdryck, läskedryck, jäst eller kafferostning eller endast innebär paketering.
5 kap 10 §	15.101	20	C	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av mer än 2 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 8 §, eller 2. endast avser kvarnprodukter, glass, råsprit, alkoholhaltig dryck, malt, maltdryck, läskedryck, jäst eller kafferostning eller endast innebär paketering.
-	15.9001	6	U	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror för en produktion av högst 2 000 ton produkter per kalenderår. Punkten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering. Punkten gäller inte heller restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Kvarnprodukter

5 kap 11 §	15.125		C	Framställning av livsmedel med tillverkning av kvarnprodukter samt beredning och behandling av kvarnprodukter, med en produktion av mer än 1 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 § eller endast innebär paketering.
	15.125-1	20		- Mer än 50 000 ton per kalenderår.
	15.125-2	8		- Mer än 1 000 ton men högst 50 000 ton per kalenderår.
-	15.12501	T	U	Framställning av livsmedel med tillverkning av kvarnprodukter samt beredning och behandling av kvarnprodukter, med en produktion av högst 1 000 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
-	15.12502	2	U	Siloanläggning för torkning, rensning eller lagring av spannmål med en lagringskapacitet av mer än 10 000 ton.
				Livsmedel av kombinerade råvaror
5 kap 12 §	15.131-i	56	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av en slutprodukt vars innehåll av animaliskt ursprung uppgår till 1. mer än 10 viktprocent och produktionen uppgår till mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår, eller 2. högst 10 viktprocent och produktionen uppgår till en mängd a) per dygn som i antal ton överstiger animalievärdet, b) per kalenderår som i antal ton överstiger talet 250 multiplicerat med animalievärdet. Med animalievärdet avses talet 300 minskat med det tal som bestäms genom att multiplicera 22,5 med talet för det animaliska materialets viktprocent av slutprodukten. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten innebär endast paketering.
5 kap 13 §	15.141	44	B	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av mer än 5 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 12 §, eller 2. endast avser glass eller endast innebär paketering.

5 kap 14 §	15.151	16	C	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av mer än 400 ton men högst 5 000 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 12 §, eller 2. endast avser glass eller endast innebär paketering.
	15.13101	4	U	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av högst 400 ton per kalenderår.
				Mjölkprodukter
5 kap 15 §	15.170-i	32	B	Anläggning för framställning av mjölkprodukter med en produktion baserad på en invägning av mer än 200 ton per dygn som kalenderårsmedelvärde.
5 kap 16 §	15.180		C	Anläggning för framställning av mjölkprodukter med en produktion baserad på en invägning av mer än 500 ton per kalenderår men högst 200 ton per dygn som kalenderårsmedelvärde. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten endast avser glass.
	15.180-1	20		- Mer än 50 000 ton per kalenderår.
	15.180-2	16		- Mer än 20 000 ton men högst 50 000 ton per kalenderår.
	15.180-3	8		- Mer än 500 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
-	15.18001	T	U	Anläggning för framställning av mjölkprodukter med en produktion baserad på en invägning av högst 500 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Oljor och fetter
5 kap 17 §	15.185-i	52	B	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter med en produktion av 1. mer än 18 750 ton per kalenderår, om produktionen baseras på animaliska råvaror, eller 2. mer än 75 000 ton per kalenderår, om produktionen baseras på enbart vegetabiliska råvaror. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4, 5, 8, 9, 12, 13 eller 15 §.

5 kap 18 §	15.190	28	B	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter med en produktion av 1. mer än 5 000 ton men högst 18 750 ton per kalenderår, om produktionen baseras på animaliska råvaror, eller 2. mer än 5 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår, om produktionen baseras på vegetabiliska råvaror. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4, 5, 8, 9, 12, 13, 15 eller 17 §.
5 kap 19 §	15.200	8	C	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter med en produktion av mer än 100 ton men högst 5 000 ton kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 4, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, eller om verksamheten endast avser mjölkprodukter.
-	15.20001	T	U	Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter för en produktion av högst 100 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Glass
5 kap 20 §	15.210	28	B	Anläggning för tillverkning av glass med en produktion av 1. mer än 15 000 ton men högst 18 750 ton per kalenderår om produktionen baseras på animaliska råvaror, eller 2. mer än 15 000 ton men högst 18 750 ton per kalenderår om produktionen baseras på endast vegetabiliska råvaror. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4, 8, 9, 12 eller 15 §.
5 kap 21 §	15.220	4	C	Anläggning för tillverkning av glass med en produktion av mer än 10 ton men högst 15 000 ton per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4, 8, 9, 12 eller 15 §.
-	15.22001	T	U	Anläggning för tillverkning av glass för en produktion av högst 10 ton per kalenderår.

				Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Råsprit och alkoholhaltiga drycker
5 kap 22 §	15.230	60	B	Anläggning för framställning av råsprit eller alkoholhaltig dryck genom jäsning eller destillation med en produktion av mer än 5 000 ton men högst 75 000 ton ren etanol per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
5 kap 23 §	15.240 15.240-1 15.240-2 15.240-3	 20 12 8	C	Anläggning för framställning av råsprit eller alkoholhaltig dryck genom jäsning eller destillation motsvarande en årlig produktion av mer än 10 ton men högst 5 000 ton ren etanol per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §. - Mer än 500 ton men högst 5 000 ton ren etanol per kalenderår. - Mer än 100 ton men högst 500 ton ren etanol per kalenderår. - Mer än 10 ton men högst 100 ton ren etanol per kalenderår.
-	15.24001	T	U	Anläggning för framställning av råsprit eller av alkoholhaltiga drycker genom jäsning eller destillation, motsvarande högst 10 ton ren etanol per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
-	15.24002	8	U	Anläggning för blandning eller tappning av destillerade alkoholhaltiga drycker eller för framställning, blandning eller tappning av vin, cider eller andra fruktviner. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Malt, maltdrycker och läskedrycker
5 kap 24 §	15.250	28	B	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av malt, maltdryck eller läskedryck med en produktion av mer än 10 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
5 kap 25 §	15.260	16	C	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av malt, maltdryck eller läskedryck med en produktion av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.

-	15.26001	6	U	Bryggeri eller annan anläggning för framställning av malt, maltdryck eller läskedryck med en produktion av högst 1 000 ton per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Jäst
5 kap 26 §	15.270	52	B	Tillverkning av jäst med en produktion av mer än 100 ton men högst 75 000 ton per kalenderår eller för framställning av startkulturer av mikroorganismer för livsmedelsindustri eller jordbruk, om anläggningen har en sammanlagd reaktorvolym om minst tio kubikmeter. Tillståndsplikt gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §.
-	15.27001	6	U	Tillverkning av jäst med en produktion av högst 100 ton per kalenderår eller för framställning av startkulturer av mikroorganismer för livsmedelsindustri eller jordbruk, om anläggningen har en sammanlagd reaktorvolym om högst tio kubikmeter.
				Kafferostning
5 kap 27 §	15.280 15.280-5 15.280-6	20 8	C	Anläggning för rostning av mer än 100 ton men högst 75 000 ton kaffe per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 §. - Rostning av mer än 3 000 ton kaffe per kalenderår. - Rostning av mer än 100 ton men högst 3 000 ton kaffe per kalenderår.
-	15.28001	T	U	Anläggning för rostning av högst 100 ton kaffe per kalenderår. Punkten gäller inte restauranger, butiker, caféer och liknande med huvudsaklig servering eller försäljning till allmänheten.
				Paketering av livsmedel
5 kap 28 §	15.310	4	C	Anläggning för yrkesmässig industriell förpackning av animaliska eller vegetabiliska produkter som inte sker i någon tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt någon av 1–27 §§.
				Foder av animaliska råvaror
5 kap 29 §	15.330-i	28	B	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 75 ton foder per dygn eller mer än 18 750 ton foder per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast avser mjölk eller endast innebär paketering.
	15.340			Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 500 ton men högst 18 750 ton foder per kalenderår.

5 kap 30 §	15.340-1 15.340-2	20 8	C	Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 29 §, eller 2. endast avser mjölk eller endast innebär paketering. - Mer än 5 000 ton men högst 18 750 ton produkter per kalenderår. - Mer än 500 ton men högst 5 000 ton produkter per kalenderår.
-	15.34001	T	U	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av högst 500 ton produkter per kalenderår. Punkten avser inte produktion av endast mjölk eller endast innebär paketering.
				Foder av vegetabiliska råvaror
5 kap 31 §	15.350-i	20	B	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av 1. mer än 75 000 ton per kalenderår, eller 2. mer än a) 600 ton per dygn, om anläggningen är i drift i högst 90 dygn i rad under ett kalenderår, eller b) 300 ton per dygn i övriga fall Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering.
5 kap 32 §	15.360	8	C	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av mer än 5 000 ton men högst 75 000 ton produkter per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 31 § 2. endast avser oljekakor från vegetabiliska oljor eller fetter eller endast innebär paketering
-	15.36001	T	U	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart vegetabiliska råvaror med en produktion av högst 5 000 ton per kalenderår. Punkten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering.
				Foder av kombinerade råvaror
				Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av en slutprodukt vars innehåll av animaliskt material uppgår till 1. mer än 10 viktprocent och produktionen uppgår till mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår, eller 2. högst 10 viktprocent och produktionen uppgår till en mängd

5 kap 33 §	15.370-i	24	B	a) per dygn som i antal ton överstiger animalievärdet, b) per kalenderår som i antal ton överstiger talet 250 multiplicerat med animalievärdet. Med animalievärdet avses talet 300 minskat med det tal som bestäms genom att multiplicera 22,5 med talet för det animaliska materialets viktprocent av slutprodukten. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten endast innebär paketering.
------------	----------	----	---	--

TEXTILVAROR

6 kap 1 §	17.10-i 17.10-i1 17.10-i2	80 72	B	Anläggning för förbehandling eller färgning av mer än 10 ton textilfibrer eller textilier per dygn eller mer än 2 500 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår. - Mer än 20 000 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår. - Mer än 2 500 ton men högst 20 000 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår.
6 kap 2 §	17.20 17.20-1 17.20-2 17.20-3	 40 36 28	B	Anläggning för förbehandling eller färgning av mer än 200 ton men högst 2 500 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår eller för annan beredning av mer än 200 ton textilmaterial per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt 1 §, eller 2. medför utsläpp av avloppsvatten och utsläpp till luft av högst 3 ton flyktiga organiska föreningar per kalenderår. - Annan beredning än förbehandling eller färgning av mer än 2500 ton textilmaterial per kalenderår. - Förbehandling eller färgning av mer än 1000 ton men högst 2500 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår eller för annan beredning av mer än 1000 ton men högst 2500 ton textilmaterial per kalenderår. - Förbehandling eller färgning av mer än 200 ton men högst 1000 ton textilfibrer eller textilier per kalenderår eller för annan beredning av mer än 200 ton men högst 1 000 ton textilmaterial per kalenderår.
6 kap 3 §	17.30	8	C	Anläggning för förbehandling, färgning eller annan beredning av mer än 10 ton men högst 200 ton textilmaterial per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
-	17.3001	4	U	Anläggning för förbehandling, färgning eller annan beredning av högst 10 ton textilmaterial per kalenderår.

PÄLS, SKINN OCH LÄDER

7 kap 1 §	18.10-i	56	B	Anläggning för garvning av mer än 12 ton hudar eller skinn per dygn eller mer än 3 000 ton hudar eller skinn per kalender-år.
-----------	---------	----	---	--

7 kap 2 §	18.20	56	B	Anläggning för garvning av mer än 100 ton men högst 3 000 ton hudar eller skinn per kalender-år eller för annan beredning av mer än 100 ton hudar eller skinn. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
7 kap 3 §	18.30	8	C	Anläggning för garvning eller annan beredning av mer än 2 ton men högst 100 ton hudar eller skinn per kalender-år. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
-	18.3001	T	U	Anläggning för garvning eller annan beredning av högst 2 ton hudar eller skinn per kalender-år.
TRÄVAROR				
				Kemikaliebehandling av trä och träprodukter
8 kap 1 §	20.05-i	24	B	Anläggning för behandling av trä eller träprodukter med kemikalier med en produktion av mer än 75 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per dygn eller mer än 18 750 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per kalenderår. Tillståndsplikt gäller inte om verksamheten endast avser behandling mot blånadssvamp.
8 kap 2 §	20.10	16	C	Anläggning för behandling av trä eller träprodukter med kemikalier med en produktion av högst 75 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per dygn eller högst 18 750 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten endast avser behandling mot blånadssvamp.
				Sågning, hyvling och svarvning av trä
8 kap 3 §	20.20		B	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 70 000 kubikmeter per kalenderår.
	20.20-1	52		- Mer än 500 000 kubikmeter per kalenderår.
	20.20-2	40		- Mer än 200 000 kubikmeter men högst 500 000 kubikmeter per kalenderår.
	20.20-3	28		- Mer än 70 000 kubikmeter men högst 200 000 kubikmeter per kalenderår.
8 kap 4 §	20.30		C	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 6 000 kubikmeter per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 §.
	20.30-1	20		- Mer än 30 000 kubikmeter men högst 70 000 kubikmeter per kalenderår.

	20.30-2	12		- Mer än 6 000 kubikmeter men högst 30 000 kubikmeter per kalenderår.
-	20.3001	4	U	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 500 kubikmeter men högst 6 000 kubikmeter per kalenderår.
	20.3002	T	U	Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av högst 500 kubikmeter per kalenderår.
				Träbaserade bränslen och bränslen av jordbruksprodukter
8 kap 5 §	20.40			Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av 1. träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 1 000 kubikmeter fast mått eller 3 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår, eller 2. pellets eller briketter, baserad på mer än 5 000 kubikmeter råvara per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte tillfällig flisning.
	20.40-1	16	C	- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 100 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.
	20.40-2	12		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 10 000 kubikmeter men högst 100 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.
	20.40-3	6		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.
	20.40-4	16		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 150 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.
	20.40-5	12		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 20 000 kubikmeter men högst 150 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.
	20.40-6	6		- I form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 3 000 kubikmeter men högst 20 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.
	20.40-7	8		- I form av pellets eller briketter, baserad på mer än 5 000 kubikmeter råvara per kalenderår.
-	20.4001	T	U	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på högst 1 000 kubikmeter fast mått per kalenderår.

-	20.4002	T	U	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på högst 3 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår.
-	20.4003	T	U	Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av pellets eller briketter, baserad på högst 5 000 kubikmeter råvara per kalenderår.
				Träbaserade skivor, fanér, plywood och spån
8 kap 6 §	20.50-i	56	B	Anläggning med en produktion av mer än 600 kubikmeter per dygn eller mer än 150 000 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor eller spånskivor.
8 kap 7 §	20.60		C	Anläggning för tillverkning av 1. fanér eller plywood, eller 2. högst 600 kubikmeter per dygn eller högst 150 000 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor, spånskivor eller andra produkter av spån.
	20.60-1	20		-fanér eller plywood
	20.60-2	20		- mer än 500 kubikmeter men högst 150 000 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor, spånskivor eller andra produkter av spån.
	20.60-3	12		- högst 500 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor, spånskivor eller andra produkter av spån.
				Lagring av timmer
8 kap 8 §	20.70		B	Anläggning för lagring av 1. mer än 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) på land med begjutning av vatten, eller 2. mer än 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är anmälningspliktig enligt 10 §.
	20.70-1	20		- (1) mer än 200 000 kubikmeter på land med begjutning av vatten, eller (2) mer än 100 000 kubikmeter i vatten.
	20.70-2	16		- (1) Mer än 80 000 kubikmeter men högst 200 000 kubikmeter på land med begjutning av vatten, eller (2) mer än 10 000 kubikmeter men högst 40 000 kubikmeter i vatten.
	20.70-3	12		- (1) Mer än 20 000 kubikmeter men högst 80 000 kubikmeter med begjutning av vatten, eller (2) mer än 10 000 kubikmeter men högst 40 000 kubikmeter i vatten.
	20.80			Anläggning för lagring av

8 kap 9§	20.80-1	12	C	1. mer än 2 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub), om lagringen sker på land utan vattenbegjutning, 2. mer än 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub), om lagringen sker på land med vattenbegjutning och inte är tillståndspliktig enligt 8 §, eller 3. mer än 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten, om lagringen inte är tillståndspliktig enligt 8 §.
	20.80-2	8		- Mer än 10 000 kubikmeter men högst 20 000 kubikmeter på land med vattenbegjutning
	20.80-3	4		- Mer än 500 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter på land med vattenbegjutning.
	20.80-4	12		- Mer än 2 000 kubikmeter på land utan vattenbegjutning.
	20.80-5	8		- Mer än 5 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter i vatten. - Mer än 500 kubikmeter men högst 5 000 kubikmeter i vatten.
-	20.8001	4	U	Anläggning för lagring av mer än 500 kubikmeter timmer men högst 2000 kubikmeter fast mått under bark (m ³ fub), om lagringen sker på land utan vattenbegjutning.
-	20.8002	T	U	Anläggning för lagring av högst 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten.
8 kap 10 §	20.90	4	C	Anläggning för lagring av timmer som inte sker i eller nära vattentäkt, om lagringen har pågått mer än sex veckor, behövs med anledning av storm eller orkan och omfattar 1. mer än 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) på land med begjutning av vatten, eller 2. mer än 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten.
-	20.9001	T	U	Anläggning för lagring av timmer som inte sker i eller nära vattentäkt, om lagringen har pågått mer än sex veckor, behövs med anledning av storm eller orkan och omfattar 1. högst 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) på land med begjutning av vatten, eller 2. högst 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten.
				Behandling av blånadssvamp
8 kap 11 §	20.91	9	C	Anläggning för behandling av trä och träprodukter mot blånadssvamp. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 1 eller 2 §.

MASSA, PAPPER OCH PAPPERSVAROR

9 kap 1 §	21.10-i			Anläggning för framställning i industriell skala av pappersmassa av trä, returfiber eller andra fibrösa material.
	21.10-i1	88	A	- Mer än 300 000 ton massa (sulfat/sulfit) med blekning per kalenderår.
	21.10-i2	72		- Högst 300 000 ton massa (sulfat/sulfit) med blekning per kalenderår.
	21.10-i3	56		- Massa (sulfat/sulfit) utan blekning per kalenderår.
	21.10-i4	60		- Mer än 200 000 ton massa (mekanisk/kemi-mekanisk) per kalenderår.
	21.10-i5	48		- Högst 200 000 ton massa (mekanisk/kemi-mekanisk) per kalenderår.
-	21.1001	6	U	Anläggning för framställning av pappersmassa om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 1§
9 kap 2§	21.30-i	44	A	Anläggning för framställning av mer än 20 ton per dygn eller mer än 7 300 ton per kalenderår av papper, papp eller kartong.
9 kap 3 §	21.40	20	B	Anläggning för framställning i industriell skala av högst 20 ton per dygn eller högst 7 300 ton per kalenderår av papper, papp eller kartong.
-	21.4001	4	U	Anläggning för framställning av papper, papp eller kartong om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 1 eller 2§.
FOTOGRAFISK OCH GRAFISK PRODUKTION				
10 kap 1 §	22.10	20	C	Rulloffsettryckeri där tryckning sker med heatsetfärg. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 19 kap. 2, 3 eller 4 §.
10 kap 2 §	22.20	8	C	Anläggning med tillverkning av metallklichéer.
10 kap 3 §	22.30	16	B	Anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
10 kap 4 §	22.40		C	Anläggning 1. utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår, eller 2. med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 5 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 §.
	22.40-1	4		- Utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 50 000 kvadratmeter framkallas per kalenderår.
	22.40-2	9		- Med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 15 000 kvadratmeter men högst 50 000 kvadratmeter framkallas per kalenderår.

	22.40-3	6		- Med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 5 000 kvadratmeter men högst 15 000 kvadratmeter framkallas per kalenderår.
-	22.4001	2	U	Anläggning utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 15 000 kvadratmeter men högst 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
-	22.4002	T	U	Anläggning utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 5 000 kvadratmeter men högst 15 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
-	22.4003	T	U	Anläggning utan utsläpp av processavloppsvatten där högst 5 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
-	22.4004	4	U	Anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 1 000 kvadratmeter men högst 5 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 22.30.
-	22.4005	T	U	Anläggning med utsläpp av processavloppsvatten där högst 1 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår.
STENKOLSPRODUKTER, RAFFINERADE PETROLEUMPRODUKTER OCH KÄRNBRÄNSLE				
11 kap 1 §	23.05	88	A	Anläggning för överföring av bituminös skiffer till gas- eller vätskeform.
11 kap 2 §	23.10-i	60	A	Anläggning för tillverkning av koks.
11 kap 3 §	23.11-i	88	A	Anläggning för förgasning eller förvätskning av kol.
11 kap 4 §	23.12-i	112	A	Anläggning för framställning av kol (hårt kol).
11 kap 5 §	23.13	112	A	Anläggning för tillverkning av grafit som inte är tillståndspliktig enligt 17 kap 4 §.
11 kap 6 §	23.20	60	B	Anläggning för tillverkning av produkter ur kol, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 2, 3, 4 eller 5 § eller 17 kap. 4 §.
11 kap 7 §	23.30		A	Anläggning för raffinering av mineralolja eller gas.
	23.30-1 23.30-2	180 112		- Mer än 500 000 ton per kalenderår. - Högst 500 000 ton per kalenderår.
11 kap 8 §	23.40	48	A	Anläggning för 1. upparbetning av bestrålat kärnbränsle, 2. framställning eller anrikning av kärnbränsle, eller 3. behandling, lagring eller slutförvaring av bestrålat kärnbränsle.

11 kap 9 §	23.50	48	A	Behandling eller lagring av obestrålat kärnbränsle.
KEMISKA PRODUKTER				
				Organiska kemikalier
12 kap 1 §	24.01-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton enkla kolväten per kalenderår
12 kap 2 §	24.02-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton enkla kolväten per kalenderår
12 kap 3 §	24.03-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton syreinhållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 4 §	24.04-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton syreinhållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 5 §	24.05-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton svavelinhållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 6 §	24.06-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton svavelinhållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 7 §	24.07-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton kväveinhållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 8 §	24.08-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton kväveinhållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 9 §	24.09-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton fosforinhållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 10 §	24.10-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton fosforinhållande organiska föreningar per kalenderår
12 kap 11 §	24.11-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton halogenerade kolväten per kalenderår
12 kap 12 §	24.12-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton halogenerade kolväten per kalenderår
12 kap 13 §	24.13-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton metallorganiska föreningar per kalenderår
12 kap 14 §	24.14-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton metallorganiska föreningar per kalenderår
12 kap 15 §	24.15-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton plaster per kalenderår
12 kap 16 §	24.16-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton plaster per kalenderår
12 kap 17 §	24.17-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton syntetgummi per kalenderår

12 kap 18 §	24.18-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton syntetgummi per kalenderår
12 kap 19 §	24.19-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton färgämnen eller pigment per kalenderår
12 kap 20 §	24.20-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton färgämnen eller pigment per kalenderår
12 kap 21 §	24.21-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton ytaktiva ämnen eller tensider per kalenderår
12 kap 22 §	24.22-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton ytaktiva ämnen eller tensider per kalenderår
				Oorganiska kemikalier
12 kap 23 §	24.23-i	144	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton gaser per kalenderår
12 kap 24 §	24.24-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton gaser per kalenderår
12 kap 25 §	24.25-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton syror per kalenderår
12 kap 26 §	24.26-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton syror per kalenderår
12 kap 27 §	24.27-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton baser per kalenderår
12 kap 28 §	24.28-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton baser per kalenderår
12 kap 29 §	24.29-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton salter per kalenderår
12 kap 30 §	24.30-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton salter per kalenderår
12 kap 31 §	24.31-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 20 000 ton icke-metaller, metalloxider eller andra oorganiska föreningar per kalenderår
12 kap 32 §	24.32-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 20 000 ton icke-metaller, metalloxider eller andra oorganiska föreningar per kalenderår
				Gödselmedel
12 kap 33 §	24.33-i	144	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala per kalenderår tillverka mer än 20 000 ton enkla eller sammansatta gödselmedel baserade på fosfor, kväve eller kalium

12 kap 34 §	24.34-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala per kalenderår tillverka högst 20 000 ton enkla eller sammansatta gödselmedel baserade på fosfor, kväve eller kalium
				Växtskyddsmedel och biocider
12 kap 35 §	24.35-i	144	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 1 000 ton växtskyddsmedel eller biocider per kalenderår
12 kap 36 §	24.36-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 1 000 ton växtskyddsmedel eller biocider per kalenderår
12 kap 37 §	24.37	96	B	Anläggning för tillverkning i industriell skala av biotekniska organismer för bekämpningsändamål
				Läkemedel
12 kap 38 §	24.38-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 1 000 ton läkemedel, även mellanprodukter, per kalenderår
12 kap 39 §	24.39-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 1 000 ton läkemedel, även mellanprodukter, per kalenderår
12 kap 40 §	24.40 24.40-1 24.40-2 24.40-3 24.40-4	 28 16 9 4	C	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer tillverka läkemedel (farmaceutisk tillverkning). Anmälningssplikten gäller inte apotek eller sjukhus eller om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap 3 §. - Mer än 100 ton kalenderår. - Mer än 10 ton men högst 100 ton per kalenderår. - Mer än 500 kg men högst 10 ton per kalenderår. - Högst 500 kg per kalenderår.
12 kap 41 §	24.41	16	C	Anläggning för behandling av mellanprodukter. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt någon av 1-40 eller 42-47 §§.
				Sprängämnen
12 kap 42 §	24.42-i	96	A	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka mer än 1 000 ton sprängämnen per kalenderår
12 kap 43 §	24.43-i	68	B	Anläggning för att genom kemisk eller biologisk reaktion i industriell skala tillverka högst 1 000 ton sprängämnen per kalenderår
				Annan kemisk tillverkning
12 kap 44 §	24.44	16	C	Anläggning för att genom kemiska eller biologiska reaktioner yrkesmässigt tillverka organiska eller oorganiska ämnen, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala.

12 kap 45 §	24.45		B	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka 1. gas- eller vätskeformiga kemiska produkter, 2. läkemedelssubstanser genom extraktion ur biologiskt material, 3. sprängämnen, 4. pyrotekniska artiklar, eller 5. ammunition. Tillståndsplikten gäller inte 1. tillverkning av mindre än 100 ton per kalenderår, om det i verksamheten inte används eller tillverkas någon kemisk produkt som a) enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen är klassificerad eller uppfyller kriterierna för att klassificeras med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "akut toxicitet kategori 1", "akut toxicitet kategori 2", "akut toxicitet kategori 3", "specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1", "specifik organtoxicitet upprepade exponering kategori 1", "frätande på huden kategori 1A", "frätande på huden kategori 1B", "frätande på huden kategori 1C", "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "mutagenitet i könsceller kategori 2", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", "reproduktionstoxicitet kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 2", "farligt för vattenmiljön kategori akut 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4" eller "farligt för ozonskiktet", 2. tillverkning av färg eller lack, om tillverkningen uppgår till högst 1 000 ton per kalenderår, 3. tillverkning av rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter, om tillverkningen uppgår till högst 2 000 ton per kalenderår, 4. tillverkning av gasformiga kemiska produkter genom destillation, eller 5. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap. -verksamheten avser gas- eller vätskeformiga kemiska produkter
	24.45-1	24		

	24.45-2	48		-verksamheten avser läkemedelssubstanser
	24.45-3	24		-verksamheten avser sprängämnen
	24.45-4	24		-verksamheten avser pyrotekniska artiklar
	24.45-5	9		-verksamheten avser ammunition
12 kap 46 §	24.46		C	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka 1. naturläkemedel genom extraktion ur biologiskt material, 2. mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 45 §, 3. mer än 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 45 §, 4. mer än 5 000 ton gasformiga kemiska produkter per kalenderår, om tillverkningen sker genom destillation, eller 5. andra kemiska produkter, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 45 §. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap. 3 §.
	24.46-1	20		- Mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, eller mer än 5 000 ton gasformiga kemiska produkter per kalenderår genom destillation, eller tillverkning av andra kemiska produkter.
	24.46-2	16		- Naturläkemedel genom extraktion ur biologiskt material.
	24.46-3	9		- Mer än 1 000 ton men högst 2 000 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår.
	24.46-4	8		- Mer än 10 ton men högst 1 000 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår.
-	24.4601	6	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka högst 10 ton färg eller lack per kalenderår.
-	24.4602	2	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka högst 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår.
-	24.4603	6	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka högst 5 000 ton gasformiga kemiska produkter per kalenderår, om tillverkningen sker genom destillation.
				Anläggning för att genom endast fysikaliska processer, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala, yrkesmässigt tillverka 1. sprängämnen, 2. pyrotekniska artiklar,

12 kap 47 §	24.47	16	C	3. ammunition, 4. mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, 5. mer än 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår, eller 6. andra kemiska produkter.
-	24.4701	6	U	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala, yrkesmässigt tillverka 1. högst 10 ton färg eller lack per kalenderår, eller 2. högst 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik eller hygienprodukter per kalenderår
GUMMI OCH PLASTVAROR				
13 kap 1 §	25.10		B	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummvivaror, om produktionen baseras på mer än 2 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 19 kap. 3 §.
	25.10-1	48		- Mer än 10 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
	25.10-2	32		- Mer än 2 000 ton men högst 10 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
13 kap 2 §	25.11		C	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummvivaror, om produktionen baseras på mer än 1 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 1 § eller 19 kap. 3 eller 4 §.
	25.11-1	24		- Mer än 500 ton men högst 2 000 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
	25.11-2	16		- Mer än 100 ton men högst 500 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
	25.11-3	9		- Mer än 50 ton men högst 100 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
	25.11-4	6		- Mer än 1 ton men högst 50 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
-	25.1101	T	U	Anläggning för att genom vulkning tillverka gummvivaror, om produktionen baseras på högst 1 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår.
	25.20			Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av 1. polyuretan utan användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 200 ton plastråvara per kalenderår,

13 kap 3 §	25.20-1	20	B	2. polyuretan med användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 20 ton plastråvara per kalenderår, eller 3. annan plast, om produktionen baseras på mer än 20 ton plastråvara per kalenderår.
	25.20-2	24		- Polyuretan utan användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 200 ton plastråvara per kalenderår. - Polyuretan med användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 500 ton plastråvara per kalenderår, eller annan plast om produktionen baseras på mer än 500 ton plastråvara per kalenderår.
	25.20-3	16		- Polyuretan med användning av toluendiisocyanat, om produktionen baseras på mer än 20 ton men högst 500 ton plastråvara per kalenderår, eller annan plast om produktionen baseras på mer än 20 men högst 500 ton plastråvara per kalenderår.
13 kap 4 §	25.30	9	C	Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av plast, om 1. produktionen baseras på mer än 1 ton plastråvara per kalenderår, och 2. verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 §.
-	25.3001	T	U	Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av plast, om produktionen baseras på högst 1 ton plastråvara per kalenderår.
13 kap 5 §	25.40	16	B	Anläggning för flamlaminering med plast.
13 kap 6 §	25.50		C	Anläggning där produktionen baseras på mer än 1 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för 1. tillverkning av produkter av plast förutom endast mekanisk montering eller mekanisk bearbetning, eller 2. beläggning eller kalandrering med plast. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig eller anmälningsspliktig enligt 19 kap. 3 eller 4 §.
	25.50-1	12		- Mer än 200 ton plastråvara per kalenderår.
	25.50-2	6		- Mer än 20 ton men högst 200 ton plastråvara per kalenderår.
	25.50-3	4		- Mer än 1 ton men högst 20 ton plastråvara per kalenderår.
	25.50-4	20		- Mer än 20 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
	25.50-5	12		- Mer än 10 ton men högst 20 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
	25.50-6	8		- Mer än 5 ton men högst 10 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.

	25.50-7	6		- Mer än 3 ton men högst 5 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
	25.50-8	4		- Mer än 1 ton men högst 3 ton plastråvara per kalenderår för beläggning eller kalandrering med plast.
-	25.5001	T	U	Anläggning där produktionen baseras på högst 1 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för tillverkning av produkter av plast förutom endast mekanisk montering eller mekanisk bearbetning.
-	25.5002	T	U	Anläggning där produktionen baseras på högst 1 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för beläggning eller kalandrering med plast.
MINERALISKA PRODUKTER				
				Glas, glasvaror och keramiska produkter
14 kap 1 §	26.05-i	40	B	Anläggning för tillverkning av glas inklusive glasfiber med smältning av mer än 20 ton per dygn eller mer än 5 000 ton per kalenderår.
14 kap 2 §	26.10-i	40	B	Anläggning för smältning av mineraler, inklusive tillverkning av mineralull, med smältning av mer än 20 ton per dygn eller mer än 5 000 ton per kalenderår.
-	26.1001	8	U	Anläggning för tillverkning av varor av glasfiber.
14 kap 3 §	26.20		B	Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att 1. mer än 5 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller 2. mer än 500 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.
	26.20-1	28		- Mer än 1 000 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår.
	26.20-2	16		- Mer än 5 ton men högst 1 000 ton glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår.
	26.20-3	28		- Mer än 2 000 ton andra glasråvaror (än sådana med tillsats av bly- eller arsenikföreningar) förbrukas per kalenderår.
	26.20-4	16		- Mer än 500 ton men högst 2 000 ton andra glasråvaror (än sådana med tillsats av bly- eller arsenikföreningar) förbrukas per kalenderår.
				Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att

14 kap 4 §	26.30	8	C	1. mer än 500 kilogram glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller 2. mer än 5 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1, 2 eller 3 §.
-	26.3001	2	U	Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mäng), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att 1. högst 500 kilogram glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller 2. högst 5 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår.
14 kap 5 §	26.40	16	C	Anläggning för tillverkning av glasfiber. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
14 kap 6 §	26.50-i	28	B	Anläggning för att tillverka keramiska produkter genom bränning, särskilt takpannor, tegel, eldfast sten, kakel, stengods eller porslin, med en 1. produktion av mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår, eller 2. ugnskapacitet på mer än fyra kubikmeter och med en satsningsdensitet på mer än 300 kilogram per kubikmeter.
14 kap 7 §	26.51	28	B	Anläggning för att genom bränning tillverka mer än 50 ton keramiska produkter per kalenderår, om glasyr med tillsats av tungmetaller används.
-	26.5101	4	U	Anläggning för att genom bränning tillverka högst 50 ton keramiska produkter per kalenderår, om glasyr med tillsats av tungmetaller används.
14 kap 8 §	26.60	20	C	Anläggning för tillverkning av mer än 100 ton keramiska produkter per kalenderår Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 6 eller 7 §.
-	26.6001	2	U	Anläggning för tillverkning av högst 100 ton keramiska produkter per kalenderår.
				Cement, betong, kalk, krita och gips
14 kap 9 §	26.70-i	104	A	Anläggning för att 1. i roterugn tillverka mer än 500 ton per dygn eller mer än 125 000 ton cement per kalenderår, eller 2. i annan ugn tillverka mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton cement per kalenderår.
-	26.7001	6	U	Anläggning för att 1. i roterugn tillverka högst 125 000 ton cement per kalenderår, eller 2. i annan ugn tillverka högst 12 500 ton cement per kalenderår.

14 kap 10 §	26.80	104	B	Anläggning för tillverkning av cement. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 9 §.
14 kap 11 §	26.90-i	24	B	Anläggning för tillverkning i ugn av mer än 50 ton kalk per dygn eller mer än 12 500 ton kalk per kalenderår.
14 kap 12 §	26.100	16	C	Anläggning för tillverkning av mer än 5 ton kalk, krita eller kalkprodukter per kalenderår Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 9, 10 eller 11 §.
-	26.10001	4	U	Anläggning för tillverkning av kalk, krita eller kalkprodukter för en produktion på högst 5 ton per kalenderår.
14 kap 13 §	26.110	8	C	Anläggning för tillverkning av mer än 500 ton 1. betong eller lättbetong per kalenderår, eller 2. varor av betong, lättbetong eller cement per kalenderår.
-	26.11001	4	U	Anläggning för tillverkning av högst 500 ton 1. betong eller lättbetong per kalenderår, eller 2. varor av betong, lättbetong eller cement per kalenderår.
14 kap 14 §	26.120	20	C	Anläggning för tillverkning av mer än 500 ton varor av gips per kalenderår.
-	26.12001	4	U	Anläggning för tillverkning av högst 500 ton varor av gips per kalenderår.
				Andra mineraliska produkter
14 kap 15 §	26.130-i	44	B	Anläggning för tillverkning av asbest eller av asbestbaserade produkter.
14 kap 16 §	26.140	44	B	Anläggning för behandling eller omvandling av asbest. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15 § eller 4 kap. 16 §.
14 kap 17 §	26.150		C	Asfaltverk eller oljegrusverk 1. som ställs upp inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser, eller 2. som ställs upp utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i mer än 90 kalenderdagar under en tolv månaders period.
	26.150-1	16		- Inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser.
	26.150-2	12		- Utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i mer än 90 kalenderdagar under en tolv månaders period.

-	26.15001	T	U	Asfaltverk eller oljegrusverk som ställs upp utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i högst 90 kalenderdagar under en tolv månaders period.
14 kap 18 §	26.160	8	C	Anläggning för tillverkning av varor av asfalt
14 kap 19 §	26.170-i	24	B	Anläggning för tillverkning i ugn av mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton magnesiumoxid per kalenderår.
	26.17001	8	U	Anläggning för tillverkning i ugn av högst 12 500 ton magnesiumoxid per kalenderår.
14 kap 20 §	26.180	12	C	Anläggning för tillverkning av konstgjorda mineralfiber. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt någon annan bestämmelse i denna förordning
STÅL OCH METALL				
15 kap 1 §	27.10-i		A	Anläggning för att producera järn eller stål (primär eller sekundär produktion), med eller utan utrustning för kontinuerlig gjutning, om produktionen är mer än 2,5 ton per timme eller mer än 21 900 ton per kalenderår.
	27.10-i1	128		- Om produktionen överstiger 1 000 000 ton per kalenderår.
	27.10-i2	80		- Om produktionen överstiger 100 000 ton men inte 1 000 000 ton per kalenderår.
	27.10-i3	48		- Om produktionen överstiger 21 900 ton men inte 100 000 ton per kalenderår.
	27.10-i4	40		- Anläggning med induktionsugnar ESR-anläggning, om produktionen överstiger 21 900 ton per kalenderår.
15 kap 2 §	27.20		A	Anläggning för att 1. producera järn eller stål (primär eller sekundär produktion), eller 2. behandla järnbaserade metaller genom varmvalsning. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 3 §.
	27.20-1	56		- Mer än 50 000 ton men högst 120 000 ton per kalenderår.
	27.20-2	48		- Högst 50 000 ton per kalenderår.
15 kap 3 §	27.25-i		A	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom varmvalsning av mer än 20 ton råstål per timme eller mer än 175 200 ton råstål per kalenderår.
	27.25-i1	96		- Varmvalsning av mer än 500 000 ton råstål per kalenderår
	27.25-i2	64		- Varmvalsning av mer än 175 200 ton men högst 500 000 ton råstål per kalenderår.

15 kap 4 §	27.26-i	64	A	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom hammarsmide, om slagenergin per hammare är mer än 50 kilojoule och den använda värmeeffekten är mer än 20 megawatt.
15 kap 5 §	27.27-i		A	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom att anbringa skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning av mer än 2 ton råstål per timme eller mer än 17 500 ton råstål per kalenderår.
	27.27-i1	48		- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av mer än 10 000 ton zink per kalenderår.
	27.27-i2	40		- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton zink per kalenderår.
	27.27-i3	24		- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av mer än 100 ton men högst 1 000 ton zink per kalenderår.
	27.27-i4	12		- Anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och varmförzinkning med en förbrukning av högst 100 ton zink per kalenderår.
	27.27-i5	48		- Annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av mer än 10 000 m3 process- eller sköljvatten.
	27.27-i6	40		- Annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av mer än 1 000 m3 men högst 10 000 m3 process- eller sköljvatten.
	27.27-i7	24		- Annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av mer än 100 m3 men högst 1 000 m3 process- eller sköljvatten.
	27.27-i8	12		- Annat anbringande av skyddsbeläggningar av smält metall med en inmatning som överstiger 17 500 ton råstål per kalenderår och med utsläpp av högst 100 m3 process- eller sköljvatten.
15 kap 6 §	27.31	32	A	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom kallvalsning av mer än 100 000 ton stål per kalenderår.
15 kap 7 §	27.32		B	Anläggning för att behandla järnbaserade metaller genom kallvalsning av högst 100 000 ton stål per kalenderår.
	27.32-1	36		- Mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
	27.32-2	24		- Högst 20 000 ton per kalenderår.

15 kap 8 §	27.40-i			Anläggning för att gjuta järn eller stål, om produktion är mer än 20 ton per dygn eller mer än 5 000 ton per kalenderår.
	27.40-i1	32	B	- Mer än 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där form- eller gjutsand används.
	27.40-i2	28		- Mer än 5 000 ton men högst 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där form- eller gjutsand används.
	27.40-i3	20		- Mer än 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där inte form- eller gjutsand används.
	27.40-i4	12		- Mer än 5 000 ton men högst 10 000 ton järn eller stål per kalenderår där inte form- eller gjutsand används.
15 kap 9 §	27.50			Anläggning för att gjuta järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är mer än 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8 eller 14 §.
	27.50-1	20	B	- (1) mer än 1000 ton men högst 5 000 ton järn eller stål per kalenderår, eller (2) mer än 1000 ton men högst 5 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.
	27.50-2	16		- (1) mer än 500 ton men högst 1 000 ton järn eller stål per kalenderår, eller (2) mer än 500 ton men högst 1 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.
	27.50-3	9		- (1) mer än 1000 ton men högst 5 000 ton järn eller stål per kalenderår, eller (2) mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.
	27.50-4	9		- (1) mer än 500 ton men högst 1 000 ton järn eller stål per kalenderår, eller (2) mer än 500 ton men högst 1 000 ton aluminium, zink eller magnesium per kalenderår.
15 kap 10 §	27.60	4	C	Anläggning för att gjuta järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är mer än 10 ton per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 8, 9 eller 14 §.
-	27.6001	T	U	Anläggning för att gjuta järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är högst 10 ton per kalenderår.
	27.70-i			Anläggning för att av malm, koncentrat eller sekundärt råmaterial producera mer än 1 000 ton icke-järnmetall per kalenderår, om produktionen sker genom metallurgiska, kemiska eller elektrolytiska processer. Tillståndsplikten gäller inte gjuterier.

15 kap 11 §	27.70-i1	96	A	- Av malm eller koncentrat producera mer än 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i2	56		- Av malm eller koncentrat producera mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i3	28		- Av malm eller koncentrat producera mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i4	24		- Av malm eller koncentrat producera mer än 1 000 ton men högst 3000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i5	80		- Av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i6	40		- Av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i7	28		- Av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
	27.70-i8	24		- Av sekundärt råmaterial (skrot m.m.) producera mer än 1 000 ton men högst 3 000 ton icke-järnmetall per kalenderår.
15 kap 12 §	27.80-i	20	B	Anläggning för att av malm, koncentrat eller sekundärt råmaterial producera högst 1 000 ton icke-järnmetall per kalenderår, om produktionen sker genom metallurgiska, kemiska eller elektrolytiska processer. Tillståndsplikten gäller inte gjuterier.
15 kap 13 §	27.100-i		A	I gjuteri eller annan anläggning smälta eller legera icke-järnmetaller, oavsett om metallerna är återvinningsprodukter eller inte, om produktion av bly eller kadmium är mer än 4 ton per dygn eller mer än 1 000 ton per kalenderår.
	27.100-i1	104		- Mer än 50 000 ton bly eller kadmium per kalenderår.
	27.100-i2	76		- Mer än 10 000 ton men högst 50 000 ton bly eller kadmium per kalenderår.
	27.100-i3	56		- Mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton bly eller kadmium per kalenderår.
-	27.10001	6	U	I gjuteri eller annan anläggning smälta eller legera icke-järnmetaller, oavsett om metallerna är återvinningsprodukter eller inte, om produktion av bly eller kadmium är högst 1 000 ton per kalenderår.
15 kap 14 §	27.101-i		B	I gjuteri eller annan anläggning smälta eller legera icke-järnmetaller, oavsett om metallerna är återvinningsprodukter eller inte, om produktion är mer än 20 ton per dygn eller mer än 5 000 ton per kalenderår.
	27.101-i1	68		- Mer än 20 000 ton metaller per kalenderår.
	27.101-i2	60		- Mer än 5000 ton men högst 20 000 metaller per kalenderår.
	27.110			Anläggning för att smälta eller legera icke-järnmetaller, oavsett om metallerna är återvinningsprodukter eller inte.

15 kap 15 §	27.110-1	28	B	Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 eller 14 § eller endast avser gjuterier. - Mer än 1 000 ton men högst 5 000 ton icke-järnmetall eller återvinningsprodukter.
	27.110-2	20		- Högst 1 000 ton icke-järnmetall eller återvinningsprodukter.
15 kap 16 §	27.120		B	Anläggning för att yrkesmässig smälta eller raffinera icke-järnmetall ur annan råvara och genom andra processer än de som anges i 11–15 §§. Tillståndsplikten gäller inte gjuterier.
	27.120-1	96		- Mer än 80 000 ton per kalenderår.
	27.120-2	68		- Mer än 20 000 ton men högst 80 000 ton per kalenderår.
	27.120-3	36		- Mer än 3 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
	27.120-4	20		- Högst 3 000 ton per kalenderår.
15 kap 17 §	27.130		B	Anläggning för att gjuta andra metaller än järn, stål, zink, aluminium och magnesium, om produktionen är mer än 50 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 eller 14 §.
	27.130-1	72		- Mer än 20 000 ton per kalenderår.
	27.130-2	40		- Mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
	27.130-3	28		- Mer än 3 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
	27.130-4	20		- Mer än 1 000 ton men högst 3 000 ton per kalenderår.
	27.130-5	16		- Mer än 200 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
	27.130-6	12		- Mer än 50 ton men högst 200 ton per kalenderår.
15 kap 18 §	27.140	6	C	Anläggning för att gjuta andra metaller än järn, stål, zink, aluminium och magnesium, om produktionen är mer än 1 ton per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13, 14 eller 17 §.
-	27.14001	T	U	Anläggning för att gjuta andra metaller än järn, stål, zink, aluminium och magnesium, om produktionen är högst 1 ton per kalenderår.
METALL- OCH PLASTYTBEHANDLING, AVFETTNING OCH FÄRGBORTTAGNING				
	28.10-i			Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om behandlingsbaden har en sammanlagd volym av mer än 30 kubikmeter.

16 kap 1 §	28.10-i1	36	B	- Verksamheten ger upphov till mer än 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.10-i2	28		- Verksamheten ger upphov till mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.10-i3	16		- Verksamheten ger upphov till mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.10-i4	12		- Verksamheten ger upphov till högst 100 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
16 kap 2 §	28.20		B	Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast, om 1. behandlingsbadet har en sammanlagd volym av mer än 1 kubikmeter men högst 30 kubikmeter, och 2. verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte betning med betpasta
	28.20-1	32		- Verksamheten ger upphov till mer än 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.20-2	20		- Verksamheten ger upphov till mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.20-3	9		- Verksamheten ger upphov till mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.20-4	9		- Verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter men högst 100 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
16 kap 3 §	28.25		C	Anläggning för kemisk eller elektrolytisk ytbehandling av metall eller plast. Anmälningssplikten gäller inte betning med betpasta eller om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 eller 2 §.
	28.25-1	6		-om verksamheten ger upphov till mer än 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.25-2	2		-om verksamheten ger upphov till högst 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.30			Anläggning för 1. beläggning med metall på annat sätt än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, eller 2. våttrumling av annan metall än aluminium eller stål, om verksamheten ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.

16 kap 4 §	28.30-1	32	B	Tillståndsplikten gäller inte beläggning med metall som sker med vakuummetod.
	28.30-2	20		- Mer än 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.30-3	16		- Mer än 1 000 kubikmeter men högst 10 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
	28.30-4	9		- Mer än 100 kubikmeter men högst 1 000 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. - Mer än 10 kubikmeter men högst 100 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
16 kap 5 §	28.40	6	C	Anläggning för annan beläggning med metall än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till mer än 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte beläggning med metall som sker med vakuummetod eller om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4 §.
-	28.4001	T	U	Anläggning för 1. beläggning med metall på annat sätt än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till högst 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, eller 2. våttrumling av annan metall än aluminium eller stål, om verksamheten ger upphov till högst 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår.
16 kap 6 §	28.50		B	Anläggning för termisk ytbehandling i form av varmdoppning eller termisk sprutning med en metallförbrukning av mer än 2 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15 kap. 3 §.
	28.50-1	32		- Metallförbrukning av mer än 10 000 ton per kalenderår utan uppsamling och filter.
	28.50-2	20		- Metallförbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår utan uppsamling och filter.
	28.50-3	12		- Metallförbrukning av mer än 100 ton men högst 1 000 ton per kalenderår utan uppsamling och filter.
	28.50-4	8		- Metallförbrukning av mer än 2 ton men högst 100 ton per kalenderår utan uppsamling och filter.
	28.50-5	20		- Metallförbrukning av mer än 10 000 ton per kalenderår med uppsamling och filter.
	28.50-6	12		- Metallförbrukning av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår med uppsamling och filter.

	28.50-7	8		- Metallförbrukning av mer än 100 ton men högst 1 000 ton per kalenderår med uppsamling och filter.
	28.50-8	6		- Metallförbrukning av mer än 2 ton men högst 100 ton per kalenderår med uppsamling och filter.
16 kap 7 §	28.71	T	C	Blästra mer än 500 kvadratmeter yta. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är anmälningsspliktig enligt 10 §.
-	28.7101	T	U	Blästra högst 500 kvadratmeter yta.
16 kap 8 §	28.80	20	B	Anläggning för att med kemiska eller termiska metoder yrkesmässigt ta bort lack eller färg från mer än 50 ton metallgods per kalenderår Tillståndssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndsspliktig enligt 19 kap. 2 eller 3 §.
16 kap 9 §	28.90	12	C	Anläggning för att med kemiska eller termiska metoder yrkesmässigt ta bort lack eller färg Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndsspliktig enligt 8 § eller 19 kap. 2 eller 3 §.
16 kap 10 §	28.95		C	Anläggning för 1. vattenbaserad avfettning som ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, om verksamheten inte är en fordonstvätt eller tillståndsspliktig enligt 19 kap. 2, 3, 4 eller 6 §, 2. betning med mer än 50 kilogram betpasta per kalenderår, om verksamheten ger upphov till avloppsvatten, 3. blästring av mer än 500 kvadratmeter yta per kalenderår, 4. våttrumling av mer än 1 ton metaller per kalenderår eller härdning av mer än 1 ton gods per kalenderår, 5. termisk ytbehandling med en metallförbrukning av mer än 50 kilogram men högst 2 ton per kalenderår, eller 6. metallbeläggning med vakuummetod med en metallförbrukning av mer än 500 kilogram per kalenderår.
	28.95-1	9		- Anläggning för produktion som omfattas av mer än två punkter ovan.
	28.95-2	6		- Anläggning för produktion som omfattas av högst två punkter ovan.
				Anläggning, som omfattas av någon eller några av följande punkter, för 1. vattenbaserad avfettning som ger upphov till högst 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, om verksamheten inte är fordonstvätt eller tillståndsspliktig enligt någon av beskrivningarna i 39.10-39.50, 2. betning med högst 50 kilogram betpasta per kalenderår, om verksamheten ger upphov till avloppsvatten,

-	28.9501	T	U	3. blästring av högst 500 kvadratmeter yta per kalenderår, 4. våttrumling av högst 1 ton metaller per kalenderår eller hårdning av högst 1 ton gods per kalenderår, 5. termisk ytbehandling med en metallförbrukning av högst 50 kilogram per kalenderår, eller 6. metallbeläggning med vakuummetod, om metallförbrukningen uppgår till högst 500 kilogram per kalenderår.
				ELEKTRISKA ARTIKLAR
17 kap 1 §	31.10	96	A	Anläggning för att tillverka batterier eller ackumulatorer som innehåller kadmium, bly eller kvicksilver.
17 kap 2 §	31.20	44	B	Anläggning för att tillverka batterier eller ackumulatorer som inte innehåller kadmium, bly eller kvicksilver.
17 kap 3 §	31.30	8	C	Anläggning för att tillverka eller reparera ljuskällor som innehåller kvicksilver.
17 kap 4 §	31.40-i	112	A	Anläggning för att tillverka grafitelektroder genom bränning eller grafitisering.
17 kap 5 §	31.50	112	A	Anläggning för att tillverka kol- eller grafitelektroder. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4 §.
17 kap 6 §	31.60	12	C	Anläggning för att tillverka elektrisk tråd eller elektrisk kabel.
METALLBEARBETNING				
				Motorer, turbiner och reaktorer
18 kap 1 §	34.10	12	C	Anläggning för tillverkning av fler än 100 fordonsmotorer per kalenderår.
-	34.1001	2	U	Anläggning för tillverkning av högst 100 fordonsmotorer per kalenderår.
18 kap 2 §	34.20	6	C	Provbänk för motorer, turbiner eller reaktorer.
				Motorfordon
18 kap 3 §	34.30			Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av 1. fler än 25 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton, eller 2. fler än 1 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
	34.30-1	112	B	- Fler än 200 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
	34.30-2	80		- Fler än 100 000 motorfordon men högst 200 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
	34.30-3	64		- Fler än 50 000 motorfordon men högst 100 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.

	34.30-4	32		- Fler än 25 000 motorfordon men högst 50 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton.
	34.30-5	80		- Fler än 20 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
	34.30-6	48		- Fler än 5 000 motorfordon men högst 20 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
	34.30-7	24		- Fler än 1 000 motorfordon men högst 5 000 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
18 kap 4 §	34.40	20	C	Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av 1. fler än 100 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton, eller 2. fler än 10 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 3 §.
-	34.4001	4	U	Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av 1. högst 100 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton, eller 2. högst 10 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton.
				Järnvägsutrustning och flygplan
18 kap 5 §	34.50	20	C	Anläggning för 1. tillverkning av järnvägsutrustning, 2. tillverkning av flygplan, eller 3. reparation av flygplan.
				Maskinell metallbearbetning
18 kap 6 §	34.60	72	A	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning med en tillverkningsyta (utom yta för endast montering) större än 100 000 kvadratmeter.
18 kap 7 §	34.70		B	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 20 kubikmeter, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 3 eller 6 §. Med total tankvolym avses såväl volymen i ett fast centralt system för vätskor som volymen i lösa behållare som är kopplade antingen till metallbearbetningsmaskin eller till öppnade behållare som används för påfyllning av metallbearbetningsmaskin.

	34.70-1	48		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 75 kubikmeter.
	34.70-2	40		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 20 kubikmeter men högst 75 kubikmeter.
18 kap 8 §	34.80			Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 1 kubikmeter, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9 eller 10§. Med total tankvolym avses det samma som i 7 § andra stycket.
	34.80-1	20	C	- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 10 kubikmeter men högst 20 kubikmeter.
	34.80-2	9		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 5 kubikmeter men högst 10 kubikmeter.
	34.80-3	6		- Total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 1 kubikmeter men högst 5 kubikmeter.
-	34.8001	T	U	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är högst 1 kubikmeter. Med total tankvolym avses det samma som i 7 § andra stycket.
				Gas- och oljeplattformar
18 kap 9 §	35.10	112	A	Byggande av en plattform som är avsedd att användas vid utvinning av olja eller gas inom havsområden, om verksamheten inte prövas enligt 11 kap. miljöbalken.
-	35.1001	56	U	Plattform för verkstad på vattnet när fråga är om förläggning nära kusten för montering, utrustning, ombyggnad, reparation, underhåll eller liknande åtgärd.
				Skeppsvarv
18 kap 10 §	35.20	6	C	Skeppsvarv.

FÖRBRUKNING AV ORGANISKA LÖSNINGSMEDEL

19 kap 1 §				Med förbrukning avses i detta kapitel lösningsmedelstillförseln minskad med den mängd som i tekniskt eller kommersiellt syfte återvinns för återanvändning där även återanvändning av lösningsmedel som bränsle ingår men inte lösningsmedel som slutligt bortskaffas som avfall.
19 kap 2 §	39.10-i	60	B	Anläggning för att appretera, trycka, bstryka, avfetta, vattenskyddsimpregnera, limma, måla, rengöra, impregnera eller på annat sätt ytbehandla material, föremål eller produkter, om förbrukningen av organiska lösningsmedel är mer än 150 kilogram per timme eller mer än 200 ton per kalenderår.
19 kap 3 §	39.15			Anläggning där det per kalenderår förbrukas 1. mer än 5 ton halogenerade organiska lösningsmedel, 2. mer än totalt 25 ton organiska lösningsmedel, 3. mer än 50 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av farmaceutiska produkter, eller 4. mer än 100 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av lack, tryckfärg, lim eller andra beläggningspreparat. Vid tillämpningen av första stycket ska inte sådana organiska lösningsmedel medräknas som omfattas av förordningen (2007:846) om fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen eller av föreskrifter som har meddelats med stöd av den förordningen. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 §. Tillståndsplikten enligt första stycket 2 gäller inte sjukhus.
	39.15-1	52	B	- 2. mer än totalt 200 ton organiska lösningsmedel - 1. mer än 5 ton halogenerade organiska lösningsmedel, - 2. mer än totalt 50 ton men högst 200 ton organiska lösningsmedel - 2. mer än totalt 25 ton men högst 50 ton organiska lösningsmedel, - 3. mer än 200 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av farmaceutiska produkter
	39.15-2	44		- 3. mer än 50 ton men högst 200 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av farmaceutiska produkter
	39.15-3	40		

	39.15-4	52		- 4. mer än 200 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av lack, tryckfärg, lim eller andra beläggningspreparat.
	39.15-5	44		- 4. mer än 100 ton men högst 200 ton organiska lösningsmedel i tillverkning av lack, tryckfärg, lim eller andra beläggningspreparat.
	39.15-6	52		
	39.15-7	44		
19 kap 4 §	39.30	8	C	Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med 1. mer än 1 ton i ytrengöring, om lösningsmedlet innehåller någon kemisk produkt, som a) enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med riskfraserna "misstänks kunna ge cancer" (R40), "kan ge cancer" (R45), "kan ge ärftliga genetiska skador" (R46), "kan ge cancer vid inandning" (R49), "kan ge nedsatt fortplantningsförmåga" (R60) eller "kan ge fosterskador" (R61), eller b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", eller "reproduktionstoxicitet kategori 1B", 2. mer än 2 ton i annan ytrengöring, 3. mer än 500 kilogram i fordonslackering, eller 4. mer än 1 kilogram i kemtvätt. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 eller 3 §.

19 kap 5 §	39.35	8	C	Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med mer än 500 kilogram i lackering av vägfordon till följd av reparation, underhåll eller dekoration som sker utanför tillverkningsanläggningar. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 eller 3 §.
19 kap 6 §	39.50		C	Anläggning där det per kalenderår förbrukas 1. mer än 1 ton halogenerade organiska lösningsmedel, eller 2. mer än totalt 5 ton organiska lösningsmedel. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 2, 3 eller 4 §.
	39.50-1	16		- 1. Mer än 1 ton halogenerade organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår. - 2. Mer än totalt 10 ton men högst totalt 25 ton organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår.
	39.50-2	16		- 2. Mer än totalt 5 ton men högst totalt 10 ton organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår.
	39.50-3	9		
-	39.5001	6	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas högst 1 ton halogenerade organiska lösningsmedel
-	39.5002	6	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas mer än 2,5 ton men högst 5 ton organiska lösningsmedel.
-	39.5003	4	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas mer än 500 kg men högst 2,5 ton organiska lösningsmedel.
	39.5004	T	U	Anläggning där det per kalenderår förbrukas högst 500 kg organiska lösningsmedel.
HANTERING AV BRÄNSLEN OCH ANDRA KEMISKA PRODUKTER				
	39.60			Anläggning för lagring eller annan hantering av

1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 500 000 ton per kalenderår,

2. andra kemiska produkter, om lagringen eller hanteringen omfattar mer än 5 000 ton vid ett och samma tillfälle eller mer än 50 000 ton per kalenderår och produkterna

a) enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller

b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "akut toxicitet kategori 1", "akut toxicitet kategori 2", "akut toxicitet kategori 3", "specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1", "specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1", "frätande för huden kategori 1A", "frätande för huden kategori 1B",

"frätande för huden kategori 1C", "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "mutagenitet i könsceller kategori 2", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", "reproduktionstoxicitet kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 2", "farligt för vattenmiljön

kategori akut 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4" eller "farligt för ozonskiktet, eller

3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras mer än 200 000 ton vid ett och samma tillfälle.

- Anläggning för lagring eller annan hantering enligt punkt 1 om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 500 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 5 000 000 ton per kalenderår,

enligt punkt 2 om det i anläggningen lagras mer än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hanteras mer än 500 000 ton per kalenderår, eller enligt punkt 3 om det i anläggningen lagras mer än 2 000 000 ton vid ett och samma tillfälle.

20 kap 1 §

39.60-1

48

B

- Anläggning för lagring eller annan hantering enligt punkt 1 om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 250 000 ton men högst 500 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 2 500 000 ton men högst 5 000 000 ton per kalenderår,

enligt punkt 2 om det i anläggningen lagras mer än 25 000 ton men högst 50 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hanteras mer än 250 000 ton men högst 500 000 ton per kalenderår, eller

enligt punkt 3 om det i anläggningen lagras mer än 1 000 000 ton men högst 2 000 000 ton vid ett och samma tillfälle.

- Anläggning för lagring eller annan hantering enligt punkt 1 om anläggningen har kapacitet för lagring av mer än 50 000 ton men högst 250 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hantering av mer än 500 000 ton men högst 2 500 000 ton per kalenderår,

enligt punkt 2 om det i anläggningen lagras mer än 5 000 ton men högst 25 000 ton vid ett och samma tillfälle eller hanteras mer än 50 000 ton men högst 250 000 ton per kalenderår, eller

enligt punkt 3 om det i anläggningen lagras mer än 200 000 ton men högst 1 000 000 ton vid ett och samma tillfälle.

	39.60-2	32		
	39.60-3	16		
				Anläggning för lagring av 1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om det i anläggningen lagras mer än 5 000 ton vid ett och samma tillfälle, 2. andra kemiska produkter än som avses i 1, om anläggningen avser verksamhet för energiproduktion eller kemisk industri och har kapacitet för lagring av mer än 1 ton vid ett och samma tillfälle och a) någon produkt enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller

20 kap 2 §	39.70	9	C	b) någon produkt enligt förordning (EG) nr 272/2008 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "akut toxicitet kategori 1", "akut toxicitet kategori 2", "akut toxicitet kategori 3", "specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1", "specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1", "frätande för huden kategori 1A", "frätande för huden kategori 1B", "frätande för huden kategori 1C", "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "mutagenitet i könsceller kategori 2", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", "reproduktionstoxicitet kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 2", "farligt för vattenmiljön kategori akut 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4" eller "farligt för ozonskiktet", eller 3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras mer än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle.
-	39.7001	T	U	Anläggning för lagring av 1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om det i anläggningen lagras högst 5 000 ton vid ett och samma tillfälle, 2. andra kemiska produkter än som avses i 1, om anläggningen avser verksamhet för energiproduktion eller kemisk industri och har kapacitet för lagring av högst 1 ton vid ett och samma tillfälle och a) någon produkt enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller b) någon produkt enligt förordning (EG) nr 272/2008 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "akut toxicitet kategori 1", "akut toxicitet kategori 2", "akut toxicitet kategori 3", "specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1", "specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1", "frätande för huden kategori 1A", "frätande för huden kategori 1B", "frätande för huden kategori 1C", "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "mutagenitet i könsceller kategori 2", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", "reproduktionstoxicitet kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 2", "farligt för vattenmiljön kategori akut 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4" eller "farligt för ozonskiktet", eller

				3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras högst 50 000 ton vid ett och samma tillfälle.
20 kap 3 §	39.80	12	B	Anläggning för lagring av mer än 50 miljoner normalkubikmeter naturgas per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
-	39.8001	T	U	Anläggning för lagring av högst 50 miljoner normalkubikmeter naturgas per kalenderår.
20 kap 4 §	39.90	4	C	Anläggning för lagring av mer än 5 000 ton kol, torv eller bränsleflis eller annat träbränsle per kalenderår.
-	39.9001	T	U	Anläggning för lagring av högst 5 000 ton kol, torv eller bränsleflis eller annat träbränsle per kalenderår.
GAS- OCH VÄTSKEFORMIGA BRÄNSLEN, EL, VÄRME OCH KYLA				
21 kap 1 §				Med <i>avfall</i> och <i>farligt avfall</i> avses i detta kapitel detsamma som i 15 kap. miljöbalken och avfallsförordningen (2011:927).
				Anaerob biologisk behandling
21 kap 2 §	40.01	28	B	Anläggning som genom anaerob biologisk behandling av stallgödsel, grödor eller annat biologiskt material producerar mer än 3 000 megawattimmar biogas per kalenderår. Tillståndsplikten gäller även om stallgödseln är avfall och även om det material som inte är stallgödsel består av högst 500 ton icke-farligt avfall per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 29 kap. 65 §.
21 kap 3 §	40.02	12	C	Anläggning som genom anaerob biologisk behandling av stallgödsel, grödor eller annat biologiskt material producerar biogas. Anmälningsplikten gäller även om stallgödseln är avfall och även om det material som inte är stallgödsel består av högst 500 ton icke-farligt avfall per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 2 §.
				Framställning av gas- och vätskeformiga bränslen
21 kap 4 §	40.05-i	44	B	Anläggning för förgasning eller förvätskning av andra bränslen än kol där anläggningen har en kapacitet att överföra 20 megawatt tillförd bränsleeffekt eller mer.
21 kap 5 §	40.15	28	B	Anläggning för att uppgradera eller för att på annat sätt än genom anaerob biologisk behandling tillverka mer än 1 500 megawattimmar gas eller vätskeformigt bränsle per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 4 § eller 12 kap. 1 eller 2 §.

21 kap 6 §	40.20	12	C	Anläggning för att uppgradera eller för att på annat sätt än genom anaerob biologisk behandling tillverka högst 1 500 megawattimmar gas eller vätskeformigt bränsle per kalenderår.
				Kärnkraft
21 kap 7 §	40.30		A	Kärnkraftsreaktor eller annan kärnreaktor.
				Förbränning
21 kap 8 §	40.40-i 40.40-i1 40.40-i2	 80 32	A	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 300 megawatt. - Total installerad tillförd effekt av mer än 300 megawatt. - Gasturbin.
21 kap 9 §	40.50-i 40.50-i1 40.50-i2	 52 32	B	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av minst 50 megawatt men högst 300 megawatt. - Total installerad tillförd effekt av mer än 100 megawatt men högst 300 megawatt. - Total installerad tillförd effekt av mer än 50 megawatt men högst 100 megawatt.
21 kap 10 §	40.51	28	B	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 20 megawatt men mindre än 50 megawatt.
21 kap 11 §	40.60 40.60-1 40.60-2	 8 4	C	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av 1. mer än 500 kilowatt men högst 20 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas, eller 2. mer än 10 megawatt men högst 20 megawatt, om inget annat bränsle används än fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är anmälningsspliktig enligt 12 § eller avser en stationär förbränningsmotor avsedd endast som reservaggregat vid elavbrott. - Total installerad tillförd effekt av mer än 5 megawatt men högst 20 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas. - Total installerad tillförd effekt av mer än 500 kilowatt men högst 5 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.

	40.60-3	8		- Total installerad tillförd effekt av mer än 10 megawatt men högst 20 megawatt, om inget annat bränsle än fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.
-	40.6001	2	U	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av 1. högst 500 kilowatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas, eller 2. högst 10 megawatt, om inget annat bränsle används än fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas.
21 kap 12 §	40.70	20	C	Gasturbinanläggning med en total installerad tillförd effekt av högst 20 megawatt.
				Vindkraft
21 kap 13 §	40.90	6	B	Verksamhet med 1. två eller flera vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), om vart och ett av vindkraftverken inklusive rotorblad är högre än 150 meter, 2. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 150 meter och står tillsammans med en sådan gruppstation som avses i 1, eller 3. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 150 meter och står tillsammans med ett annat sådant vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter att verksamheten med det andra vindkraftverket påbörjades.
21 kap 14 §	40.95	4	B	Verksamhet med 1. sju eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), om vart och ett av vindkraftverken inklusive rotorblad är högre än 120 meter, 2. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 120 meter och står tillsammans med en sådan gruppstation som avses i 1, eller 3. ett eller fler vindkraftverk som vart och ett inklusive rotorblad är högre än 120 meter och står tillsammans med så många andra sådana vindkraftverk att gruppstationen sammanlagt består av minst sju vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter det att verksamheten eller verksamheterna med de andra vindkraftverken påbörjades. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 §.
21 kap 15 §	40.100	2	C	Verksamhet med 1. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 50 meter, 2. två eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), eller 3. ett vindkraftverk som står tillsammans med ett annat vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter det att verksamheten med det andra vindkraftverket påbörjades. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 13 eller 14 §.

-	40.10001	T	U	Verksamhet med ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är lägre än 50 meter.
				Värme- och kylanläggningar
21 kap 16 §	40.110	12	C	Värmepump eller kylanläggning för uttag eller tillförsel av värmeenergi från mark, vattenområde, grundvatten eller avloppsvatten för en uttagen eller tillförd effekt av mer än 10 megawatt. Anmälningsplikten gäller inte uttag eller tillförsel genom vattentäkt.
21 kap 17 §	40.120	4	C	Anläggning för lagring av värme i mark, vattenområde eller i grundvatten för en tillförd energimängd av mer än 3 000 megawattimmar.
-	40.12001	T	U	Anläggning för lagring av värme i mark, vattenområde eller i grundvatten för en tillförd energimängd av högst 3 000 megawattimmar.
VATTENFÖRSÖRJNING				
-	41.9001	9	U	Vattenverk med kemsteg för mer än 25 000 personer, eller utan kemsteg för mer än 50 000 personer.
-	41.9002	6	U	Vattenverk med kemsteg för mer än 5 000 personer men högst 25 000 personer, eller utan kemsteg för mer än 5 000 personer men högst 50 000 personer.
-	41.9003	2	U	Vattenverk för högst 5 000 personer.
AVVECKLING AV KÄRNREAKTORER				
22 kap 1 §	45.10		A	Verksamhet varigenom en kärnkraftsreaktor eller annan kärnreaktor monteras ned eller avvecklas, från det att reaktorn stängs av till dess att reaktorn efter avställningsdrift, servicedrift och rivning har upphört genom att allt kärnbränsle och annat radioaktivt kontaminerat material varaktigt har avlägsnats från anläggningsplatsen.
FORDONSSERVICE OCH DRIVMEDELSHANTERING				
	50.10			Anläggning för tvättning av 1. fler än 5 000 personbilar per kalenderår, 2. fler än 100 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. fler än 500 tågagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 1 000 andra motordrivna fordon per kalenderår.
23 kap 1 §	50.10-1	8	C	- Tvättning av 1. fler än 15 000 personbilar per kalenderår, 2. fler än 1 000 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. fler än 5 000 tågagnar eller lok per kalenderår, eller

	50.10-2	6		4. fler än 3 000 andra motordrivna fordon per kalenderår. - Tvättning av 1. fler än 5 000 personbilar per kalenderår, 2. fler än 100 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. fler än 500 tågagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 1 000 andra motordrivna fordon per kalenderår.
-	50.1001	4	U	Anläggning för tvättning av 1. fler än 1 250 personbilar per kalenderår, 2. färre än eller lika med 100 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. färre än eller lika med 500 tågagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 250 andra motordrivna fordon per kalenderår.
-	50.1002	2	U	Anläggning för tvättning av 1. fler än 250 personbilar per kalenderår, 2. fler än 50 andra motordrivna fordon per kalenderår.
-	50.1003	T	U	Anläggning för tvättning av 1. högst 250 personbilar per kalenderår, 2. högst 50 andra motordrivna fordon per kalenderår.
23 kap 2 §	50.20			Anläggning där det per kalenderår hanteras 1. mer än 1 000 kubikmeter flytande motorbränsle, eller 2. mer än 1 miljon normalkubikmeter gas avsedd som motorbränsle. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 20 kap. 1, 2 eller 3 §.
	50.20-1	8	C	- Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 10 000 kubikmeter flytande motorbränsle.
	50.20-2	6		- Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 5 000 kubikmeter flytande motorbränsle.
	50.20-3	4		- Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 1 000 kubikmeter flytande motorbränsle.
	50.20-4	T		- Anläggning där det per kalenderår hanteras mer än 1 miljon normalkubikmeter gas avsett som motorbränsle.
-	50.2001	T	U	Anläggning där det per kalenderår hanteras högst 1 000 kubikmeter flytande motorbränsle för försäljning.

-	50.2002	T	U	Anläggning där det per kalenderår hanteras högst 1 miljon normal kubikmeter gas avsett som motorbränsle för försäljning.
-	50.2003	4	U	Fordonsverkstad med yrkesmässig reparation av fler än 3000 fordon per år.
-	50.2004	2	U	Fordonsverkstad med yrkesmässig reparation av fler än 400 men högst 3000 fordon per år.
	50.2005	T	U	Fordonsverkstad med yrkesmässig reparation av högst 400 fordon per år
-	50.2006	T	U	Parkeringsyta med oljeavskiljande funktion.
HAMNAR OCH FLYGPLATSER				
				Hamnar
24 kap 1 §	63.10			Gäller för hamn där trafik medges för fartyg med en bruttodräktighet på mer än 1 350. Tillståndsplikten gäller inte 1. hamn för Försvarsmakten, eller 2. färjekaj med högst tio planerade fartygsanlöp per kalenderår.
	63.10-1	128	B	- Hamn med mer än 5 000 anlöp per kalenderår
	63.10-2	80		- Hamn med 2 000 – 5 000 anlöp per kalenderår
	63.10-3	56		- Hamn med 300 – 2 000 anlöp per kalenderår
	63.10-4	32		- Hamn med 50 – 300 anlöp per kalenderår
	63.10-5	16		- Hamn med 10 – 50 anlöp per kalenderår
	63.10-6	12		- Hamn med högst 10 anlöp per kalenderår
	63.1001	6	U	Gäller för hamn där trafik medges för fartyg med en bruttodräktighet på högst 1 350. Punkten gäller inte hamn för Försvarsmakten.
24 kap 2 §	63.20	12	C	Fiskehamn eller hamn för Försvarsmakten. Anmälningsplikten gäller inte fiskehamn som är tillståndspliktig enligt 1 §.
-	63.2001	6	U	Fritidsbåtshamn, för mer än 600 båtar, med uppläggning eller upptag
-	63.2002	4	U	Fritidsbåtshamn, för mer än 200 men högst 600 båtar, med uppläggning eller upptag
	63.2003	2	U	Fritidsbåtshamn, för mer än 50 men högst 200 båtar, med uppläggning eller upptag
	63.2004	T	U	Fritidsbåtshamn, för högst 50 båtar, med uppläggning eller upptag
	63.2005	T	U	Fritidsbåtshamn utan uppläggning eller upptag
				Flygplatser

24 kap 3§	63.30			Civil flygplats med en instrumentbana som är längre än 1 200 meter. Tillståndsplikten gäller inte flygplats som är tillståndspliktig enligt 4 §.
	63.30-1	112	A	- Mer än 50 000 landningar per kalenderår.
	63.30-2	64		- Mer än 20 000 landningar men högst 50 000 landningar per kalenderår.
	63.30-3	48		- Mer än 5 000 landningar men högst 20 000 landningar per kalenderår.
	63.30-4	24		- Högst 5 000 landningar per kalenderår.
24 kap 4 §	63.40	36	B	Flottiljflygplats eller civil flygplats med infrastruktur för militär flygverksamhet, om instrumentbanan på flottiljflygplatsen eller den civila flygplatsen är längre än 1 200 meter.
-	63.4001	6	U	Flottiljflygplats eller civil flygplats med infrastruktur för militär flygverksamhet, om instrumentbanan på flottiljflygplatsen eller den civila flygplatsen är kortare än 1 200 meter.
24 kap 5 §	63.50	6	C	Flygplats för motordrivna luftfartyg där mer än 500 flygrörelser per kalenderår äger rum. Anmälningssplikten gäller inte om flygplatsen är tillståndspliktig enligt 3 eller 4 §.
-	63.5001	T	U	Flygplats för motordrivna luftfartyg där högst 500 flygrörelser per kalenderår äger rum.
				Annan trafikinfrastruktur
-	63.10001	96	U	Väganläggning i drift upplåten för allmän trafik, med en sammanlagd trafik med mer än 1 000 miljoner[1] fordonskilometer per kalenderår.
-	63.10002	60	U	Väganläggning i drift upplåten för allmän trafik, med en sammanlagd trafik med mer än 500 miljoner[2] fordonskilometer per kalenderår.
-	63.10003	48	U	Väganläggning i drift upplåten för allmän trafik, med en sammanlagd trafik med mer än 100 miljoner[3] fordonskilometer per kalenderår.
-	63.10004	T	U	Parkering
-	63.10101	60	U	Spåranläggning i drift för lokal kollektivtrafik med en sammanlagd spårlängd över 80 kilometer.
-	63.10102	36	U	Spåranläggning i drift för regional kollektivtrafik eller nationell person och/eller godstrafik med en sammanlagd spårlängd över 30 kilometer.
-	63.10103	16	U	Övriga spåranläggningar.
LABORATORIER				
				Kemiska eller biologiska laboratorier med en total golvyta som är större än 5 000 kvadratmeter. Anmälningssplikten gäller inte laboratorier som

25 kap 1 §	73.10	12	C	1. ingår i verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon annan bestämmelse i denna förordning, 2. är tillstånds- eller anmälningspliktiga enligt 13 kap. miljöbalken, eller 3. ingår i utbildningslokaler som är anmälningspliktiga enligt 38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.
-	73.1001	T	U	Kemiska eller biologiska laboratorier för utbildning med en total golvyta som är större än 5 000 kvadratmeter.
-	73.1002	T	U	Kemiska eller biologiska laboratorier med en total golvyta som är större än 20 kvadratmeter men högst 5 000 kvadratmeter.
	73.1003	T	U	Kemiska eller biologiska laboratorier med en total golvyta som är högst 20 kvadratmeter.
TANKRENGÖRING				
26 kap 1 §	74.10		B	Anläggning för rengöring av cisterner, tankar eller fat som i annan verksamhet än den egna används för förvaring eller transport av kemiska produkter och där någon kemisk produkt, a) enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "akut toxicitet kategori 1", "akut toxicitet kategori 2", "akut toxicitet kategori 3", "specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1", "specifik organtoxicitet upprepade exponering kategori 1", "frätande för huden kategori 1A", "frätande för huden kategori 1B", "frätande för huden kategori 1C", "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "mutagenitet i könsceller kategori 2", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", "reproduktionstoxicitet kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 2", "farligt för vattenmiljön kategori akut 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4" eller "farligt för ozonskiktet".
	74.10-1	20		- Rengöring av cisterner, tankar eller fat som i annan verksamhet än den egna används för förvaring eller transport av mer än 500 kubikmeter per kalenderår.

	74.10-2	12		- Rengöring av cisterner, tankar eller fat som i annan verksamhet än den egna används för förvaring eller transport av högst 500 kubikmeter per kalenderår.
26 kap 2 §	74.20	9	C	Anläggning för rengöring av cisterner, tankar eller fat som används för förvaring eller för transport av kemiska produkter. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD				
27 kap 1 §	85.10	20	C	Sjukhus med fler än 200 vårdplatser.
-	85.1001	9	U	Sjukhus med högst 200 vårdplatser.
27 kap 2 §	85.20	8	C	Anläggning för sterilisering av sjukvårdsartiklar, om etylenoxid används som steriliseringsmedel.
-	85.3001	T	U	Tandläkarmottagning.
	85.4001	T	U	Djursjukhus och liknande
RENING AV AVLOPPSVATTEN				
28 kap 1 §	90.10		B	Avloppsreningsanläggning som omfattas av lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster och som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 2 000 personekvivalenter.
	90.10-1	64		- mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 100 000 personekvivalenter.
	90.10-2	48		- mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 20 000 personekvivalenter men högst 100 000 personekvivalenter.
	90.10-3	12		- mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 2 000 personekvivalenter men högst 20 000 personekvivalenter.
28 kap 2 §	90.11		B	Avloppsreningsanläggning med en anslutning av 2 000 personer eller fler. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
	90.11-1	64		- Anslutning av fler än 100 000.
	90.11-2	48		- Anslutning av fler än 20 000 personer men högst 100 000 personer.
	90.11-3	32		- Anslutning av fler än 2 000 personer men högst 20 000 personer.
28 kap 3 §	90.15-i	48	B	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten från en eller flera sådana anläggningar som avses i 1 kap. 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250). Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 1 §.
28 kap 4 §	90.16		C	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 200 men högst 2 000 personekvivalenter.
	90.16-1	16		-mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 500 personekvivalenter men högst 2000 personekvivalenter.

	90.16-2	12		- mottagande av en föroreningsmängd som motsvarar mer än 200 personekvivalenter men högst 500 personekvivalenter.
-	90.2001	3	U	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 100 men högst 200 personekvivalenter. Gäller ej markbaserade anläggningar.
-	90.2002	3	U	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 25 men högst 100 personekvivalenter. Gäller ej markbaserade anläggningar.
	90.2003	T	U	Avloppsledningsnät, inklusive pumpstationer mm
AVFALL				
29 kap 1 §				Med <i>avfall</i> , <i>återvinna avfall</i> , <i>förbereda avfall för återanvändning</i> , <i>materialåtervinna avfall</i> , <i>bortskaffa avfall</i> , <i>samla in avfall</i> och <i>uttjänt bil</i> avses i detta kapitel detsamma som i 15 kap. miljöbalken.
29 kap 2 §				Med <i>farligt avfall</i> och <i>deponering</i> avses i detta kapitel detsamma som i avfallsförordningen (2011:927).
29 kap 3 §				Med <i>inert avfall</i> avses i detta kapitel detsamma som i 3 a § förordningen (2001:512) om deponering av avfall.
29 kap 4 §				Med <i>förbränningsanläggning</i> och <i>samförbränningsanläggning</i> avses i detta kapitel detsamma som i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
Förbränning				
29 kap 5 §	90.180-i 90.180-i1 90.180-i2 90.180-i3	 160 112 64	A	Samförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden farligt avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden farligt avfall är mer än
29 kap 6 §	90.181-i 90.181-i1 90.181-i2 90.181-i3	 160 112 64	A	Avfallsförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden farligt avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden farligt avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår. - Den tillförda mängden farligt avfall är mer än
29 kap 7 §	90.190	24	B	Samförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är högst 10 ton per dygn men högst 2 500 ton per kalenderår.

29 kap 8 §	90.191	24	B	Avfallsförbränningsanläggning där farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är högst 10 ton per dygn eller högst 2 500 ton per kalenderår.
29 kap 9 §	90.200-i	96	A	Samförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
29 kap 10 §	90.201-i	96	A	Avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
29 kap 11 §	90.210-i	64	B	Samförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är 1. mer än 3 ton per timme, eller 2. mer än 18 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
29 kap 12 §	90.211-i	64	B	Avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är 1. mer än 3 ton per timme, eller 2. mer än 18 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
29 kap 13 §	90.212-i	36	B	Samförbränningsanläggning där animaliskt avfall förbränns om den tillförda mängden avfall är 1. mer än 10 ton per dygn, eller 2. mer än 2 500 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
29 kap 14 §	90.213-i	36	B	Avfallsförbränningsanläggning där animaliskt avfall förbränns om den tillförda mängden avfall är 1. mer än 10 ton per dygn, eller 2. mer än 2 500 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
29 kap 15 §	90.220		B	Samförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är 1. högst 3 ton per timme, eller 2. mer än 50 ton men högst 18 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.

	90.220-1	24		- Den tillförda mängden avfall är större än 10 000 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
	90.220-2	16		- Den tillförda mängden avfall är större än 1000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
	90.220-3	12		- Den tillförda mängden avfall är större än 50 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
29 kap 16 §	90.221		B	Avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns, om den tillförda mängden avfall är 1. högst 3 ton per timme, eller 2. mer än 50 ton men högst 18 000 ton per kalenderår. I den tillförda mängden inräknas inte rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.
	90.221-1	24		- Den tillförda mängden avfall är större än 10 000 ton men högst 18 000 ton per kalenderår.
	90.221-2	16		- Den tillförda mängden avfall är större än 1000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
	90.221-3	12		- Den tillförda mängden avfall är större än 50 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
29 kap 17 §	90.230	4	C	Samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns yrkesmässigt, om den tillförda mängden är högst 50 ton per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte anläggning som endast förbränner rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall
-	90.23001	2	U	Samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns om den tillförda mängden är högst 50 ton per kalenderår. Punkten gäller inte anläggning som endast förbränner rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1-3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall
				Deponering
29 kap 18 §	90.271		B	Uppläggning av muddermassa 1. på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken inte endast är ringa, eller 2. i större mängd än 1 000 ton.
	90.271-1	24		- Där föroreningsrisken inte endast är ringa, eller i större mängd än 2 500 ton.
	90.271-2	12		- Där föroreningsrisken inte endast är ringa, eller i större mängd är 1 000 ton men högst 2 500 ton.

29 kap 19 §	90.281	4	C	Deponering av icke-farliga muddermassor på land längs små sund, kanaler eller vattenvägar som massorna har muddrats från, om 1. mängden massor är högst 1 000 ton, eller 2. föroreningsrisken endast är ringa.
-	90.28001	T	U	Uppläggning av snö från gaturenhållning.
29 kap 20 §	90.290-i	96	A	Deponering av icke-farligt avfall som inte är inert, om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår.
29 kap 21 §	90.300-i		B	Deponering av icke-farligt avfall som inte är inert, om 1. den tillförda mängden är mer än 2 500 ton men högst 100 000 ton avfall per kalenderår, eller 2. mängden avfall som deponeras är mer än 25 000 ton. Tillståndsplikten gäller inte om deponeringen är tillståndspliktig enligt 20 §.
	90.300-i1	44		- Den tillförda mängden avfall är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
	90.300-i2	24		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
	90.300-i3	16		- Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
29 kap 22 §	90.310		B	Deponering av icke-farligt avfall. Tillståndsplikten gäller inte om deponeringen är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 18, 19, 20 eller 21 §.
	90.310-1	32		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton per kalenderår.
	90.310-2	20		- Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
	90.310-3	12		- Den tillförda mängden avfall är högst 2 500 ton per kalenderår.
29 kap 23 §	90.320-i		A	Deponering av farligt avfall, om deponin tillförs mer än 10 000 ton farligt avfall per kalenderår.
	90.320-i1	180		- Den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår.
	90.320-i2	128		- Den tillförda mängden avfall är mer än 25 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
	90.320-i3	96		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår

29 kap 24 §	90.330-i	56	B	Deponering av farligt avfall, om 1. den tillförda mängden farligt avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår, eller 2. mängden farligt avfall som deponeras är mer än 25 000 ton. Tillståndsplikten gäller inte om deponeringen är tillståndspliktig enligt 23 §.
29 kap 25 §	90.340		B	Deponering av farligt avfall, om deponeringen inte är tillståndspliktig enligt 23 eller 24 §.
	90.340-1	32		- Den tillförda mängden avfall är mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton per kalenderår.
	90.340-2	12		- Den tillförda mängden avfall är högst 1 000 ton per kalenderår.
29 kap 26 §	90.341	4	C	Sluttäckt deponi där sluttäckningen har godkänts enligt 32 § förordningen (2001:512) om deponering av avfall, fram till dess åtgärder inte längre behöver vidtas enligt 33 § samma förordning.
	90.34101	T	U	Sluttäckt deponi som inte omfattas av anmälningsplikt enligt 26 §.
				Återvinning eller bortskaffande av avfall som uppkommit i egen verksamhet
29 kap 27 §	90.381	9	B	1. Återvinning av farligt avfall som har uppkommit i egen verksamhet, om mängden avfall är mer än 500 ton men högst 2 500 ton per kalenderår, eller 2. Bortskaffning av farligt avfall som har uppkommit i egen verksamhet, om mängden avfall är högst 2 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandling är anmälningspliktig enligt 38 §.
29 kap 28 §	90.383	9	B	Behandling av farligt avfall som har uppkommit i egen verksamhet, om mängden avfall är mer än 2 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandling är anmälningspliktig enligt 67 §.
29 kap 29 §	90.391	6	C	Återvinning av farligt avfall som har uppkommit i egen verksamhet, om 1. mängden avfall är högst 500 ton per kalenderår, och 2. behandlingen leder till materialåtervinning
				Biologisk behandling
29 kap 30 §	90.161	12	B	Behandling av icke-farligt avfall genom biologisk behandling om avfallet inte är park- och trädgårdsavfall och 1. den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 18 750 ton per kalenderår, eller 2. om behandlingen enbart sker genom anaerob biologisk nedbrytning och den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 25 000 ton per kalenderår Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen

				1. är tillståndspliktig enligt 66 §, eller 2. är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 21 kap. 2 eller 3 §
29 kap 31 §	90.171		C	Behandling av icke-farligt avfall genom biologisk behandling, om 1. avfallet inte är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är mer än 10 ton men högst 500 ton per kalenderår, eller 2. avfallet är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är mer än 50 ton men högst 18 750 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om behandlingen är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 21 kap. 2 eller 3 §
	90.171-1	8		- Den tillförda mängden annat avfall än park- och trädgårdsavfall är mer än 100 ton men högst 500 ton per kalenderår.
	90.171-2	6		- Den tillförda mängden annat avfall än park- och trädgårdsavfall är mer än 10 ton men högst 100 ton per kalenderår.
	90.171-3	4		- Den tillförda mängden park- och trädgårdsavfall är mer än 50 ton men högst 18 750 ton per kalenderår.
-	90.17001	T	U	Behandling av icke-farligt avfall genom biologisk behandling, om 1. avfallet inte är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är högst 10 ton per kalenderår, eller 2. avfallet är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är högst 50 ton per kalenderår.
				Animaliskt avfall
29 kap 32 §	90.241-i		B	Behandling av animaliskt avfall på annat sätt än genom biologisk behandling eller förbränning, om den tillförda mängden avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår.
	90.241-i1	48		- behandla mer än 10 000 ton animaliskt avfall.
	90.241-i2	24		- behandla mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton animaliskt avfall.
29 kap 33 §	90.251	24	C	Yrkesmässig behandling av animaliskt avfall på annat sätt än genom biologisk behandling eller förbränning, om den tillförda mängden avfall är högst 10 ton per dygn eller högst 2 500 ton per kalenderår.
				Återvinning för anläggningsändamål
	90.131			Återvinning av icke-farligt avfall för anläggningsändamål på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken inte endast är ringa.

29 kap 34 §	90.131-1	28	B	- Mer än 10 000 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
	90.131-2	24		- Mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
	90.131-3	20		- Mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
	90.131-4	16		- Mer än 50 ton men högst 1 000 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
	90.131-5	12		- Högst 50 ton totalt upplagda massor på en och samma sammanhängande plats.
29 kap 35 §	90.141	T	C	Återvinning av icke-farligt avfall för anläggningsändamål på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken är ringa.
				Uppgrävda massor
29 kap 36 §	90.361	16	B	Behandling av farligt avfall som utgörs av uppgrävda massor, om mängden avfall är högst 2 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 25 eller 37 §.
29 kap 37 §	90.370	T	C	Behandling av avfall som utgörs av uppgrävda förorenade massor från den plats där behandlingen sker, om behandlingen pågår under högst en tolv månadersperiod och inte är tillståndspliktig enligt 21, 22, 23, 24 eller 25 §.
				Konvertering av smittförande avfall
29 kap 38 §	90.382	T	C	Konvertera smittförande avfall på ett sjukhus
				Avvattning
29 kap 39 §	90.375	12	C	Avvattning av icke-farligt avfall, om mängden avfall som behandlas är högst 2 000 ton
				Mekanisk bearbetning och sortering
29 kap 40 §	90.100		B	Återvinning av mer än 10 000 ton icke-farligt avfall per kalenderår genom mekanisk bearbetning. Tillståndsplikten gäller inte 1. för att genom krossning, siktnings eller motsvarande mekanisk bearbetning återvinna avfall för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. om återvinningen är tillståndspliktig enligt 65 §.
	90.100-1	64		- Den hanterade avfallsmängden är större än 50 000 ton per kalenderår.
	90.100-2	32		- Den hanterade avfallsmängden är större än 10 000 ton men högst 50 000 ton per kalenderår.

29 kap 41 §	90.110		C	1. Yrkesmässigt återvinna icke-farligt avfall genom mekanisk bearbetning, om den tillförda mängden avfall är högst 10 000 ton per kalenderår, eller 2. genom krossning, siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning återvinna avfall för byggnads- eller anläggningsändamål.
	90.110-1	16		- Den hanterade avfallsmängden är större än 5 000 ton men högst 10 000 ton avfall per kalenderår.
	90.110-2	12		- Den hanterade avfallsmängden är högst 5 000 ton avfall per kalenderår.
	90.110-3	T		- Tillfällig krossning/återvinning för byggnads- eller anläggningsändamål
29 kap 42 §	90.70		B	Sortering av icke-farligt avfall, om mängden avfall är mer än 10 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte för att sortera avfall för byggnads- eller anläggningsändamål.
	90.70-1	28		- Den hanterade avfallsmängden är mer än 75 000 ton per kalenderår.
	90.70-2	24		- Den hanterade avfallsmängden är mer än 10 000 ton men högst 75 000 ton per kalenderår
29 kap 43 §	90.80	9	C	Sortering av icke-farligt avfall, om mängden avfall är 1. mer än 1 000 ton per kalenderår och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår i andra fall.
-	90.8001	T	U	Sortering av icke-farligt avfall, om mängden avfall är högst 1 000 ton per kalenderår.
				Elavfall
29 kap 44 §	90.90	9	C	Yrkesmässigt sortera, demontera eller på annat sätt behandla avfall som utgörs av elektriska eller elektroniska produkter innan ytterligare behandling. Anmälningsplikten gäller inte behandling av komponenter eller utrustning som innehåller isolerolja.
				Uttjänta fordon
29 kap 45 §	90.119		B	Tömma, demontera eller på annat sätt yrkesmässigt återvinna sådana uttjänta motordrivna fordon som inte omfattas av bilskrotningsförordningen (2007:186). Tillståndsplikten gäller inte om återvinningen är anmälningspliktig enligt 46 § 2.
	90.119-1	40		- Den hanterade avfallsmängden är större än 10 000 ton per kalenderår.
	90.119-2	16		- Den hanterade avfallsmängden är högst 10 000 ton per kalenderår.
				Tömma, demontera eller på annat sätt yrkesmässigt återvinna

29 kap 46 §	90.120	15	C	1. uttjänta bilar som omfattas av bilskrotningsförordningen (2007:186), eller 2. andra uttjänta motordrivna fordon vars totalvikt inte överstiger 3 500 kilogram, om fordonen återvinns av en bilskrotare som är auktoriserad enligt bilskrotningsförordningen.
				Förberedelse för återanvändning
29 kap 47 §	90.29	T	C	Förbereda avfall för återanvändning
				Lagring som en del av att samla in avfall
29 kap 48 §	90.30			Lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 30 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 10 000 ton annat icke-farligt avfall i andra fall.
	90.30-1	28	B	- (1) mer än 300 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller (2) mer än 100 000 ton i andra fall.
	90.30-2	20		- (1) mer än 150 000 ton men högst 300 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller (2) mer än 50 000 ton men högst 100 000 ton i andra fall.
	90.30-3	16		- (1) mer än 30 000 ton men högst 150 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller (2) mer än 10 000 ton men högst 50 000 ton i andra fall.
29 kap 49 §	90.40	9	C	Lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 10 ton men högst 30 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 10 ton men högst 10 000 ton annat icke-farligt avfall i andra fall.
-	90.4001	2	U	Lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är högst 10 ton.
	90.4002	T	U	Återvinningsplatser för producentavfall (förpackningar) avsedda för allmänheten
	90.50			Lagring av farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 5 ton och utgörs av olja, 2. mer än 30 ton och utgörs av blybatterier, 3. mer än 50 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter, 4. mer än 30 ton och utgörs av impregnerat trä,

29 kap 50 §	90.50-1	32	B	5. mer än 50 ton och utgörs av motordrivna fordon, eller 6. mer än 1 ton i andra fall.
	90.50-2	28		- Om mängden farligt avfall vid något tillfälle är mer än 50 ton - Om mängden farligt avfall vid något tillfälle uppgår till
	90.50-3	20		6. mer än 10 ton men högst 50 ton annat farligt avfall. - Om mängden farligt avfall vid något tillfälle uppgår till
	90.50-4	16		1. mer än 25 ton men högst 50 ton olja, eller 6. mer än 5 ton men högst 10 ton annat farligt avfall. - Om mängden farligt avfall vid något tillfälle uppgår till
	90.50-5	9		1. mer än 15 ton men högst 25 ton olja, eller 6. mer än 2,5 ton men högst 5 ton annat farligt avfall. - Om mängden farligt avfall vid något tillfälle uppgår till
29 kap 51 §	90.60	4	C	1. mer än 5 ton men högst 15 ton olja, 2. mer än 30 ton men högst 50 ton blybatterier, 4. mer än 30 ton men högst 50 ton impregnerat trä, eller 6. mer än 1 ton men högst 2,5 ton annat farligt avfall.
				Lagring av farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 200 kilogram men högst 5 ton och utgörs av olja, 2. mer än 1 500 kilogram men högst 30 ton och utgörs av blybatterier, 3. mer än 1 ton men högst 50 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter, 4. mer än 200 kilogram men högst 30 ton och utgörs av impregnerat trä, 5. högst 50 ton och utgörs av motordrivna fordon, eller 6. mer än 200 kilogram men högst 1 ton i andra fall.
	90.6001	T	U	Lagring av farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. högst 200 kilogram och utgörs av olja, 2. högst 1 500 kilogram och utgörs av blybatterier, 3. högst 1 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter, 4. högst 200 kilogram och utgörs av impregnerat trä, 5. högst 200 kilogram i andra fall.
				Långtidslagring, djupt bergförvar och underjordsförvar

29 kap 52 §	90.454-i	96	A	Underjordsförvara mer än 50 ton farligt avfall.
29 kap 53 §	90.455	96	A	Permanent lagring av kvicksilveravfall med minst 0,1 viktprocent kvicksilver i djupt bergförvar. Tillståndsplikten gäller inte om lagringen är tillståndspliktig enligt 52 §.
29 kap 54 §	90.457	52	A	Underjordsförvara högst 50 ton farligt avfall.
29 kap 55 §	90.458	64	B	Underjordsförvara icke-farligt avfall
				Lagring i avvaktan på återvinning eller bortskaffande
29 kap 56 §	90.408-i	32	B	Lagring av farligt avfall i avvaktan på sådan behandling som kräver tillstånd enligt 5, 6, 7, 8 eller 67 §, om mängden avfall vid något tillfälle är mer än 50 ton.
				Fartygsåtervinning
29 kap 57 §	90.451	144	A	Återvinning av avfall genom sådant yrkesmässigt omhändertagande av fartyg som omfattas av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2013 av den 20 november 2013 om återvinning av fartyg och om ändring av förordning (EG) nr 1013/2006 och direktiv 2009/16/EG, i den ursprungliga lydelsen.
				Radioaktivt avfall
29 kap 58 §	90.460	80	A	Behandling av högaktivt radioaktivt avfall, slutförvara radioaktivt avfall eller lagra radioaktivt avfall.
29 kap 59 §	90.470	80	A	Bearbeta, lagra, slutförvara eller på annat sätt hantera använt kärnbränsle, kärnavfall eller annat radioaktivt avfall enligt lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet eller strålskyddslagen (1988:220), om hanteringen inte är tillståndspliktig enligt 58 §.
				Lagring och avskiljning av koldioxid
29 kap 60 §	90.480	180	A	Anläggning för geologisk lagring av koldioxid, om mängden koldioxid som är planerad att lagras är mer än 100 000 ton
29 kap 61 §	90.485	104	B	Anläggning för geologisk lagring av koldioxid, om mängden koldioxid som är planerad att lagras är högst 100 000 ton
29 kap 62 §	90.500-i	104	B	Avskiljning av koldioxidströmmar för geologisk lagring av koldioxid från industriutsläppsverksamheter som beskrivs i 1 kap 2 § industriutsläppsförordningen (2013:250)
29 kap 63 §	90.510	104	B	Avskiljning av koldioxidströmmar för geologisk lagring av koldioxid från anläggningar som inte är tillståndspliktiga enligt 62 §
29 kap 64 §	90.520	9	C	Borrning i syfte att bedöma om en plats är lämplig för geologisk lagring av koldioxid
				Andra verksamheter med återvinning eller bortskaffande

29 kap 65 §	90.406-i	40	B	Återvinna eller både återvinna och bortskaffa icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 75 ton per dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår och verksamheten avser 1. biologisk behandling, 2. behandling innan förbränning eller samförbränning 3. behandling i anläggning för fragmentering av metallavfall, eller 4. behandling av slagg eller aska. Om behandlingen enbart avser anaerob biologisk nedbrytning gäller tillståndsplikten endast om den tillförda mängden avfall är mer än 100 ton per dygn eller mer än 25 000 ton per kalenderår.
29 kap 66 §	90.405-i	32	B	Bortskaffa icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 50 ton per dygn eller mer än 12 500 ton per kalenderår och verksamheten avser 1. biologisk behandling, 2. fysikalisk-kemisk behandling, 3. behandling innan förbränning eller samförbränning 4. behandling i anläggning för fragmentering av metallavfall, eller 5. behandling av slagg eller aska.
29 kap 67 §	90.435-i		A	Återvinna eller bortskaffa farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 10 ton per dygn eller mer än 2 500 ton per kalenderår och verksamheten avser 1. biologisk behandling, 2. fysikalisk-kemisk behandling, 3. materialåtervinning av lösningsmedel 4. materialåtervinning av oorganiskt material, utom metaller och metallföreningar, 5. regenerering av syror eller baser, 6. återvinning av komponenter som används till att minska föroreningar, 7. återvinning av katalysatorer 8. omräffinerig eller annan behandling för återanvändning av olja, 9. invallning, 10. sammansmältning eller blandning innan behandling i en samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning eller innan avfallet behandlas enligt någon av de andra punkterna i denna paragraf, eller 11. omförpackning innan behandling i en samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning eller innan behandling av avfall enligt någon av de andra punkterna i denna paragraf.

	90.435-i1	180		- Den tillförda mängden avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår.
	90.435-i2	112		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
	90.435-i3	52		- Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
29 kap 68 §	90.410	80	A	Behandling av icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 100 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillståndspliktig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.
29 kap 69 §	90.420		B	Behandling av icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 100 000 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillståndspliktig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.
	90.420-1	64		- Den tillförda mängden avfall är mer än 20 000 ton men högst 100 000 ton per kalenderår.
	90.420-2	40		- Den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 20 000 ton per kalenderår.
	90.420-3	24		- Den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.
	90.420-4	16		- Den tillförda mängden avfall är mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton per kalenderår.
	90.420-5	12		- Den tillförda mängden avfall är mer än 500 ton men högst 1 000 ton per kalenderår.
29 kap 70 §	90.430	4	C	Yrkesmässig behandling av icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är högst 500 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om behandlingen är anmälnings- eller tillståndspliktig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.
29 kap 71 §	90.440		A	Behandling av farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillståndspliktig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.
	90.440-1	180		- den tillförda mängden avfall är mer än 25 000 ton per kalenderår.
	90.440-2	112		- den tillförda mängden avfall är mer än 10 000 ton men högst 25 000 ton per kalenderår.
	90.440-3	52		- den tillförda mängden avfall är mer än 2 500 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.

29 kap 72 §	90.450		B	Yrkesmässig behandling av farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är högst 2 500 ton per kalenderår. Tillståndsplikten gäller inte om behandlingen är tillståndspliktig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.
	90.450-1	44		- den tillförda mängden avfall är mer än 1 000 ton men högst 2 500 ton per kalenderår
	90.450-2	32		- den tillförda mängden avfall är mer än 50 ton men högst 1 000 ton per kalenderår
	90.450-3	16		- den tillförda mängden avfall är högst 50 ton per kalenderår

SKJUTFÄLT, SKJUTBANOR OCH SPORTANLÄGGNINGAR

30 kap 1 §	92.10	12	B	Skjutfält för skjutning med grovkalibriga vapen (kaliber större än 20 millimeter) eller för sprängningar av ammunition, minor eller andra sprängladdningar.
30 kap 2 §	92.20		C	Skjutbana som är stadigvarande inrättad för skjutning utomhus med skarp ammunition till finkalibriga vapen (kaliber mindre än 20 millimeter) för mer än 5 000 skott per kalenderår.
	92.20-1	8		- Mer än 100 000 skott per kalenderår.
	92.20-2	6		- Mer än 20 000 skott men högst 100 000 skott per kalenderår.
	92.20-3	2		- Mer än 5 000 skott men högst 20 000 skott per kalenderår.
-	92.2001	T	U	Skjutbana som är stadigvarande inrättad för skjutning utomhus med skarp ammunition till finkalibriga vapen (kaliber högst 20 millimeter) för högst 5 000 skott per kalenderår.
30 kap 3§	92.30	6	C	Permanent tävlings-, tränings- eller testbana för motorfordon.
-	92.10001	T	U	Golfbana med sammanlagt mer än 18 hål.
-	92.10002	T	U	Golfbana med sammanlagt högst 18 hål.
-	92.10003	T	U	Golfbana med sammanlagt högst 9 hål.

TEXTILTVÄTTERIER

31 kap 1 §	93.10	8	C	Tvätterier för mer än 2 ton tvättgods per dygn. Anmälningssplikten gäller inte om 1. utsläpp av vatten från verksamheten leds till ett avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 28 kap. 1 eller 2 §, eller 2. verksamheten är anmälningsspliktig enligt 19 kap. 4 §.
------------	-------	---	---	--

-	93.1001	6	U	Tvätteri för mer än 2 ton tvättgods per dygn om utsläpp av vatten från verksamheten leds till ett avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10.
-	93.1002	T	U	Tvätteri för högst 2 ton tvättgods per dygn.
BEGRAVNINGSVERKSAMHET				
32 kap 1 §	93.20	12	B	Krematorium.
ÖVRIGA MILJÖFARLIGA VERKSAMHETER				
				Lackering m.m.
-	100.1001	9	U	Förbrukning av mer än 20 ton färg eller lack eller mer än 10 ton pulver per kalenderår.
-	100.1002	4	U	Förbrukning av minst 4 men högst 20 ton färg eller lack eller minst 2 men högst 10 ton pulver per kalenderår.
				Hantering av brom- eller fluorkarboner
-	101.1001	9	U	Omtappning av mer än 1 ton fullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
-	101.1002	4	U	Omtappning av mer än 100 kg men högst 1 ton fullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
-	101.1003	T	U	Omtappning av högst 100 kg fullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
-	101.1004	12	U	Omtappning av mer än 10 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
-	101.1005	4	U	Omtappning av mer än 1 ton men högst 10 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
-	101.1006	T	U	Omtappning av högst 1 ton ofullständigt halogenerade brom- eller klorfluorkarboner per år.
HÄLSOSKYDDSVVERKSAMHETER				
				Utbildningsverksamhet och liknande
-	200.10-2	6	C	Gymnasieskola, gymnasiesärskola, grundskola, grundsärskola special-skola, internationell skola med fler än 50 elever.
-	200.10-3	4	C	Gymnasieskola, gymnasiesärskola, grundskola, grundsärskola special-skola, internationell skola med upp till och med 50 elever.
-	200.10-4	T	C	Tillkommande tillsyn för salar med specialundervisning t.ex. kemisal, slöjd, fysiksal.
-	200.10-6	4	C	Förskola.
-	200.10-7	2	C	Öppen förskola.

-	200.10-8	T	UH	Familjedaghem med tillhörande samlingslokaler
				Samlingslokaler och liknande
-	200.20-1	T	UH	Samlingslokaler, folkhögskola utan boende, universitet och högskolor.
-	200.20-2	4	C	Fritidshem och öppen fritidsverksamhet som fristående verksamhet.
-	200.20-3	T	UH	Fritidsgård och liknande.
				Skönhetsvård och liknande
-	200.30-1	T	UH	Solarium.
-	200.30-2	T	UH	Skönhetsvård, hudvård, manikyr, pedikyr.
-	200.30-3	T	UH	Frisersalong.
				Vård och hälsa
-	200.40-1	5	UH	Lokaler för vård[4] eller annat omhändertagande >10 boende.
-	200.40-12	4	UH	Lokaler för vård [5] eller annat omhändertagande ≤10 boende.
-	200.40-13	T	UH	Daglig verksamhet/Träffpunkt/ Servicebas
-	200.40-2	2	C	Fotvård eller akupunktur.
-	200.40-3	4	C	Tatuering eller piercing (ej håltagning med kassett).
-	200.40-5	2	C	Övrig anmälningspliktig hygienisk verksamhet.
-	200.40-6	T	UH	Övrig hygienisk verksamhet.
				Idrott och liknande
-	200.50-1	3	UH	Idrottsanläggning, gym eller motsvarande.
-	200.50-2	4	C	Bassängbad som är upplåtna åt allmänheten eller som annars används av många människor, 1– 2 bassänger.
	200.50-21	6	C	Bassängbad som är upplåtna åt allmänheten eller som annars används av många människor, med 3 – 5 bassänger.
	200.50-22	10	C	Bassängbad som är upplåtna åt allmänheten eller som annars används av många människor, med 6 bassänger eller fler.
-	200.50-3	3	UH	Strandbad.
				Boende
-	200.60-1	6	UH	Bostäder med mer än 500 hyreslägenheter.
-	200.60-2	T	UH	Bostäder med högst 500 hyreslägenheter, samt övriga bostäder.
-	200.60-5	T	UH	Hotell, kursgård med övernattningsmöjlighet, folkhögskola med bo-ende, vandrarhem, kriminalvård, camping/stuganläggning, övrigt tillfälligt boende.
				Förvaring av djur
-	200.70-1	T	UH	Lokaler för förvaring av djur.

TILLSYN ENLIGT STRÅLSKYDDSLAGEN				
*	-	2	C	Kosmetiskt solarium som upplåts till allmänheten
				*enligt 10 § Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om solarier och artificiella solningsanläggningar (SSMFS 2012:5)

[\[1\] Motsvarar en vägsträcka på c:a 55 km med 50.000 fordonspassager per dygn](#)

[\[2\] Motsvarar en vägsträcka på c:a 55 km med 25.000 fordonspassager per dygn](#)

[\[3\] Motsvarar en vägsträcka på c:a 25 km med 10.000 fordonspassager per dygn](#)

[\[4\] Gäller endast tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsnämndens ansvarsområde.](#)

[\[5\] Gäller endast tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsnämndens ansvarsområde.](#)